

פראיזן אַקלוב

מקצם גאווה

והוא תעריב מס'נן וכאמל ללכתאב אלעצ'ים ואלמקדדס

אלמעלום באסם

תורת חובת הלבבות

והוּ תַּלְיָף אַרְבַּ אַגְאֹן אַחְסִיר אֶפִּילֹסוֹף

רבינו בחיי הד"ץ ברי זצ"ל

אדלפֿרו בלוגת אַערבייה, ואנתקל

דלדוֹנָה אַעבראַניִיה עלא ידין אַחכים

אלמאהר, ואסייד אמקדדס

רבי יהודה אבן תבון ז"ל

ותעאויך תעררב מן אללוגה אלעבראנייה לללוגה

אלברבריייה עלא יד אלפ'קיר אלמרתג'י רחמת מולאהו

יששכר חי'ן' איהו שתרוך.

ဟဟဟဟဟဟဟဟဟဟဟဟဟဟဟဟဟဟဟဟဟဟ

אִי גִרְבָּה יַע"א

שנת עטרת פז לס"ג

תחת השגחת המדפיס **בנימין כהן יהונתן** הי"ו

בדפוס = הליוני = של החו"ש ר' דוד עידאן הי"ו

פראייז אקלוב

תעריב אלכתאב אלמקדס חובת
הלכות ז"ל אנשבע למנוחת
ועידוי נשמת הגבירים הרמים היקר סני'
שמעון נחום תנצב"ה והגבאי המפואר
ס' רפא נחום תנצב"ה .

ואמבור מן חקו אתקדס נפצו
לחברת תלמוד תורה ידי בטריפולי
המערב יע"א ונפצו לחברת הזר
הקדוש מלך אנביר אמד' באבלאד
אמד' ויה"ר ידי האד אמצוה לעזיזה
תאקף מעא גמיע פאמיליארתהם
באתמאם ללדואם .

נסתרנאו אן אכואננא בית ישראל
יעמלו וקת רצמי דלקראיא פי האד
אסידור אעזיז ויקברו מן דאלך עלם
ורבאיה פי מא ילזם לעולם הזה ולעולם
הבא אמן .

מוקדמה

יהודי צאחב אֶת־אֵלֶיךָ, מִבְּאֶרֶךְ אֵלֶיךָ אֵילֶיךָ
יִשְׂרָאֵל, אֲדִי לִיךָ בְּרַךְ תּוֹאֵתִי וְתַחֵן כְּדַמֵּת „אֶחָדִי
אֶחָדִיךָ“, אֵילֶיךָ אֶקְדִּים פִּי זְנוּדִיךָ, אֶמְדַּאֵם
מִחֶאֱסִנְאֵתִיךָ, אֶלְכֶּךָ כֹּל אֶנְוֹד בְּרֵהֶאֱנֶפְרֵאֲדֵרִיךָ
וְכֶרֶךְ כֶּלְקֵאֵת אֲדִי עֵצִים כֶּלְקֵתֵהֶם תְּבִיִן וְתִשְׁהֵר עֲלֵיךָ
קוּוֹתֵהוּ אֶנְרִיבֵא, וְכִדְאֵךְ כּוּזִן אִשִּׁיךָ מִתְנַדְרֵא
אֶמְכִּינֵה בִּישְׁהֶאֱדָה עֲלֵיךָ חֶכְמֵתִיךָ אֶעֱצִימֵהּ. וְכִבֵּר
מִחֶאֱסִנְאֵתִיךָ אֶנְרִיבֵהּ, וְפִי חֶקֶךָ הֶאֱדָא יִנְעֵם אֶסִּיד
אֶפְצִיל סִידְנָא וּמִלְכְּנָא דְדוּר עֲלֵיךָ אֶסְלֵאֵם וְתִהְיֶיךָ
כִּמְ"ה) „דוּר לְדוּר יִשְׁבַּח מַעֲשֵׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יִגִּידוּ“ יַעֲנִי
אֶנִּיל יִפְכֵּר אֶפְעֵלֶיךָ לְגִירֵהוּ, וְיִכְבְּרוּ עֵצִים קוּוֹרְתֶיךָ,
„יִדְוֹךְ ה' כֹּל מַעֲשֵׂיךָ וְחִסְדֶּיךָ יִבְרַכְךָ“ בִּלְמַעֲנָא
יִשְׁכַּרְךָ יֵא אֶלֶךָ כֹּל כִּרְאִיקֶךָ וְצוּרֵאֲקֵאתֶךָ יִבְאֶרְכְּךָ
פִּיכְמֵל אֶתְוָחִיד אֶסִּיד ע"ה וְיִקוֹל פִּי כִמְאֵהוּ „כְּבוֹד
מִלְכוּתֶךָ יֵאמְרוּ וּגְבוּרֹתֶךָ יִדְבְּרוּ“ מַעֲנָא : יִרְחֹאֲוֵרוּ
פִּי כִבֵּר וְקֵאֵר סֶלְטֵנְתֶךָ וְהוּוֹתֶךָ יִתְכַלְלֵמוּ פִּי עֲצֵמֵהָ
וְיִזִּיר יִשְׁבַּח אֶסִּיד „לְהוֹדִיעַ לְבִנֵּי הָאָדָם גְּבוּרֹתֶיךָ
וְכְבוֹד הָדָר מִלְכוּתֶךָ“ לִיעֲרַפּוּ לְבִנֵּי אֲוָדָם קוּוֹתֵהוּ
וְעֵצִים קֶדֶר סֶלְטֵנְתֵהוּ,

פֶּבְעַד אֵן כֶּרֶם אֵילֶיךָ בִּלְתַּכְצִיץ פִּי כֶּרֶקֶת
אֶאֱנַסֵּאן עֲלֵיךָ סֵאִיר אֶחֱוֹאן בִּלְמַעֲרַפָּה אֶעֱצִימֵהּ

וְאֶפְהֵאֲמָא

מוקדמה

ואלהאמא אזמימא . זאד רוקהו בלמהאסנה וארחמא
אעשיה בלחכמא [חכמה] אדי הי חיות רוח אאואדס
ופנאר פטאנה למדת עמרהם . האדי אדי תוצלהם
לתתבית נרץ למולאה סבחאנהו . ותוצלהם לרצאהו
ואכלראץ מן שדת נצבהו . פי ארניא ואהכרא
ויקול פי האדא אחק (משלי ב') כי ה' יתן חכמה
מפיו דעת ותבונה אעני אן אלה יכרם באלחכמה .
ועלא אמרהו כסב אעקל ואפהאמה . וכדאך יוקאל
פי (איוב ד"ב) יקול איהוא . אכז רוח היא באנוש
ונשמת שדי תבינס יעני תחקיק . נבוא הייא פלאנסאן
ורוח אלה תפאהמהם . וקא "דניאל ב" יהב חכמה
לחכומין ומדנעא לידעי בינה מענאה יעטי אחכמה
ללחוכאמה ואערף לעארפין לאסתפהאם . וכדאך
יקול אסייד אנביא . ישעיה מ"ח "ע"ה אני ה' מלמדך
להועיל מדריךך בדרך תלך . תפסיר אנא אלה
מעלמך למנפעה נסוהך פי תריקאן תמשי .
ולאכז אחכמה תנקסם לתלאת הסמאת והם
אקסמה אאוודה הי מערפת אכלהאא לטבאיעהם
ומא ינתסב להם . והאדי ידעוהא באלערבי
"אעלם אטביעי" .

ואלקסמה אתאניה . עלם אדי יצלח לרקציאן
מא ילזם לראנסאן וא עאם . והאדי ידעוהא באסם
"אעלם אריצי" או "אעלם אאדכי והאדא הו עלם
אחסאב ואמיזאניא אפרך . ואסתנוים ואטרב [אלפן]
מוזיקא

מוזיקא .

ואלקסמה אתאלתה . ידעוהא באסם אעלם
 א"די . והו עלם פי מא יכץ פאעלם ארוחאני ארתאבע
 אאפכאר אצמירייה , והאדא אעאם הו א אסתעראף
 באילאה אוחיד וגודוהו ואנפראדהו : מערפרת
 שריעתו וכל מא יתעללק פלאומור אאפכארייה
 וארוחאנייה , מתל רוח אאנסאן ומיח עקרהו
 וצמירהו , ואמלאיכה אנוראנייה וארוחאנייה וכל
 קסמה להאד אעלם למקתצא קסמת מפאצלחא
 אומורהא וחאראכאתהא והם ביבאן מפתוחה מן
 אמולאה סכחאנהו ללמכלוק למתפלדס , לינאל
 וילחק ביהם עלם אשריעה , ואעאם , ולאכן האד
 אחכמאת אבעץ מנהם תצלח ללאומור אשרעיה ואדין
 ואכתרהם למא יתעללקו יכץ במנפעת אעאם תקדימהו
 מנפעתו וארבאחהו והאדו הומא אעלם א"טבעי"
 וא"ריצי (אהרבי) אדי הם אתאני דרגא ואתאלתא
 ללעם א"די" ארוחני , אדי האדו פי יד למכלוק תצלח
 ללאסתקצא למא ידום לנא ודרעאס כמא סבק פי
 כלאמנא , ומתל תמדים אצנאיע ומוחאולאת לתקדים
 אעאם פי אי שי ידום דהו וארמכאיק אכל פי אאומור
 אנסמייה [גשמיים] והאד לא ינסבדהם שימן אאומור
 ארוחאנייה באמררה , ואתנינהם ידללו עלא מא
 מצרור ומכמי פי אסראר אטביעא ונאומץ חואדתהא
 ואנמא אעלם אדי ליה לאכתר צאלח ומטלובין
 דנעלמוהו

מוקדמה

לנעלמוהו, לדמת, אן נתקדמו ביה פי שריעתנא
למחדסא, הו' אלעם לעי' ולחכמה לאיראדייא
והווא' עלם א' די' אסררי, ומחרום עלינא באש
נסתקצאו במערפתנא פיה למנפעתנא פי מא ינתסב
ללאומור אגסמייא [גשמיותו ופי האדא לאמר יוציונא
אסיאדנא עליהם אסלאם (דברים ל') פי פסוק לאהבא
את ה' אלהיך לשמוע בקולו ולדבקה בו, יעני לתחב
אל'ה איראהך לתשיע אמרהו ולתתבקט פיה ואן
חראם עלא אאנסאן אן יקול נתעללם אתורה באש
יסמיוני, רבי' נקרא באש יסמיוני חכם נגרקפי אלעם
אשרעי באש נציר מקדרר ושיך בין כבאר אמדרסאת
[ישיבה] וגיר עלא אאנסאן ליתעללם ויקרא למעוזת
אל'ה ושריעתהו למחדסא, ואידא בעד נא' אלקדר
ולכבראהאדך רבח ידי חרת בגיר מקצד ולא שהרה
מנהו, פופי חקהו יקולו סיאדנא ע'ה : עשה דברים
לפעלם ודבר בהן לשמן, מענאה אעמל האד
אחואיג' לוגהם ואחרך פיהם לאגהם, ולא יכונולך
מתל אתאג' תתכבר ביה ולא מתל אפאס רחטטב
ביה, מענאה לס יכון דך עלם א'שריעא וארדין
ואלאמאן מאעון תתקצא למא יכין לאמורך ומנאפעתך
אגסמייא וגיר אן רוגה אל'ה ואלעם פקט,
וכדאך זארו תכלדמו סיאדנא פי תפסיר
ארפסוק, תהלים קי"ב "אשרי איש ירא את ה'
במצותיו חפץ מאד, מכלות אראל אלאיפ' אד'ה

פִּי וצִאִיתָהּ חֶאֱבֵב גֶּרֶן, קֹא ר' אַעזֹר חֶאֱבֵב פִּי
 וצִאִיתָהּ וַאִיס פִּי אֲנִר וצִאִיתָהּ, כִּמָּה כִּדְאֵךְ קִי
 פֶּאֱמִשְׁנָה, אֵל תְּהִי כַעֲבָדִים הַמְשִׁמְשִׁים אֶת הָרֹב
 עַל מִנֵּת לִקְבֹּל פֶּרֶס, אֵל תְּהִי כַעֲבָדִים הַמְשִׁמְשִׁים אֶת
 הָרֹב שֶׁלֹּא עַל מִנֵּת לִקְבֹּל פֶּרֶס שֶׁרָחָהּ לֹא תִכּוֹנוּ מִתֵּל
 כִּדָּאם אֲכַאֲדִמִּין סִידָהּם לִוְגָה אֲאִנְרָה, אֵל כּוֹנוּ
 מִתֵּל אֲכַאֲדָם אֲכַאֲדִמִּין סִידָוּם וְלִיס לִוְגָה אֲאִנְרָה,
 וַיְהִי מוֹרָא שְׁמַיִם עֲלֵיכֶם, וַיִּכּוֹן כּוֹף אֵלָה לֹאִידְכֶם
 מַעֲנָאָה לִוְגָה אֵלָה,

וַיִּתְּסֶהִיל פְּהֶאֱמֵת אֲרִין וְאִשְׁרִיעָה, קִד פֶּתַח לִנָּא
 סִבְחָאָנָהּ תַּעֲלָלָה תֵּלֵת בִּיבָאן וְהֵם: אוֹר אֲעִקָּה
 אִידָא כֹאן צִאֲפִי וּמֵאֲנַע מִן כִּד קִצָּא פֶּאֶן אִידָא
 אֲעִקָּה מִרְץ אוֹ תּוֹסֶסֶךְ, לֹא עֵאֵד יִנְפֶּאֶע אֲבִרָה
 לְהֵאֵד אֲאֹמּוֹר אֲעֵלְמָא וּבִיָּה גִדְכֵּר לְדַמְעָאֵנִי
 אֲנֵאֲמִצָּה פִּי שְׁרִיעֵת אֲמוֹלָאָה וְנִתְכַּשְׁשֵׁף עֲלֵאֲאִסְרָאֵר
 אֲרוּחָאֲנִיָּה ;

וַאֲתֵאֲנִי הוּא כִּתְאֵב יִשְׁרִיעֵתָנָא אֲמַהֲרִדְסָה אֲמַתְסִלְדִּם
 לִנָּא ע"י מוֹסָה נְבִיא אֵלָה תַּעֲלָה ע"ה וּמִנְהוּ נִתְסָאָה
 וְנֵאֲכֹד אֲתֵרִיָּה אֲצִיחָה לְמָא יְלוֹם לְלַעֲרוֹם אֲמַסְתוֹרָה
 "נִסְתֵּר",

וַאֲתֵאֲתָהּ הוּא "אֲקִבּוֹל" אֲדִי קִבְלִנָּא מִן אֱלֹאֲהוּלִין
 שֶׁאֵהֵר מִן פֶּס שֶׁאֵהֵר כִּמָּה יוֹקֵל פִּי חִקְהֶם, פ"א' מִשָּׁה
 קִבֵּר תוֹרָה מִסִּינִי וּמִסְרָה לְיֵהוֹשֻׁעַ וְכו' וּפִי הָאֵד
 אֲחִק קִד בִּיין וּוְצִח לִנָּה בִּאֲכֹאֲמֵל וְאֱלוֹאֲפִי אֱלִסִּיד
 אֲפִצִּיל רִבִּינוּ סַעֲרִיָּה גֵאוֹן ע"ה ,

מוקרמה

ולאכן מערפת אֶרֶיעָה תִּנְקָסָם דִּהֶמְמִתִּין
אֲאוּרָה הִיִּיא אֲוָה אֲמַכְשׁוּף, אֲלִמְנַתְסָב דִּלאוּמור
אֲלִגְסִמִּיָּה "גִּשְׁמִיּוֹת" תִּאֲבַעָה לֹאפְעָל וְהֵאֲדָא
אֲדַעְרָם אֲלִבְנִין וְאֲדַמְפְּצוּחַ, "אִיבְרִים"
וְאֵתָאנִי הוּוּא אֲוָה זִמְסְתוֹר, נִסְתָּר" מִמָּא יִנְתָּסָב
דִּלאֲפִכָאֵר אֲצִמִּירִיָּה, וְהֵאֲדָא מִן אֲמִצּוֹת אֲמַעֲטִיָּה
דִּשְׁגַּד לִבָּא זִקְרָב וְאֶעְקֵל אֲוִמֹר רוּחָאֲנִיָּא אֲדִי דִּא
לִלְכִדֵּן פִּיָּהֶם חֲתָא סִהְמָה וְלֹא תִנְדַּכֵּל הֵאֲבֵרָא פִּי
אֲוִמֹרְהֶם, וְלֹא יִתְבַּעֲו הָאֲדִי אֲעָלָם בִּאֲמִרָא, וְגִיר
אִנְהֶם מִמָּא יִתְבַּע רוּחֵ אֲאִנְסָאן צִפְאוֹת עֲקִלְהוּגִיָּמָכְהוּ
פִּאֲנִהֶם אֲסִירָאֵר גִּאֲמִצָּא לֹלֹא יִצָּאֲהֵרוּ חִיתָּהֶם מִן
אֲאִנְסָאן לִלְכָּאֵק, וְאֲמַכְלוּה לֹם יִקְדָּר יִנְטֹלַע עֵלֹא שִׁי
מִנְהֶם וְיַעֲלֹם בְּמָא פִּי צִמִּיר גִּירָהוּ וְלֹא יִהְיֶה יַעְרָם
בַּעֲאֲכִסִּין הָאֲדִי אֲמִצּוֹת אוּ בְּמוֹתְבִתִּינְהֶם אֲבֵרָא, וְלֹא
יַעֲרָם בְּמָא פִּי אֲקִרֹב אֲאֵעָלָם אֲגִיּוֹב.

דִּלְחִין יִרְזִמְנָא דִּנְרָגָעוּ דִּרְמִצּוֹת אֲדִי מִן אֲקָסָם
אֲאוּרֹל אֲמִנְתְּסָבֹא דִּלְפַּעַל וְהוּוּא אֲדִמְכְּסוּף כְּמָא
דִּכְרָנָא אֲפֹק, "אִיבְרִים" הָאֲדִי נִקְלוּ לִכְסֵּם אֵין חֲרָא
הוּמָא דִּהֶם קִסְמִתִּין, אֲאוּלֹא הִיִּיא מִצּוֹת אֲלִדִּי
יִנְקִבְלוּ דִּלְעֵקֵל וְיִטְרַב תִּתְבִּיתָהֶם, וְלוֹ לֹם וְצִאֲת
עֲלִיהֶם אֲתוּרָה, אֲהִסְמָא אֲתֵאֲנִיא, אֲמִנְתְּסָבִין דִּלְטֹאֲעָא
אֲדִי אֲעֵקֵל מָא יִנְצַבְשִׁי תִתְבִּיתָהֶם, וְלוֹ אִנְהֵרוּ דִּם
יִטְרַחֲהֶם" הָאֲדִי אֲדִי לֹא דִּהוּ לֹא סְבֵאִיב וְלֹא עֲלֹאשׁ
מִתֵּל חֲרָאֲמָאֵת בִּשְׁרֵי בַחֲלָב, אֲלִשְׁעֻטְנֹוּמָא יִשְׁבָּא

דאך, מעא אדי יגיב עלמהו עלא סבא יוכהם ורכיזת
תחרימהם ולזומהם, מ"ע ול"ת

דלחין ילזמנא אתביין פי האד אפרהתין מתאע
אתורה זהם אונה אמסתור ואונה אמפצח, גיר ללונה
אמסתור ואמא אמפצוח זאיד מן אתעב פי תביינרו
ופי כל קסמא מנהם פי אמסתור או אמפצוח תמא
מצות עשה ולא תעשה לכל ואחדא מנהם, ואתפסיר
ואתביין ללמסתור נתעאטאו ונאתיו ביה, להצרת
אקארי לעיזו

אונה אמסתור ממא יתבע לאפכאר אצמירייה
וממא ינטרב אקרב פי אמצות אמתנסבין להאד אונה
מצות עשה מתאערו הם מתל מא יאתי והו אוול
אן יוגד דלעאלס כלק, תאני אן כלקהו מן שי,
תאת אן האד אכלק לא יוגד מתלהו, ראבע אן
נקבר עלינא אמאן אנפראדהו, כאמס אן, בלאונב
עלינא לנתהמרו פי תעגיב כלקאתהו ונאמנו בתוך
אתעגיב לתכון לנא בראהין פי אמאן תוחידהו סאדס
אן נעבדהו פי קלובנא סאבע נתכלו עריה באתסלים
ואנייה אצאפיה, תאמן דננכסר ונכססר קלובנה
לגלארת רבוביתהו, תאסע דנפאף מנהו, עאשר
לנחסמו מן טלראנהו ותלסיפהו עלינא עלא עיובנא
בתעקיד אדי הויראנא ומתצררף עלא אפעארנא
דאימן בגיר פלתה ונחן לס נראוהו, ומפצוחנה
ומסתורנא כלהם באינין דהו תעיא, חאדש דנפעלו

מוקדמה

כל אפעיאנא ומקאצדנא לאסמרו לעזיו אראים אחי
אלהים, תאנש לנחבזהו הוא וכל מן יחבהו ונכרא
כאריינהו, תלתאש דנתקרבו להו וכל מא ישבא
דארך מן ראשיא למתעללה פי לקרב ואלעקל
תנתסב לראפכאר לעזמירה כמא סבך "כונסיאנס".
האדי קסמת למצות עשה דוגה למסתור "נסתר".
האדו אדי נחן מנצובין ומטלובין באש נתבתו עמאהם
בעקדנא קרבנא ועזמירנא, ואמא מצות לא תעשה
ואוגה למסתור "נסתר". הם אדי מטלובין ללא נשגרו
בינא פי אפכארהם ונמנעו עקלנא ואקרב ואעזמיר
מן יתלמאם פיהם, מתל אדדי חראם נלממו פי
ישרדאן אבאם וא חסיפה, לס נלממו באש נשרתהו
אחראם מן וא, לס נלממו דנשמתו פי גירנא אדי
חתא האדו תאבע לעקל לקרב ואעזמיר ומא יפטן
כצפאות אאנסאן מתבתתהם או עאכסהם אא ארב
סבחאנהו תעאלא ויוקאל פי חקהם, ירמיה י"ז אני ה'
חוקר לב בוחן כליות וכו' אנא אלד'ה באחת אלקרב
מתצדדך עלא אכלאוי, אדואכלד' ומתלהו "משליכ".
נר ה' נשמת אדם חופש כל חדרי בטן, יעני דוד
אאנסאן הייא פנאר ארב ביהא יקללב כל מקאצר
לקלוב.

ולמקתצא מא מערוס כמא סבה אנרכאיו למצות
מתאע אתורה דאכוזין עלא גנסין למסתור "נסתר".
ואמפצוח "גרוי" עאינרת פי כתב ערידא מן כתב
לאוולין

לאוורין אדי בער אַתלמוד אדי תלפּוּ פּי חק
 אַמצות ליסתללקו עלא אַעלס אַמסתור ורית אן
 כלמא אַתהדו ליביינו לס כרגוּמן אַתלת תנאית
 אַתּי דכרהס והס : אַאוּלא תפּסיר אַתורה
 ואַנביאים בּוּזג וגוה (אַאוּל תפּסיר אַכלמאת ותבּיין
 אַאומור כמא עמל רבינו סעדיה גאון ז"ל , פּי
 כתר סדאדר אַמקרא , ואַתאני תבּיין אַלונה
 אַעבראנייה למקתצא אַגרוּמייה "הדקרוק והשמוש"
 בכל וגוה ולכל גנב , ותכאויִת אַכלאס מע
 בעצחו , מתל מא עמל אבו גנאח ומורא אַמסורת
 ואמתאִהם) ,

וַאֲתַאנִי תַנִּייה , תכאויִת אומור אַמצות
 בתַנִּייה קצירה , מתל מא עמל אַסייד רב חפץ ן'
 יצליח ז"ל , ומא מפרוד עלינא מן כל אַמצות פּי
 האד אַאייאס "בער אַחרבן" מתל הלכות פסוקות
 וגדולות ומא יתבעהס) או אַבעץ מנהס , וכאן
 דאך פּי כתב אַבעץ מן אַגאונים גואבאת ונשאיד
 פּי חק אַמצות אַמתעללקה פּי גסס אַאנסאן ומא
 ירוס פּי דינהס ,

וַאֲתַנִּייה אַתאִתה , תהניית אַקרוּב בפהאמת
 אַתורה ואַמצות בבראהין קאטעה וקוייא חיתהס
 יכסרו עקול ומוגאדלאִת מתע אַכפפאר וימסחו
 אַפיקורוסים (דע מה שתישיב לאפיקורוס) מתל
 ספּר

מוקדמה

ספר האמונות , ספר שרשי הדת , וספר המקמץ
ומא ישבאהם ,

ובער דאך בחתת בתבית כביר ולא
רקית מן הו אדי תמייל בלמררה ליפאהמנא
לצוצי בכתאב יפצח ביה לעיוננא למסתור „נסתר“
ודאך אדי מלזום תביינהו פאנהו ראזום
אכתר מן כר אדרואזום חיתהו
מתעללק פי אפכאר צמיריה ואמאן אקלוב אדי
האר לתנייה חקהא כאנת תנגמע פי כתאב ילם
ויגמערושהסואפראעהסוכל אפכארהם , ודהשת
ותעגבת מן דאך לרגאיה ,

פבער דאך קרת מעה נפסי , רערלנא
ריסנה מתלזומין , בהאר אקסמה מתע צמצות
למתעללקה פי אמאן אקלב ואפכאר אצמיר
ולתורה לם תלזמנה ביהם וגיראן דאך מן תאבע
לארב לאנסאני ומתלהו מתל אחואיג אזאידין
אדי לם נתעאקבו אידא לם תבתנאהם ולדאלך
חתא אזוורין עיה סללמו מן לתעב ולתאדריף
פי חקהם שי מן אכתב , פלהאדא זרת תעברת
יאסר וקלרבת פלכתב ולקבלה פי חקוק מא יכץ
מן אפכאר אעקל אן כננא מתלזומין ביהם , ווגרת
אנהם הומא ארכאיז אכתר קוייא ולאזמה
ובפקדהם . לא שי מן אמצות אמצוחה „אשר
כננא“

בגלוי יסודם" למנתסבה לרפעל יקדרו יתברו ויתעדדאו אברה . ולוכאן יציר בעץ תכליל פי קסמת למסתור „נסתר“ האך לוקת תתכלל כל למצות למנתסבין לרקסמה למפצוחה, וקסמת יונה למסתור הייא לפנאר וארוח ואסאם לכל (לאיברים) .

קלנא אן תבתנא בלבחת לכאמל ואן למצות לתאבעה ללאפכאר לעמירייה למנתסבה לרסר למסתור (נסתר) ילזמו והם רכאיז למצות למנתסבה לקסמת אפעל אדאכרה לאומור למפצוחה (גלוי) וקלנא אן חקקנא דאך מן לתת סיראת . והם מן גאנב לעקר (שכל) מן גאנב לכתב „תורה“ ומן גאנב אסמוע אדי קבלנא מן לאווין „קברה“ דלחין ילזמנה לנביינו רכס כיפאש יתחקק דאך מן לתת סיראת אלמד' ורו : אוול

מן לעקר „השכל“ אערף אן אאנסאן פי קיומהו עלא האד לארץ תאסיס כלקתהו ותבאת חיאתהו . כונהו מתרכב מן נועין והם אאדהם רוחאני . „נשמה או נפש“ ותאניהם גסמי „גוף“ אוול באין לעיוננא . ולתאני גאיב מן נצורנא פילזם חקיק אן נעבד ללאק בואסטת אתניהם באגסמי וארוחאני „גוף ונפש“ עבאדה מקדסה

מוקדמה

עבאדה טאהרה . עבאדה מכמונה ומפצורה
צמירנא יעבד וגסמנא תעבד . פלדאך יקזמנא
לנקררבו קדאמכס מיתלאת ממה ינאסב האד
אזוג עבאדאד . והם . אעבאדה ארגסמירה
למנתסבה ללמפעול ולמפצורה אדי תעבדהא
אגוף "גרוי" מתל אצלאה ואלציאס ואלרצדקה
תעלים לתורה ותעלימהא לגירנא אסוכה שרוב
אציצית מזוזה ואגפון "מעקה" חרס ללסטאח
ומה ישה דאך ממה ילזס אן יתעבד באחסאסיא
למפעולה ולצאהרה במפאצל אלאנסאן
בחסאסיא צאהרין מחסוסה ומכדומה בתחריך
מפאצלנא . ואנוע לתאני . האדא הו ממה ינאסב
אפכאר צמיריא עבאדה מחסוסה פי האססיא
אעקד ואקלב ולא גיר . ורא ללמפאצל מדכר
בהם אבדא . והאדו דים . אוול אמאן אנפראד
לכאק ותוחידהו ואנהו תעלה פריד ולא דהו לא
אב לא אך ולא שריך . ועלינא אן נתוחדהו
פי צמירנא ואפכארנא וקלובנא ועקורנא .
וכדאך לנאמנו ביה כמה כדאך בשריעתהו .
ולתכון עבאדתהו מרזומה עלינא ונלאף מן
עצם גלאת וקארהו תעלה . ותכון מלובנא
מנכסרא איה ונתחססם באפעלא מן הצורהו
ביננא סובחאנהו תעלה ואן לא להו גיוב אבדא

פהו האצֶר ונאצֶר . ונתבקט בקרובנא וצמירנא
 בלמעוזה ואלב אכלרי פיה . ונסללס ארואחנא
 פי כל חין איה תעשה . ונבעד מן אלגס למכרוה
 ענדהו . כמא כדאלך עלינא רנאמנו אן כר
 אפעאלנא לאזס אן יכוננו פי תכמאמנא מופרדין
 ראסמהו לעזיזאלפריד לעלי . ועלינא אן נתפאהמו
 בלאתבית ונתלדרו פי מחאסנאתהו מעאנא ומא
 ישבא דאלך מן לאומור למתערדקא פי פכר
 אעקוד ומחס א קרוב וגמץ לעמיר . ואלדי דא
 להס כרטא מע מפאצל אאנסאן . ולא לרמפאצל
 אבדא פיהס סהמה ורא חצצה . פאנהס מן
 אסר למכמי ולאחססיאת אסרריא וגיר אן בין
 למכלוק לרכלאק אשתראהס .

תחקיק ומערוף אן כל מא ילזס דלאומור
 למכרומה במפאצל למכלוק דא ינרמו אדא
 במואפקת אעקד ולעמיר והו אנהס יכוננו שירין
 ומואפקין לתתביתהס ואמא לוכאן בארעכס
 דדאלך ולעמיר מתערדך מן תתביתהס חתא
 למפאצל תתרכה מן כדמתהס באלתמאס ורא
 ינפערו ולא יתיסרו אבדא . פאן ארכיזה פי
 מפאעיל לאנסאן הו גיר משארכת קלבהו
 וצמירהו ומואפקתהס . ודאלך ינפד חתא מקעד
 כתאבנא האדא . ואן לוכאן קרובנא וצמירנא

מוקדמה

תחם בא'צין לרעבאדא א'אידאה'י'א ואר'מצות
ותתריך א'אסתעקאד פ'יהם . אבדא וב'אמוח'א אן
מפ'אצלנא תרום לתכרם ולתפ'על או מפ'עור יכון
לאסם א'ל'ה סב'חאנהו ותצ'יר מתהררבה וג'יר
מתקררבה לכל מא ילזם ללתובה א'תואב'את
וא'דין א'מנתסבה להם , ומתלזמה בהם פ'אן
ב'אמוח'א יצ'יר ש'י מן א'מפ'אעיל בואס'טת א'מפ'אצל
א'די לא דהם ס'אם א'גרץ וא'שהרא פ'י עקד א'אנס'אן
וצ'מירהו , ובד'אך למה רבנא כ'טארנה ולוזמנה
לנפ'ער דואזם א'דין א'תובה וא'תואב'את ומ'א דכרנא
ס'אב'ק . במפ'אצלנא , לא יואת'י ולא יצ'יר אבדא
אנהו יב'אעד א'אשתראך פ'י ד'אך מן קרובנ'א
וצ'מירנה , וא'ח'א אנהם א'עמדה וא'רכ'א'יו ללדקתנא
והם א'צראע'את לתמשי'יתנא , והם א'ר'י'אם וכל'אר
קסמ'את א'כלק'א א'אנס'אני'יה , ולא תת'אסם ש'י
מן א'לדמ'את ולא תנתם א'אבש'ירתהם ומואפ'קתהם
ואשתראכ'הם מע מפ'אצלנא פ'רד'אך א'ידא ינטלב
אסתלז'אם מתע א'דין וא'מצות , נתלזזם ב'א'הסמ'תין
א'נס'מי וא'רוחני , א'מפ'צ'וח וא'מסתור , ג'לוי וג'סת'ר
ודואל'רנא וצ'ואהרנא א'תנינ'הם מתלזז'מין בתת'בית
גרץ א'מול'אה , בא'ש תכון עב'אדתנא ק'וי'י'א
וכ'אמלא ותג'מל א'דכ'ראני וא'ברראני מן א'מפ'אצל
וא'צ'מיר [פ'האדא מא תב'בתנא אן ילזם ר'תת'בית

למצות אסרייה למנתסבה ללצמיר, מן גאנב
 לעקלן. ואמא מן גאנב לכתב „תורה“ הדרת פי
 עהלי לעללא סלדמת אסיאדנא פי תליף כתאב
 לדמת האד למקצד פאנהו ימכן לא להאד
 לאומור סאס ורכאיו פי שריעתנא, פאעתניית
 ותעבת לנקלדב וננטלע ען דאך ורית אן בלעכס
 דהו סיסאן ורכאיו קוייא פי שריעתנא אדי כס
 מן מררה תכללמת פי האד לחקוק ודס סכתת
 עליהם בל עאוצת ושררעת ועטאת אפכאר
 ערירה ועצימה פי חקהם, מתל מא מדכור
 [דברים ו'] ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך ובכל
 נפשך ובכל מאדך, אעני, אן תחב אלהאילהך
 בכל קרבך ובכל נפסך ובכל קוותך, ודיו
 הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום
 על לבבך, יעני תכון האד לכלמאת אדי ארפ
 מוצציד איום מרקומין ערא קרבך, פלא האדא
 לא ממה ינאסב אפכאר לצמירייה ולמצוות
 למתעללקה ביהם „נסתר“.

פיזיר יקול תמא „דברים ד“ לאהבה את ה'
 אלהיך לשמוע בקולו ולדבקה בו. מענאה לתחב
 אלה אילאהך לתטיע אמרהו ולתסתעקד ביה.
 ויזיר ימל עלינא „דברים יא“ לאהבה את ה'
 אלהיכם ודעברו בכל רבכם ובכל נפשכם לתחב
 פללס

מוקדמה

אלה אילאהכם ולתעבדוהו בכל קלובכם ובכל
נפוסכם ויקול "דברים י"ג" אחרי ה' תלכו ואותו
תיראו מענאה תאבע אלה תמיוו ומנהו תכאפו
דיקול "ויקרא י"ט" ואהבת לרעך כמוך . תפסיר
ותחב לצאחבך מתל לנפסך . ויוצח "דברים י"
ועתה ישרא מה ה' אלהיך שואר מעמד כי אם
ליראה תפסיר ורלחין יא יהורי מה אלדי אלה
אילאהך טלב מנך וגיר אן כופהו ועבאדרתהו
וטאעתהו בכל קרבך ונפסך ויוצצי "תמא"
ואהבתם את הגר . מענאהו ותחבו לגריב .

פמעלוס אן כל מא מדכור מן מצות עשרה
אדי מרלינאהם עליכם הומא תואבאת ווצאיאת
מן ראומור למנתסבה ללצמיר וללעקל ולא הם
משתרכין מעה למפאצל אבדה . ובדאך ילומנא
לנוצחו לכס אבעין כדאך מן מצות לא תעשה
אדי מן האר לנוע אמקדרס . והם . מיתא . לא
תחמוד בית רעך ומתלהו אשת רעך שדהו עבדו
ואמתו ומה ישבאהם "דברים ה'" אן לא תשתהי
כל מה לצאחבך ולא תשהד עריה אבדא .

וכדאך לא תקום ולא תטור "ויקרא י"ט" לא
תכמס פי לאנתיקאם ולא פי אחסיפה . לא תשנא
את אחיך בלבנך . לס תכראה אחיך
פי קרבך . ולא תתורו אחרי רבנכם

„במדבר ט"ו" לים תתזורו תאבע קלובכם , לא
 תאמץ את לבבך ולא תקפוץ את ירך „דברים
 טו" לא תמצח קלבך ולא תכססח ירך , ומת-
 דאך וצאיאת כתירה תוצינא בהם שריערתנא
 למקדסה , שי מן מא יתבע לקרוב ואלעקודנאדי
 הומא בעאד ערא למפעור באמפאצר , ובעד
 נסבת לתורה ע"ה למצות ועלדקתהם פי אקר ב
 ואלפאן „מלבן וליסאן" כמא תקור „דברים ל" כי
 המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום לא בשמים
 היא וכו' ולא מעבר לים היא וכו' כי קרוב איך
 הדבר מאד בפיו וכלבבך לעשותו , מענאה : אן
 יוצאיאת אדי לתורה תוצינא לא הם מכאן
 סכנתהם פי אסמאה ולא לנאדי חתא ילזם להם
 סקאן ברור ובחור , אבדא , פאן דאך קריב גרן
 לנא ורנא אסדטא לנפעלוהו בפמנא ובקרובנא
 מענאה , באשתראך אגסמי וארוחני ובאשתראך
 אברן וארוח „גוף ונשמה" באשתראך אמפאצר
 ואלעמיר . פיבאן מן האדא לנא ביאן ומפעור
 אן למפעור ואמסתור „גדוי ונסתר" ילזם
 אשתראכהם פי עבאדת אמולאה סבחאנהו בגיר
 אפתראק אחד מן אחד ואמסתור סאם למפעור
 ואשגא אלעמיר הם לאבתדא ואלסאם לתחריך
 אמפאצר , ופי דאך טאת אמחאורא כתיב פי

מוקדמה

כתב לאנביא עליהם אסלאם פי מואצע יאסרואנמא
לא ילוס אלתויל דנא פי גבירהם מן אמאכנהם
פאן בעדא תבתתנא וחקקנא באתוציח אואפר
אן כל דאך צחיח וכדאך כלאם אלאנביא
מערוף וכתיר מא תכללמו פי האד אלחקוק .
בהאדא יכפי ברהאן ארי וגדנא אן מן אלתורה
ואעקל ילוס אענתנא ללסררי כמא אלמפצות
ועלינא אן נהללכו באש נורדיו אן חרתא מן
אקבור . קבדה ודאך ממה הכלנא מן גרודנא
ואסיאדנא . ואן חתא שי דאך תמא אאסתעראף
אן אלסררי רכיזת אלמפצות ובדארך
תנגמע פיידנא אלבראהין מן אלתת סיראת מתד
מא דכרנא ומטלובין פתפצל דנא , אסהילא ,
דמאדא דס תאף כתאב פי האד אחקוק אסרריא
ואחא לואזמהם מתרוזמין אעקל אלתורה ואקבלה
פאן האד אלקצר תכללמו פי חקהו אסיאדנא
מיראר כתירה , ואכתר ממא יכממס אעקל ומא
מכתוב פי אשריעה , נצרת אכלאם פי שאנהו
מן אסיאדנא עליהם אסלאם . תשבע"פ וברהאן
דדאך חצא מן מא תעאטאו אסיאדנא ע"ה פי
האד אחקוק , דברי רז"ל פי קורהם רחמנא דבא
בעי מענאה : אאילאה אסכיף ירתבע אקלוב
וכדאך יזידו יוצחו ויקולו : עינא ולבא תרי סרסורי

מוקדמה

דחטאה נינהו , ואבעץ מן דאך מביין פי מסכת
 אבות אלדי מן אזאיר גאטטויר פי חקהו וכדאך
 דאינא יאסר ממא מכתוב פי שאן רבאיתתהם
 מאיאתהם ואפעלאהם ומא אסתחסנת אלעמום
 דאיט מן סירתהם למסתקימה ומיתא לדאך הו
 דמה כאנו יתנסדו עלא בעץ מן חאראכרתהם
 מתל . במה הארכת ימים ? מענאה באש וצלת
 לטולת לעמר ? אדי כאן גואב דאך כמה שיאתי
 במא לבראמנה הו . אן תמא בעץ מצות ל"ת
 אדי כר מן יעציהם בלמתעני . יתעאקב עליהם
 אחדא מן ארבעא מותאת שרעייא .ד' מירות
 ב"ד" או בכרת . ולמה יפלתו מן אראנסאן
 בתריק אנפלא ואגרטת . לא יתעאקב עליהם
 גיר בקרבנות מתל חטאת או אשם ולא גיר מן
 דאך תתבזז פלבראדין דרגת קאתל אלוה .
 אידא הי בגרטת אדי ממנוע מן לעקובה בלממאת
 ודאך יוררי אן דמא תכון אאדנאב בגרטת דאך
 צאר מן קללת אשתראך לעקל ואלצמיר פי דאך
 אדנב ולמא נצאר אדנבמן למפאצל פקט בגיר
 מואפקת אלצמיר צעאף בדארך גהד אדנב ולא
 עאד ינחסב לדנב כאמל כמה יחזק ויחזק
 להו וגיר אן יסקט מן קימתהו
 ויעוד יסאוי מתל דנב צגיר זלא ידכל רחח

מוקדמה

לעקובה למנתסבה דהו לוכאן כאן באשתראך
לצמיר, ומן תבדיל לעקובה וסכוט אדנב, יורר
אן ראבר מן אשתראך לעקל ואצמיר פי או שי
יכון סיוא פי תואב "מצוה" או פי דנוב "עבירה"
ומטלב ועקובה כאמלין יצירו גיר אידא כאנו
לקלב ואגסס מתראפקין מן אסתעמאר פי דאך
לקרב "לצמיר" בנייתהו למכאותה ואגסס
בתחריכתהו למסתעמדה, וכדאך דהתא פי
לתואבאת כמא קלנא, והו אן אאגירא לסמאויא
לאילאהייה לא תתחאג אברא באלכאמל. לא
אידא לעקל ואצמיר כאנת מתואפקא פי עמאל
דאך למצוה. פאידא צארת מן לצמיר פרחון
האדיך למצוה לונה לדה "לשם שמים" ויסתאהר
עדיהא מולאהא לאגר לאפר ואן לא לא עמל
עדיהא ודלחין למה אכתצאר לאפעא לטייבה
ואפאחסה ראכזאת ומתצבין גיר ערה מוח
ואפכאר לצמיר ועלא מה הו מסתור פי קלב
לאנסאן "נסתר" יחין בלאזם אן לעלם ולעתנה
ללאומור למתעללקה פי עבאדרת אלמולאה
ועציאנהו חסאה פצלהו תעאה למא ינתסב מן
אפכאר לצמיר אסבק ממה ינתסב ללמפעור
למפצוה למשגור מן מפאצל לאנסאן. ודאך

יתונגב מן לאנסאן ויחק דאך פאנהו טביעי
ומפהוס ובאין כתר .

דלחין באן לנא אן מתלזמין מן דאלך מן
"שכל" אעקל . מן "כתב" אשריעה מן "קבלה"
אסיאדנה ע"ה . פבעד כל דאך זאד פכרי אנה
מואלף האדאכתאב . ישגלני פי בקיית אמובאחתא
והו אן אערלא . האד אנוע אסררי "נסתר" דיסהו
מלזום עלינא פי כל מוצעופי כל וקת מתד
מצות אלשמיטה . אלוכל . ואלקרבות
ורדאלך רכדלף אלתאליף פי חקרו
פאתפתת לאפראד לבעץ מן לואזמהו והם מתל
תוהיד אמולאה סבחאנהו ועבאדתהו פי צמירנא
אלוף מנהו , למחבבה פיה , ואשהרה לנפעל כל
מא מוצציין מן גלאתהו ומתלזמין דהו , כמה
ינצם פי שאן דאך סיידנא דוד המלך עליה
אסלאם "תהלים קי"ט אחרי יכוננו דרכי לשמור
חקיך , וכו' , ואתכל עליה כמה יוקל פי חק דאך
"תהלים ס"ב" בטחו בו בכל עת עם וכו' , ואתסרים
פי נפוסנא ליה "קדוש השם במסירת נפשנו"
ותחריר קלובנא מן אכרה ואבגץ ואגירה ,
דבעצנא ומן בעצנא ואאסתבעאד מן פשאיש האד
אדניא כלאעאתהו ואתכריע אואפר , אדי דאלך
יתלפנא וישגדנא וימנענא מן אאסתעקאד וטבאדת
אלמולאס

מוקדמה

אמולאה פי כל דאך נחן מתלזמין דאיסביה פי כל וקת ומצרב ופי כל חצצה מטלובין לתתביתהו כל פצל ידי מאזאת גסמנא בקיד אלהיאת ואלוח אילאהייה "נשמה" אטאהרה שארקרה פי דואכלנא ותמים פינא בין אמכאיק. וכדאלך עדא כל חרכה אילאהייה כל וקת ידי מאזאל צמירנא יפכר מן מחססאת אעלם ואגסמייה וארוחאנייה. ודאך בגיר הדא אבדא עלינא אאסתלזאם בלאחפן ולתתבית אלכרי. ומיתלדאלך תסניד ללהארי והו: אן אחר אעבר ידי קד אמרהו סידהו לישד אומור כדמתהו מן קסמתין לאוולה כדמה דאכלייה ממה ינאסב אלאומור אסררייה פי כדמת אדאר ומה ינתסב לרהא. ולתאנייה פי אוהאת כצוצייה ומערופין מן מה ינתסב לכדמת אשארע. כדמה כארגייה. מתל כדמת וחפצאן הנשיר ומה ישבה דאך ידי עליה ליכצין להא סואיע מערופה ומנפרדה להא פאידא פאתתלסואיע למתלצצה להאד אלכדמה אלארגייה או אן אדאכלייה כלאז אאוקאת כלהם בגיר מה פצל ללכארגייה שי מן אאוקאת. או אן מנעת אלכדמה אלארגייה מנהו. ואוקאתהא משאו פי בעץ אומור גאצבה בהאדה יסקט מן עלא אלכדים אאסתלזאם מן מה ינתסב ללאומור

מוקדמה

יב

לכארגייה ' ואנמה לכרמה אראכרייה לא זאת
אסתלזאמאתהא מפרודה ומגצובה באמררה
עלא אעבר לסידהו ' פאן כל קעודהו ואוקאתהו
פי דאר סידהו ' וכדאך גל כרמתהו תמה ' וכל
לאוקאת תחץ ללכרמה אראכלייה ' פאן לס
הכצץ אבדא וקת גיר ללכארגייה פקטוטור
זמאן אדי מזוזם באטאעה לסידו לאבר אן יכון
ואקף חאצר וגאצר ומתסללם באמררה לכרמת
סידהו אראכלייה פאן חתא הווא בראתהו ראכלי
ומתלזזם ביהא פי כל וקת אדי יקדר באש יכדם
ולא תמא צרר אן ימנעהו מנהא ' כדאלך
אתואבאת אמנתסכה ללאפכאר אצמירייה לא
דנא חתא וסלא או רכצא לנבער מנהם ' וגיר
אן אלהוא ואשהרה ללאומור אגסמייה פסאסהא
וכיפהא זאשהראת ללהמלה ואליבה ' ואתתביע
ללריאקאת אברנייה הם אדי יבאעדונא ויעלמונא
ויכלריו דנא למסרב אצייק באש נתוססרו עלא
אסתבעאדנא מן אלצק וטאעתהו עבארתהו
ותוחידהו, כמא יוקא פי הארה אחק ישעיה, ה"
והיה כנור ונבל תוף וחליל ויין משתיהם ואת
פועל ה' לא הביטו ומעשה ידיו לא ראו ' אעני
פיכון אשרב ואטרב מתסללט עליהם חית אן
לא ילתפתו אבדא לאפעא למולאה ולא ינצרו

מוקדמה

מא צנעת לאיאדי חסאהו סכחאנהו תעלה
פכהאדה יבאן אן אסתלזאם כמה ינאסכ אפכאר
אצמירייה להם אסלטה וארכצה עלינא פי כל
וקת וכל לחצה וכל מכאן אין נכון ובדאך לא
זנא מטובין למאדא בעד כל האד
לאסתלזאמא לא תאלף כתאב יגמע
ממה ינאסכ אהי אסררי גסתר

פכממת מע נפסי, דעללא האד אנוע אסררי
לא לתואבאתהו תפריע אבדא, ולס יתולד
לפראעאט ואנצאן מתר צעהו אמפצוח ולדאך
סלמו אאסיאד ולא עמלו מנהו ראם ולו
ללתאיף כתאב פי חקהו כצוצי, פטרלית מן האד
אהא ורית אן תוליד פראעאטהו ואנצאנהם
כתירה ועדידה חית לא יתערדו ולא ינחסבו
ויחרבו פי כל מחרך וידכלו פי כר מדכל כמה
סבהנא בדאך פאן אנוע אמפצוח כל פדע דהו
כטטה ואחרדה ומסתקר לנפסהו ולא ידכל דגירהא
וגיר אנהו מתעללק באמסתור, ואמא האדא
אנוע אמסתור לא יסתקנע בעד אסתת מאיאה
ותראתת עשר "תר"ג מצות, מטאב אמתלזום
בהם אאנסאן מן אשריעה מתל אכיה אמפצוח
פאנהו יתולד לאפראד ואנצאן זואיד כתירא
ומחססאט קוייא גארקה דכייא ולאומה כתיר

עלא זאנסאן חית אנני נכמס אן מא נצס אסייר
דוד המלך עליו השלום "תהלים קי"ט. לכה
תכלה ראיתי קץ רחבה מצותך מאר מעגדה
לכה אכתצאר ראית חדאדה ולמטאיבך "מצותך"
וסיעה גרן, פדאך אתנצס ערא מא ינתסב ללנוע
אסררי, פאנהו יתוללר בגיר חדוד ולא לרהו
חדוד אכרא, פאכרת נקור מע נפסי לעללה האר
אנוע אסררי אפראדהו ותואידהו מעלומה ובאינא
דזאנסאן וכל מסתעמד ביה מתכאשף עלא
גואמצהו פלדאך רא ילזס אכרא אלאיף פי חקהו:
פעאינת דאלך ממה נעלם מן
עואיד וסנאיט אלזאנסאן פי אכרת
אגיור אלמאציה ובאכצץ אגיור אאכרה למקתצא
מה נצצת ערינא אכתב ואתוארך. וחקת אנהם
בעאר אבעד למעתבר מן הארא אנוע אעזיו ומן
לואזמהו. וגיר אקליל מנהם "זרזים ופרושים"
אנאטקיין ואמסתחפצין פי אסתעקאדהם ארדי
מפכורין ומדכורין לאגל רעגב אסתעקאדהם
ועבאדתהם אצאפיה ואואפר אפאצר ירזמהם
אתחייר ואתפייק ואתוביך מן דאך יאסר וכמא
חלנא. באמכצץ לגיונא הארו. ארדי כפפו
ובהדרו פי ערום ארואזס ואתואבאת. אחראם
ואחלא ממה יתבע וינתסב ודרו דזאומור
אלמפל'וחס

מומדמה

אמפצוחה "האיברים" פאנהם כטאן ארריריק
אסררי ידי כל מעמולהו רונה ילה, רשם שמים
ואכרו יפעלו עבאדתהם ואסחעקאדהם עלמהם
וקראיתיהם חתא פי אתורה רונה אלכברה
ואפכרה ויעתנאו ליערמו בעץ עלום ארי כהם
יכסבו אאסם פי אערס בין אעוראמה
פהאדה חראם . ומחס יכטה
אכטוא אמטלובה מן רכאיו אדין ואשרע . ואנוע
אמסתור באמררה . ודוכאן לא עלם ולא קרא
ולא אעתנא אבדא . כאן ימננע נפסרהו מן
אדנוב ואמועאקבאת . ובאעכס לא יקררב נפסהו
להם בדאך . וזארו אן מיראר לס יעתנאו
ללערס פי דואכל וגואמץ ארדין אלמלוזמה
לאצלייה . לאגל אאעתנה ללאומור אמדכורין
כמא קלנא ארי בדאך לס יקדרו מלוזם
יכון אידא יתנייב עליהם אנוע אסררי .
ומיתא לדאך . הו : אמאן אאנפראד "אמונת
היחוד" יא הלררא נחן מתרזומין לנהקקהו
ונעאינורו . מן וגה ארעקל וקיאסארתהו
או יכפינא לנתעררפו ביה מן וגה אקבול "קברה .
ממה נצצת עגינה אכבארנה ואסיאדנה פקט ?
מענאה באעבארה , רמה נקול , מוראנה ואחר
ווחיד מתל מא מקבול ומרסום פי עהול אינו
פלג'פלת

אֶגְפְּלִין בְּגִיר דְּלִיל וּבְרֵהָאן דְּדַאךְ, פֶּאן לֹא קַצְדְּנָא
 לְנִפְהֵמוּ אִפְרוּ וְאַכְאֲצִייה אִבְאֲרֵכָה בִּין כְּלֻמַּת
 וְאַחַד וְאַחַד אִדִּי תִמָּא זֶזַּג מַעֲנָאֵת דֵּהֶאד אִכְלֻמָּה
 וְהֵם תִּמָּא כְּלֻמַּת וְאַחַד תְּדִל עֵלָא וְאַחַד אִלְדִּי
 יֵאֵתִי בַעֲדֵהוּ תֵאֲנִי וְתֵאֲתוּ גִיר דַּאךְ, וְכַדַּאךְ וְאַחַד אִדִּי
 יֵאֵתִי זְקַת וִיזוּר מִן וְחֵאֲדֵתְהוּ, לְמַקְתָּצָה אִידֵרָה
 חֲדָתְהוּ גִירָהוּ וְכִבְר עֲלִיָּה וְהֵאז מַכְאֲנָהוּ
 פְּלֵהֲאֲדָה מַעֲנַת כְּלֻמַּת וְתַכְמָאס אִתּוּחִיד
 לְלִמּוּלָאָה סִבְחָאֲנָהוּ לְמָה נְקוּל וְאַחַד יִלְזֵס אֵן
 נַחֵס אֲנָהוּ לֹא תִתְמַתֵּל בְּאִכְל לְדוּאַחַד אִדִּי
 פִּרְדְּנָה, וְלֹא יִנְגַּמַל מַעַא כְּלֻמַּת וְאַחַד
 אִמּוֹנּוּדָה פִּי אִפּוּאס אִעֲבָאד וְאַמְגִּרִייה בִּינֵרָם
 פֶּאן כְּלֻמַּת "וְאַחַד" אִדִּי תַחֲץ אִכְאֵק אִתּוּבָה לִיָּה
 הִי אִחַד וְחִיד לֹא כִלְפָהוּ לֹא קִבְלָהוּ לֹא לִרְו
 תֵאֲנִי וְתֵאֵת, וְלֹא מִן יִתְכַבֵּר עֲלִיָּה, וְלֹא מִן יַחוּז
 מַכְאֲנָהוּ אִבְדָּא, וְלֹא מִן יִרְגַּעָהוּ מִן כֻּטָּת וְאַחַד
 לְכֻטָּת תֵאֲנִי וְלֹא כְּלֻמַּת וְאַחַד עֲלִיָּה, תִזּוּל וְלֹא
 תַחּוּל אִבְדָּא בְּאִמְרֵרָה וּבִהֲאֲדָה אִאֲסַתְבַּעָאד מִן
 אִתְעַב לְלִפְהֵאֲמָה פִי גּוּאֲמִץ אִאֲסֵרָאד תַכְצֵרְנָה
 פִי אִפְהֵאֲמָה אִבְאִינָה לְפִהֵאֲמַת אִדּוּאִכֵל וְגּוּאֲרֵק
 מִתֵּל הֵאֲדוּ אִדִּי סִבְקֵנָא מִנְהֵם בְּאִמִּיתָא וְלֹא דִנָּא
 אִרְכָּצָה בֵּאֵשׁ לֹם נִשְׁקָאוּ וְנִתְעַבּוּ דֵּאֲנִל אִאֲכַתְשֵׁאף
 עֵלָא אִסְרָאֲרָהֵם פֶּאן חֵתָא מִן שְׂרִיעֵתָנָא אוּצֵאֲתָנָא

מוקדמה

עלא אלאעתנא רפהאמתהם בלמונאחתא
ולתתבית כמא יוקאל פי חקו דברים ד'
וידעת היום והשבות אל לבבך כי
ה' הוא האלהים בשמים ממעל ועל
הארץ מתחת אין עוד מענה אנה
מתוצי יא יהודי לתערף . ותפהם פי צמירך אן
אלה הוא אלאה לים כלפהו פי אלסמאואת
אלעראה ופי אלאצי אספלה . ורא גיר להו
ומתלהם כל אחקוק מצות ארמטרובין מן
לאנסאן לכלקו . ידי שנדכרו מנהם אבעץ .
כדאך בלמוחל תתביתיהם לדגאיה ולאמאן פי
אעתקאדהם בלמוחל באש יחצצל אלמסתעקד
עלא תתמימהם באכמא אידה לם יעקד
אסרארהם וגואמצהם חיתאן יציר קרברו
מסתעקד ומתבקקט מעמפאצלהו באלשתראך
אכלרי ויכנו אלאסראר אלמפצוחה למוכחו מתר
פנאר למפאצלהו ולמפאעידהם ויצוי להם
אתריק אמקצוד ריתממו מא עליהם כמא ילום
ופי שאן האדה קא פכוק תהלים נ"א' הן אמת
חפצת בטוחות ובסתום חכמה תודיעני . מענאהו
תחקיק אן תקצד מן למכלוק אן ליתכל עדיך
ואנמה ילום אן תעטיני לעקל לנפהם אסרארך
ולכתרה מן אסיאדנא אלאורין עליהם

אסלאם דס כאנו יתלפתו פי קראיתהם דלחואיג
 לאכארגה מן אלאזם ולס כאנו יקללבו ליגרוקו
 כאן פי מא ינאסב לנוע אעתקאדהם וכופהם מן
 אלה . ולס כאנו יקללבו ליתכברו בערמהם
 ויכרהו כל מן קצד תנאיאת אקראיה אצעיבה
 פלוקת אדי הם דס יקדרו עליהא וגיר אן כאנו
 יתעדדבו וינסנסו וינשדו ליפהמוהא באש יורריו
 ביהא קוות ערף ויעפסו ביהא עלא מא אקר
 מנהם . וכאנו סיאדנה לאוולין יבכצו וימקטו כל
 מן קצד האד אלתריק אמשומה . ומא כאנו יחבו
 ליתלפתו אל דלתריק אדי תדללהם ותפאהדהם
 פי מערפת אדירה סבראנהו ויעתנאו
 ללאפעאל אלכירייה לוגה אללה ורא
 גיר וכל מדת עמרהם סבלוהא לוגה אלה סיוא
 פלקראיה או פלאפעל ומא ינאסב אאסתעקאד
 אצאפי קלבן וליסאן

פיקור בעצהם פי שאן דאך אן תמא מכנוז
 פי קרוב אאנסאן מא יניף עלא מברג מן לאומור
 אסררייה אמוצלא ואמקררבה למערפת אמולאה
 ותתבית גרצהו תעאלה ואנמה אחכס ביד אאנסאן
 פאידה אעתנא לדאך ראהו תכששף עלא מא
 ידרלהו דלתריק אצאהו וינצלח . ואירא נמהו
 ולס אעתנא לכדמתהו ושקא פי עלמהו פיפצלו
 תלך

מוקדמה

תלך לכתא פי מכאנהם ויציר מולאה פארנ סקף
ופי הארה אחק יקול לסייד שלמה המלך עריו
השלום „משלי כ” מים עמוקים עצה בלב איש
ואיש תבונה ירלנה . מענאה למערפה ולאחמה
מלרוקין טביעייה פי גסם לאנסאן ואנסאן אידא
יכון פטין ומתעררף בפטאנתהו יכשף עלא אד
לגמרה ויטררד ארמאד אמגמום עלא עקלהו
וימצציה ויכדמו חתא יבדנ מראצו ומקצודו
ובלעכס לדאך כמא סבך מננא אלראס פי אד
לשאן ותחקיק אן סיארנה תתערף אן להבור
„קבלה” אדי נתעלרס מן אבאתנא וגדודנא ומא
נרצע מן אפואמהם תקצי . מתל גרף אלפכאר
לצמירייה . ואנמא מולאהו יתמתל ללמראה או
לרצניר אדי יסתקנעו במה יורקולרהם גירהם
כונהם צעאף לעקר וקלא אפטאנה ולא יקדרו
עלא מקאציית לאעתנא לגוארק ארערום
ומצאות לאפכאר ואתוריד מן מוכהם למא ילוס
ללמערפה ולאחמה אילאהייה אסררייה ואנמא
לאנסאן אדי רזקהו אלה בלעקר לאסע ולקרב
אפטין ויקדר עלא כלדאך ורס יקצר ארערום
ומקאצייתו ויסתקנע באזריהאת מתע לכבאר
ויקוות נפסהו מן חליבהם . פהאדה מדנוב . ועליה
כס מן עיוב . ויתעאקב עליהם אעקובה אשרירה

פֿאַן עליה אַפֿרד . לישגל אפכארה ויקרא ויעלם
 ויכמם ויצפּפי בעקלהו ולא דהו ליסתנא באתכל
 עלא קוד גירהו . ודאך ישבא לדקאבן אלדי
 מתוצצי מן אדולה ליחרץ פֿי תגמיע אפֿלוס
 וכדאך פֿי חסאבהם מיזאנהם ועיארהם והו אממן
 אדאפּעין וקבר עליהם אסכה בגיר חסאב ודא
 עיאר . ולמה וצל וקת אדפּוע אנטלב מן אדולה
 יא הלתרא עמל מא עליה . ויעקל ערד ומיזאן
 ועיאר אסכה אדי מקדמהא להם . פּסכת מן דאך
 פּאנהו גאיב אעלם ודא עמל מא מאדון ביה
 פֿיתעאקב . פֿאַן אדולה לס וגרת גרצהא פֿי כל
 מא מדכור . ודא פֿי אמאנהו דהא . פּאנהו אממן
 גירהו אנאם מן ודא ועצא אאמר אעסי פֿליה
 אעקובה אעעיבה ולמה אאנסאן עקלהו צאפי
 ויקדר ליבחת פֿי האד אחקוק ולא יבחת פֿרא
 תכון מראקבתהו מתל מראקבת אנסא וואצנאר
 וכפאף אעקול אדי לס ינאצצו דאך . והו מטלוב
 בלמכצין עליהם ויתעאקב מן אלתסלים מן לבחת
 ותציר מטלוב אנך עדות מן אאעתנא ללכדמה
 פֿי חקוק פֿי אאפכאר אצמיריא ממא ירום
 דמערפת אלה וסתחפצת עלא תעבך אדי כאן
 עריך לתתעבהו לאגל כלקך והארא גבייגורו
 מן וגהין כמא יאתי :

מוקדמה

לוגה לאוול הו פי חק מא יחול אפסוק
"דברים י"ז. כי יפלא ממך דבר למשפט בין דם
לדם בין דין לדין וכו' ועשית על פי
הדבר אשר יגידו לך וכו' פי אבתדא
אדפסוק וררא ארדי ינאסב "דא'ברים".
למפאצל אגסמיה (גשמייס) ולא דכל פי אומור
לצמירייה מתל אמאן אנפראד (אמונת היחוד)
או אסס למולאה ותמשיאתהו 'או פי ערוש
לדין מתל לעבאדה ולתכל עליה ותכסיר אקלב
דהו 'ולפעל אדי לאבד אן תתכוון לוגה אלה
ולתצפית לאפעלאטייבאמן וסך לתכמאס לפאסר
חיתרהם ימחאטו ולא עאדו טייבה מן תכריר
לתכמאס למעוג פי חקוקהם וכדאלך אומור לתובה
וכוף למולאה ולחסמה מנהו כונהו מוגוד פי כל
וגור ומא ישבא דאך לאשיא למתערלקה פי מא
ינאסב לעקל ולפכאר לצמירייה בעד מא תתסננד
עלא כראס לאוולין ומא קברו מן אנביאננא
עריהם לסלאס . ופי האד לחק קא לפסוק וידעת
היום והשבות א לבכך (דברים ד') פהאדא פי
מעגרת אנפראד למולאה אדי ראזס עלא אוקוף
לבחותהו עלא תריק לעקל ולצמיר ומנהו יפהם
לאסתלזאס בצמענאה לכאמלה פי גמלת למצות
ערא מא תנגמע לערופהא ואנצאנהא 'פהאדא
לוגה

לאונה לאוול :

וּלְאוֹנָה אֶתְאֲנִי ' יוֹקָא פִּי חֲקֵהוּ עֲדַת פְּסוּקִים
 (יִשְׁעִיָּה מ') הֲלֹא יָדַעְתָּ אִם לֹא שָׁמַעְתָּ וְגו' כִּלְמַת
 "יָדַעְתָּ" מֵעֵתָּהּ צְמִירִיָּא וְכִלְמַת שְׁמַעְתָּ מֵעֲנִתָּהּ
 קְבוּל מִן אֲגִדּוּר (קַעְרָאֲת) וְכִדְאָךְ יוֹקָא הֲלֹא
 תִּדְעוּ הֲלֹא תִשְׁמְעוּ, גִּאֲדִי הֲלֹא הוֹגֵר לָכֶם מֵרֹאשׁ
 וְהוֹנִי סְבִיבָא לְמַעֲרָפָה עֲלֵא טְרִיק אֲבֵרְהָאֵן דִּלְסִמּוּעַ
 עֲלֵא טְרִיק אֲקִבּוּל "קִבְרָה" וְאַקְעֲרָאֲתָ לְמֵאֲכֹרֵיִן
 מִן אֲסִיָּאֲד אֲאוּרִיִן וְאַכְרָאֲךְ יוֹקֹר מִשָּׁה רַבִּינוּ
 עֲלִיוֹ הַשְּׁלוֹם "דְּבָרִים לִר" הֲלֹה' תִּגְמְרוּ זֹאת עִם
 נָבִל וְלֹא חֲכָם וְכו' זְכוּר יָמוֹת עוֹלָם בִּינוּ שְׁנוֹת דּוֹר
 וְדוֹר שֶׁל אֲבִיךָ וְיִגְדְּךָ זִקְנִיךָ וְיֹאמְרוּ לְךָ וְכו' .
 וְדֹאֲךְ דְּרִיל וְבֵרְהָאֵן עֲלֵא מֵא קִלְנָא וְאֵן יִכּוֹן אֵן
 אֲקִבּוּל וְאַרְצָאֵה מִן סֵאבְקִינָנָא בִּלְטִבִּיעָה יִלּוּם
 וְסֵאבְקִי לִלְעָרָם וְלִמְצָאוּהָ וְאַבְרָאֵהִין אֲפֻכֵּאֲרִיָּה
 פֶּאֵן אֲנִסְאֵן רֵא יִתְכַּשְׁשֵׁף וְיַחַד עֵינִיָּה גִיר עֲלֵיהֶם
 אֲוּוֹלֵן . וְרֵאכֵן לֹא מִן אֲחָק וְאַפְטָאֵנָה וְאַנְטָאָגֵרָה
 תַּחֲרַמְנָא מִן אֲתַכֵּי עֲלֵיהֶם בְּגִיר מֵא נִחְרָכוּ
 בִּלְמִבְּאֲחַתָּה פִּי עֲקוּלָנָא וְנִבְיִינוּ דְּרִילָהוּ וְבֵרְאֵהִינוּ
 בִּלְגֵּהָאֲר מִן סִירָתָא שְׁתַּלְחָק וְתַעֲתָנָא עֲקוּלָנָא
 וְצִמְאִירָנָה בִּלְתַּעֲב אֲוִתִּיק מִן אֲמִבְּאֲחַתָּה חִיתָנָא
 נִשְׁאָרְךָ וְנוֹאֲפֵק בִּלְבֵּרָאֵהִין אֲמִלְלוּקָה מִן תַּעֲבָנָא
 וְמִבְּאֲחַתָּתָנָא בִּלְעֵקֶל וְלֹאֲעֵתָנָא וְאַלְקֵעֲרָאֲרָה
 (ס) וְאַקְבּוּל

מוקדמה

ואקבור למטבועין פֿי אגסאמנה מן צגרנא
וקבלנאהם מן אכבארנא ויתכאורתו ויצירו
לגססה ואחדה מתרכבא מן גוף ונשמה גסמי
ורוחאני מכשוף ומסתור „גלוי ונסתר“ ויא
ללפרח ורבלת להאר למבכות אדי כרמהו אלה
בעקד רגיה חיתהו קדר מן דאך וליה לפכרה
ולנצר ולישהרה .

סיארנא לאוולין מן כתר מא כאנו לאהיין
גיר באחואיג אלאזמין . ומגתהדין באש יצפיו
קלובהם ואפעלאהם מן יוסך ואלתבעיד מן
אחראם . חיה אן כמא דכרנא אן אידא יאתי
לירדהם בעץ אומור אדי הם ברראניין ומא הם
שי מטלובין פֿי כל וקת . כאנו יעאינוהא פֿי האך
אוקת בדאתהו . כונהם לא ילצרו אוקאתהם
למסבלין לרעבאדה ואדין . פֿי גררת חואיג
זאדין . ומא כאנו מחצירין כאן ללחואיג
למטלובין פֿי כל וקת . וכאנו ימציו אדין למקתצא
מא קבלו מן אסיארנא לאנביא עליהם אגלאם
אראצעין מן משה רבינו עריו השלום ואידא
כאנת אנשידה לאתיה להם . הי גרידה . ימציו
חכמהם פֿיהא באמשאבהא למא ינאסב תלך
אנוע ולמקתצא אקבור וארצאעה כמא קרנא
ויתואפקו כלהם או כתריתהם . וכלדאך דרא

יכצרו אוקאתהם גיר פי לאסתעקאר לעבאדו
 ואדין פהט . ומיתא לדאך . קאלו מע בעצהם
 עראש רבי יהודה עלם כביר פי עלם אחכאם
 אגראים ואלערר „כורריכסיוניל“ ונהן עאלם
 בלאופר עריה . ועראש הווא כאן יסל פודת
 צבאטהו ותצב אסתא אידא קרלת ומטלובא .

ואהנא לו נצדליו ונצומו ונעאוצו ונזידו נעאוצו
 עמרנא מא נתקבלו חתא תצב אלסרתא מן
 צלאתנא וציאמאתנא . פגאוב בעצהם אן
 לאוורין כאנו יסלרמו ארואחהם לאגל מעזות
 אכאך ולדאך יואגיהם בגרצהם ונחן לא דכלנא
 פי האדי אלכטא אכדא וכל אדא כאן מן
 מובאחתתהם ומערפתהם פי תבאת אלמולאה
 וגורדו ואנפראדהו , ודאך מתסננר עלא כלאם
 סיאדנא עליהם אסלאם אדי קאו אמר רב הונא
 כל העוסק בתורה בלבד כמי שאין לו אלה „חיד“
 שנאמר ד"ה ב טו" וימיסרביסלישרא ללא אלהי
 אמת . לא תורה וגמילות חסדים . מענאה קאל
 רב הונא אדי יקרא אלהורה ברך מתל אדי מא
 ענדהושי מן יעבד . ואנמא תלוזם אלאפעאל
 אכירייה מע קראית אלהורה . פאן אידא כאנת
 אאפעל מפעולה לוגה אלה לעצים תאסיסהם
 כאן עלא צפאות אקרב ונצאפתאדכלאני ואידא

מוקדמה

באעכם אקע פי תלך לאפעל אכירייה או
תכמאמה או הדרה אדי תפססר ורתעכם וגר
אמפעול אכירי חתא רו ידאום פאעל אכיר פי
אפעלאהו אטייבה לא הם מקבולין ענד אכאלק
אברא . ויוקל פי האד אשאן ישעיה א' גם כי
תרבו תפדה אינני שומע וכו' רחצו הזכו הסירו
רוע מעללכם וכו' מענאה זאיד תכתיר אצלאה
פי וקת ארי אאנסאן קלבהו מה הו שי צאפי
מע לאקהו ויקול "דברים ל" כי הרוב איך הדבר
מאד בפין ובלבבך לעשותו . אן קריב אלשי
איך יאסר פי פמך ופי קלבך לתעמלהו בקקט
אפס ואקרב וכדאך יקול "משלי כ"ג" תנה בני
לבך לי ועיניך דרכי תצורנה ופסרו סיארנה פי
האד אפסוק אידא יא בני אלתפתת ארייא ומלבך
מאח לטאעתי נערף תאבת אדי ראבר אן תחפץ
תראיקי ויקול "במדבר טו" ולא תתורו אחרי
לבבכם ואחרי עיניכם וכו' מענאה סואקט לעיון
ינתסבו ללקלוב ויקול "מיכה ו" במה אקדם ה'
אכף לאקי מרום האקדמנו בעודות ? בעגלים
בני שנה . מענאה באש נתקבל ללמולאה ונתלצע
איה יא הלתרא באקרבת ? וגואב דאך יקול אמד'
הגיד לך אדם מה טוב ומה ה' דורש ממך כ"א
עשות משפט ואהבת חסד והצנע לכת עם אהיך

מענאס

מענאה אאפעל אהסנה מע תתמים אקרב
 לרמוראה מטלובין מן אאנסאן אהסן מן כל
 קרבן ופי חקוק אלוכה וקל "רמיה ט" כי אם
 בזאת יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי
 מענאה יחק בקוותי יעקל מוחאסנאטי יתפאהם
 פי לראיקי וכלהתהם ועצם חכמתי כל דאלך
 מטלוב במבאחתתהם ומערפתהם אאנסאן בעקלו
 ובצמירו . חיתהו יכון מינתרך פי אמאנהו
 ואעתקאדהו אברראני ואדכלאני מתאעהו בגיר
 חתא מועארצה מן אחד לגירהו חיתהו אאנסאן
 ישאהר ברבי ואנפראדהו אמאנהו ואעתקאדהו
 קלבן ולימאן בגיר שי מן אתלמאם אלהאדך
 ואפאסד , פיכונו אקלב אצמיר אעקל ואמפאצל
 ואדסאן משתרכין מע בעצהם ומתואפקין פי דאך
 ללגאיה , ולהאד אגנס תסממי אתורה תמים
 וקאת פי חקהו "דברים יח" תמים תהיה עם ה'
 אהיך , ויוקל "בראשית ו" תמים היה בדורותיו
 "תהלים טו" הודך תמים ופועל צדק ודובר אמת
 בלבבו "תהלים קא" אשכילה בדרך תמים וכו'
 אתהלך בתם לבבי בקרב ביתי וכו' . האד
 אגנס יקורו עליה באברברי "ראגל מליח"
 תמימון" ויוקל פי אגנס אדי לא ינאסב קלהבו
 לפמהו "מלכים א' יא" ודא היה לבבושדם עם ה'

מוקדמה

אהיו . וקא כדאך . תהלים עח" ויפתוהו בפיהם
ובלשונם יכזבו לו . ולכם לא נכון עמו וגו' .
ולהאדא אדי קלבהו גנס ופמהו גנס יסמא
באעריכי מלאו . מזוור . האד אגנס למכרוה
ענד אלה ואלעבאד פאהנהו לא ירכז ערי
קנטרא צחיחה ודאים מתל לעאבת אלעצם
יזק מן גנב לגנב . והאדא יכוף מן אלכרטה
פאדוי או פאמועאמלאת וכל חרבה . ויקור
"ישעיה א' לא אוכל און ועצרה . וקא כי אני
ה' אוהב משפט שונא גזל בעולה "מלאכי" וכי
תגישון עור לזבוח אין רע "שמואל א' ט"ו" הנה
שמוע מזבח טוב וכו' כל דאך יוקאל פי חק
למלאוזה ולאתזויר מכרוה ענד אלצק ולמה תכון
עבאדתנא ואעתקאדנא ואמאננא פי גלאלתהו
מא הי שי מתרכבא מן גסמנא וארוארונא
קלבן וליסאן לא ינקבל מנהם שי ענד אלאלק
וידוור וגרהו "האסארו" מננא פלא
יקבר אלעבאדה אדמזוורא אברא
ותואב ואחד בקלב צאפי ונציף מעא אלכאדק
ובפרחה . אגרהו דאים וכו' ומקבול ענד למולאה
באעז ולאחתראם ואלכיף . קד אתואבאת ארכר
ומעציא ואחדא בקלב עאצי כאפר ומנגוס
ומסטנטה מע כאקרו קד [לעבירות] אמעציאת

אכל ובתמגים וקדק. מקט בכס וכססה דללה
 וחקרה למולא האד למעצא. ינקלב בין מלאיכאת
 אנקמה ויחצרו ליסתנהמו מנהו מתל אידא עמר
 למעצאית אכול פאן לצמיר הו אאצל מתע
 אנסאן והו אסאס פי אתואבאת ולמעצאית
 כמא קלנא לפוק פי חק ד' מיתות ב'ד' האירא
 כאנת למעצא בגלטה. וקא למולאה מע דוד
 המלך עריו השלום ד"ה ב' ו' יען אשר היה
 עם לבכך לבנות בית לשמי וכו' ויקול "מלאכי ג"
 אנדברו יראי ה' איש ארעהו ויקשב ה' וישמע
 ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי ה' ולרושבי
 שמו. פאן מן קצד בתכמאמהו ליפעל פעל כירי
 ואנעכס מנהו באי חארת כאן למה כאנת נייתהו
 מע כאקהו וגרצהו פי האך אתואב ינקבל ענד
 רבנא וינדפע מתל ארי לוכאן עמלהו.

פבעד מא תחקק לי כל דאך אכרת נתעאטא פיה
 ונדררב נפסי פי מערפת למצות למכתצא מא
 ינאסב למסתור ולמפצוח גלוי ונסתר" וכל פרע
 דללני לגירהו וצרת נפחם מענת שי מן גירהו.

חית תשררע אעלם ותפרע לאגצאנהו ואוראקהו
 ותקאת אחמלה וצרת כאייף מן אנסיא לעללא
 ננסא ונתכבבל וירוח לי אכיש ויפצל אמחפון פי
 עקרי האיס בגיר מא ילקא מן ירבטהו ויקעד

מוקדמה

נאמר יאבס פי מוכי ובטולת אוקת ירוב רוידן
רוידן ונכסרהו באמררא ונכסר כל תעבי ושקאיא
מן קללת אַמעאונא מן גירי אלדי לם יתוגד
אַמתכלדמין להאד לאומור פי גילנא האדא ,
פאברת אן אכתב כל נא סעית מן האד אַעלם
אַעזין אַנאי ואגמעהו פי כתאב ואחד אדי ירם
האד אַחמלא אַתקיילא ואַנאיא חית אן יתכלה
מנני גמע שרוטהא וחפצהם וכל מא שיתוללד
מנהם ותחמלת ותדררכת באשרוט אלאזמא
דאך והו אן ארתעב לנכון פטין ועריך פי האד
אַערם . ולזומת נפסי לתפועל ממא ינאסב דאלך
ולנכון קרבן וריסאן מתואפקין תאמלי פי מא
יכץ עבאדת אַמולאה , וקדמת אַלתאליפּהו
וכממת אנני קציר אַגהד ואלגה אַעראבייה באש
נקדר נתמס תאליף טצים מתל האדא (נערפּו
אַקאריין אדי אסייד רבינו בחיי מול האד
אַכתאב אַלפהו באלגה אַעראבייה ובעד אנתקל
ללשון הקדש) וכממת לנבעד מן תאליפּהו
ובעד מנעת נפסי מן אַעדו וגאצני באש נמנע
האד אַכיראת מן אַעבאד ואַלקאריין אַלדי
יסתאהלוהו וקדמת ללכרמא בנציחא וקללת
מע נפסי לוכאן כל ואחד יהרב מן אַתעב מא
יתכלקחתא שיי לא צאלח ולא גדיד פי דניית

אַחיא . וכל אַמכאריה תציר פֿארנין מן כר
 מליח פֿאן גר אַאנסאן יתבע ממה ירווק בדנהו
 ופֿשאשנפֿסהו ויבער מן כל תעב וכצוץ פי חואיג
 מתל האדו ורובאן אַקריל אַפֿאטן בהאד אַעלום
 וגיירהם יזיר יבעד יכלא אַעאלס באלתמאם
 פֿחצרה נפֿסי לנכלק ונקרלב אַפֿאץ אַלאיקרה
 להאד אַפֿץ אַעזיו ונטק מתלוק אדי יפהמוהו גר
 אַלעבאד וקצרת פי מואצע אדי ירומהם דאך
 וכדאך טוולת פי מואצע אַתטויר ותכלת עלא כאקי
 אן יסוקני באטריק אַצאחא רהאד אַעלם פֿברית
 אַתנייא בגיר תכתיר נחו ואמתא ועבאיר אַלדי
 ידוולו ראם אַקארי ויצאעבו עליה אַפֿהאמא פי
 פֿן מתל האדא אדי מן דאתהו צעיב ונאָרק
 ובעדת מן אַתרקא אַמוצרא לתכמאם אַגדא אדי
 יאכל עמר אַכתאב ואַקאריין וכסהאא כבירא
 ובתנייא מטלוקא תעדדית פי כתאבי האדא מע
 אַקארי אַעזיו ומא חרכת פֿיה לא פי בראהין
 קאטעא וראזמא אדי יהנני ויקנעו אַעקל ואַצמיר
 פי מא יתערללק מן אַמסהולאת פי אַחקוקא אַילאייא
 זאנפֿראד אַעזי וכמא יקול אַפֿילוסוף לא יסוג
 אן יתבע כל מובאחתה חגגא בלבראהין פֿאן כ-
 מובאחתה צמירייה לא יתפּוּץ רתבירתהא
 בחגגא ברהאנייה וכדאך ערם אַאסתקצא

מוקדמה

(יעלם ארצו) ארי מברוע לתקדים לעלם לא
יסוג לנא אן נתעב לנוגד להו חראדא פאן כד
וקת יגלב אברעאת גרד למקתצא סאנקינהם
ולס פיה וקוף וחדוד ולא פלעלס אאילארוי
ומבאחתתהו אמתא ולא עבאדא פאן לס יתשבהא
לשי ולא דאת להו ולא יתמתל ולא יתעבבר ולא
פי כלקת אטבאיע ברהאן מענאה לס תנשד
למאדא האדא טבעהו כדא והאדא באללאף
עריה פאן האדיך כלקתא מולאה ולס נקצר לנלחק
גואב מן דאך וכדאך לא לברהאן אאול ברהאן
באש יצחו פאן אברהאן אאור הו קעדא וסאם
ללעלס למסתור ולא יתיצער להו ברהאן פאן
אקעדא וסאם לא להא ברהאן מתל מא קרנא
פי מכלפת אטבאיע וכלקתהם ואידא סתחפצנא
פי האד אשרוט ותממינאהם יכפאף עלינא חמל
ותקל האד לעלס אגארק ותסהל לנא אתנייה
פי סקאהו ונחצל למקצור ובאעכס לדאך נלסר
כד מקצור ולמקתצא אן כתאבי האדא מהתמל
ערא אחימה אאילאהי א סתחפצת כתיר לנאכר
אטריק אמוצלה ללחצר אצחיה וגיר ברך פי אחוב
אאול אקאדס עלינא בעון אלה בעד האדרי
אמוקדמה ילזם באש כרית בעד מרראת באללאק
ערא דאך . ועטית בראהין מן אסיסאן ואלה עדאת

וסנדרת רכאיוי עליהם וכדאך תכללמת פי
 חקוק האד לחזב "חזב זאנפראד" במושבהארת
 ותכמאמאת מתקארבה . ארי לא יוקע פיהם שך
 וסנדרתהם עלא כלאם לאנביא ועלא מא מקבור
 ומסמוע ענדנא מן אסיאדנא לאוורין ע"ה ומן
 למסתעקדין ולעולאמה מן כל פרקא ומן כל
 פייה פאן אשתהית לנסעא ללמארי ערמהם
 חכמתהם וכלאמהם ארי לקרוב תמיה אליהם
 פאנהם פלאספה "פילוסופים" עצמה וקויין
 לערם ולאגרק ותתבית עלא אפעל אשיוך "פרושים"
 מתענא ואפעשהם ומאהיאתהם ואטבאעהם
 וסנאיסהם ארי מנהם נאכר אדב ודבאיא
 למוצלתנא לרמקצד לעלי ופי האד לחק קאלו
 אסיאדנא ע"ה ואעררצו בקודהם מדרה לפסוק
 יקור "יחזקאל יא" וכמשפתי הגוים אשר
 סביבותיכם עשיתם . מענאה ומן עואיד לאמם
 ארי דאירין ביכם פעלתו ומררה יקור "יחזקאל
 ה" לא עשיתם מענאה לס פעלתו ודאך בלעץ
 לבעצהם וקאלת סיאדנא פי האד לחק אן מענת
 דאך פעלתו למליח מנהם וארוני תרכרתו .
 ואערם ארי יצדר פי לעלם ולו יכון מצדדרהו
 גיר יהודי יתסמא עאם וחאדק כף כף . פאן
 לערם עמיית אלה ומעוזא ורא פי דאך מדארייא

מוקדמה

ופרו אדייאן אברא ויתבזז ויתעז עאם גארק
פי אפיא אדי תכון ולנא נסאהלו אלרתנייה
לרקארי עברו להו בלעבארא מן אי וגה יכון
או אי עאם יכון ויוקא פי האד השאן "משלי א"
להבין משל ומליצה דברי חכמים מן אי פיא יכוננו
ורידותם .

דלחין ילום אן תכון הסמאת האד לכתאב
עשרא תגמל עלא גירחם ממא יתבעהם
וינאסבהם פלזמני אן נאסם רכיוזת אלכתאב
וחגרת סאסהו אאול הי ממא ינטלב במערפת
אנפראד אמולאה . (יחוד הא) בקרב ונייא
צאפיין ולמא יאתי בעדהו בלתיק ובלתרתאב
תפאהמת אן למקתצא אן א מולאה סבחאנהו
תעלא ליסהו דאת ולא צורה ולא חאדרת ולא
הו עבארא ומיתא . ובדאך תמנעת פהאמת
לאנסאן לתלחק תבין האד למערפא בלמררה
לאן נחן פי האד ארדניא יגיב עלינא
מערפת שי אדי לא יתעבר ורע יתמתל
ובגיר דאת וחאדרת . לדאך באש נקד
נעאינו מערפת ארב אוחד בתנייה מתל האדי
ילזמנא לנתפאהמו פיהא ולא תריק אתהאממל
פי כלקאתו ומנהו יבאן דנא וגורו והאדא
מובאחתא פלדאך לזמני לנרמי אחרא
למאניא

אַתאַניאַ לסאַס האַד אַכְתאַב תּרִיק אַמּוּבאַחְתּוּרָה
 וּדְאָךְ פֿי כְּטַת לואזם אַצְמִיר (חובת הלכבור) [ו]
 ובאַעד האַדוּ צֶהר לִי אַן יְרוּם באַעד דאַלךְ
 אַפּהאַמאַ פֿי עבאַדַּת אַמּוּרַאָה וַאֲסַתְעַקאַד פֿיַּה
 וּמאַ יְרוּמנאַ פֿי חִקּוּקֶהֶם וּרְסַסְמַת אַתְלַת מִקְצַד
 אַקְבוּל עֲרִינאַ מִן אַעבאַדַּה פֿבְּעַד אַן כְּרִינאַ
 תּרִיק אַאַנְפֿראַד אַמּוּבַחְתּוּרָה וַאֲעבאַדאַ דְּלִחִין
 מִתּוּמִּין וּנְקַדֵּר נִקְצַד תּרִיק אַד אַסְרַתְעֶרַאף
 אַנְהוּ וַחֲדִיר חִקִּיקִי פֿי מַמְלַכַּתְהוּ וְהוּ אַסְאִיק
 אַמְנַפֿרַד לְכָל שִׁי וְכַכּר אַמְכִּיִּק וַאֲלַטְבֵּאִיעַ
 וּמאַ יָמִס אַחִיאָה בַּתְּמַאמַּהּ וּכְדֵאָךְ אַרְבַּח
 וַאֲכַסְאַרַּא מְנַהּ וּפִי חוּגְהוּ פֿקֵט פֿרֵד דֵּאֲלֵךְ
 בַּלְתְּבִקִּיט אַכְרִלִי נַתְּלוּ בַּחֶק אַוּאָג לְנִתְכַּלּוּ
 עֲלִיהּ וּדְנַסְלֶרְמוּ נְפּוֹסְנאַ אַרִּיַּה פֿצאַר מִן אַוּאָג
 אַן אַרַאבַּע מִקְצַד יְכוּן מִן פֿן אַתְכֵּל עֲרַא אַמּוּלַּאָה
 פֿאַן כֵּמַא קִלְנַא קֶד וּגַב אַמְחאַוּרַה פֿי חִקְהוּ
 פֿבְּעַד אַאַסְתְּפֶהאַם פֿי כֵּלְמַא מְנַצוּן וְכוּן אַן
 אֵלַה תַּעֲצֶה לֹא לְהוּ אַב וְלֹא אַךְ וְלֹא שְׂרִיךְ וְלֹא
 שְׂבִיַּהּ פֿיִּירוּם אַן תְּכוּן עַבְאֶרְתְּנַא לֹא אַמְהוּ
 וַאֲפַעֲלַנַּא לּוּגַה אַנְפֿראַדְהוּ בְּגִיר לֹא תְכוּן פֿיַּהֶם
 הַתַּא תְּכַמַּאִם מִמִּיִּל מִן דֵּאֲלֵךְ וּמִשְׂאַרְךְ מִן שִׁי
 גִירַהּ פֿאַנְהוּ יִנְפֵּר אַאַפַּעֲלֵ אִירַא כֹּאנַת מַפְעוּלַא
 בּוּגַה וְתַכְמַאִם מִשְׂתֵּרְךְ וּמִכּוּן כְּדֵאֲלֵךְ כִּמְלַת

מוֹדֵרָמָה

אַכאַמס מקצד תוּחִיד זאַפּעל פּחתא האדא
קעדה וסאס מן לואזם יקרב ואַצמיר פּצאר בעד
כל האדא צמירי מעגנבני וצרת כאיף מן עצם
קוות אַל לא אַפּריד גראלת וקרהו ותענגב
סלמתהו וחכמת רבובייתהו פקלת מע נפסי אן
האדא וחיד ולא מן ישבאהו ועלינא אן נכססר
ונכססר קרובנא למעפרתא אמאמהו פגעלת אסאדס
מקצד אַכצאצא פראית בעד דאך אן ערס
אַתכמאס ואתהממל ואתבקיט פי עזותהו ועצמהו
יגייבונא ערא מא ילומנא לאסתעקאדהו ולמא
יקצד אַאנסאן דיתערף בדאך בעד המלתהו
וכיבתהו מפתוהה להו ביבאן אַתובא לדרגוע
לכאקהו ופי האד אבאב יסתגפר למולאהו וירגע
קרבן וליסאן ובנייא צאפּיא לעצמת גראלתהו
פּיתסאמח ויתגאפר מן רחמת וסכפת רבנא
אַמליחו אַמוחאסן לעבאדהו פרכזת סאס אַמקצד
אסאבע הו אַתובא ללמורא אַלרחיס אַנאפור
פּתפּאהמת באער דאך אן כל אַמצות אַרי קלנא
פי חקהם אנהם מתבקטא כלהם מע אַעקל ואַצמיר
וקא יסונת תביתהם בלמררא אידה לם יכון
אַשתראך פי דאך אַגסמי וארוחאני "גוף ונשמה"
פאן עלינא אפרד לנתבתו כל מא מדיזום מן
אמסתור ואמפצוח מן מא אוצאנא אַמולאה

סובחאנהו קלבן וליסאן בלא תזויר ולא כרע
 פי דאך ובראך ילומנא קבל כל שי נסתרנפרו
 לאללא תעאלא ונרגעו להו פי קרובנא וצמאירנא
 ונכממו ונעמלו אחסאב אוורן מע נפוסנא קבל
 כל שי פאן ארכיזא ואסאם ללתובה וארגוע הו
 אן אקלב ואצמיר אסבך פי דאך ובעד יאתי
 אבאקי מן לאנסאן פבהאדא רססמת רכיזת
 אתאמן מקצד ערא סאם אמוחאסבא ואסתגפאר
 אדי ללאנסאן בינהו ובין נפסהו חית אן מן
 דאך יתחס באמחססאת אעליא וירגע ויתוב
 ללכאלקהו פבעד האדא פטנת אן תמ נקץ
 כביר פי לאנסאן ואדואה דוואגא ידי ימנעוהו
 מן עבאדת אמוראה וראסתעקאד ואלתבקקט
 פיה והאדו חומא לדת אעאלם פשאשאתהו
 וריאקאתהו פי כון לאנסאן מיראר עדידה שכראן
 בפן ארניא האדי וסואיעהו אמלאח ארדי
 יתלפוהו מן כל לואזם חיתהו יגהר מערפת
 אמולאה ואעבאדא ואדין וימיה לרשיראת
 ואשהואת אברנייא אגסמייא ויציע פי חואריהם
 אכבירא ואפסיחא ולו גא לידכל לרעבאדא
 ואפטאנא פי מערפת אמולאה ואסתעקאדוהו
 פיה לאזם אן ינפר בצמירהו ובהלבהו כל מא
 יגי ויתסבב מן מחססאת האד ארניא ורתאבע

מוקדמה

ריאקאטהא וכלאעאטהא ויבעד ויתפרז ויסדרם
פי לאומור אגסמייא ויתמססך באעבאדה ואתוחיד
לאמאן ולעתקאד אכללי פלדאך כרית אסאם
אתאסע למקצדי הו אתסליס פי כל אומור
למתנסבא דגסמי מן מא יתבע האד אדניא
ופשאישאטהא וחתא האדא מן תואבע אלואזם
לצמירייא :

פפצל לנא אסאם אעאשר והאדי ארכיזא
בעד כל מא תכלימנא פי כל אחקוק אדי לזזונא
אתרתאב באתריקלחגב בעד לחגב אילא עמדתנא
דאן פהמנא מליח כמא סבק מננא אדי כד
שי מא יתכוון לא באמרהו ונרצוהו פאן אמכלוק
דא להו קעדה לשי אבדא ולמתחתם איה פי
מדת עמרהו הו גיר אמר עאי אמר סמאוי אמר
אלה לעזיז אפריד תעאלה לא אילאה אה הו
סובחאנהו פריד ולא להו שריף פלדאך לא
יקדר יתקרב לאנסאן לעזזת גלאטהו ורבוכייתהו
ויכון מקבול ענדהו לא באחב ולמעזזא פי
מולאהו באזררה חית אן יחס יאסר דדיד
לנפסהו אידא יקדר יסדרם נפסהו באלמררא
לאגר טאעת אכלאק פאנהו יחבהו צמירן וליא
ינפעהו לאסתעקאד ולעבאדא אידא לס תכליט
עריהם למחבבא פי אכלאק פלדאך אעאשר סאם

כה

מוקדמה

דכיות כתאכנא האדא לזמת אן תבון מעוזת
ארב אוחד :

פראיין אקלוב

זהו תעריב מפ'נן וכאמל ללכתאב אלעצ'ים ואלמקדרם אלמעלום
באסם

תורת חובת הלבבות

והו תאיף ארב אגאון אחסיד אפילוסוף אסייד

רבינו בחיי הדיין הספרדי בר' זצ"ל

אלפיהו בלוגת לערבייה , ואנתקל ללוגה
ארעבראנייה עלא ידין אחכים ארמאהר ,
ואסייד למקדרם

רבי יהודה אבן תבון

ותעאוי' תעררב מן אללוגה אלעבראנייה ללוגה אלברכדיה עלא
יד אלפ'קיר אלמרתגי' רחמת מולאהו

יששכר חי'ן איהו שתרוך

מן סכאן תונם

ואנטבע בגרבה סנת התרע"ג

פראיין אַקלוב

חגב זאנפראד

„שער היחוד“

והוּ פֿי מה יכֿן אַחגאייג וואַבראהיין פֿי תחקיק
ותביין תבות ווגור אַמולאה סבּחאנהו תעאלרה
ואנפראדהו. ורום אַאמאן ביה באסתעקאד
אַקלב וואַצמיר וואַנייה אַצאפֿיה.

קאַאמולאָף רמה חקקנא בעד כל בחת
אן כל רכאיו וסיסאן שריעתנא אלמוקדסא
נאזלין עלא אמאן תוחיד אַמולאה וואַסתעקאד
באנפראדהו וואַך מרום אן יכּון באַקלב וואַנייה
אַצאפֿיה אַגיר מכאווה פֿאנהו כאן דאָך אַערש
אַאצרי להא והו אוול חגב מן אַחגאב אַשריעה
כמה נווצחו ללקארי פֿי אַמסתקבל ובאמאן
אַאנפראד יצהר אַפרו אַדי בין אַאנסאן אַמאמן
ואַכאפֿר פֿאַאר האדא הווא אַראם וואַלעמדרה
דתבית אַדין וואַאמאן פֿכל מנהו ימיר ויכטא
האד אַחגב באמוחא ינדכל פֿי תתבית וצאיארת
אַשריעה אן יקדר יפֿערהם וואַ יסעא אַבדא
באמררה אַאמאן וואַאעתיקאד פֿי צמירהו. פֿלדאָך
כאן

כאן פֿי אואמר אַז פֿי אַעשר כלמאת . אוור
אמר אַדי אמרנא ביה ואוצאנא לתתביתו
פֿוק גבל סינאי "שמות כ" אנכי ה' אהיך, מענאה
אנא אלה מולאך, לא יהיה לך אלהים אחרים
על פני, מענאה לא יכון לך אסתעקארד ואמאן
במעבוד גירי, וכדאך אחרנא בואסטת נבינא
מוסא עריה אסלאם בקולו "דברים ו" שמע
ישראל ה' אלהינו ה' אחד :

בהאדא דרחין ילומנא אלהאמל ולאסתפהאם
פֿי האד אפצל מתע קולת שמע ישראל ה'
אילא אכירהו . ומנהו יראה אלקארי כיפאש
תסרסכת אלהאמז פיה . מן שי לשי חירתו
צאר יגמע עלא עשרה אנצאן , אדכנאסכה
לדעשר כלמאת באתחכיר , והאדא ביאנהם
וכאן אוול אאמר אעאי תעלא יוצצינא דנאמן
בוגור אבארי סבחאנהו . ודאך בקולת שמע
ישראל ה' , אדי כאנת אפהאמה פֿי לפצת שמע
ולא מענתהא לתסמיע אודן , ואנמא נאצבה
לטאעת אקלב פֿי אצאן צמירי מתד פהאמת קולת
אבאתנא נעשה ונשמע שמות כד , ומתלהא
ושמעתי ישראל ושמרת וכו' דברים ו" ומה ישבה
דאך פֿי מענת כלמת אסמע אדי כאן שרחהם
לאמאן ולטאעה באצמיר ואנייה אגיר מכלאוגה

פֿראיץ אַקלוב

פֿהאדי מענט אַרסמה אַוורטה אַדי כֿרַגַּת מן
מענט אַעשר אַרסאם אַילאהיִיא בואסטת מוסא
נבינא עלא גבֿל סינאי וַהאדי תפסיר קולת שמע
ישראל ה' אננא נאמן באַטאעה באַקלב ואַצמיר
בוגוד אַמולאה סבֿחאנהו ובעד אן לזומנא באַמאן
וגורדו זאד תאניין לזומנא לנקבֿר עדינא אַאמאן
אנהו מולאנה בקולת אַקינּו ושמע ישראל ה'
אַקינּו ובעד דאָך קצד כֿהולוּהוּ זיאדא ה' אַחִיד
(שמע ישראל ה' אַקינּו ה' אַחִיד) ילזומנא לנאמן
אנהו וַחִיד ומנפרד באַחקיק ולא כֿלפּהוּ פֿכאן
בדאָך האַד אַפֿסוק קוי ומנפרד ועזיז ומתאסם
גיר לידלנא עלא אַתֿלאַתת מענאַת אַמדכּורא
והם אוול אַאמאן ואַטאעה בוגוד אַמולאה תאני
אנהו מולאנה אַילאהנא וכאסבנא תאַת אנהו
וַחִיד מנפרד פֿריד ולא כֿלפּהוּ

בעד האַדא אַנתקל אַכלאם באַמענה דמא
יסוג ללֿתבֿקִישׁ ללאשיא ואַמתקאֿרבה להאדי
אפֿהאמה ואַמעאַני אַגאַמאַצא ודאלך ממא
יכֿן פֿי אַדֿאמאן וַהֿדֿאעֿרֿתֿקאֿד ומעזוזת
אַלאֿיֿלאַה אַלעאַלי קלבֿן וצמיר באַלניִיה
אָגיר מֿכֿאונֿה באַכֿכֿפי ובאַצֿאָהר באַלרוּח
ובאַגֿהר אַכֿרלי ופֿי חק דאָך ינֿן תֿמא ואַהבֿת
אַתֿה אַהיך כֿכל לבבך ובכֿל נפֿשך ובכֿל מאַרד
יִתְכִּיין

„יתביין דאך בחול אלה פי חגבנא יעאשר ורהו
 חגב מעוזת אמולאה“ ובעד האדא חב באש
 יתמם אאפצא אמתסבה ללקלוב ואלצמאיר .
 בקולהו , והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך
 היום על לבבך , מענאה תעתקדהם בקרבך
 ותאמנהם פי צמירך פהאדא כאן מן תאבע
 אקסמה אמתסבה ללעקד אקלוב ואלצמיר .
 ובעדהו אתאנא בהאיאת מנתסבה ללאומור
 אמפעולא „האברים“ אדי הם יואפקו ארוחאני
 ואנסמי . אמערפה ואצמיר ואפער באלמפאצר
 בקולהו . ושננתם לבניך ודברת כס . זיקור
 פי חק דאך , פאידא לא כך ולד רתעדמהם להו
 פרא יכון אסבבה לדאך , ואסטת אולד ובקלדת
 וגודהו תתמרץ מן אהנה פי וצאיאת אלה , פאן
 ודברת כס אנתי וחדך , בשבתך בביתך ובלכתך
 בדרך וכו' , וכדאך למא אנתי מתאזום אלתכמאם
 ואתהאממר פי וצאיאת אשריעה כד אוקאתך
 ודאך ממה יתבע קלבך וצמירך , דא תתסאמח
 אבדא ודא יכפאף עליך חמר אלהוה בהם פאן
 האדי אעבאדא קרבן ולסאן , והאדו לא יקדרו
 יתמנעו ולא ימנעוהם שי אבדא חתא יבטטל
 כדמתהם ומא עליהם מן אלוואם פי האד אלחק
 מתד מא יציר אמנוע באואגב לבקיית מפאצר
 אלתאסאן

פֿראײַן אַקלוב

לאַנסאן פֿי מה יתבעהם מן אַעבאדה ותתבית
אַוצאִיאת אַשרעייה . ודאָך קד סבֿה פֿי חקרו
מננא אַמחאורה בַּאתוֹצִיח פֿי מוקדמתנה , דלחין
בהאדא זאד יעאון יוצצי ויתבבת ערא מא סבֿק
מנהו פֿי האד אַל־חֶה פֿי רתפסיר פסוק
והיו הדברים האֵל אשר אנכי מצוך היום עד
לבבך , ושננתם פֿאַן אַדואס פֿי קראיתהם יזרעו
וירססמו בַּא־מֶרֶה דפֿכרתהם פֿי אַקלב ואַצ־מִיר
וַיִּצִיר כֹּל יוֹם קבֿאַתְהו אֶל־אֶק תעֵלָה , ודאָך ינאסב
מא יקול אַסייד דהמֶגֶה , „תהלים טז׳ שויתי ה׳
לנגדי תמיד , וכדאָך יוקא פֿי חק דאָך „דברים ל׳
כי קרוב אֵיך הדבר מאד בפֿיך ובלבבך לעשותו
פֿזאד אנתקל בעד דאָך מן אַאומור אַמפֿעולֶה
: „איברים״ אַדי ישתרכו מע אַצ־מִיר כמא סבֿק
אילא אַאשיא אַדי ינפֿערו ולא דלקלב ואַצ־מִיר
מדכל פֿיהם . מתל אַסאבֿקין , ודאָך כאנו מצות
אַתפֿלין ואַמזוזה , אַדי הם פֿי תלת קסמאת . אַיד
וַאֲרֵאס וַאֲמִזוּזָה , וקשרתם ראות על ירך , ורִיו
לטוטפות בין עיניך , וכתבתם על מזוזות ביתיך
ובשעריך , והסרכאיו וסבֿאיב ללא ינתלף לאַנסאן
מן אַדפֿכרה פֿי אַמנלֶה , וליחבהו , וישרתֶהּ
תתבית גֶרְצֶהו , כמא יוקא פֿי חק דאָך אַעבארא
בתמתיל אַחב בין אַמחבובין „שיר השירים ח׳

כח פראיץ אקלוב

שימיני כחותם על לכך, כחותם על זרועך, וזאד יקול. תם א" צרור המור דודי לי בין שדי וליין וכאן מרכזהם תלאתה כמא קרנא איד וזאדס ולאמוזה, לתכון צחיחה וקאימה לדרואס כמא יוקא „קהלת ו" והחוט המשולש לא במהרה ינתק:

דלחין סקנא אקארי פי עשר אנצאן ידי קלנא אפוק, אנהא תנאסב אעשר כלמאת באתחכיר פינקסמו ען זוג, אלמסה מנהם גסמייה, ואלמסה אלכרין רוחאנייה, ארוחאנייה תנתסב וגוד אכלאק 2 והווא כלקנא ומולאנה 3 והווא פריד לא להו שריך ותאני 4 וילזם אן נחבוהו בכל וגרה 5 ותכון מחבתהו בנייה צנאפיה. פרהאדו אלמסה אמנתסבין ללקסמה ארוחאנייה. פאנהם לא יתפערו בפער גיר אנהם מן תואבע אקרב ואצמיר. ואמא אלמסה אגסמייה אאוללהם, „ושננתם" אתעלים ללאולאד. ואלתאני 2 אהנה „קראיה" ביהם דאים „ודברת בם" ובעד יארתי אלת 3 וקשרתם. תפילין איד וראבע והיו לטוטפות, תפילין אראם. וכאמס 5 אלמוזה וכתבתם ופי האד אהא קאלת אסיאדנא, למאדה סבקת שמע ישראל קבל פרשת והיה אם שמע, פאנהא תדל ערא כבול אאסתערמא ואלטאערה
באלרכוביים

פֿראיץ אקלוב

בארבובייה, ובעד דאך יקדר אלאנסאן יקבר
לאסתערראף בלמצות ובהאדה צהרלי באש
נסבבק האד לחגב חגב לאנפראד קבל כל
חגב פי האדא אכתאב. וילום אנני נביין פיה,
פי מא יכץ אעתקאד באנפראד אלמולאה,
באנייה אצאפיה ודראך תתפררע לנא עשרת
אפצא אקאימה בהאדי למחאורה, והם: אהול
וין תוצל אחרור פי אעתקאד באנפראד בצורה
צאפיה, תאני, עלא קדאש מן קסמה תנקסם
חרכת אמאן לאנפראד, תאט, יא הדרתרא
מתרזומין לנעאינו בלבחת אסררי פי האד אחק
אם לא, ראבע פכיף תכון תריק למבאחרתה
וסקקאן תנאיאתהא, ומא ילזמנא, ומא יתבזול
בלערף קבל שי קבל גירהו פי אסקאן קבר
אבתאדאנא פאמובאחרתה עלא לאנפראד.

כאמס לנביין קעדאת ידי מנהם נפהם און
מוגור דרעאס בלאק, וכלקהו מן אשי,

סאדס כיפאש נכוון בראהין וחגאיג לרתתביר
באקטעאן וגור אלאק סבחאנהו

סאבע כדאך בראהין וחגאיג עלא אנפראדהו
אנהו ואחד ולא גיר

תאמן לנפננו כלמת ואחד ואנהא לפצתהא תפרק
פאן תוגר לפצת כלמת ואחד טאירה (מתערדייא)

כט פֿראיץ אקלוב

וואָס דאָס עמדה מתל מאַ נביינו דאָך בַּחזר אַלס
ותמא לפֿעֶת כלמת ואַחד חקיקייה, וראַכזר
ומנתסבה לרכלאָ אַעצִים

וּלְתַאסעֶאן אַכאָק תעֶלָה וַחֲדֵי חקיקי וואָס יוגר
מִן תתקאָ עליה וַחֲדֵי חקיקי וואָס יוגר וַחֲדֵי חקיקי
כִּלְפֵהוּ

וּלְעֶאשֶׁר לנִפְהֶמוּ אַאֲשִׁיא אַדִּי תִקְדֵּר תִּנְתַּסב
וּתְכֹאוֹת אַרְבּוּבִייה חִיתָהֶם יחִץ מִקְלָהֶם עֲלֵיהָ
תַּעֲזָה, דִּנְמֹאֲתֵלוּ חֲסֵאֵהוּ תַּעֲזָה וּנִפְהֶמְז בֵּהֶם
עֶצֶם רְבּוּבִייתָהוּ וּמֵא הֶם אַדִּי נִתְבֹּאֲעֵרוּ מִן
דִּכְרָהֶם מִנְהוּ תַּעֲזָה פֶּאן לֹא יִסּוּג פִּיהֶם אִמּוּמֹאֲתֵרָא
וּלְעֵבֶאֲרָה לרכלאָ אַעצִים אַעֲלֵי אַפֶּרִיד תַּעֲזָה, פֶּמֶא
הֶם אַכֹּאֲצִיִּיאַת אַרֶאֲרָגָה פִּי אַפֶּעֶל אִמּוּלֵאָה וּמֵא
הֶם אִוְגוֹת אִמְחִזּוּסָה וּלְמִפְהוּמָה וּלְמִכְתּוּבָה פִּי
שֹׁאֲנָהוּ סִבְחֵאֲנָהוּ לֹא אִילֵאָה אֵל הוּא אַדִּי נִקְדֵּר
אַן נִנְתַּסְכוּהֶם דֶּעֶצֶם הוּוֹת רְבּוּבִייתָהוּ

אַפֶּעֶל אִאוּל מִן רִכֵּאִיז אַחֲגַב אִאוּר

קאָ אִמוּלֵדֶף אַחֲדוּר דִּתְתַּחֲדֵי אִמּוּלֵאָה
בִּאֲנִיִּיה אַצֵּאֲפִיָּה. הֶם אַן תְּכוּן קִרְבֵּן וּלְסֵאן
פֶּהֶאֲדִי תְכוּן מִשְׁתַּרְכָּה פִּי תוּחִיד אַבֶּאֲרִי בְּגִיד
אַכְתִּלֵּאָף וואָס מוּעֶאֲרֵצֵאֲת מִן אַהֲד לְגִירָהוּ וּדִלֵּךְ

פֿראיץ אַקלוב

בער אלמובאחתה ואלאסתפּהאם באלבראהין
אלקאטעה , לתביין וגורדו וחוקיית אנפראדהו
באלתכמאם אלגארק פאן אדערקאר
באנפראד אמולאה פי קרוב אנסאן להו מענא
וקסמאת למקתצה גרק עקור לעמוס עלמהם
פטאנתהם ופהאמתהם : והם : אוור תמא אבעץ
אדי תתוחחד אמולאה באלסאן באעתקאר קוי
וקלבהו לא ידרך מא האדא אפער ואתבקיט .
וגיר אן יעמל למקתצה סמיעהו ורייאנהו אלכלק
ויתבעהם בגיר פטאנה (כיף אפאפאגאיו) ורתמא
אדי מעתקד בקלבהו ורסאנהו למקתצה מא
אנשקא פלחליב ומא קבל מן אבאתהו ואכבארהו
' ולא ידרך מענת דאך ולא יגיק דדא אברהו
וגיר אן אדי קאו להו קבל יעמל וכפא ' .

ותמא אדי אעתקארהו פי אנפראד אל
מוראה , לא הו בלסאבקין פי כלאמנה ואנמא
הו פטין ודארך למעאני ואבראהין , וכל דאלך
קסרה גליצה ודא הו אצלי , פאנהו מכצוץ פי
פטאנתהו חיתהו יתעאטה בלמיתא ואתעביר
ואתצויר לדמולאה בקיאפה אדי תחצהו תעאה
ובתצויר אדי לא ימאתהו פאנהו סבחהנהו לא
יתמזתל ולא עבארה לקיאסתהו ולא להו דא
צורה ולא קיאפה פכאן דאך מן קללת אלגרק

פֿלפֿטאנא לדרך אנפֿראדהו ועזות רבובייתהו
ועצם וגורדהו סבאאנהו לא להו עבאר ותמתיל ;
ואמא תמא גנס מעתקד ומתוחחד פֿיעתקד
אנפֿראדהו ויעצם רבובייתהו וידרך מענת
כלמת וחד וואחד , ואנהא ואחד מנפֿרדה
לכלאק ועזותהו פֿקט ואחד לא תאתי בעדא
תנין , ואחד רסמייה אִדִּי לאהי כלמה מלפֿוצה
קאציא קציא קציית חסאב או עדר או מ תאר
ומתעדייה

ואן תמא כלמת ואחד כצוצייה מנטוקה
ומלפֿוצה פֿקט לרמת תוחיר אלאילאה אעצים
ורא תנדרכל ורא תתפֿהם מע בקיית לפֿצאת
ואחד ארמוקולין פי גיר רחב תוחיד
אמולאה , והאדא ידרך חקיקת תוחידהו ,
ומענת חרכת וגורדהו , פֿהאדא אגנס אעאי ואכאמל
ואפֿטין ואמקבול פי אעתקאד אנפֿראד אמולאה
ותוחירהו פֿלדאך אבבדנא אן אגנס אמקצוד
פי האד אשאן הוא אַמעתקד קלבן וליסאן
בנייה צאפֿייה בפֿטאנה קוייה , בעד אסתערפֿהו
באמררה ובבראהין האטעה ומופֿידה בתריק
אזכמאם וגרה אַעקל אכאמל פֿהו אַמטרוב
ואמקצוד לנא ורמטאיבנא ולא גיר

פֿראיִן אַקלוב

אָפֿצל אַתאַני מן רכאין אַחנב אַאור

יִסל צאחב אַתאַיף ערא קראש מן קסמה
תנקסם חרכת אמאן אנפֿראד אַמולאה פֿנקור .
אן למאדרבת כלמת תוחיד ואנפֿראד פֿי אפֿואם
אַמעתמדין סתאנסו בהא כתיר וצארת מכרדמה
פֿי אַהדרא בינהם חיתהא צארת כלמת אַתעכיר
אַהשה ואַתעגנב פֿי הדרתהם למא יאקע חארת
מליח או דוני פֿיסתקצאו בהא לתבשיע
אחאגה או דלאעתבאר בגיר מא הם פֿאהמין
חרכתהא מתל מא יעברו ויקורו פֿי נצרתהם
האדא הם מנפֿרד עגב מנפֿרד אנסאן פֿריד
עצרהו פֿרידה פֿי אַזין פֿדללו בדאך לפֿצת
אַנפֿראד חיתהם צארו יסתקצאו בהא לחואיג
עאַמייה אַדי לא להם מענה וקדר וכראלך
באַמחם ואַתכמאם ואַעבארה בדאתהם אַדי יקומו
מענת כלמת אַתוחיד פֿי האד אַהדראת יחססו
וישתגלו בהא חתא פֿי עזות אַרבובייה ומן
גהלהם וערוזהם ללא ישקאו גֶרֶק אַמעאני
אַמקדסה אַסאכנה פֿי גוארק האד אַלפֿצה יצהר
להם אנהם פֿאהמין באכאמל מענת אַנפֿראד
ולפֿצת אַתוחיד פֿלא ידרכו אנהם פֿארגין
ומנפֿוצין מן גֶרֶק מענת האד אַללפֿצה אַמקדסה
ולמנ

פראיץ אקרוב לא

וד מא יקולו וחד יהו ואחד יחסו
מענת אלתוחד מתל מענתה
דאים פי גיר אדרבוביה , פִּיחִיו מנהא
בתראיק לא תחץ אילאה תעֵא פִּישְׁבִּיּוּהוּ פי
דואכלהם מתל סאיר אשיא אלדי תתוקאל
עליהם כלמת וחד ופריד ולא ידרכו מענת גרק
אואחד אמהעדרי כמה קנא אלפוק ואואחד
אלחקי ארסמי פי וחאדתהו וגיר אן נאם
כצוצייה מן אמעתקדין אדאכלין פי חגב אדלה
וגרקו פי עלם אפלספה אילאהייה ופאהמין
מענת אלכאק ואמכלוק וחווה אואחד אלחקיק
ארסמי פי וחאדתהו , ואנפראד אדי סכחאנהו
לא אילאה לא הו , מתפרד ומתלצץ פיה ,
ותחיק צדק אפירוסוף פי קולהו : אן לא יקדר
לעבאדת אילאה סבת אסכאיב ואבתרא אל
לאבתדאהאת , אא אנביא אטביעי פי גיר הו ,
או אפירוסוף אתאמס למקתצא מא נאל וכסב
מן עלם אנוארק אדארכה , ואמא אגיר האדו
יעברו כלפהו (חאסא פִּצְלֵהוּ) פִּאן לא יפהמו
מענת אונוד אחקיקי אאבדי לא אונוד אמתרכב
למקתצא צעף ערמהם ועקלהם , ובערהם מן
אומור אסררייה , בהאד אסכאיב . צאר
אערתראף באנפראד מקסום באכתראף עקור
למקתצא

פראיין אקלוב

למקהצא אכטלאף עקול אעבאר , ותקדימהם
פי דאט אַמערפּה וגרקהם פי אסרארהא ודאלך
מן ארבעא קסמאט .

אוור כמא קלנא אאעטקאר ואלתוחיד פי
חקוק אנפראד אבארי באלסאן פקט פכאנח
האדי אדרגה הי אדרגה אואטיה פי אלדרונג
אמוצלה לדאך , פאנהא כל אחד מן ווא סיוא
אצגיר או אכיהם או אגאהר און אנסא כלהם
יקדרו יוצלו ליחונגו האד אורגה , וכל אחד ידי
לא תערדא ולא תהממל ולא עלם אברא
באמררה פי עלם תריק אאמאן ואאעטקאר יקדר
יציר מן האד אצנף אמנתסבין ללדרגה אמדכורה
פהאדא הו אצנף אאוול .

ואצנף אאנני כמא קלנא סאבק כראך אן
מניעתקד ויתוחחד קרבן וגסאן ודאך תאבע
מא רצע מן כבארהו וואדינהו בגיר מא יגרק
לתצחיה אמר פי עקלהו והאדא ישיבה ללאעמה
אדי מתבע פי אנסאן צחיה אנצר , פיציר
אן חתא אדי שקאהו דאך אשקו הם בראתהם
משקיין מתלהו , פיצירו גמיעה מתל גמעייח
עמיאן אדי כל אחד מנהם ידהו עלא כתרף
צאחבהו וסאיקהם אאוול חתא לו יכון צחיה אנצר
מאז אכוף לס יופא אברא פאנהם כלהם
מתעללקין

פראיץ אקלוב לב

מתעללקין פיה ואידא האדא אַמחלול גלט או
גפר או עטר או צאר להו בעץ חאדת מוצר
פיוקעו כלהם פי שרף ואחד והו אין וקע
אַמחלול סאיקהסומאהושי צעיב באשיטיחו כלהם
ואחד ורא ואחד פי ביר או פי גיר דאך או אן
יוקפו גמלתהם ויתמנעו מן אַמרור במא יעארץ
סאיקהם לאוול אַמחלול ורון האדא אַמתעאקד
בהאד אַצורה לא עמר אברא עלא אַעתקאדהו
באַמוחל ולא ידום אברא פי אמאני ולא עריר
יתכל אנהו לא יערהו תכמאם (חאסא פצר
אַבארי) אַאשתראך פי גפר באמררה אַעתקאד
אַאנפראד פאן לא להו עלם ולא פהם דאך
באַמובאחתה חתא ירכו עריהם ופי אַחצא אידא
סמע אַתאתיר מן אפואם לכפפאר אדי ינכרו דאך
פֿיטיע עגלן אַלא מתאָהם ועקולהם ולא יוגד
פי פמהו מא יגאוב או יַעתרץ מנהם פֿיתבעהם
ופי האדא אַחק קאָג אסיאדנה ע"ה "הוי שמוד
ללמוד תורה" ודע מה שתשיב לאפיקורוס.

ואַצנף אַתאָת מן קסמאָת אַמעַתקדין רהו
אַמוחחד באַקרב ואלסאָן בעד פטאנתהו וגרקהו פי
האד אַפן חית אן להו בראהין עלא תחקיק אַוגוד
באַמעאַינה, ואנמא מאזל לא ידרך מענת
כלמת ואחד אַמנפרדה ללמולאָה פֿאַנרהא

פראיץ אקלוב

מאענה כצוצייה רסמייה ולא הי מתערדייה כמא
סבך אכלאס מננא פי דאך אפוק , והאדא ישבה
ללאנסאן צחיה אנצר . אקאדר אמסיר לבלאד
בעידא והראמהו טרקה כתירה ולא יערף אי
מנהם אצאה למסירהו , ואי מנהם תוצלהו
ללבראד אדי קאצדהא , ובאפרט אנהו יערף
אנגב ואגיהא ואנמא אטריק אמקצודה גאיכה מן
עקלהו פרא ינא שי אבדא , וערפהו הואוי , ופי
חקהו יוקא (קהלת י') עמל הכסידים תיגענו אשר
לא ידע ללכת אל עיר :

ואצנף אראבע , הוא אמוחחד לכמולאה
קלכן וליסאן ועארף אבראהין אקאטעה פי חקוק
וגודהו ואנפראדהו , באמועאינא ובחגאיג באינה
עלמייה ועקרייה , ויפהם מענת כלמת ואחר
כיפאש תריקהא לתחץ אבארי תעלה , פהאדא
הו אצנף אצחיה פי אמאנהו ואעתקאדהו , והו
אמקצוד דהאד אפץ אסררי , ואלעי עליה
אאצנאף . אסאבקה , ופי חקהו יוקא דברים ד'
וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' וכו' :

אפצל אלת מן אהוב אאוור

לסהילת יא הלתרא אחנא מתרזומין

כשכתב

פֿראיץ אקלוב 76

באַבחת עזא חקיקת אַתוּחיד אַם לא פֿבער אַן
תכלמנא פֿי האד אַשאַן אַפֿוק פֿי מוקדמת
האדא אַכתאב פֿי חק אַנצב אַואַגב עזא כר
אַנסאַן אַענתנא לרערס ואַמובאַחתה פֿי האדא
אַשי וממא יַשבאָהוּ מן אַחרבאַת אַלסררײַא
אַמתפֿרדה לרעקל פֿי מא יַתבע מקצדנא
נזיד נקור דלחין אַננא מתלזומין
לנבחת ולנענתנא ללאסתפֿרהאם
ואַמערפֿה מתאע האד אַאסראד בכל גהד
עקלנא וערפֿנא חתא ללאכר דרגה אַרי נקדר
לנצלו דהא וכר מן יַרתכא או יַגבד נפֿסהו מן
האד אַפֿן או מן אַאנתהאד פֿיה יַשבה ללאנסאַן
אַמריץ אַעריף ופֿאַטן במרצוּהוּ ובסבאַיבּהוּ וקד
דכר תחת אַטביב אַן יַעאַגהוּ באַדווייַא פֿכאַן
האדא אַמריץ מסללס נפֿסהו באַמרדה פֿי יד
אַחכיס ועראַגהוּ ובאַדי כאַן יַקדר ליבחת עזא
אַטביב אַן כאַן מאכר אַתריק אַמקצודה ואַם לא
סללס מן ערזוּהוּ ללא יבחת דאך ויערף תריק
אַטביב אַדי מאכדהא אַן כאַנת צאַחה אַם לא
ואַחאַ לא דהו שי יַמנעוּהוּ מן דאך והאדא
סקוט פֿאַן אידא אַמע שי מן אַצרר פֿי בדנהו
כאַן הו בדאָתהוּ אַסבה פֿי דאך אַצרר פֿאַחאַר
להו אַרכצה ליתפֿקד תמשיית אַטביב מעאַהוּ
סו (ט)

פֿראײַן אַהלוב

אן כאנאה מסתקימה או באללאף ופי מקצדנא
בלמלצין שריעתנא אמקדסה לזמתנא באעתנא
ללכת ואלסתפהאם בקולהא "דברים ג" וידעת
היום והשבות א לבבך וגו' פיבאן אלרהאן פי
דאך אן אתכמאם אמתעאמי ללקרב הווא תעיין
אלקל ויקול פי חקהו "ישעיה מד" ולא ישיב אל
לבו ולא דעת ולא תבונה וכו' ויקול דוד המלך
"דה"א כח" ואתה שלמה בני דע את אלהי אביך
ועבדהו בלב שלם ובנפש הפצה כי כל לבבות
דורש ה' מענאה אן רבנא יטלב אלעתראף פי
האר אלמקד באמתיחאן אקרב ואמללאן
בלצמיר ויוקא "תהלים ק" דעו כי ה' הוא אלהים
וקא "תם" אשגבהו כי ידע שמי מענאה נמנעהו
אנהו מתכששף כאמל באערף ואעקל עד א
מענת אסמי. ואסייד אנבי "ירמיה ט" תכלרם פי
האר אחק בקולהו כי אם בזאת יתהלל
המתהלל השכל וידוע אותי ולזמנא חתא הוני
לנעאוצו כראם סיאדנא אדי קאו פי האר אחק
הוי שקיד ללמוד תורה ודע מה שתשיב
לאפיקודום. ואלתורה קאת "דברים ד" ושמרתם
ועשיתם כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים
וכו' פאידא לא תכון בידנא חגאיג ובראהין פי
פהאמת לאומור אסרייה פי מקצדנא האדא

פראיין אקלוב לד

פאידה לא נכון עאלמין ונארקין פאטנין ללאכר
דרגה פי חקיקת אומור אשריעה אמקדסה וכוות
בלוגהא פכיף גקדר נתשהר לעינין אאמס
גיראננא ואחי תככלנא אמולאה אן נחן ארדי
נקים חגאב אנפלה ואגהר מן עלא עיון אהל
ארניא ויבאן ומרהו ונורהו אסטיע ברהאן
לתבות חקיקת שריעתנא וקדר לפייתנא
כמא יוהא פי האד אשאן "ישעיה ה" והלכו גוים
לאורך וכו' וילכו עמים רבים ואמרו לכו ונעלה
א הר ה' וכו' ונחן חתא ללאן קדרנא ועאננא
אלה תעלה ובייננא באגהר אכאמל מן אעקל
ומן אשריעה ומן אקבור קבלה ממא רצענא מן
אאוורין אננא מתלזומין לנעאינו ונתעבו לנפהמו
אסראר אמקצורה להאר אמקצד ארפיע חתא
וין יוצר גהר ערפנא ועקדנא :

אפעל אראבע מן אחגב לאוור

פכיף טריק אמבאחתה עלא תחקיק לאנפראד
ומא ירזמנא לנערפו קבל דאך ? והאדא אתביין
נערמו אלקארי אן כד שי אלד
נגטלב רנבחרתוהו ורנהבטו רפהאמת
דואכלהו אהא תשכנא פי וגודהו פי קלובנא
פרחין ירזמנא לנסהר עדיה אאוורין אן כאגהר

פֿראיִן אַקלוב

מוגור אס לא , ואידא תחקק לנא וגודהו ילזמנא
לנבחת עליה מא הווא , מענאה מא היא דאתהו
ולמאדא הווא "לאש הווא" וכיף איש הווא , "מה
הי צורתהו" ואנמא אַכאק תעא , לא לנא
אַרלצה לנסהל עריה גיראן כאנהו מוגור אס לא
ולמא יבאן לנא תחקיק וגודהו באַסטפהאס
נטלב בבחתנא אן כאן הו וחד ואחד או אכתר
מן ואחד ולמא יבאן לנא אנהו וחד ננטרב
במבאחתנא מענת כלמת ואחד ולכס מן וגה
תעני וחדתהו וכדאך יכרג לנא מענת אַתוחיד
מתמוא כקולת שמע ישראל ה' אַהינו ה' אחד
פֿלדאך נחן מלזומין לנבחת אוולן הל יוגר להאד
אַעאס בארי אס לא ? ולמא יבאן לנא תחקיק
וגודהו ואנהו אַכקהו ובדעהו ואססהו נבחת אן
כאן הו ואחד או אַזיד ולמא יבאן לנא אנהו
ואחד ילזמנא לנפהס מענת כלמת ואחד
באַמעאני אַדארגה ומתעדייה או באַתריק
אַרסמייה אַאבדייה וכצוצייה לרמולאה סבאאנהו
וכדאך נקדרו נפהמו ונעקלו אַלגא אַדי נקדרו
נהדרו ביהא עלא אַבארי ממא יחץ ליה
ולחאראכאתהו וממה יואתי אַמכאותה לַגלאַת
רבובייתהו פֿבדאך תתמס חרכאת אַאמאן
אלתורזיד ואלאנפֿראד כאמר פֿי קלובנא

ותכ' מאַמאָתמא

פראיזן אקלוב לה

ורחמנא מחנא פֿי גוארק אלצמיר בעונה
תעאדא

אָפּצול־אַכאַמס מן יחגב לאוול

לנביינו אן יוגד ללעאלס כאַלק , וכלקרו ,
מן שי , ירומנא תדרת קעדאָת ,
והם : אוורן ידי מוחא יציר אן כל מא נלמס מן
אחואיג אלמנתסבה ללדניא ומכלוקה פיהא
קדרת באַמוחא כלקת נפסהא בנפסהא , והאדא
שי מוחא , תאני , אן כל שי ברו „אבתדא“ פדניא
לאבד אן להו חדוד , ורו אבתדא אדי לא
קבלהו אבתדא ,

ולתאָת . אן כל שי מתרכב או מתבקט לאבד
אן יכון אנכלק גדיד ותאסס גדיד ולא כאן
אוורן וסאבק אבדא פאידא צהחת בידנא האד
אקעדאָת פיתוללד מנהם „לכל מן יערף קימרת
גרקהם ויעקל כיפאש יסתקצא ביהם ויתפאהם
פי תבקיטסהם“ אן יוגד ללדניא כאַק וכלקהא מן
שי כמא יבאן לרקארי דאָך פֿי מסירנא מעהו
פֿי תדריג ותדרים האד אַמעאני אַאתי ביאנהם
פלדאָך ימייל אדנהו סידנא אַקארי ויפהם מא

פראיין אקלוב

ננין עליה מן אעבאיר וואמעאני פֿי חק דאך : והו .
תחקיק אדי נקול , אן כל מן אדי אנוגד
בעד אדי מא כאן שי רם יציר באש יכרג או
יתמלא מן אנו חקוק אאתי דכרהם ולאבר אן
יתערדא תחת כל ואחדא מנהם , והם או תחת
אתלמאס אממוע וואמוחא אנהו כלק נפסהו
בנפסהו או תחת אתלמאס אמקבול אנהו כאן
אנכלק מן גירהו אדי סאבקהו פאידא נדכר
תחת אתלמאס אמוחא אנהו כלק נפסהו בנפסהו
ואגב לנתעררף בזוג נשאיר , והם יא הלתרא
כלק נפסהו קבל תכוינהו , או בעד תכוינהו
ומענאה כאן להו תכוינ קבל מא כלק נפסהו
והאדו אנשידתין פֿי דאתהם מוחא אנהם יצירו
או יחמרהם אעקל פאן כאן נהול אנהו כֿרק
נפסהו בעד אן כאן להו תכוינ סאבא אללקה
פתציר אדר כלקה זאידה ורחנזר עדיהא
אנשידא 'עלאש' פאן למה כאן להו תכוינ למאדא
יחתאג דלכלוק פלוקת אדי הו בעדא מתכוון
ולמאדא יצרח להו אללוק ואן כאן קבל אתכוינ
כלק נפסהו ולא כאן להו תכוינ אברא , מן אין
אנכלק למא כאן הווא שי פדניא , ואשי אדי
מא כאן שי תמא באמררה מא תממאש הווא
חתא יכלק נפסהו פמן האדא הווא וכיפאש יכלק

נפסחו .

אלמא תמאש מא יקדר יעמל
 שי פאנהו הווא בראתהו שי ומא תמאש . ומא
 יכוון שי ! ובהאדא תתבת בירנא אקעדא אאוולא
 אדי מוחא אשי יכלק נפסהו בנפסהו ולאבר אן
 להו בלאק אסבק מנהו , ותביינת לנא בדאלך
 אקעדה אאוולה .

אתאני קעדה אן כל ברו לאבר אן להו
 חרוד ואבתרא אדי לא קבלהו אבתרא . נאתיו
 באתפנין פי מעאני דאך באתנייה אאתי דכרהא
 והו : אן כל מן להו חראדה להו כדאך אבתרא
 פאן מערום אן כל מן לא להו אוור לא להו
 כדאך חרוד ופיאן פאן אדי לא להו ראס כדאך
 לא להו קע ואידא להוקע מערום אן להו אוור
 ואבתרא . ואבתרא אוורי מוגוד לכל מא תמא
 פרניא מן אכרקאת אדי רהס ופיאן וחרוד .
 פאן לס יתססר אן לראבתרא באקי תמא אבתרא
 בגיר חראדא , ואן לאבר אן כאן להס אוור
 אדי לא הכלהו אוורי .

דלחין נזיר נקיר אן כל מנהו סהמא , וכל
 מן להו סהמא , לאבר אן להו גמל (מענהא
 מברג מגמול אעאטי סהמאת סהמאת) .

פאן אמברג למגמול הווא גמלת אסהמאת
 טעניקא

פראיץ אקלוב

אטאיחה מנהו וכל סהמה תבין כבר דאח
אמבלג אטאיחה מנהו פאנהא קסמה מן עדר
קסמאתהו ומפהוס למקתצא כבר או עדר
אסהמה אכארנה מן אמבלג כס הווא כבר אמבלג
או עדרהו פאן כמא קלנא אסהמה אדי צגירה
באנסכה דמבלג תבין קדר אמבלג וכדאך
מוחא אן תנכלק כלמת סהמה ללשי אדי לא
חדוד לכברהו או לעדרהו פאן אקצר אצגיר
יבין עדר או כבר אכביר אמתפררק רקסמאת
כמא יקול אפילוסוף "אקלנס" פלפצל אכאמס
מן "כתאב אקדר" "ספר השיעור" תרא דרחין
נעבר באפכארנה חאנה אדי לא חדוד לכברהא
אידא ננחי מנהא קדר אדי יכון לאכר אן אפאצל
באפרט אדי לא חדוד לכברהו פצל אצגיר מן
אדי כאן קבל פיציר באנסכה גירהו מתלהו
אדי לא חדוד לכברהו ואנמא לס פרגנא ורא
נחחינא מנהו חתא קדר יא הלתרא צגיר
מנהו פאן האדא אאוול עטאנא טרף אלדי
אנטרח מנהו ואמא רפיקהו מאזא פי עמדת
אכמא כונהו לא אנטרח מנהו שי? פהאדא
תכמאס צץ ועאצי ומוחא יתרססס פי אפכאר
אאנסאן פלא ימכן אן נקול חאנה מא פירה
שי חדאדה אכבר מן גירהא אדי מתלהא מא
פיהאשי חדאדא ורו אן ינטרח מנהו סהמה פלא

יִתְקַבֵּל וְלֹא יִתְכַמֵּם אֲבֵרָא תְלָמָאס מוּחַס מִתֵּל
הָאָדָא . וְאִידָא נְקוּל אֵן אֲחֵאנָה אִמְחַדְרָה נְסִיחָה
סְהֵמָה פִּתְכוּן מִתְלָהָ מִתֵּל אִסְהֵמָה לְהָא חֲדוּד
כִּמְא הִי מִן אֹוֹר . וְכִדְאֵךְ תְּכוּן אֲחֵאנָה אִמְחַדְרָה
אִמְפְּרוּק מִנְהָא סְהֵמָה אֲצִיר מִן אֲחֵאנָה אִמְחַדְרָה
אִדִּי בִּאָקִי כִּאֲמֵלָה וְלֹא כִרְיָנָא מִנְהָא שִׁי וְכִדְאֵךְ
לְמָא נִרְגָּזֵעַ אִסְהֵמָה אִמְפְּרוּזָה לְמִצְרֵבָהָא בִּאָקִי
יִכּוֹנוּ הִיא וְצִנְרָהָא לְהֵם חֲדוּד מִתֵּל מָא כִּאֲנוּ
קִבֵּל אֲפִתְרָאק וְהָאָדָא יִתְכַמֵּם פִּי אִשִּׁי אִדִּי לְהוּ
חֲדוּד , וְאַמָּא אִדִּי לֹא לְהוּ חֲדוּד לִם יִרְכַּב עֲלִיהָ
שִׁי מִן הָאָדָא אִמְחַאֹוֹרָה וְאִתְכַמֵּאס כִּמְא חֲלֵנָא מִן
אֲאֹוֹל . וְלֹא יִצִּיר אֵן נְקוּל פִּרְזֵנָא קִסְמָא מִן חֵאנָה
אִדִּי לֹא לְהָא חֲדוּד בִּימּוּחָא , פֶּאן אִדִּי יִצִּיר אֵן
יַעֲטִי קִסְמָא לְאֲבֵרָא אֵן לְהוּ חֲדוּד וְכִדְאֵךְ נְקִדְרָשִׁי
עֵאכֵר קִסְמָה מִפְּרוּזָה פִּי כְּלִיקָת אֲדִינָא וְנְקוּל אֵן
מִן אִיאָם פִּיידֵנָא נַח אִילָא אִיאָם נְכִינָא מִשְׁרָה
רְבִינוּ עִיָּה , דִּאֵךְ קִסְמָה מִן עֵרָת כְּלִיקָת אֲדִינָא
וְאִמְכֵּאֵק , פֶּאן כִּדְאֵךְ לְאֲבֵרָא אֵן נְעִטִי בִּאֲלֵנְצֵי
תַּתְּבִית וְתַחֲקִיק חֲדָאָדָה לְדִינָא וְכִדְאֵךְ עֲטִינָא
כִּלְתֵּאבִיר אִכְרִלִי לִזֵּם מַעֲנַת חֲדָאָדָה לְדִינָא
וְכִלְקֵתָהָא , וְלְמָא אֲדִינָא צֵאָד לְאִזֵּם לְהָא חֲדוּד
כִּדְאֵךְ לְאֲבֵרָא אֵן לְהָא אֲבִתְרָא אֹוֹרִי אֲלִדִּי לֹא
שְׁבִלְהוּ אֹוֹל . וְכִדְאֵךְ וְצִלְנָא לְסִלְטַת אֲמּוּלָאָה
(י) אֲבִתְרָא

פראיץ אקלוב

אבארי אדי הו אמתסלש קבל אאבתרא אלדי
לא רהו אוולי אדי נסבנאהו לרניא ולכלקתהא
פאהאדא מוראנה תעשא. ובהאדא פהמנא ובאן
דנא תחקיק ותתבית ופהאמת אקעדא אלתאניה
ומנהא נכרג ללתאנה אדי בערהו נתסאק
לפהאמת אעתקאדנא פי אלאק אלבארי אוחד
אוולי אדי לא קבלהו אוולי סבחאנהו תעלא,
אלתא קערה, אן בר שי מותרכב או
מתבקקט לאבד אן יכון אנללק גריר ורתאסס
גריר, ולא כאן אוולן וסאבא אבדא, וחרכיבהו
לאבד יכון מן אכתר מן ואחר, ואחואיג אלדי
תרכב מנהם לאזם אנהם סאבקינהו סבאק
טביעי. ואמורכב כדאך לאבד אן יכון אסבאק
פלוקת וקדים אומאן עלא אשי אלמתרכב,
ואקדים אמואסס ידכל תחת אהערה אדי כל
קדים לא להו סבבה, פאן לא רהו ארתכאב
ולא הוא מתרכב וגיר הווא אמרכב ואמואסס
פדאך לא רהו "עללה" סבבה, וכל מן לא רהו
סבבה, "עללה" לא רהו אבתוא, פאידא מנווע
אאבתרא כדאך לאבד אנהו מנווע אלאכרה,
מענאהו לא רהו חדאדה ומיזל לופיאנהו, פאן
מן רהו אבתרא ליסהו קדים, ומן ליסהו קדים
פהו מתגריר, ולא יוגר מתוססט בין האדו
פלג' כסין

פראיץ אקלוב רח

אָנסיין אַדי לאַהו קרים ולאַהו מתגדר ,
פלדאָך כל מרתכב ליסהו קרים , ובכל וגה הווא
מתגדר , ובדאָך באנת אַקעדה אלתאלתה
ובכמלאה צחחו פי ידנא אלתלת קעדאת אדרי
רכזנא עליהם .

אָפּצל אַסאדס מן אַחנב אַאוור

פּבּקא לנא לנסהל באי וגוה נקדר נסתקצה
באקעדאת אַדי דכרנאהם לנביין ולנצחח וגור
אַכאק תעלא . והו
למא נתבאין ונתהממל פי כלקת עלאמנא האדא
נראוהו , מתרכב ומזבקקט באתפריק , פאנהו
יראפק ויואפק בעצחו מן אעלא לרספלא ולא
אחדה מן קסמאתהו מנפרדה בגיר מראפקה
ותבקיש ותרטאב , פאננא מחסוסין למא נתרכוז
פי תרתאבהו ובניאנהו ותאסיסהו ויאתתר פי
צמירנא אַמחם אַקוי , ונאבד אנהו ימאתל אַדאר
אַמכנייה ומרתובה מן כל שי לאזם ומתמומה
בכל אַואנב דהא .

נראה אן אַסמאה מבסוטה מן אעלא מתל
אַסקף אַעצים ויאריץ מן תחתהא כאַפרשה ואנגוס
ותואבעהם מתל אַקנאדיר או אַחסן למא נקור

פראיין אקלוב

מ'דאיאת תצוי צדאמהא וואמבליק מגמועה פיהא
מע ברקאטהא מתל כנוז סדריה, וכל מנהם
יצלח רחאנתהו, וואגסאן קאייס ומתסלדט בהא
ימאתל אנהג מול אמחל אמתצורף פי כל מא
פיה פאן אהיואן אברריה ואלבחריה ויתבעהם
אנוע אזרעי לאגנאסחו מן עאי אמבר אילא עציס
אקאמאת, כללם מתחצדה למנפעת אאגסאן
האדא מול אמחל דאת לעצם סייד אמבאליק
ומוכתרהם וינצם פי חק דאך אסייד דהמעיה
(תהלים ח) תמשילהו בכעשה ירך כל שתה
תחת רגליו צנה ואפים כלם וגם בהמות שדי
צפור שמים ודגי הים עובר ארצות ימים וכו' .
וכדאך למא נלתפת לתראתיב שרוק אשמש
וגיובהא לתחדד אזקאת אנהאר ואליל דורת
אעלם טלועהו ונגולהו ותסרסיכהו באתרריס
ליכוזן תבדיל אדאוקארת אדרבעה
אסנאויה, שתא וציף רביע וכריף, ארברד
ואכלאנה אהב ואגס, ידי כללם נאפעיה
וראזמה ללדניא ומבליקהא ודאייס תמשייתהם
וסירתהם סירה ואחדה פי כל טולת אלסנין
אילא יאן בגיר אכלדאף ובתרתייב ואחד דאייס
תעדאת וסארת אילא יאן, בגיר בטאה וליא
ראחה כקור בעצהם "איוב ט" האומר לחרס ולא

פראיין אקלוב לט

יזרח ובעד כוכבים יהתום. וינצם "תהלים קד"
תשת חשך ויהי לילה וכו'. ודורת נואער
אפלד למתברדלה באתרתיב ואלצואב כל
צורבה פי תריקהא ומיזאן רקקי ומשעור
אמועטי ללכואכב למתחכמה פי קסמת שהור
אעאם מזלות ארי יוקי דהם לאבראג מתל
ברג אציר ולכבש ובקיית לאתנא עשר
אבראג למעלומה פי ערם אפלד ולסתנגים ארי
מוחא יקע פיהם בלמררה שי מן אללאף וקול
תורזיח כלפיף ארי יקדר יציר מן דאלד אלדא
ולחרב פי מא יסתמל ערא כלקת אלעאלם
בתמאמהו, ודיך רקקה ופהאמה ופאידה
עצימא לתקדים אלדניא למא יכץ אלעולאמה
למשהגלין פי דאך, כמא יקול קהלת ג" אר
הכל עשה יפה בעתו גם את העולם נתן בלבם
וגו' ויזיד יוצח לכל זמן ועת לכל הפין תורה
השמים, ובהאדא תרתיב אלדניא תרכיבהא
ותבקיטהא באינין וצאהרין פי גמל תמשייתהא
ואפראד סירתהא, פאן רקקת אמתיחאן פי
פהאנת תרכיבהא באגמלא או פי כל פרד מן
אפראדהו.

ולמא נעאין ונבחת פי אנאבת ולחי "רחי
והצומח" נראוהם מרתכבין מן לארבעה אנואע
וס

פראיין אקלוב

והם אנאר ואריח אַמאה ואַתראב אַדי הארו
אנואע כַּתלפּה לבעצהא ומפּהרַקת אלפּער
כּתיר . וואַרדי יבאַן וואַמל ויסתמר
מן הארא גירהו באַצין איהו , ובדאך יצעב
באַמרה אַתקריב ואַתרכיב לבעצהם ומן בעצהם
פּאנהם כּתצאצין לבעצהם ובעאר באמררא
ואתרכיב אַצאיר מנהם יבדלהם ויכּאפּהם ויציר
אן לא ידום אבדא ואנמא אַתרכיב ואַתבקיט
אַטביעי אַצאיר מנהם פּהו כּרתוב וצחיה קאים
ודאים היזא אכירהי פּאנהו מתרככּ מן אַטביעא
אם יכּליקה ופי הארא אַחק קר אבדת באַתכמאם
אבעץ מן אַפּראספּה אַנואער אַפּלכייא ואנגום
ואַלדקאָת אַפּוקאניין הם מתכוונה מן דאת אַנאר
ופי חק דאך ינצם דהמע"ה (רתהלים קד) עושה
מלאכי רוחות משרתיו אש לוהט ובדאך כּרהאן
לתבקיט אַעס מן אַאערה ללספּלה אנהו טביעה
ואחדא בּדא אכּתלאך אבדא ודא יכּרג אַאערה
מן אַאדואת אַספּלייה פּאן רמקתצה חסאב אַבעץ
מן אַפּראספּה פּרא תתכוון דאת כּצוצייא לאהל
אַאעלא פּנהם כּלהם תתבע אַאדואת אַטביעייא
אַספּלייה ודא גיר ודא להם תכּצין כּקול
אַפּירוסוף אריסטו ולמא פּהמנא אן יצעב תקריב
ותרכיב הארו אַאדואת מן אסתבעאדהם מן

בעצהם טביעי פצאר תרכיבהם לאבד אן ע"יה
 סלטה וקוייה וצנדירה אלמחמה פי תמזיגהם
 ותקריבהם לבעצהם בלסלטה אעצימה ולחכמה
 אזמימה ארי לא אקוא מנהא והי למתחכמה
 ולמתסלטה בגיר מאנע פצאר בדאך למקבול
 פי אמאן קלובנא אן כרכב וכבקקט ומאסם
 ואלאלק כל דאלך הווא גירה ולא לזקו אנדא
 נפסהם בנפסהם ולא רכבו מן סלטהם וחכמתהם
 פאנהם מתעלעלע באד מררה ואנמא
 אדמתסלרט ערירם יבהקטרהם
 ירככבהם באציץ לטבאיעהם, והו ארי רתבהם
 ורבטהם מע בעצהם, פירומנא כדאך גלתפתו
 בעין באחתה ללאדואת לארבעה ארי נצצינאהם
 אפוק, והם אנאר ואמאה אריח ואתראב, למא
 נבחתוהם נוגדו אנהם קאימין מן "טין וצורה"
 "כאסם" ודאך יפאהט ויעני אנהם, ארדאט,
 אחאדט, וצטין. האדא אטין אלאוול אדקרים
 אקדמאני ואלסאס ללאדואת אארבעה למנצוצה
 ארי הווא אטין למערום באסם אטין אל "היורי"
 וצורתהם הייא אצורה אדאטייה אדאווירה
 אנמלייה ארי הייא סאס כל צורה דאדאטייה
 וחאדאטייה, מתל אלסכאנה ואלברד, אלרטאבה
 ואיבס, אתקל ואכפפה, אתחריך ואלראחה, ומה

זי' חק דאך ינצם „ישעיה מ'ד" אנכי ה' עושה
 כל , נוטה שמים לבדי , רוקע הארץ מי אתי ?
 ויקול „איוב כ"ד" נוטה צפון על תוהו , תורה
 ארץ על בלימה , והאדו יעניו עלא ארב לעצים
 לאכאק אמתסללט , אדי קצדנא אן נעטיו ברהאן
 דוגזרהו ונטאועו עקולנא באחגאיג לכונהו
 סכחאנהו לא אילא אא הו פהו אקרים ולאזול
 אדי לא אזול לאולתהו ולא חצר וחדאדה
 לאבתאדהו ולא אכירה לאכרתהו כמא יקול
 „ישעיה מ'ד) אני ראשון ואני אחרון ויקול כדאך
 „תמא מ'א" אני ה' ראשון ואת האחרונים
 אני הוא .

תמא בעץ עקול אדי יאממנו אן לעלס האדא
 תכוון בלחדות "מקרה" (אוכאזיון) ודאך בגיד
 בלאקורא חכמה ולא סלטה לא באדי ולא מואסס
 ודאך עגב כיפאש ירמוו להאד לאמאן וינקבל
 פי עקול"הם .

ולוכאן יחכיו לנא אן תמא אנסאן להו גנאן
 עצים אמקסום לאחואץ ופרקאת וקסמאת עדידה
 מן שגור גלד ומתלהם כצארה ומא ישבה דאך
 וצאר חאדת פי וסטגנאנהו נבעת עין מאה גזירה
 אדי צאדת תשקי להו כל גנאנהו וארצהו בגאית
 אתרתאב ולא תכללף שי מן דורתהא ולא תכטא

פראיזן אקלוב

אראזום ורחסיר פֿי שקיאנהא למקתצא
אדזרע ויזן יסיר ובר מנהו ימבר
אלסקו מן אעין למקתצא מא ילזמהו
מן למאה בלאזיאדה כמא כדאך בלא נהצאן.
ודאך צאיר טביעי בגיר שי מן אמואען ולידין
אחארכה ובגיר גננאן וחאצי ומתענני לדאך
הל ולעלה יתאמן הארא אדי גא יחכי לנא
האד למחכיה למעגגכה ? הל ינקבל אן בגיר
מהנרס ומואען וכל לואזם אתראתיב תתשקא
ארץ וגנאן באצואב ואלמסיר אלאיק באמוחאל .
פאירא כדא פֿי אמר צעיף מתד הארא חית
אעקל רא יקבלהו ולא ירום אמאנהו , פכיף
ינקבל דאך פֿי עלום כלקת אדניא תאסיסהא
תראתיבהא ומסירהא ? בגיר רייס , מוחא יתיססר
שי בגיר מתסללט אברה אן יתכנון אלאזם ,
הל ינקבל אן עאלם גריב ועצים מתפררק ומקסום
ומבששע פֿי עצמהו כלקאתהו וחסירהו , קוי ,
עצים , בליג , כביר , צעיב , וילאן מתעדדי
באצואב ואתראב בגיר יד חאכמה ועין נאצרה
ועקד מחצדרך , ופרצה מתסלרטה .
והארא שי מערוף אן ללחאנה אסאירה כן
גיר סדטת מתסללט , באמוחא יכון ויתיססר להא
תרתוב וצואב כמא ילזם וגיר אן תסיר מכלאפה
מן

מב פדאיץ אקלוב

מן כל סיראת ובלדי גאת גאת ומיתל רדאך
יצחח ברהאן האדא אקוא מן אסאבך . תרא
נקול לוכאן יקדם לנא אנסאן בצפחה מכתובה
בכט מליח ימאתל בעצהו וסטור מסטרה בלצואב
ואתרתאב לעצים , וכלאם מיתאבב ומואפך
בעצהו , פיקול לנא : ראהו איהא אלנאצריין
האדא עגב , וחדרת צאר לנא איום מעגגב ובשיע
ראהו אן תבזוע מאעון כאן ממרו באלחבאר
ואנהרק מנהו פוק האדא אכאגן , ואידא ביה
אנרסם ואנכתב עליה סטור וכלאם ברהאד
לצורה כמא תראהו סידתכם ,

.....הל לדאך אצל , הנרום אמאן
ותמיה קלובנא להאד לאמר אמוחא ונעטיו להו
צורת אמר חקיקי חתא תארתר אפכארנא
ותתעגב ותאהמן ביה ותחקהו ,

הל ליה שך אן נכרדב האדא אלאיל אלכבית
ונלטם וגהו ונמקט קולהו חיתהו יסתקר
אוקוף אמאם לעזום . הל לא נחסב כל מאמן
דאך לנאהל מעתבר וגס'ם ללגאיה וקיל מהבור
בלמררה , פלנא אן נמול אן בלמוחא אן יתכוון
שי מן אתראתיב פי האדי דנית אחיאה מן גיר
חכמת וסלטת מורתתב ורחכים , ואלנפלה
אגהל ואחדות לא יצדר ולא יתכוון מנהם תרתיב

פראיץ אקלוב

מעתבר כדא אבדא ,

ומוחלא אן יחלל לנא קלובנא לנמיל להאד לאמאן
אפאסד ויבהלוד , פאידא תרתיב צפחה פקט
ומואפקת כלאמהא וסטורהא יצעאב אמאנהא
פי קלובנא אנהא אנכלקת בלאחדת , כס מן
לאף ולאף מלאין מרדאד צעב לאמאן יעצם
בלמררה לתכמאסאן לאדניא אנריבה פי מסירתהא
מן נאמוסת אהוא ונממילת לארץ , אילא קוורת
ועצם הוש אבחר ולאבר דודאקרת אאנסאן
וכלהתהו , סלטתהו ולואזמהו פי כל מא יחרף
ולואזם לאדניא ומא פיהא , אלהמל פי כל מא
עריהא ירטמנא וימנענא בלמררה לנקבל ונאמן
אנהא צארת בתרף אהאדת ,

פילזם באללאזם ובאלגצב אן נקבר
באלצמיר ואלעקל אלאכתר צאפי
ואקלב למעתקד ולמבקקט אן יוגד להאד לאדניא
אילאה רב כאק קוי ומתצורף ומזסלסט חאכס
חקיקי קדים אוולי , אבדי סאיק בחכמתהו
ובאמרהו לעצם , ומאסך צראעאד כל מא ילזם
למסיר האד לעלם לכביר אקוי ולאגריב , וחאכמהא
בלמררה וכל מא צאיר פיהא באמרהו ותחת
סלטתהו כאמל , ותמשיאתהא ומסירהא ומא
שיאקע פיהא מן אשי אצייר אילה אשי לעצם

פֿראיין אַקרוֹב מג

ואַמענגב כלהם יביינו וגורדו סלטתהו וקוותהו
עצמהו וגברוותהו פֿאידא כאן אַאנסאן אַמכלוק
קאצד בצמירהו תריק אַחק אַמובין ראבד אן ימיה
בקרבֿהו וצמירהו לאמאן אַגורד וקוות אַכאלק
ויתוחחד ויעצם סלטתהו אַמענגב ודאך מן
סירתאפעיהו אַבאינין פֿי מסיר עאַמנא האדא ודע
ענך אַהבא אַכארג מן אפואם אַכפפֿאר אן אַדניא
קדמאנייה ותאשסת עלא תריק אַחאדת אַגרק
ואבחת ואפהם איהא אַהארי ותרא אן לא יכון
אצח ואחק מן האדא .

אַפֿצד אַסאבע מן אַחגב אַאוול

פֿבעד אן תחקק דנא וגורד אַכאַק סלטתהו
ותחכימהו פֿי כלקת אַדניא וקבל וגורדא דלחין
ילום אן נעטיו בראהין טלא טריה אַמובאחתאת
אן הוא תעלא וחיד ומנפֿרר ולא להו לא שריך
ולא אך ולא הו אכתר מן ואחד וגיר אנהו אחד
מנפֿרר מאסך צראעאת אַלכליקא
בעצמהו וסלטתהו ולא מן יתעארץ דהו בלמררה
ואננא קאדמין ומחצצין לנביין דחיקת
אנפֿראדהו אַמתוחחד מן סבעת וגוה ובראהין
קאטעה וקוייא אַרי תנקבר לרעקל ואַצמיר והם .

פֿראיץ אקלוב

אלאוול וגה וברהאן . הו אן נקול אן תתסרוול
מענת כלקת אַדניא מתל אַסרולה , אַדי הייא
עריצה מן אַאוטה והייא מאש'ה והייא תציאק
חתא תוצל ללסוסה אפוקאנייה אַדי לאכרה
ופרידה ועליה עלא כל אפראע אסרולה והו אן
אַדניא מפתרקא פי אארבעה אגנאח , אַאצם ,
נדומס| אַנאבת (צומח) אַחיואן "החי" אַמתכללם
"המדבר" וכל מן האדו להו קסמאת ופרקאת
כתירה , ללאצם תמא אגנאס אַצוואן מכתלפה
אגנאס אַארמא מכת פא אגנאס אַאב מכתלפא
ומא ישבה דאך , וכדאך ללנאבת ללאשגאר
אגנאס מכתלפה לאַמתמרה ואַפצאף , וללנבאת
אַארצי אגנאס מכתלפה בגיר חסאב וללחיואן
מתלהם וללמתכללם מתלהם לאן חתא להאדה
להו אצול מפתרקא מתל אַעבר אַאסוד אַאביץ
אַאצפר , אַאחמר , ותחתהם אַגנאס מכתלפה
לכל מנהם .

פלדאך אַדורה אַכבירה להאד , אלאצור
"ראדצאת" הי למא נלתפתו באַתדקיק ללל
אַאגנאס אַמכתלפה אַדי תחת כל גנס כלקרה ,
ונרא אנהם יאסר , יאסר , יאסר , . . .
ואמא פוק האד אַיאסר , נקדר נצבט ונקול
אַאגנאס אַאצם ינקצם גיר פי כלמרתין חגר
ותראב , ללנאבת שגר וזרע , ללחיואן , בררי

פ' איין אקלוב מד

ובחרי , רלמתכללם נוע ואחר והו לאנסאן .
 פוק דאך תויד תצנאר אדורה בקלנא וזעבירנא
 לנוע לאצם , אצם וללנאבת נאבת וללחיואן חי
 ולמתכלרם אנסאן כאמל . בעד דאך תויד
 תצנאר אדורה בקורנא ותכליטנא לאצם ולאנאבת
 פאן אגנינהם אצם ולאמתכללם ואחיון פאנהם
 יתמאתרו פי אפהאמה ולתחריך ומא ישבה
 דאך ובעד נקדר נקור עלא לכל כלמת נכלאי
 אדי תגמע ותעני עלא כללם .

דלחין פאהמנאכס אן אדניא להא דורה כבירה
 מן לאוטה והייא מאשיה והייא תצנאר וכל
 סבאיב לגיריהם להם סבאיב אצנר מנהם מתל
 לאבאט אדי הם אקבל מן לאולאד אילא נוצל
 לסידנא אדם פאן דראגנאס אצנאף ולראצנאף
 אצור ולראצור כלקאט וללכלקאט כאק ואחר
 והיד כמא כתבנא אפוק פתכון אפהאמא פי
 "סוגים" יתאצילאט לכברה אגאמלה עלא כל מא
 תמא פי כרוק אעלם עשרה . והם :

א דאט "עצם" ב קראש "כמה" ג כיפאש , איך
 ד מתבקקט "מצטרף" ד וין "אנה" ו וקתאש "כתי"
 ז עמדה "מצב" ח כסב "קנין" ט פאעל "פועל"
 י מפעול "נפעל" האדו עשרה לכבאר אגאמדין כל
 מא ינגמ וינוגד פי כל כלקאט אדנייא

פֿראײַץ אלקלוב

לאצנאפהם ואגנאסהם ותאצילאתהם והאדו
אעשרה הם אריאם לכבאר, והם אמוגודין
ולאזם אן יכונופי כל כלקה מן אעגירה לכבירה
ויתרכבו ויתוקאו עלא כלהם.

ומענתהם ^א, דאת, מא הי דאת אלהאנא
„אדי תכון“ לאן לאבר אן כל האנה או כדקה
להא דאת אדי לס תתחוו, ובעד נדלר
לתסעא אבאקיא אדי ידלרו תחת אסם חאדרת
מתל: ^ב קדאש, מענאה, לאבר אן נערף
קדאש טול או ערף או עלו ווטו וקצר וגרף ומה
ישבה דאך פלמענאה אמתבקטה, ואמפרדרה
קדאש, יא הלתרא ואחד או תנין או רתלאתא
ואנתי מאשי, ^ג כיפאש לנתפאהמו כיפאש
אמארתהו אכחל אביץ עאקד גארי ^ד מתבקט
אעני אב ורד סיד מענה מתלזם פרפהאמה
ללאשתראך בגירהו פאן אאב לאבר אן יכון
צאחב ורד וכדאך אורד וכדאך אסייד להו כרים
^ה וין נערף מכאן סכנתהו וקתאש וקתאש תכוון
או טלע או גראד: עמדה „פויסיון“ קאעד או ואקף
או ראקד ^ו כסב אש ראבס כאסב ישער אסור
או אביץ ומא אישבה דאך ^ז פאער מיתא אלתראב
פאעל זרע מחרג אורבוע, ומפעור מענהא
ומיתא אן מן אעור אנפער כרסי מענהא אעור

פראיין אקלוב מה

מפעול ומחכום וצאר כרסי , פהאדו הם לעשרה
דכאיז אדי תרכו עליהם כל כלקאת לעלם והאדו
יקדרו יצגארו ויצירו כמסה פקט והם אתהריך
ולארבעה אצול אנאר ולמאה אריח ולתראב
וחתא האדו מאזלו יקדרו יצגארו ויצירו גיר תנין
פקט. והם : אטיין ואצורה וצארת לעלם וכלקאתהו
באתמאס מגמולה ומפהומה פי מענתין והם
אכלמתין למדכורין והם אטיין ואצורה , ובעד
דאך תאתינא לסוסה לאכרא לפוקאנייה אחידה
לעליה ערא סכאיב לעאלס בתמאמהו והי סבת
לאסכאב והב אחאראכאת לכל והו גרץ ורצא
לאירה לעצים לזאק אוחיד סבחאנהו לא איראה
לא הו עאלי ערא כר עצי לא אוול לאבתראה
ולא אכרה לתאכירהו הו למתרייס ללכר וערא
לכל וינצם פי חק דאך דהמע"א "ד"ה א' כ"ט.
לך ה' הממלכה והמתנשא לכל לראש וגו' והו
סבת כל סבה האדא אוול וגה וברהאן לאנפראד
למוראה תעלא

ולונה אתאני הו אן יבאן לנא ברהאן מן סירת
אמאיר אחכמה לבאינה פי כל וסעת לעלם
לפוק וצאוטה וגמלת כלקאתהו ולמא נחקק
פיה בלעטיין יבאן לנא אן כדהו סלטה מתע
צנאיעי ואחד וחכים ואחד וחיד , ודאך אן כר
מח (יב)

פראיין אקלוב

מא יליד פֿי אנוואע אַדניא כלהו מתמשי ומכרוק
ומטבוע בתרתיב ואחד סירה ואחדא ותנייה
ואחדה ואמאיר כלקת אלכאק מן אבתרא תאסיס
ואוול כלקת אחאנה בעדה עטא שביהא ואחדה
אראפדה ומביינה באמאיר ובראהין קאטעה
חכמת אלכאק תעלה אמתסללשא פיהא ודאך
באין פֿי כלקת אללהאא ארקאק ועצם צגרהם
אילא אלתריוג פֿי כברהם אדי פֿי כל לאוקאא
ישהרו אן כלקהם וחיד וואחד וסלטה ואחדה
מתצררפה פֿי תדריו ותחוויל אטבאעהם למקתצא
תבדיל אוקאתהם פֿהם מתמשיין בתנייה ואחדה
ומחכומין תחתקדרה וחידא חיתאן לא תתבדל
תמשייתהם אבדא ולוכאן אלכאק אמתסללט
ומתחככם ומתצררף אכתר מן ואחד לכאן יקע
בעץ תבדיל בלאקל או אחסן למא נקור תבדיל
כביר ובעיד ופארק באמררה אוקת מן גירחו
ואחאנה מן גירחא ופי כל אפראד כלקאת אַדניא
תציר תתבדל אסלטה ואסירה ותבעד מן בעצהם
בפרז קוי וסיראת מכתלפה פֿי גמלתהם ופי
אפראדהם למקתצא פֿרו אלסלטה ופרק
אנצבה אואקע בין אלכאקין וחסאנא מן אקבול
פֿי דאך לאמאן וזאד יעקדנא פֿי דאך לאנפראד
אן נרא לעלם מתחווג פֿי כל מא מוגוד פֿיה

פראיין אקרויב מו

ב'תמאס מן אצגיר אילא אכביר פראנואע
אמלדוקין כלהם כל אחד לגירהו ומא יתעדרא
האדא צא בגירהו וטרף לאחד מרבוט פיראס
גירהו, וסוסת אחאנה חגרת אסאס ואלרכיזה
לגירוזם ומא ישבה דאך מתל קשור אזרר אדי
מכאותין ומרכבין ערא בעצהם וחלק אסבחה
אדי אידא פלתת אואחדה יפלתו אכל אמא ינבע
מן אתראב ואחגרה ויצקי אזרע ואלאנסאן וינצצף
אוסך ואלבחר סאסהו ואארץ בזרעהא ובכלפאתהא
ובמאהא תתחווג ללסמס ואקמר אסחאב ארעד
ואשתא חית אן באלדריג אכל משתאקין
ומסתרגיין באשהרה אקוייה לסכפת ומחננת
וסלטת וחכמת אאידאה אעלי תעצא כאלקהם
אוחיד אחקיקי סבחאנהו לא להו מתל.

וכדאך אחיואן ואלאנסאן מתכלאטה ומתחווה
לבעצהא והאדא יצלח בהאדא והאדא יעין גירהו
וצנאיעי יתחווג לגירהו לכמא שגרהו, ואכתר
מן אדי תעאין קוות עצם ארכובייה, פי אאנסאן
ואלדקאת אלכבאר, תרא תחכים ועצם אלאלק
פי אלדקאת אצגאר מתל אנמלא ואלאנומוסה
אדי תנשייתהם, מסירהם, אסתבעאדהם מן
אשר וקרבהם ללמליח, מיחהם ללשי ובעדהם
מן גירהו, תחצירהם וסכותהם וגמעיהם ופרדהם

פֿראיץ אַקלוב

מעגנב באַמֿררא חית אן עקדהם ואפֿעאלהם
אכבר כֿן כֿלקתהם אַצניירה באַכל אלדי לא
יתאמן האר אַכלקה אלוזירה באַמֿררה מחטוט
פֿיהא עקל ופֿהאמה מן האר אַגנס ואצורה .
ולא תתעגנב פֿי כֿלקת אַרים ואפֿיל וסירתהם
למה תרא אַגמילא וסירתהא , וקר מה תצגאר
אַכלקה נרא פֿיהא עגב וקוות אַכאַק אַעצים
באַתבשיע , וכל האדא בסירה וצורה ואחרה .
חית אן יעיט באַצות אַעצי אן כֿאַק וחד ואחד
מופֿרד חאכט ומתסללט פֿי כל מה פֿי אַדניא
ועלוהא ולוכאן מעאהו גירהו כאנת תציר
קסמה פֿי כֿלקת אַדניא וכל קסמת סלטה
תתחווג גיר לקסמתהא , וכל סירת קסמת סלטה
לא תמאתר אַתאניא , ויקול אַפֿילוסוף פֿי חק
דאך ליסה יוגר פֿי כל מה כֿלק אַכאַק עגאייב
אכתר ממה אראר ולדק ומענאה אן אדחכמה
פֿי אַכלקאת אַצגאר ואכבאר לא להם פֿרו ולא
יתפֿרקו לפֿרקאת וקסמאת וגיר אנהם גוע ואחד
ונצבא ואחדה וסירה מכאותה , וכמה ינצם
אַסייד דהמע"ה פֿי אַמזאמיר מזמור אמתעאטי
פֿי כֿלקת אַעאם ואטבאעהו ועגאייבהו , פֿינצם
„תהלים ק"ד" מה רבו מעשיך ה' כלם בחכמה
עשית מלאה הארץ הניניך וזיר עאין פֿי האד

פראיין אקלוב מז

אמזמור מן אבתדה ללתמאם ותמא מא יקננע
באואפי פי האד אחקוק , ויזיד יקור .תהלים
צ"ב" מה גרלו מעשיך ה' מאד עמקו מחשבותיך
וכו' .

אתא' וגה והו' אן לאבד אן יכון כל מא מוגוד
פרניא כולהו גריד מתכוון בעד אדי עלמנא
בבראהין סאבק פאן לא יציר תכוין א'חאנה מן
נפסהא ונאצב עלינא א'אמאן אן גירהא כוונהא
פלדאך יוגד ללדניא כאק אדי כלקהו ולא ימכן
אקל מן ואחד ולא אכתר לאן לוכאן כננא
נקדרו נאכברו אן יתיססר באש תתכלק א'דניא
באמל מן כאק ואחד כננא נכממו וינקבל ענדנא
ואנמא למא האד אתכמאם וא'אמאן בעיד ומוחא
אן ינקבל ערא א'עקול פאן לא ימכן לכאק או
פאעל אקל מן ואחד פלדאך לא ילזם לנכממו
כדאך פי אכתר פלוקת אדי לא לנא ברהאן
ושהאדה עלא דאך ומיתא לכלאמנא דו גא
לירנא כתאב אדי מכאות ומרתתב ומכרתוב
בתנייה ואחדה . לא ינקבל פי עקולנא אנהו
אנכתב באקל מן ואחד . ולאבד אן יכון מאפהו
ואחד . ולס ענדנא ארכצה לנכמם פי תגין א'א
מא יכון לנא ברהאן קאטע לדאך . מיתאר מן
תבריל אכט ואמענה וא'תרתוב ומא ישבא דאך
מן

פראיץ אקרויב

מן אלאפאת אידא כאנת וקעת פלכתאב , ואנמא
אידא כאנת אסירה ואכתיבה סירה ואחדה לאבר
נאממן אן אכאתב ואחד ורא גיר ולס ילזמנא
ברהאן אאכתר קוי מענאה לנערפוהו בלוגה פאן
דאך מן אזאיר ולס ילזס אברא פלוקת אן
כתיבת וסירת אכאתב ואצלחנא במקצדנא
ומטלבנא והו אן אמאסס ואחד ורא גיר פאן
לכדמת זוג כוראמה תמא אדמוכלאפאת
ואמובאדראת פי כל רכנא ורכנא מן אכפער
ודאך נראה פי כליקת לעלס אכארג מן יד כלק
ואחד ודאך מן סירת אכמה פי כל כלאיקהו
וכלהאתהו ואלתראתיב אמכאותה ואמאפקרה
ואמתשכלהפי בעצהאבאסרסיכ בגיר אכלתראף
ולא אעתראץ לבעצהא וכל דהור אדי יבאן לנא
גריד ותוגדהו ישארך סאבקהו ומתעלרק פי
גירהו קבלהו וחתא לוכאן לט יבאן לנא אכלק
ולס נקדר לנסתלק בלגהאר וארוייה עלא וגוד
עצמה סבחאנהו תעלא חסאהו בלמיתא ואנמא
נקדר נקבל ונאממן וגודהו מן סלתתהו עלא
כלהאתהו ומכאיקהו וסירתהם ותראתיבהם אדי
מתמשייה ללאבר לא תחול ורא תמיל מן אמר
אקדים אמאמור מן אסרטה אילאהייה ואעזזה
ארבובייה וסאירה תאמלי תחת אמרהו לעלי

פראיץ אקלוב מח

סבאאנהו אחי אקויוס אאילאה יוחד אקדמאני
אמוגור פי כל וגור אאור ורא אוורן לאוולרו
אאכלר ורא אכלר לאכרהו אגבאר אחכים
אעצים אדאיים לראבר פכאן אמאננא בדאך
אכלא וחדכלק אעאם בסלטתהו ומן דהו אאמאן
אן אכלא אעאם יוגר שריך תאני עליה אוגוב
אן יביין רנא דאך בבראהין קאטעה וצחיחה
פאז נחן למקתצה אגרק אראזם לא תנקבל
לעקולנא פהאמא ואמאן דון אוגור אמורחד
אכלא אפריד בגיר כתרה ורא אשתראך אברא
ופי חק דאך יוקא (ישעיה מד) היש איה מבלעדי
ואין צור בר ידעתי ויוקא „תם” אני ראשון ואני
אחרון „תם מ”ח” יוקא אף ידי יסדה ארץ וימיני
טפחה שמים קורא אני איהם יעמדו יחדיו ויוקא
„תם מ”ה” צדיק ומושיע אין זולתי .

אראבע וגה הו : אן אאילאה אפריד אדי
ראבר אאמאן בקדמהו (אנהו קדים) ואוולי ואברי
פלדאך ראבר נאמן אן ליסהו גסה „גוף” ודאך
מבב לאעתקאדנה אן ברדאך לא תכון
דהו חדאדא , פאן דא חדאדא אלא
ללשי אדי יתחם באמם ואלא תרא נקול למקתצה
אמאן אאמאן אדי ללרניא כלקין „זוג” פמה
תכון דאתהם אן באנהא דאת ואחד צארטאמאן

פראיין אקלוב

אן אכטע ואחר, ואן תקול דאתין מפרוין מן
בעצהם וכל מנהו להו סלטה. דלחין ענדנא
ארצעה לנקוד אן למא תכון אסלטה פ' יד ואחר
דס תתחדד ולא פ'הא חדאדא ולא מן יגצצב
תחדידהא, ואמא תציר מהסלמה פ' יד אתנין
כל מנהם להו לאבד חצעה לכונהא מ'תחדדה
וסלטה פ'הא ופ'יאן פ'אן אתאני ימנערו מן אל
תסללט באכמא לעללה יג'ר ע'רא חדאדתהו
ומוחא אחרוד למן לא להו גססה ומוחא אגססה
למן לא להו חרוד כמה סבקנה אכראס, וכל
פראק ואקע בין האדו אמתסללשין אחאכמין
א'די וגנבהו תחדיד סלטה כל מנהם פ'לזס
א'אמאן ואקבול, אן כל מן להו חרוד להו ופ'יאן
לאן לכל חדאדה חדאדה, ופ'ראלך אסלטה
אמתחדדה להא קע ללא תכלט עלא ג'ירהא
וא'די להו חרוד להו אבתדא אמתבקט מע
ערשהו וד'אך תבקיט ותג'יר וצ'אר בד'אלך
ג'יר, פצאר כל מתג'יר ומן א'רדי ג'ירדו
וכלקהו, לאבד להו ואהד ואמג'ירד לאמתג'ירד
אקווי עלא ג'ירהו הו אכ'א אלוחד א'לחקיקי
אקדמאני א'אבדי, פ'ירגע באדורה וא'תסרסיב אן
א'אילאה ואחד חתא דהאדא א'מגצצב על'ירהא
אמאן א'אשתראך פ'יצירו א'אתנין מת'אערו

יצפיו אינאחד מתענה והוא סבת כר סבת
 זאזול סבה ועלא כל חא ואחד הווא ולא גיר
 כמה יוקא, נחמיה ט אתה הוא ה' לבדך . . .
 ואכאמס וגה, יבאן מן סירת אלתפנין פי
 אלכמאת כתרא ואנפראד "הרבוי והאחדות"
 והוא אן "אקלירס" פי כתאבהו עטא וגב לוגוד
 לתוחחד, כמא מתדהא תקוד אסכאנה, מענאה
 אן אסכאנה הסבק כל סכון ודוכאן מא תמאשי
 וגוד אסכאנה סאבקה פרניה, לס יציראן תקול
 האד אשי סכון או סכלן האד אחאנה וסכאניב
 דאך כלקת, דאת אסכאנה א מכלוקה סאבקה
 פרניא, כדאך לו מא סבק אתוחחד, לס תקוד
 תקול האד אלוד וחיד האדי עצמה ואחדה;
 ותעד כדאך ואחד תנין תלאתא דאן לו מא כאן
 אתוחחד מכלוק אוול לס ענדך רכצא לתנטק
 ותכררג עלא פמך כלמת לתוחיד מתל ואחד
 ואחדה וחיד מוחחד וגיר דאך ואנמא לתוחחד
 אדי קצדנא לנאמנוהו ולנפהמוהו הו מכלצן עלא
 כל תכמאס פהאמת כלמת תוחיד כמא
 קדנא לפוק פי חגבנא האדא פי (האחד העובר
 והאחד האמת) מענת לתוחיד והו אן אמאן
 תאמס פי תוחיד קוי ואנפראד אדי לא מעאה
 תבקיט באמררה ולא שביהא בחתא וגה ולא

פראיץ ארקלוב

בערהו תכתיר וזיידת ערד, מהל מא תקול
ואחד וואחד יטלעו אתנין או תקול ואחד תנין
תלאתא. לא לא ואנמא ואחד בתוחד כצוצי ידי
לם יקע פיה תכמאם אשתראך ותכתיר פלא
יתבקט מעא שי ולא יפתרק מן שי בל אנהו
תוחד כצוצי עלא נפסהו ווחד נפסהו, ולא
קבלהו כתרא ידי אנפרק מנהם וצאר וחד
וחדהו ולא מאזל יציר דאכל כתרא ורזור
וחדתהו וכל מא יתכמם ויתחם פי עקלנא אן
לכתרה ויחסאבאת יכון אמאננא אן אתוחד
למקצוד הו לאוולי לאבתאדאי ואסבך כל סאבך
ולא רהו סאבך, מתל סבאק לאוחד ללאתנין
ולתלאתא וכמלהם ומן צן אן אלכאק אכתר מן
ואחד לאבר אן יפהם ויחק לאבתאדאי ואחד
ולאבר לואחד יסבך בתוחדהו כסבאק חסאב
לאוחד לבקיית אסמת יחסאב מן לאתנין
ולתלאתא ויארבעה כמא דכרנא לפוק והאדא
ארב לאוחד אוחד לקדמאני לאוולי לאברי ידי
לא קבלהו אחד ולא תוחד יסבקהו ויקול
"ישעיה מ"ו, לפניו לא נוצר אל ואחריו לא יהיה
ואסאדס וגה, אן אלכאק עאי ומתכצץ ערה
כל כלאיקהו וכלקאתהו ומא אלדי יתעבר
ויתרכב עליהם לא יתעבר ביה ולא ירכב ערא

עצמהו אברה, ובדאך אן אַתכתיר ואלגמל הם
 האנה אַדי תחדת עלא דאָת אַלמכאַיִק בער
 כלקתהם ויתעברו בהם, ואַילאה אַחיד אַרדי
 הו כאַק אַכתרה ואַגמל ודאָת פֿלא ירעבר
 בהם אברה. ואנמה מיראר נתכלמו ונכניו אררב
 בכלמת דאָת למקתצא עקול אַעבאד ופֿהאמתהם
 פֿאָנהו לא דאָת ולא ציפֿאָת ירעאַל ונדאלך
 סבֿחאָנהו תעציה עַיִי עלא כל תכמאס ותעביר
 וציפֿאָ ותחכיר ולא יתמאתל במיתצאָת כלאיקהו
 ולא יציר אן יתעבר באַכתרא, ובין אלכתרה
 ואַתוחיד מאַ תמאש מתוססט אַדי לא כתררה
 ולא תוחיד, פֿצאר אַאסס אַמעטי לרמוראה
 תעאַה הו אַסס, ואַחד" ועלא כל חאַהוואַ ואַחד
 כמא תעברו חנה פֿי צלאַתהא "שמואל א' ב"
 אין הדיש כה' כי אין בלתך וגו'.

ואַסאָבע וגו', אידה תקול אַן אַכתר מן
 כַּאָק ואַחד תמא פֿי אַדניא ולאַבד אַן נסאָלו
 יא הלתררה כל ואַחד מנהם ואַחדו יקדר יכלק
 ומא יתכצשי אברה פֿי כל מא ילוס ללכֿלוֹק?
 ואידא תקול אַן כל מנהם קאדר עלא אַכליקה
 יבקא ואַחד יכפֿי ואַתאָני ראשׁ? וצאר זאָיד,
 ואן כאַן מאַ יקדר יציר שי פֿי אַכליקה אַרראַ
 כאַגתהאָדהם אַתנִין פֿצאר אַמפֿהוס אן לכל

פראיין אקלוב

מנהם ואחדו תנקץ אפרצה וארכצה אכאמדה
פיעיה כל מנהם ויתחווג לאעאנת גירהו פיעיר
בדאך אן כל מנהם צעיק אגהד ואפרצה אכמה
וארכצה וכל צעיק באואגב אן נאממן תמא ופיאן
לדאטהו ולגהדו וכל מן להו ופיאן להו חדאדה ומן
להו חדאדה לאבד אנהו מתבהקט וכל מתבקט
מתגדר וכל מתגדר להו מגדר וכדאך אמרלי
מענאה אצעיק מוחא אנהו קדמאני וצאר אמגדר
לדמתגדר הו אכאק והו אקדמאני והו אקוי אחי
אדאים אקויום וירהו וקדרתהו טאילה ודא
יתחווג לגהד גירהו פאצאר האדא אכאכס
אמתסלרט אכאק אנאגס אקוי אקדמאני ידי
דס יתחווג לגהד גירהו הו באואגב יכון וחיד
וואחד והו ארב אוחיד אכאק תעשה לא אילה
לא הווא ובדאך אנרסס פי עקולנא אן לא יציר
אכתר מן אכאק ואחד וכדאך לוכאן אכתר מן
ואחד לאבד אן תוקע בינהם מחאוראת
מוגאדלאת פיעירו יצצו בעדהם ונחן איום
אאך סנין נרא אדניה סאירה בסירה ואחדא בגיר
תבריל, מסתקימה פי אחסן אתעריד רכיזא
בגירחתא כוף מן אי תכלכיל, ודאך יוררי יחקק
וישהד ויביין אן אכאק וחיד וואחד ויוקא פי
סירת ותמשיית אעאס "ישעיה מד" מי כמוני יקרא

פֿראײַן אַקלוב נא

וויגידה ויערכה לי וכו' „תהלים קי"ט" לעולם ה' דברך נצב בשמים לדור ודור אמונתך כוננת ארץ ותעמוד ולא יתיצר אַריאָן ואַסיריה אַדאִימה בלאַהנה אַא בחסן אַמואפֿקא אַכביר מע אַאספֿאר אַדי תחת חכמהו מתל סלטת סלטאן וווראהו ומתל אַאנשמה אַאִלור־ידה אַלחאכמה פֿלגוף ויקור אַלחכים „אריסטו" פֿי כתאבהו פֿי נאזלת אַתוחיד ואַאנפֿראד מושי מדיח כתרית אַרוס , ויקול אַמאתל אַערבי בכתרית אַרייאס חֶגֶרֶק אַמרכב , ויקול סיידינה סלימאן עדייה אַסלאס פֿי כתאבהו „משלי כ"ח" בפֿשע אַרץ רבים שריה וגו' ובהאד אַבראהין אַסבעה אַלדי עטינא ללקארי יכפי אן ירססס אַאמאן באַאילאה אַאחיד פֿי קלכהו וצמירהו , אן לא יוגד כלפֿהו והו וחיד חקיקי ומתסללט , באַעצם אַלכרדי ודאָך גאַב כד כאַפֿר .

אַפֿצל אַתאמן מן אַחגב אַאוו

דלחין וצר אַחגב לנתעאטאן פֿי פֿהאמת כלמת ואחר כמא תכללמנא פֿי חקהא סאבֿק באַתקציר פֿי אַפֿצל אַתאני (דאכל האד אַחגב) והו : אן כלמת ואחר תעטי קסמתין וכל קסמה להא

פראיזן אלקלוב

חצה מן אַתפנין והם, אַאוּלד כלמת ואחד אַדי
היִיא דארגה וגאריה פֿי אַאפּואס, (אחד העובר)
ופהאמתהא מתערדייה תעדיא קיאס מא תקצִי
קציתהא ופֿי חִינהא יציר תתבדל לַאגנאס
כתירה ותכרג מן חוג אַתוחחד לאן כלמת ואחד
תכרג מן אַאסס "תוחחד" [אחדות] ותציר פֿי גִיר
האדא אַחוג ותטיח מן קדרהא אַמוּחחד ותציר
מתל סאיר אַכרמאת כמא מאזלנא נדכרו והאדי
ואחד אַ (כוררינתי) דארגה האדי היִיא תחדת
חדות עלא אַחאגה ותזול בעד תמאס קציתהא
ולא אצלייה דאבגה וחקיקייה ותווא נפהמו:
ואַתאניה כלמת ואחד חקיקייה צחיחה דאבגה
אצלייה מתסלטה מתל מנבעהא אַתוחחד אַדי
כרגת מנהו, לא תחול ולא תתבדל ולא תזול
בל אנהא אברדייה ומנטומה בציפה טביעייה
מוחדא מתל נטקתהא ולפצתהא *

דלחין נרגעו לַאוּלד אַדי חתא היִיא
פֿיהא נועין פֿלמענא, אַנוע אַאוּלד יפאהמנא
ויבִיין לנא אן תעני ותנזל כלמת ואחד עלא
אַתכתיר אַגמל ואַתגמיע, מתל ריאסת כלמת
ואחד, מתל מא תקול אברדגאן ואלים ואַלימון
אַתרנג ואַגנבוע נוע ואחד, ודלחין צארת האדי
ואחד מתרייסה עלא אַגנאס כתירה מתשבהין

ובתשבותם קדרת כבדת כלמת ואחד ותריסת
עלא גמלת אנאסהם וצארת לרהא ארכצה
לתנא כלמת ואחד ומתל גנס כלמת ואחד אלדי
לכלמת שגר אדי תקול פי חקהם אשגר אלכר
מזרועה ומגרוסה בתנפיר ותפציל ואחד וכדאך
חתא האדי אריאסה נאהל זהא א'זוחיד והאריא
אתכתיר אמעני מן כלמת ואחד, או כמא תקול
אנסאן ואחד, ואנסא הוא מבני מן מפאצל
עדידה ראס וידין וסאקין וגוף וצהר וצואבע
וגיר דאך, ולאמע כאן סבה לינאהל כלמת
ואחד ללואחד, והאדא אגמל אמעני תחת כלמת
ואחד, ותאבעהו טאבור עסכר או גיס, תקול
טאבור ואחד או גיס ואחד, והם מלמומין מן
עדת כלוק וגמעהם כאן סבה לינאהל אסם
אתוחיד לכלמת ואחד ובעדהו יגי כדאך אתגמיע
אמנאהל אסם אתוחיד לכלמת ואחד, והו ליתרה
ואחדה, רטל ואחד, כירה ואחדה, וכל מנהם
יגמע ערא עדת אפראד, ויוקא עלא גמדתהם
כלמת ואחד לאן האדו אלכל בתריק תעדיה
וקתייה, ותבטל בעד, לאן רמא תפרק
אמגמועין כל פרד עלא נפסהו יציר רכל פרד
אחק וארכצה ליתסממה באסם ואחד וינא האד
אקדר, וצאר אסם ואחד אדי כאנו מתצרקין

פֿראיץ אַקלוב

גמדתהם תחת צללהו קבל אפֿתראקהם, פֿאן
גיר אנהו כביר, וכאן יסמה ואחד לאנהו כאן
מתריים וכביר ערא תגמיעהם ותגמילהם
ותחציב כתריתהם, ולא גיר, ולמא אנפרדו כל
חד לנפסהו זאת מנהו לכברה וסלטת אסס ואחד
טאחת מנהו באלמררה ולא עאד
ינדכר, והאדא אלדי קרנא אנהא
כלמת ואחד מתערדייה, וכאנת חדתת מן אשי
בתניית אסס ואחד מן גנב ואסס כביר מן גנב,
ודאך לא הו תוחדר אצירי בלמוחא, האדא
אנוע לאוול פֿלהסמה לאוולה מן תפנין כלמת
ואחד.

וכדאך אנוע אִתאני חאדת חרות מתר
לאוול בתריק מכדדלה קליר והו. אן רתקור
בנאדס ואחד ודאך לא הו מן גאנב אדי הווא
דאכלהו לכתרה "מכתר" ולא לכונהו יגמל אשיא
עדידה, וגיר אן כונהו מתרכב פי אצלהו
ודאִתהו מן אכללאט טין וצורה ודאִת וחאדת,
"חומר צורה עצם ומקרה" וכונהו יצלה ומתחצצר
ליקבל אִתכוון ואלהלאך ואלקסס ואתבקיט
ולאפֿתראק ולאשתראך ואתבדיל ולאכללאך
והאד לאנואע אדי תקברהם כלקתהו כונהו
צאחב כתרא ותתוקא עליה כלמת ואחד בֿהיאפֿת

דיאסע עלא מאַהו מתגממע מן האד אַגמאעה
 אַדי לא תחצעהם כלמת ואחר חיתהם באלצן
 דלמענאה ואלחק דהא, וצארת הייא חרות חרתת
 דמקתצה אַריאסע אַדי תלוז לכאסבהם כונדהו
 פי בעצהו בעד תבקיטהו צאר כואחד "אנסאן"
 פאן אַתוחחד אַאצלי מוחחד באמררה לא יקבל
 ולא יגמע תחת מענתהו מן אַתכתיר אַגמע
 ואתגמיל ולא הו חאדת ולא יזול ולא יחול,
 ויהארו אנועין אַדי עלא תריק אַתעדיה ואתדרוג
 וואחדהם לא הו מתאצצל וחקיקי ורא אבדי ולא
 דאבג ולא יצח אברא באמררה בל קאצי קציה
 ויתממהא מע נזול אַקצה עליה פתמות ורתזור
 מנהו סלטת אַתוחחד כמה כאנת מרכבה ורא
 הי אצלייה ויטיח מן קדרהו קדר אַתוחחד ויציר
 גאפאר לאן נאהו באחדות.

פֿפֿצל לנא לנביין אַקסמה אַתאניה, וחי אן
 אַואחד אַאצלייה אַדי לא תאכד שי מן אַסיראת
 ואלתרק אַדי כראתהם אַבתהא אַרארגה פי זוג
 וגוה אנואעהא ואנמא האדי ואחד חקיקייה
 אבדייה אַאצלייה אַדי לא הי מן גאנב גמע ורא
 גמל ולא תכתיר, ולא מענת חדות ותרוב
 עדיהא ולא תזול לא הי ורא סלטתהא, ולא
 תתחווק אברא באמררה פי תקדים מענתתא,

פראיזן אקלוב

ולא הי קאציה ולא הי מאציה , ולא תתצלר
תחת סלט אַתדריג , פאן הי חקיקייה ודאכנה
וכאסבה נפסהא וסלטהא באתוחד אלכלדי
בגיר גהד גירה , ולא חאכס דהא אבדא האדא
אואחד אדי קבל כל ואחד , לא אוול להו ולא
אבר להו , ואחד כאן , ואחד כאין , וואחד יכון
ויפצל לדאבר ודאיס ואחד ולא מן להו אקדר
ליקבל בעד וחאדטהו אסס וכלמת "תאני" מתל
אמלך אדי הו ואחד , ואידא נתסרסכו לוזירהו
אאכבר יציר האדא בדאך אסמהו ואחד ואנמא
אוחאדה דלמלך לא דהא כלמת תאני פאגרהו
הו וחדהו אמתחכנס ומתמזסך , בסלטת אמלך
ואמא וזירהו עלא טריק אכברה ובקיאפת אוול
ואכבר ללוזרא אדי בעדהו כסב ונא אסס ואחד
ולאכן כלמת ואחד אחקיקייה אדי נתכלרס
פי חקהא חתא הייא תתפהס עלא וגהין ולהא
נועין , אנוע אאוול , נוע צמירי והו מענת נזורהו
פי תאתיר אאפכאר ואתכמאס , ואנוע אלתאני
פי אמפאעיר "מפעול" פיוון אוול נוע הו אואחד
אחסאבי "אחד המניני" מענאה פי מענת אחסאב
מתל מא תקול ואחד תנין תלאתא וכו' פהאדא
סאס כל חסאב ואבתדאהו ואוולהו ואמארה
ללחסאב אדי תעני לא קבלהו חסאב ואלואחד

נר פראיץ אקלוב

הו שאוור קבר כל אוור. פאן כל אבתדא חקיקי
ידכל תחת אסם ואחד. כמא יוקל "בראשית א"
ויהי ערב ויהי בקר יום אחד. וכאן יקדר יקול
יום ראשון. ואסתקצא באחד וזרנג אאוור
ולאבתדא באסם. אחד" והאדא יעני אדי אסם
אחד מועטי לאוור אבתדא אדי לא הבלהו
גירהו ובעד רמא יתנני יקול יום שני וכדאדך
אתתלית ולתרביע חתא לדרגת לעשרה. ובעד
תרנע אוור עשרה ואחד אילה דרגת למיאה
ותציר אוור מיאה ואחד אילא אלף אדי חתא
הייא תציר ואחד. ולא אבר דדאך' ואלא דא
לרחסאב ולעדד תכם ווקוף ואכרה פצאר באגצב
מפהום אן חדאיד אחסאב מתרכבה מן אתוחיד
וסלטת לאוחד מתסלטה פיה פלדאך עטינאהו
אסם נוע צמירי. ודאכל האתיר לאפכאר
ויתכמאס פאן האדו למענאת אדי בייננאהם
לא ינדכלו פי לאומור אגסמייה ולא יתחסו גיר
באפכאר ולא יתמססו בליד אברא.

ואמא לעדד האדא אנוע אתאני ואלווגה
אמחסום "לדאכל תחת למחס ואלתגסום" „גשמיות"
למכמס או אבעץ מן דאך. מענאה לכמס.
האססיאת אגסמייה או אבעץ מנהם ודאך רמא
העדד מא תקבץ או מא תרא או מא תסמע.
ברכקת

פֿײַן אַקרויב

„צרכאת מנגלע“ וגיר דאך ואחד תנן תלאתא למקתצא אחאנה כס פיהא מן מחס נסמי „גשמי“ פהאדא ידכל תחת אפער ואמפער פאנהו יתחס בלמס .

ולמקתצא בראהינגא ואתחזק ואתבות דנא מנהם אלדי וגור אלדק מגצוב לר אמהן ומקבור וצחיה ותאבת , פצאר האר ארשי יתבע אמפער , פאן יזהא עליה רחוקיק וגור אלדק בלפעל , כמא תמאתל אלונה יערבייה דאימן , וכדאך נאכר ארכצה ואסלטה לנתאממל ונביין מענת כלמת ואחד אדי סתבון חוקייה ואצדייה ולא תוזר , תחץ אלדק תעלא לחוקיק פו וגורדו , לאוול לא קברו , אוחד פו סרטתו מולא וכאסב אוחאדה כסבן כצוצי להו , אילא אדי לא יחמל אתכתתר ולא יכתר , לא יתברדל ולא יתכלף אברא , לא ינחסב באדקיאפה אגסמיה , ולא יתגנא בארוחאניה , לא יקבר ולא תלחקהו לא תכנין פאן לא אוול ואבתדא להו ולא לתכנינהו , לא הראך ולא ופאן , לא ינתקל ולא יתרחח , לא יתמתג באלמיראד ובאלתשביהא דשי ולא ימאתלהו וישבארו שו אברא בלמררה , לא להו לא אך ולא אב ולא נארית ולא שריך , ולא יקבל בלמוחאד אשתראך

פראיץ אלקלוב נה

פי אי שי יכון, לא פי אוור ארכליקה ורא פי
אואכרה, פאן הו לאוור אקדמאני אפריד, והו
לאכר לאכדי אדי יפער פריד, הו אלואחד
אחקיקי, אסאס ואלערוס לכל אוחד, וואוור
ואבתרא הו אוור סבה לכל סבה, סאס לכל
תכתיר ואוחאדהם, וליס דהאדא אלואחד
אחקיקי לא אוור ורא ופיאן חאסה פעררה
סבאנהו לא ימאתל ורא יתמתל לא אילאה
לא הו, לא רהו לא אוור ורא אכר, פאן כר
מן להו אוור ואכרה, מן אחק אלמפרווס מן
יקבל יתכוין ואלהלאך, ומן יקבל יתכוין ואלהלאך
יתברר ומערוס אן יתברר לעץ אוחדא, פערמ
להו אוור ואכר הווא אכתר מן ואחד ודאך מן
סבאיב קבורהו אלתבריל ואלהלאך ואלתכוין פאן
בעד אלתכוין למא יציר אלתבריל, וכדאך יתתנא
ויציר תאני ויכרג מן אלתוחד ורא עאדת תרכב
עריה כלמת ואחד, פאנהו בלתבריל אואקע
פיה עטא אבתרא ווגה תאני ואתתנא פערמ
מכתר וכדאך פי חקוק אלתמיל פמן יתשבהא
ויתמתל יקבל אחרות ואחרות יסבב אכברה
פאן אדאת תכון הי אמתרייסה עלא אחאדת
ויציר אתנין מתרכבה מן דאת וחדת פלא

פֿראיץ אַקלוב

האדי אַמענאה פֿלאילה אַוּחיד אַדי לא יקבל שי
מזדאך כמא פֿאהמנאכס מענאה אַוּאחד ללאילה
כאדי שי תזיד עלא דאטהו ברדאטהו וואדטהו
ואחד ולא שי נאזל עלא שי פֿאנהו ואחד פֿי
גמלהו וואחד, ואחד, ואחד, פֿקט בגיר יני
מן אַזיאדה ואַתלפיק, ובעיד מן אַתכתיר ונעודו
בכלמת ואחד מענאהא מנזוע אַתכתיר וואדטהו
פֿרידה ולא תכון כלמת ואחד להו בקיאפֿת
אַגנציב ואַפּוואמה לא ללתכתיר ולא ללתבריל
יוגד אן וואדטהו פֿרידה ובדאך הווא וחד,
ואחד רבבי ואחד. ברך. שמע ישרא' אַקיננו ה'
אחד.

פֿנתס בראך אַדי ערינא לנביינו ולנפֿאהמו
פֿי מענת כלמת ואחד אַדארנה או אַחקיקייה,
אַגרק יא קארי מייל אדן עקלך ואפֿהם מליח.

אַפֿצל אַתאסע מן אַחגב אַאוור

נעתנא ללבחת בבראיהין צוהירה
אין אַרכלאך ואחד חקיקי ולא כלפֿהו
פֿנקול פֿי האדא אַחק אן מעלוס אן כד שי
מתבקקט לא יתכוון אא באשתראך אפֿראדהו
אַדי יתבקקט מנהם, ותלך אַקסמאת, תתבקקט
מעט

פר איין אקלוב נו

מעא בעצהא , והאדא מקצד אשתראך ,
אתוחחד , פאן אחאגה אואחדה למתרכבה מן
אזסאס כפרדה וכתירה , תתכוון אלואחדה
בעד אשתראך , ובלעכס דראך , אתכתיר הו
אקסס , וכל מכתר דהו קסמאת , ולמא יוגד
פי עאמנא האדה אתבקיט , אלתרכיב , אתרתיב
פי כל חאראכאתהו באגמלה ובאלמסאקטה
וכל קסמאתהו ערושהו ואפראעהו דאכלין
תחת האד אסלטה , לאבד אן יוגד פי כרהס
הרכת אשתראך ואפתראק , והאדו יעניו
אתוחחד , ואריאסה , ולמא אלדתוחחד יסבק
אריאסה פתכוין , ודאך מן אטביעה לאזס מתל
סאבק אואחד לבקיית אאעדאד פצאר כד
מתרייס לא יתרייס בקיאפת אוולי פאן סאבקהו
אתוחחד כמא קלנא , ומתרייס עדיה בקיאפת
אוולי ווחיד , ואמא למתרייס תחתהו אדי דהו
אסס כביר , לא להו ארכצה פי אסס אתוחחד
מענאה אסס , ואחד" וכדאך קדנא אן אאסבאב
למסרוולה מע בעצהא יתסרסבי באלתסרויל מן
לאוטה ללפוק ויתרייסו אקללה עלא אכתרה
ימשי ויקדלו חתא וצולהס ללסוסה לאכרה אלדי
הי ואחדה , ולא גיר , גלת הכותרת" כמא
פננא פי אפצל אסאבע מן האד אחגב פי אלווגה

פראיץ אקלוב

א'אוו'ל מן סבעת וגוה אבראהיץ, ויז קלנא אן
לאתנין אפוקאניין הם אטיין ויצורה וגרץ אללאק
סבחאנהו הו אפוקאני אמתסלדט עלא כלהם
בקיאפה וחידייה, ואחד, וכראך סבקנא אן לא
שי יכלק נפסהו בנפסהו ולאבר אן להו מכוון
ורא ימכן אן סבת אלסבאיב האדה
ארי לא להו אסס רי'ס "רב" לאן סאבקהו
אתוחחד ולא יציר אן אסלטה ביד אתנין
אתוחחד וארי'ס פאן אואחד אסבק פאן
אמתסלדט אחיקי יסתוא מע מלאיקהו ליכון
משתרך אואחד מ' ארי'ס פאן סבת אתוחחד
עאי עלא בר סבה ועלא כל ריאסה ויכון וחד
מוחד ולא מתקקט פאן כל מתקקט
מתגרר כמא סבק מננא אסתפהאס פי דאך
ובהאד אתנייה ליסה האדה אללאק אחיקי אוורי
אאברי וילזס אן נהור ונעתקד אן ארי'ס רחח
סלטת אואחד אחיקי ידי לא הו מסתעבר ולא
משתרך מעא חתא מתסלדט וגיר הו אמתסלדט
ואואחד אחאיג אתחככס ואחכמה בתמאמה
וכלהם תחת אדנהו וס יטתהו פאנהו הוא אואחד
אסאבק קבל אלכ כמא קרנא אפוק.

גידו נעטיו פהאמה פי תוחחד אללאק

אנהא אצל'יה ולא תזול אבדא נעמלו תרא עבארה

מִן אַסכאַנאַ וואָרטאַבאַ, פֿאַן כּל שׂי אַרײַן יקבֿר
אַסכאַנאַ ווײַזיר סכּוֹן לאַבד כּאַן קבּוּלֶהוּ מִן אַנאַר
וּכדאָך אַרטאַבאַ מִן אַמאַה, וואַנמאַ לוכֿאַן נחבּוֹ
ננחיו אַסכאַנאַ מִן אַמאַה אױ מִן אַחֲנֶר אױ מִן אײ
שׂי יכוֹן אַרײַן קבֿר אַסכאַנאַ מִן אַנאַר, מאַ ענדנאַ
גײַר אַן גבאַעדרו תּלך אַשׂי מִן אַנאַר פֿי ברד וּתּוּל
מנֶהוּ אַסכאַנאַ וּבלאַמַתל ללרטאַבאַ אַמקבּוּלֶה מִן
אַמאַה אײַדאַ נסײַחו אַשׂי אַקאַבֿל אַרטאַבֿרֶה מִן
אַמאַה אַרײַ מַכּתלֶט פֿיֶה פֿתּוּל מנֶהוּ אַרטאַבֿרֶה
ווײַזיר יאַבס סאַיֶה, וואַמאַ אַצל אַסכאַנאַ מַכּלוּקֶה
דאַתײַה וּחֻקִּיֶּיֶה פֿי אַנאַר וּלֶא הײַ לֶא מַתּסלֶלפֶה
וּלֶא מַרְתּכּבֶה, וּכדאָך אַרטאַבֿרֶה פֿלמאַה, וּהאַד
אַתּנִין לֶם נקֶדרוּ נפֿניוּ אַסכאַנאַ מִן אַנאַר אַא
מאַ נפֿניוּ אַנאַר בַּלמֶרדֶה, וּכּל וקַת אַרײַ מאַזאַל
מנֶהאַ אַקלִיל באַקִי אַסכאַנאַ חײַדֶה וּמוֹגֹדֶה,
וּכדאָך אַרטאַבֿרֶה כּל וקַת חײַאַת וּוּגֹד אַלמאַה,
וּכדאָך לזמַת וּגַצבַת אַמִּיֶה ללֶקבּוּל אַן אַאַצִּי
אַחֻקִּי לֶא יוּל אַבֿרֶה, וּלֶאמַתּסלֶלך אַמַּרְתּכּבֶ
אַחאַדַת מִן גִּירֶהוּ יופֶאַ בּבַּעֲרֶהוּ מנֶהוּ, מַענאַה
מִן אַאַצִּי צאַחבֶ אַתּאַצִּי, וּכדאָך אַלְתּוּחַחַד
סאַהֶל באַש אַקאַרִי יפֶהֶם עַגֶרֶן בַּעַד אַרְדִּי
פֿאַהמנאַהוּ אַפּוֹק מִיראַר, פֿאַן כּמַא קֶדנֶה אַן
כּל אַסס ואַחַד אַראַכבֶה עֶלֶא אַמַּחֲדוּתִין לֶא

פראיזן גלוב

הי אצליי וגיר אנהא מתעדייה ותזול בעד וקת
כדמתהא . וכל אסם ואחד אחאדת לא הו אא
ריים ערא אנמע או אנמל , או אכתרא ולא גיר
ומתסללף לתוחחד באחדות ומקתצאדו מן
אואחד אחיקי אדי הו אצז ודאח אלתוחחד
מתל אנאר ואמאה אדי הם אצז ארלסכאנה
וארטאבה . פאן אמחדותין מא הם לא כלקאת
אקאבלין כל חדות , ויתברדלו ויתכאלדפו
באתוחיד אחאדתי ואנפראד , פרו אצלי ,
ואשתראך ואפתראק , ואלתבקט ואדפרו ,
ואזיאדה ואנקצאן ואתחריך ואלאחה ואלתשבהא
ואצורה , ובקיית אחואדת אלדי יקדרו יצירו
בנסכת לכצוצייה או עמומייה ופי כל האדו מוחא
אן תרכב כלמת ואסם לתוחחד אחיקייה .
פאנהא לא תרכב לא ערא מן אדי דם יקבל כל
אחואדת אמד בלמררה , פצארת כלמת אואחד
אחאדתייה למתעדייה הי לכל לאשיא אמכלוקין
מתסלדפה מן ורחאדת אלאלרה אלכאלק
אלעאלי אלוחיד אלדי וחאדיתהו אצלייה
חיקייה דאבנה , והו מנבע לתוחחד אלדי
וחאדיתהו לא תזול ולא תחול גיר בלעכס ולא
להא לא חדאדה ולא אנרה קראש תטור ,
ומהבול ועאצי וכאפר וגסים וגאהל מן יכטא

פ'ראיץ אקלוב נח

האד לאמאן אַטעקקד וואָקול , פֿלעוו אַתוּחחד
אַאַצלי וואַ יחץ גִירעו אַבדע , וואַחואדע אַלדי
יואַתיו ווירכעו עלא אַמכאַיק בעאַד עלא גלעאַת
רעווייטעו וואַ יחץ גבורעס עליע סוכחאַנעו לא
אילע אַא הו פֿריד וואַחד , וווקאַ (תהלים מ')
רעווע עשית אַתע ה' אַהי נפלאותיך ומחשבותיך
אינו אין ערוך אַיך וגו' וווקול "ישעיה מ" וואַ מי
תדמיון אַומע רעווע תערכו לו , וווקול "תהלים
פ"ד אין כעוך באַהים ה' ואין כעעשיך , וווקאל
"ירמיה י" מאין כעוך ה' גדול אַתע וגדול שמך
גבורע וגו' פבאַן ותפֿנן ואנקער אַן אַכאַק
תעאַע וואַחד חקיקי לים וואַחד כלפֿעוו , ומן
תרכבַת עליע כלעמ וואַסס וואַחד כלף אַכאַק הו
וואַחד למקתאַצ ריאַסעו כעאַ קענאַ , וצאַר
וואַחד מן וגע ורייס מן וגע , ואנמאַ אַכאַק אַעצים
וואַדעו מוואַחדע חקיקייע אַעלייע מן אַוגור
אַלכל באַתמאַס כעאַ פֿננאַ ויכפֿי .

אַפֿצז אַעאַשר מן אַחגב אַאוול

נעחעמל תראַ פֿי אַמחאיעאַת "מדות , אַאילאַהייע
"מענאַה אַאַטבאַע , כעאַ תקול פֿלאַן טבערו
מישרוח , טבערו כאַסח טבערו כרים , וואַדי

פֿראיץ אַקרוֹב

תּסמא מאַיא ראן ללכאַק רס תתומא כלמרת
טבע פֿאנהו מואסס וכלאק אַטביעה וואכמהא
אַמהאיאת אַדי הם מנתסבין אליה ומערופין
ומהדורין בין אַעמוס , למקתצא אַמוחאסנארת
אַנאבעה מן גלאתהו תעציה ובדאך צאר אַתפציל
באַתכמאס פֿי חקהם אַנאס כתיירה למקתצרה
כתרתהם , ואנמא עלא כר חא ינקסמו לקסמתין
אַקסמה אַאוולה הי אַדי ינתסבו להא אַמהאיאת
אַדי הם דאתייה ואצלייה ליתקייף בהם , חאסהו
פֿי כאצציית עוזת גלאתהו ואקסמה אַתאניה הי
אַמהאיאת אַאפעאַייה מענאה אַדי הו פֿאעלהם
ומסככר ברחמאתהו ביהם ערא אַעבאד ואַמכאַיק
אַכל באַגמרה וואדו אַדי עטינאהם אַסס דאתייה
ואצלייה , הם מהאיאת כצוצייה וקאימה ללאבד
פֿי עַצם אַאילאה תעאַא קבל אַכליק ובעדהאַ
ותחצוהו ללקיאפֿה והם תלאתת מהאיאת , אנהו
ואחר ומוגור , וקדמאני , אחר , נמצא וקדמון
בגיר אונג לאוולהו , וידומנא לנתכללם עליה
פֿי האד אַאישא לגוררי חקוקיית וגורדהו ונחייר
אַקרוֹב מן עַצם וקרהו , ולנפֿאהם אַאנסאן אן
להו כלאק אַדי מפרוץ עליה ליאמן ביה וליעברהו
ומתלוזם באַאעתקאד פֿיה באכמא וכוון אן
אַבראהין אַמוקולה ואמביינא מנגא סאבה אַפוק

פֿראײַן אַקלוב נט

יוצחו ויביינו בלחגנה מן וגורדו למקתצא אפעלאו
מע כלאיקהו פי דניתהו מימרה כלהא עדא
כל כטוא בתחקיק וגורדו ויוקא פי חק דאך
„ישעיה מ“ שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אה
המוציא במספר צבאם לכלם בשם יקרא מרוב
אונים ואמיץ כח איש לא נעדר ולמקתצא אן
אמסתחיל לא יתיצר מנהו שי מן אמפאעיל .
לדאך אפעלאו ונאצצייאת רחמאואתהו יגצבונא
לנאתו בהם בראהין וחגאיג לתחקיק וגורדו
ובוגוד תחקיק וביאנאת אפעלאו תבאן לנא
חגנה פי וגורדו ואמא פי חק אקדם (אנהו
קדמאני) דאך למקתצא אברהין ארי ורראונא
אן ילזא אן יכון להאר אדניא וחיד אוולי בגיר
אוולי קברדו ואבתאדאה בגיר כדאך אבתדא
לאבתדאהו כמא סבק דאך מננא בלאכתצאר
מעאני ובראהין אפוק חית אן תחקק לנא דאך
והאדה חרך ומענת אקדם ואנהו קדמאני ויוקא
פי חקהו (תהלים ק) ומעולם עד עולם אתה א
ויקול „ישעיה מג“ לפניו לא נוצר א ואחריו
לא יהיה וכדאך פי חק לאנפראד בעדא באן לנא
בעדת בראהין קאטעה אן לאנפראד בכל
מתואחד מתבקטה ודאבגה פי עוצם גלאתהו
פאן לאחד אחיקייה מנתסבה איה והי אלתבעיה

פראיין אקלוב

אכתיר אכתדיל אאכללאף אאחדת אאכוין
אפסאר אאגמירואפאפארא אאשבהא ואאשזראך
מן חקיקת גלאת עוצמהו וכדאך בקיית אאשיא
אאכלובה מן אאנוחיד „ואחד“ ואאנפראד
ואאנתסבה לכלמת דייס „רב“ .

לאבד אן יפיק באאפהאמא אן למא נתחדת
ביננא נחן אמכאיק מן דאך אמהאיאת אמנצוצין
אעלאה פי חק אמולאה תעלאה לא דאך צאיר
לננסב באמעאני דראת עזות אבארי חסארהו
אכתדיל ואאכללאף ואנמא תעני חדיתנא
פי האד אמהאיאת אמנתסבה איה ארי נתחדת
בהם באמעאני אאבארי ואדזואן מן אפכארנא
אאשיא אמתצאצא להם מן אבארי ובהאד אאחדית
ואנסב אאלת מאהיאת אמד לרעא סבאאנהו
נתהמל ונחקק אן מן אעתקאדנא בדאלך , ואן
אכאק תעלאה לא יופא ונורונו לא יטפא לא יציר
להו מכתר , ולא הו מתגדד , ואן האדו אאלת
אעתקאדאדא ואנהו ואחד , וקדיס , ומגוד , כל
ואחדא מנהם אידא אעתקאדנאא אנהא רחץ
אמולאה סבאאנהו , נרא אן תגבד אאכורתהא
אזוג אבאקין באגצב , ותלזומהם חתא הם לינזלו
עליהא , ויגצבו אאעתקאד בהם פי צמירנא ,
ודאך באבראהין אקאטעה ואאסתפהאם פי דאך
מן

אן למקתצא מא פֿננא אפוק בלֿאטטויל ואלֿתבריר
 מיראר אן אואחד אַחקיקייִה תעלא עלא אַריאסה
 פאן אַריאסה תחתהא כתרֿא לתתריִים עליהם
 פתגִיב אכתרה ותפסד אַריאסה , והאדי מענת
 אואחד אמתעריִיה . ואנמא אַחקיקייִה דאבגה
 ולא תנול עלא כתרֿה וגמל וגיר דארך , ואנמא
 תוחד אַחיד ותפרד וחארתהו ותאצרהא
 לגלֿאתהו חית אן לא יקבל פסאד ורתבריר
 ואכתלאך , וכדאך צאר הו אַוולי אבדי אַנא מן
 כל וחאדה , וכדאך לא להו אַוול וצאר קדמאני
 וכדאך נעתקד בלֿאגוד , אַתֿאֿת מאהיִיא פֿאן
 אַמוחֿא לם ירכב עליה שי מן אַחסאב ולא קול
 ורא קא , ורא יסתאהל כלמת ואחד ולא קדמאני
 פאנהו מא תמאשי ואנמא למא תחקקת לזם
 אַחאדה תחקקו תאבעהא אַגוד ואַקדם כמא
 דכרנא פאנהו ואחד אבדי ולא אַוול לוחארתהו
 וכדאך למא תחץ ותלזם כלמת אַלֿאגוד
 ואעתקארנא בהא , נרא אן מנהא נמיִה לנאממן
 בלֿאחאדה ואַקדם , פאן אַגוד אַבדי לא ימתנע
 ורא יחול , מענאה לא ינתקד מן אַגוד דלֿגיר
 וגוד , ומן אַגיר וגוד לרֿוגוד , אַא אנהו מוגוד
 בלא פלֿתא ללאבד בדאך לאבד אן תנול ותחצוהו
 כלמת ואחד , פאן האר אַשרוט ללֿא ואחד
 אַקכר

פראיין אקלוב

לאכבר מן רייס אמתבדרל וואטאיה מן ריאסתהו
למקתצא וגור ומנע אדי תחתהו , ואנמא האד
אדי לא יחול ולא יזול פהו ואחר ואבדי ומוגור
ובדאך צאר קדמאני ולא להו לא אוול ולא
אכלר , פאן אואחד אאוול אמוגור אאבדי לא
להו אוול , ומן לא להו אוול לא יכתר כל יכון
קאים מנפרד פי וחארתהו , פצאר וחיד אבדי
ומוגור חקיקי , וקדים בגיר אוולה ואכרה , פאן
אואדה ואקדם תרכז גיר עלא אשי אמוגור
וכפא . . .

וכדאך אעתיקאד באקדם אנהו קדמאני
אקדמאני לאבד אן יכון וחיד חקיקי , ואוחד
וקדמאני לאבד אן תנול עליה אוגור , וגמלהם
מתשארכה מע בעצהם .

אאכתצאר אן האד אלת מהאיאת אעתיקאד
בהם הו אעתיקאד ואחד והם פי בעצהם מענה
ואחדא וכון אן בכל לוגה לס נוגר להם לפצה
או נטקה אדי תגמלהם פי כלמה ואחדה
אנגצבנא לנקסמוהם לתלאתא ואהא הם ערש
ואחד פהאמה ומענה וכלמה ואחדה .

פאחרז האדו פאצמיר מענהא וכלמא
ואחדא , ופי לפס מקסומין באגצב מן תלת לפצאת
והם למחה ואחדה ואמקתצא וחארת אמולאה
אוקיד

אױך יחץ להו ונתנצב לננסב להו האד
 אמהיאת בצמיר גאמעה למענה ואחדה ואמא
 אפס לא להו קדרא ליפאהדנא מן גצרת אנצב
 לתלת כלמאת , פנלמח לתלת כלמאת האדו
 בצורה וקיאפה ואחדה לואחד ונחיד פתנצבנא
 לנהחדת פי תוחדר אױך בכלמאת כתידה מן
 גאנב גצב אלונה , וכל מא שיתחדת מן
 אקיאסאת אמתסכה לגלאתהו תעלא , הם יענו
 תבעיר צעהם מנהו , ולא באעבס כמא קנא פי
 אבתרא כלאמנא , ופי האד אחק יקול אריסטון
 אן אחרית באמעאני ללתנזוע מן אמוראה אאשיא
 אדי לא תחצוהו , ולא תתומא עליה ולא תרכב
 ולא תנזר עלא גלאת וקרהו למקדס האדו אחסן
 מן אחרית פי אמעאני אדי תנתסב להו תעארא
 מענאה , אחסן אן גקול אנהו תעלא לא תנזל
 עריה כלמת כתרד , ומנע וופיאן , ותגדיר ,
 פאנגא נפחמוהם אכתר מן לנכאן נתחדת אן
 אאילאה אעלי ואחד ומוגוד וקדמאני , פאן לס
 גגרק למענת האד אלפצאת , מענאה לס נפהם
 כלמת אפכר איה פאן למא נפכרוהו חסאנא
 נדמוהו פאמא נוריו בקורנא אנהו חאדק אנחי
 או גאגס נעניו בדאך אנהו יתפכר מתל מכלאקתו
 ואלחא באצץ פאנהו לא יומתל בשי מן אעבאיר

פֿראיִן אַקרוֹב

למכאִין אבראָ וואָ תלחקהו שי מן אַפֿכרה
פֿאנהו דאָת ועצם וכל שי מן תחת עצם גלגלהו
וואַ יתפֿכר וואַ יתמתל במיתלאת מכאִיקהו ,
פֿפתואַ דהם , וואַךְ מוחֶשׁ וכפֿר באַג , ושי לא
אעבת מנהו באַמרה , אַאן נפֿהם בדאָךְ אַן
קולנא וחדיתנא באַצורה אאוודה , כמא קלנא ,
הם ללא תקרב להו אַעבאיר אַנאזלא עדיא
אַמכאִיק , וחתא ללאן חרבנא פֿי מענת אַמאהיאת
ואַקיאסאָת אַראתייה ואַצלייה , ואנמא אַמאהיאת
אַאפֿעאַייה הם תתנץ למקתצא אַפֿעץ אַבארי
תעלא תמשיאתהו וכצוץ במוחאסנאתהו מעצ
מכאִיקהו , ופֿי האַדו תמתל סבחאנהו תעלא
ותעכר פֿי אַאנביא ועדת כתב וחתא פֿי אַתוראת
בעבאיר ומתאיל גִסמיייה אַדי לא יחצו אַן יתמתל
בהם כמא קלנא אַפֿוק , ואנמא אַנצב אַדי גִצבהם
ומגִצבנא הו אַדי סבב דאָךְ פֿאן עקר אַאנסאן
קציר ופֿכרהו צַעיף פֿלא יקבר וואַ יפֿהם ,
אַמובאשרה באַמענה אַרוחאנייה אַדי לס יעקלהא
וואַ יגִרק לאסרארהא באַמרה וגִאיב מן האַר אַפֿן
כאנהו לא הו כאין פֿי אַדניא וואַ יפֿהם אלא
באַמעאני אַדי מותאנס ברייתתהם ובחרכהם
ומכלוק פֿיהם וואַידה ביה כל מרת עמרהו
ואַתלזומנה לנסירו כהאד אַטריק באַש בדאָךְ

יפהם לאנסאן וגור אלעק ויעתמד רבובייתו
ויתרוזם בלעבארה ואלטאעה ליה פכאן דאך אוור
עבאיר ואמתא אדי יורריו עלא לאפעל אדי
תצאר מן כאסם שביהא וצורה גסמיה פאנתסבו
להו סיארנא ע"ה לעבארה ואמיתא למתנצב
לדאך מתל כמא נרא פי בראשית א' יקור
ויברא אלהים את האדם בצלמו מענאה וכלק
אלה לאנסאן בשביהתו בשביהת אלה כלק
אייהו וואד גאדי ט' כי בצלם אלהים ברא את
האדם מענאה אן בתצוירת אלה כלק לאנסאן
'במדבר ט' על פי ה' "ישעיה מה" אני ירי נטו שמים
מענאה אנא אידיא בסטת לסמאואת "במדבר
יא" באוני ה' "פי חצרת אלה" "שמות כד" ותחת
רגליו "ותחת רגליה" "ישעיה נא" זרוע ה' "דראע
ארב" ובתיר מן דאך בעדדקוי וכאפי פי מואצאע
כתירה מתל וישמע ה' וינחם ה' ויתעצב א' לבו
ויזכור אלהים וסיארנא ע"ה פסרוהום ופננוהום
אוולן מתל מא הם ופננוהם בלרונה למפארהם
ליפאהמו לאנסאן אדי מקצור מן דאך ויקררבו
לאנסאן לרעבארה אלטאעה ואלעתקאד פלמולאה
פנגצבו ליחדתוהו בטריק טביעייה בעבאיר
אמכאיק ובעד רהקו אחרית וזיידוהו חתא ללמקצד
לרוחאני לעי אדי יקדר יפהם לאנסאן למקתצא
כלקתסו

פראיין שקרוב

כלקתהו ועקלייתהו ואנמא כראלך דם יקדרו
דיגרקן באלמררה ללרוחאני וינזעו באלתמאם
אלפהאמה אלסמייה אלטביעיה ארי לא תלסק
אנדא פי אלנסאן , חיתהם יפסרו בדאך כל מא
הם תאעבין אלכתצארה ויפלתו מן ידיהם
אצראעאת , ולזואמאת דינייה , ולאדבייה וכאן
קד תכללם פי האדא לחק , בארתטויל אלסייד
לפציר רבינו סעדיה הגאון וצל פי ספר האמונות
וס' יצירה ופי תפסיר אפרשיות בראשית ווארה
ארי אקארי יקדר יסר עריהם וזאיד באשנתעברו
לנאתיו בהם הנא , פלוקת ארי סירתנא כאפירה
ואנמא אלנסאן אפאהם וארקקי יקדר לינזע
אקסרה אלסמייה מן ערא אלפאסר ארי עברוחם
סיאדנא בהם , ויגרק בעקלהו וירק באפכארהו
פי למענאת ואלפהאמאת ויקררבהם דרפן
ארוחאני וירא מא יחץ אלכאק מן אלדפהאמה
פלמיתאאת , וכראך מא ינרפץ מן ערא גראלת
ארבובייה מן לעבאיר ארי הם גיר רקייה , וינזע
באפכארהו כל מא יתנזע , וינסב כל מא יתסב
פיצער כרא מן דרגא אילא דרגה , אילא אן ינא
למקצוד ויחצצל ערא אלפהאמה אחקיקייה
בטריק רסמייה למואתייה לגראת אראילה
אפריד אראים , ואמא אלנסאן אגאפל ארי דם

פראיץ אלקלוב סג

יִלְחַק עִקְלָהוּ וּאֶפְכָּאֲרֵהוּ אֶרְהִייה אֶרוּחָאֲנִייה
וְלִם יִסְתַּטֵּיעַ אֶתְנֻזֵּעַ וְאֶלְרִתְנִסִּיב, פִּיעִישׁ פִּי
אֶעֱתִקְאֲדֵהוּ בִּלְפָּהֵאֲמָה אֲגַסְמִייה אֲדִי נִלְהֵא מִן
לְאֻמַּתָּא וְלֵעֲבָאִיר לְמַתְמַתְלִין וְלַמַּתְעֲבֵרִין מִן
אֲסִיִּאֲדֵנָא, וְלַמַּקְתָּצָא עִקְלָהוּ אֶלְהִצִּיר יִצִּיר מַעֲתַקְדִּי
כְּמָא יִכְפִּי בְּטֵרִיק פִּהֲאֻמַּתְהוּ אֶקְצִירָה פֶּאן אֲאֻנְסָאן
לֹא יִתְעָאֲהֵב עֲלָא הִלְלַת עֲרֻפָּהוּ וְצִגְר עִקְרָהוּ
וְכֵל אֶחָד יִנְקֵבֵל עֵנֵר אֲמֻלָּאָה פִּי צִפְאוֹת קִרְכֵּהוּ
וְאֶעֱתִקְאֲדֵהוּ כְּמָא יִרְזֵם וְלוֹ אֲנָהוּ בַּעֲדִי אֶלְגֵּרֵק
וְאֶרְקֵקָא וְאֶאֱסֵרָאֵר אֲגֵאֲמַצָּא פֶּאן דֶּאֶךְ כֹּאן לֵהוּ
טְבִיעִי מִן כְּלֵהַת קִצֵּר עִקְרָהוּ, וְאֲנִמָּא דְמָא יִכּוֹן
צִאֲחֵב עֵמֵל וְאִסַּע מְלוּזִם עֲלִיהִי כְּמָא קִדְנָא אֶלְפּוֹק
וּמִפְרוֹץ עֲלִייה בֹאֵר מֵרֵה אֵן יִלְתֵּהֵי בֹאֵל
לֹאִזִּם לֵהֲאֵד אֶפֶן אֶרְקִי, פִּי כֵּר מֵה יִכֵּן
לְרִקִּיִּתְהוּ, גֵּרְקֵהוּ, פִּטְאֲנִתְהוּ, וּפִהֲאֻמַּתְהוּ
כְּמָא יִנְבְּגִי, וְאִידָא סִלְדִּם וְעֵדִי וְרִמָּא מִן עִקְלָהוּ
דֶּאֶךְ וְאֶרָאֵד אֵן יַעִישׁ פִּי אֶעֱתִקְאֲדֵהוּ כֹּאֲגֵאֲפֵר
פִּיתְעָאֲקֵב אֶעְקֻבָּה אֶשְׁדִּירָה עֵן דֶּאֶרְךָ, פֶּאן
אֶתְלֵבִים יִרְזֵם לְלִגְאָהֵל וְלֹא לְלִחְאֲדֵק, וְלוֹכְהֵן
בַּעֲדָנָא מִן אֶתְלֵבִים לְכֹאֲנַת אֶעֱבֹאֲדִגְלֵהִם עֹאשֶׁת
בְּנִיר דִּין וְלֹא יִשְׂרַע, פֶּאֲנֵהִם גִּלְהִם פֶּאֲרֵגִין וְקִצָּאֵר
אֶעֱקֵד וְדֹא יִדְרֻכוּ אֶעְרוֹם אֶמַּצִּירָה וְאֶלְחֵרֵרָה
פֶּאֲנֵקְסִם אֶעֱתִקְאֲדֵר מִן זֶזֶן וְהוּ אֶתְלֵבִים לְלִגְאָהֵל
וְלִמְיִכָּא חֲתָקָא

פראיין אקלוב

ובלמובאחתא ולאָרק ללחאדק ואפכארהם , וכד
אחד יתקוות למקתצא כא תהבבט גראזמרו ,
ואנמא אַמקצוד אן כל אחד למקרחצא עקרהו
יתעררף אן להו רב חקיקי וחיד כלק מואסס
אבריומוגוד אָדי עריה אואגב באעבאדה ואטאעה
להו ולא גיר .

ואלמיתא להאד אתרבים ואפצוח אלסררי
אמעטי מן אתורה ומן אסיאדנא ע"ה , ישבה
ללאנסאן אָדי צאף ענד ואחד מן אחבאבהו
מבסוט , וצאר האדא אַמבסוט מרוזם עריה
לימונהו ויקום בעפסתהו , פכאן האדא אַמבסוט
ינפק וידאפע לתלך אצאיק כל מא כאן ילזמהו
מן אשעיר ואתבן ואעלפה לגואיל אַלציק ביד
כרימה ובאָתבזיע , ואנמא פי חק עישת אלציק
בדאתהו כאן יבעת להו אַמבסוט לואזמהו מן מא
יתאכר סוא סוא באקיאס קרר מא יכפירה ,
והאדא אַלמיתא ואעבארה אָדי אתורה ואנביאים
ואסיאדנא אַאווילין למא לזמהם אלתעביר
ואלמיתאאת ללפהאמה לסאיר אָקום כאנו ילבסו
תרבים כלאמהם ויעברוהו בצורה גסמייה כמא
מד' אעלאהו וכאנו יכתתרו פי דאך ליפייקו
ויפאהמו אעמוס מן ואלא אָדי דם טלרו ערא
אסראר האד אַנואמין ולא ימדרו עליהם פלזמהם
למפ'ס

אַתפּהים בלכּתרה וואַלדראַן עלאַ טריק אַגסמייַה
 למקתצא מא יקדרו יפהמו ויקבל עקלהם
 ואמא אפצוח אסררי אמתונה, ללכנאדמייה
 אעאמין ופאטנין ודאכלין פי אחגאב אלה תעאא
 יכפיהם בקליר מן אפצוח פאן דאך גיר מעאונה
 ליחיר גרק אפכארהם ואכתשאפאתהם מן
 אאסראר אגאמצה ויזידו בדאך ימציו עקולהם
 באש יחססו ארקקייאת מתע אאסראר ולס יהרב
 להם לכיט ארי הם חאצרינהו בסיאסה ולטאפה
 וצראפה כבירה, ופי חק אַתלבים יוקא דברה
 תורה כלשון בני אדם מענאה אַתורה פאהמתנא
 בלגה אכנאדמייה, ועטאת אסיאדנא בעץ
 מעאני ולמחאת סררייה ללפאטנין ובדאך יצירו
 אכל פאהמין ומוזנין מע בעצהם ומסתערפין
 בוגוד אַמולאה ואנפראדהו ואַעבאדא ואַטאעה
 אואגבה מננא איה, ובקיית אאסראר מתר
 אאגרה פי אדניא אאכרה ועקובתהא, ובקייר
 גוארק אאסראר ומא ישובה דאך מן מא מנצוץ
 פי כתאב אלה פאן אַשריעה קצצרת כתיר פי
 מעאני אַחראכאת אסררייה וגיר אן בלמחאת
 צנאר וצראף פאנהא תכרת עלאַ עהול אַפאטנין
 וחיירת עליהם תחייראת צנאר כמא קלנא אפוק
 פּיפּטן בדאך כל אנסאן עאקל פּטין ונאגם

פֿראײַן אַקלוב

אַמבאַחתה וועתנא ללפּהאמה אילא אן ינאַר
גרצו וירוא מן מא מכצוץ פי כל מא יכץ אַנאַמץ
אַמוצלה לרעבאדה ואַעטקאד כמא יוקא פי
חק דאך (משרי כח) ומבקשי ה' יבינו כל
ותאבערדאך אוצואנא אַאולין ואַאנביא לנסתחפץ
ללא נעטיו פי עקולנא שביהא וצורא לגלאר
אלכאַלק תעאלא ככא יוקאל ונשמרתם מאד
לנפשותיכם כי לא ראיחם כל תמונה דברים
ורתמונה אינכם רואים זולתי קור
מענאה אסתחפצו פי תלמאמאתכם ואפכארכם
ללא תמתרו ולא תתכאילו בלפכאר תעביר
צורה ושביהא ללמוראה סבאאנהו פאנכם לס
ריהו שי מן אַתצויר ואַתשבהא פי וקת אדי
אַמוראה סבאאנהו תגללה ותכללם מעאכם
ויקול ישעיה מ' וא' מי תדמיון אל ומה דמות
תערכו לו ויקול וא' מי תדמיוני ואשוה
אמר קדוש ויוקא תהלים פ"ט כי מי בשחק
יערוך לה' ידמה לה' בכני אים תם פ"ו אין
כמוך בלֵאִים ה' ואין כמעשיך ומא אשבה דאך
בלֵאִתרה תמל מן אכתב ולֵאִתורה וגִּירָהם זכון
אן כתאבאתנא לס ישגרו לישביהא וימאתלוהא
בלֵאִתצויר ואַתשבהא פֵאִלְרו ישבחוהו בֵאִסם
מענאה לאסמהו ווקרהו אַמקדרם וכמא יוקאל

„ההלים צ"ט" יודו שמך גדול ונורא שירו
 לאלהים זמרו שמו סודו לרוכב בערבות ביה
 שמו ועלוז לפניו „נחמיה ט" ויברכו שם כבודיך
 „דברים כ"ח" ליראה את השם הנכבד והנורא
 „מלאכי ב" מפני שמי נחת הוא „חם ג" וזרחיה
 לכם יראי שמי שמש צדקה וכו' וכל דאלך
 לתעצים רבובייתהו וקוותהו תעצה פאן נלממם
 כוגור אסמא לעי' אמקדרם ונעתקד אברהו
 ולא לנא ארכצה כל לנא לעקובה אידא
 נמאתלוהו ונתלאילוהו בלשבהא ואלתצויר
 ובדאך חגנה ראינה אננא לס נפהם שי מן עצם
 קוות גלאלת עזת רבובייתהו גיר מעוזת אסמהו
 יוחיד פנסבו אכתב ואלאורין אסם וקרהו לסמא
 ואלארץ ואלארוואחי כמא יוקא „בראשית כ"ד"
 ואשביעך בה' אהי השמים ואהי הארץ וכדאך
 קא יונה את ה' אהי השמים אני ירא אשר עשה
 וכו' ומרעה קא „במדבר כ"ז" יפקוד ה' אקי
 הרוחות לכל בשר איש על העדה ויקול פי
 (ירמיה ר"ב) אני ה' אלהי כל בשר
 פכאן כל דאלך לנא תסהיל אלאסתעראף
 בגלאתהו בלאתנסיב ללוגוה אדי נקדר נפהמוהם
 לנקרב ללאעתקאד ביה , וכדאך מן וגה לאבות
 לאוולין „שמות ג" ה' אהי אבותיכם אהי אברהם
(יז)
סה

פֿראיץ אקלונ

אָהי יצחק ואָהי יעקב שרַחַנִי אִיכֶם זֶה שְׁמִי לַעֲוֹרֶם
וּכְאֵן דֶּאָךְ לִמְקַתְצָא אִסִּירָה וְאַרְבָּאִיָּה אֲדִי גִלְנָאָהָא
מִנְהֶם מֵא יוֹאֲפֵק גִּרְצָהוּ וְעִבְאֲדַתְהוּ וּבִדְרֹאֲלֵךְ
גִּנְסֵב אֲאִסְתַּעְרָאָף בִּיָּה בַּתְבְּקִיט אָנְהוּ אִילָאָה
אַבְאֲתָנָא , כִּמָּא יוֹקָל , בְּרֵאשִׁית י"ח" כִּי יִדְעָתִיו
לִמְעַן אֲשֶׁר יִצְוֶה אֶת בְּנָיו וְכו' וְשִׁמְרוּ דֶּרֶךְ ה'
לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט , וּסְכָאִיב אֲדִי אַבְאֲתָנָא
כִּאֲנֵת רַחֵם אֲלִמְעֲרַפָּה אֲתֵאמְמָה וְאַמְכִּשׁוּפָה בֵּין
תְּגִלְלָה אֲלִמּוֹלָאָה סִכְחָאָנְהוּ עֲלֵיהֶם
וְאַבְתִּשְׁאָף אֲאִסְרָאָר אֲרוּחָאֲנִיָּה פֶּאן תִּדְךְ
אֲזִמָּאן כִּאֵן כֹּל אֲכִרּוֹק תַּעֲבֵר אֲאִצְנָאָם וְהֵם אֲדִי
אַנְפִּרְדּוּ בִּפְטָאֲנַתְהֶם וְתַעֲרַרְפוּ בְּתוּחִידָהוּ
וְאַעֲתִקָאָד פִּיָּה , פִּכָאן אֲחֵק אֵן יִזִּיד יַעֲיִנְהֶם
וְיִצְחַח פִּי צְמִירָהֶם דֶּאָךְ בִּאֲדִי כִּאֵן יִתְגִּלְלָה
עֲלֵיהֶם וְיִכְשַׁפְהֶם עֲדָא אֲאִוְמוֹר אַעֲצִיָּה אֲמִקְדָּסָה
וְאַרוּחָאֲנִיָּה , וּכְאֵן כִּדֶּאָךְ תִּמְתֵּד וְתַעֲבֵר
בַּתְבְּקִיט פִּיָּהֶם כִּמָּא יוֹקָל , "שְׁמוֹת ג'" אָהי
הַעֲבָרִים , "בְּרֵאשִׁית ל"ג" אָהי יִשְׂרָאֵל , "יִרְמִיָּה
לֹא כֹאָה חֵלֶק יַעֲקֹב כִּי יוֹצֵר הַכֹּר הוּא , תִּהְלִים
ט"ז" ה' מִנֵּת חֲלָקִי וְכוּסִי אֶתָּה תוֹמֵךְ גּוֹרְלִי ,
וְלוֹכָאן כִּנְנָא נַעֲרָפוּ וְנִקְדָּרוּ לִנְפָהֶמוּ חֲאִרָאֲכֵאָתוּ
כִּאֵן כִּדֶּאָךְ יִתְכַּשֵּׁף לֵנָא בְּהֶם וְלֹא גִיר וְלִמָּא
עֲקִלְנָא וּפְטָאֲנַתְנָא הַצָּאָר לְגִרְק דֶּאָךְ , פֻּעֲטָא

לנא אַתפּאהם פֿי עַצם גלאלתהו אַנזא אילאד
 מכתר אַמכליק אַמתכללס וגירהו . פֿלדאך גאוב
 למרעה למא סהלהו "שמות ג'" אידא סהלוני
 ישראִל מאַ הוא אסמהו : ואמרו לי מה שמו מה
 אומר איהם ויאמר כה תאמר לבנִי אהיה שלחני
 איכם . "מענאה נכון" ולגא יעקב אִרִי לס ידרכו
 מענת דאך פאנהא סררייה פאכד יגאוב באַמעאני
 אַמתלבסה אַפּהומה לעקלהוס באַתנסיב
 ללאבאִת מענאה כמא יוקאִל תמא כה תאמר
 לבני ישראִל ה' אֱלֹהֵי אבותיכם אֱלֹהֵי אברהם אֱלֹהֵי
 יצחק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב שלחני איכם זה שמי
 לעולם וזה זכרי לדור דור ומענת האדה קאִל
 להו אידא אָקוס לס יפהם מענת גואמץ "אהיה"
 אַעממהס באַתריק אַמערופה להס ואנני אילאד
 אבאתהס פאן אַבארי לא געל גיר זוג תרקא
 לראסתפּהאס וחאדתו והס אַשריק אַסררייה
 אַמעטייה לפטאנת אַעקל ואַתאניה מן עַצם
 בראהין אַפעאַהו וכלקאתהו אִרִי הס ישדהו מן
 וחאדתהו ווגודהו וקדמהו וגיר דאך אַמכול מן
 אַאוולין ממא ירצענא גיר ירצע מן גיר .

וכוּן אן עקל אַאנסאן למקתצא קוות תפּריכהו
 תכתר פּהאמתהו ואנמא אַפּהאמה לגמלת מא
 יכִן פֿי חראכאִת ואכלקאת להאד אַדניא
 כַּמְמִימַחֵן

פֿראיִן אַקרוֹב

בתמאמהם תנקסם עלא תלת וגוה, והם לאוול
וגה למא נתרכוז בלמחסא אגסמיה ללשי
מתל האססיאת ארייאן, אנצר" ואסמוע אודנין
ואמססאן, אלתבריס באמפאצל" ואלבנא דוק
אגראזם ואחלוק" כל מא יתחם באגסמי מא ילץ
מפאצל לאנסאן כמא נכממר נקול ואריחה
"מחם לאנג" ואתאני וגה פי אחואיג אמנתסכין
לדעקל למוך חואיג יתלחקו בלתכמאם ואפכאר
לצמיר ודאך ממא ילץ פהאמת בעץ ישיא
למכתצא לאמאיר ארי פיהם ואלאפעל אנתגה
מנהם ודאך אן נמתחנהם ונבחתהם חתא נפהם
גוארקהם ויתחקקו לנא וגורתם וצלאההם
ותאבע האדא למחססאת פי חקוק אשי למליח
ואשי אדוני וכדאך ממא ילץ ארבאיה ואסירה
אפאסדה ואמסתקימה ואטבאע ואאוצאע
אטייבה ואגיר טייבה אלדי יכטר בבאר
לאנסאן ליתבעהם ולמקתצא אדבהו ופטאנתהו
וטבעהו ומאהיתהו, ודאך כלהו אדרי יתבע
אמחם אעוקרי ואצמירי, ארי ינתסב ללרוחאני
לאנסאני יסמא דעת ומוסר השכל, מענאה ערף
עקל ואדב צמיר.

ואתאנת וגה עלא תריק איתוארך אדסמוע
ואקבול למקתצא מא נצצו ורסמו פי קרובנא
ב' דודמף

פראיץ אקלוב סז

גרודנא וואוולין וואדינא, וכן אן אדוועול
לאעטראף פי חס לאגור וואחאדה ללכארי
סבחאנהו, מוחל אן נגאלוהא באלמחס
וואחאססיאט אדי נקדר לנפהם בהם גיר דאלך
כמא מנצוץ אעלאהו.

פכאנת אַתוארד ואקבור, וארויטא פי כלקת
אעלס לממרו בבראהין מן אפעל אמולאה, הם
פקט אסירה ואתריק אדי יפאהמונא ויוצדונא
ללאעטראף בעצם גלאת תוחיד ארובובייה
ולמקתצא כתרתיים וקוות אישכארים כתרתי
כדאך ארחדית פי חקוקהם פי אפואם
למעקדין ואנביא בחדאית כתירה למכתלפה
מן בעצהם, כמא נעבבר אן מוסא נבינא ע"ה
יקול "דברים ל ב" הצור תמים פעלו כי כל דרכיו
משפט וכו' ויקול כדאך תס יו"ד עושה משפט
יתום ולמנה וגו' הוא אלהי האלהים ואדוני
האדונים הא הגדול הגבור והנורא וכאן קולהו
תעלא פי האדא אחק [שמורת ל"ד] תעביר
למאהיאתו. ה' ה' א רחום וחנון ארך אפים
ורב חסד ואמת נוצר חסד לאפים וגו' וכל האדו
למאהיאת למנצוצה להם לבראהין מן אמאיר
אפעלאהו תעלא פי כלקת האדא אעלס ואחכמה
ואקדרה לכאינה פיהם. פאן גינא רנבחת ען

פראיץ ארקלוב

האד אַחאראכאָת בעקולנא ומערפּרנא נכר
ונעיא ולא ננאל אבדא אי פּהאמה רתון פּי
סהמה צנירה מן אסהמאת מן מאהיאתהו תעלא
ואתמדיח אדי עדינא ארפּץ ולהו סבחאנהו
אתלציץ ליתמרח ביה, כמא יקול דור המע
תחלים מ רבות עשית אתה ה' אהי נפלאותיך
ומחשבותיך אינו אין ערוך איך אגידה ואדברה
עצמו מספר, ויקול תם קד' מי ימלך גבורות
ה' ישמיע כל תהלתו ויקול "נחמיה ט" ויברכו
שם כבודך ומרומם על כל ברכה ותהלה,
וקאָת סיידנא, כאן ואחד שלח צבור אדי חצור
קדאם אסייד רבי חנינא ונטק פּי לעמידה, האל
הגדול הגבור והנורא העוז והחזק והאמין,
פאגאויבהו ארבי "חנינא" וקאָ להו איהא שמוצללי
קד תממית אפּפראת אכל בזאדתך כל האדו
ואמפּהוס אנך לאץ מן אתמדיח ואתסביח לרמולא
תעלא תעלם אן אתלת לפצאת הא, הגדול
הגבור, והנורא, בדאתהם לו מא סבק ורסמהם
לנא סיידנא מוסא עה וקאמת נאם אגמעייא
אכבירה, אנשי כנסת הגדולה וזווגורהם פּי
אעמידה, לא כאן לנא ארכצה ואקדרה בלמררה
אננא נקולוהם ונאסוהם, ואנת למאדא כדית
אסראח לנפסך בנפסך חתא מציתתהם בתלאתא

פ'ראיץ אקלוב סח

ג'ירדם ואלא אנך אקל מן לאוורין באר-הף
דרגאת ? פאנתי תתמתל , לואחד ארדי כאן
ימדח פי סלטאן עציס לכסב ממא יכץ אדהובאת
ולאחגאר לתמינה , וכאן יפכר פיה אנהו יכסב
אלאף מן אפצאצי , פצאר האדא למדח מקט
ובכץ ועאר וצחך למן יסמעהו אידא באלנסבה
כאן יעקל עצס לכסב ארי רלמלך אלממדוח
ומא פי האדא לחק סיידנא דוד עליה אלסלאס
„תהלים ס"ה" לך דומיה תהלה אלהים בציון ,
וקלט סיידנא ע"ה . סמא דכורא משרוקא
מענאה לאצל פי כל דאך לסכאת ודאך מיתאר
רדיאמנטא ארי לא יחצאה חתא קואם פאנהא
עאליה מן כר אסעאר פצאר כר סום
ארדי תקוומהא ביה או פכרא ארדי
תפכרהא פיכון דאך באעכס טיסא ותמרמיד
לקדרהא יעלי פרדאך ירזמנא לנתאעב נפוסנא
ונתעררף בוגוד ותוחיד וקדם לבארי מן כאצציאא
אפעלאו ארי תקאבלנא פי עצס כלקאתהו עלא
כל למחה פהם לבראהין לאצרייה אעצס גלאתהו
תעלא לא רנא לנתעב לנפהם אדאת ולאאציל
פאן יקרב לנא לאסתפהאם ויסל לנא כתיר
אידא נקדר לנפהמוהו מן וגה אפעלאו ויבער
ערינא ויעצס עננא אדא לו כננא נקלרב לנפהמוהו
מן

פראיזן אקלוב

מן וגה אדאת ואתאציל פאן לא יציר דאך
באמוחא ולא יתשבהא ולא יתמתתל אברא ולא
תדרך באמוחא וגודוהו מן האד אונה פאנהו לא
ינפהם אברא ואנמא מן וגה אפעאהו למביינא
פי לרקאתהו עצם רבובייתו תקדר לתתכששך
ען וגודוהו ווחאדתו חיתו תעא לא יפארקך
אברא וינרסם פי צמירך בהאד אצורה, פאנהו
אידא תגסמהו לא יתוגד ואידא תעצם גרלאתו
בארוחאני יתבקט פוך פאנהו פהאמת אמר
רוחאני ולא יתמתתל באגסומייה אברא ופי האד
אחק תכללם אסייד מרעה דברים ו וידעת היום
והשבות א לבכך כי ה' הוא האלהים בשמים
ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד מענאה וידעת
קוים באערך לעוקרי ו: צמירי פכאן קור אבען
פי האדא אחק פיקול אחד אחוכאמה אן מן חצל
להו לאעתראף פי לעצם אאילאהי זאד תבהבל
וזאד ידהש למקתצא כתר גרק ערפהו פי דאך
אפן ויקול אחרהם כל מא תעצם ללאנסאן
אגרק פי למערפה אאילאה ה יעצם כדאך באמררה
גהלהו פאנהו לא להו חדארא ולא באתמתיל
ומן סקל טריק רוחאנייה ללאעתראף ביה ונוע
אקסרה אגסומייה מן אתעביר ואתמתיל פי האד
אתכמאם האדא הו לעאם אחקיקי אדי להו
לכח'יך

ארגיין אנהו ינא מקצודהו .

וקד אנקצד אחד לעולאמה מן האד אילפן
 כסהילה מן אבעץ בקולהם : מה הווא אבארי
 תעלא ואגאבהם , אנהו אילאה וחד , סהלוהו
 איצאן כיפאש הווא ? פקא להם פלטאן , כביר
 ואין הווא ? זארו אנאשרין יסאון איצאן .
 מתדררק אנאבהם לעלם אקצוד , פאגאבהו
 אקאצד לס סהלתך מן האדא גשי פקא רהו
 לעלם , קד פאטני בדפצאט ארי יעניז עלא
 אמהיאט ארי יתחצו אא דלמכרוק ולא דרבא
 ואנמא כאן גואב ממא יואתי ויחץ וינזל מן עעם
 גלאת אכלאק תעלא , פאן דא יבון ולא יתנטק
 דון דאך והאדו אפהאמאט ארי נקד נאכד
 אסראח לנפוסנא לנפהם ביהם גלאת אעצמה .
 וכראך יוקא פי חק אחד אהוכאמה ארי
 כאן יצללי פי צלאתהו האד אנסקאט יא אילאהי
 אין נוגרך ? ולאכן אין לס תתוגד תדררקת
 ולס תצהר וכל לעלם ממלו מן גלאת עעמך ,
 וכאן האדא ישאבי רמא קא תעלא (ירמיה ג')
 את השמים ואת הארץ אני מלא נאם ה' מענאה
 אסמאה ואארץ ממלוהא בוקרי , ואידא נוגב
 צננא פי גאית אגהל פי איערפה אילאהייד
 פראך הווא אלתאכט ואצחיה אננא נערה כאמל
 (יח)

פֿראיץ אַקרוֹב

עצם גלאַתהו וואידא זאָרף אַפֿכר באַתשבהאַ
וואַתמתיל לעצמהו , זיך אַגתהד ואבחת ואגרק
פֿלפּהאמה פֿיבאן לך וגודהו באַתחקיק וינדו מן
באָך כל תמתיל ושביהא חיתך תוגד אַתריק
אַמביינה לתפהמהו בתריק אַבראהין כמא מד'
פֿקט , ואַמיתא לראָך באַתקריב , הו אן נרא
חקיקיית אַרוח (הנפש) אַקאימה ללאנסאן והי
מועיישתהו , ועצם קוותהא ללגאיה ובלאשי
ביהא ימות אַאנסאן , ובכל דאָך נעיש ביהאַ
והאראכארתהאַ קוויא ובלוגא פֿי גסמנא
ונאממן בהחקיקייתרהו ווגודהו וראַ
נראהו וראַ נקדר נעבררהו וראַ
נמאתלהא באי וגה יכון באַמררה ורא נחם מנהא
לא מנצֿר ורא ריחא , ולא שי באַמוחאל , באַדי
אַפֿעאַהא וחכמהא וסלטתהא פֿי גסמנא קא־ים
וקוי וצחיח ולא פֿיה אַבתנכאר , כמא כדאלך
נרא דאָך מן אַעקל האַיג אַעלם אַתלמאס
ואַפֿכר וחאכס פֿי כד מא יפֿער אַאנסאן ובפֿקדהו
יציר אַמכרוק מן טרף האמל וגאיב מן כל אַוגוד
ובדאָך אַמאירהו ותחקיק וגודהו באַיין רנאַ
ומתעררפֿין ביה ובכל דאָך לא נראהו אַבראַ
ולא תבאן לנא מנהו לא צורה ורא שביהא ולא
מיתא , פֿהאדא פֿי אַאשיא אַמתסר־רטה פֿי
אָבֿסֿקֿמֿכֿן

פראיין אקלוב ע

אגסאמנא , וליא נהדר נחכס פי עקדנא
לנפחם מא פי אגסאמנא , וכצוץ פי חק אבארי
אעיי אמתסללט לא אידאח אא הו אהדי לא
מתיל דהו , ויקול פי האדא אחק אחד אפראספה
אידא אהעב כאן ותיק דלפהאמה ארמא פי
דואלדנא , פכיי תבין אהא פי אהאראכארת
ואחוק אאיראהייה ולמקתצא מא וצלנא
באמענה ואפהאמה ואתפנין באקווא אעצימה פי
האר אחק , לא עאר עלינא אואגב אבדא
לנפנן האד אישי באבלג מן דאך , פאן לא לנא
ארלצה דנדהם ערא חסאנא ונקדרם
לנגרה אכתר מן דאך וערינא אואגב דנחט
קבאתנא אטאעה אכאמדה ואכוף מן גלאלת
מולאנה סבחאנהו ולנסתחפץ מן תטייח אחרמה
אדי לא לנא לאעתנא אישי עאי עלא אפכארנא
חית אננא נחצצר נפוסנא דלעקובה אישדירה
למקתצא גסארתנא כמא יוקא פי חק דאדך ,
במופלא כמך א תדרוש ובכמוסה ממך א תחקור
במה שהורשת התבונן , ואין דך עסה בנסתרות
מענאה פלמענגב מנך לס תקלרב ופדמנטי
מנך לס תבחת , פלישי אדי דך ארלצה אתפאהם
ולא דך חרף פלמכפי , וכפא , וקאו סיאדנא
ע"ה כל מי שלא חס על כבוד קונו כאן לא בא
לעולם

פֿראיץ אקלוב

לעוילס, מן לס אחת-ס קדר זאקהו אחסן לדו
זוכאן לס אנכלק. וכדאך עטאו תפסיר פי פסוק
„איוב לד' היסופר לו כי אדבר אם אמר איש כי
יבולע. זוכאן גא לאנסאן יקצר ליתחדת ויפגן
עצם גראת יעטי יתבלע וינערס מן לדניא וקאר
„שמוא א' ו' ויך באנשי בית שמש כי ראו בארון
ה' מענאה צרב רגל בית שמש פאנהם נצרו
בעין באחתא וסאגרה פי צנרוה עאהד אללה.
ויקול „משי כ"ה וכבוד לה' הסתר דבר מענאה
יתדרק סר אלה מן אחרית מע אלדי יגהלו
ולס ידרכוהו ויקול „תהלים כ"ה סוד ה' ליריאיו
וכו'. מענאה אסר לאיראהי מעטי גיר ללכאיפין
מן אלה, ואלן יכפי מא וצלנא מן אדכול אידא
לאסראר הארו אנאמצה ומחרומה עלינא וגמלת
אמחססאט אדי דכרנאהם. מענאה מחס אנצר
אריאן, ומחס אסמע. ומחס אלתברביש אמססאן
ומחס אדוק למטעס, ומחס אלסממאן אדיחה,
ומתלהם מהם לעקד ארייס מתאעהם אכל ארדו
בפקדהו לא יתסרשי מן כל אמחססאט ולכד
דאך תמא חדארא ושאעה וחידה מענאה אידא
אחד מן אחאססיאט כדא חקהו פי אמחס יוצר
לחדהו ודא יקדר ליצעד אכתר, ואידא אנכסר
מחס מן אחאססיאט לא יקדר גיררהו ימר גא

פראיזן אקדוב עא

מכאנהו, פאן לא להו שלטא לא לשטתהו
פֿקט, וכדאך כל מחס יסדר ליקצי בנהדהו חתא
לחדארתהו ואידא קואת עליה לאחאנה יאקף
ותתרכה שלטתהו פֿצאר ינתסב כלאמנה דלחין
בלמעאני לגלית ארבונייה ארוחאנייה, אקוייא
אעצמא. פֿאידא כדינא אסתפּהאס פי דארך
למקתצא גהד אעקל במא מתאנס ומא יפהס
באנסבה באתפּריך וארבאיה ומא מחרור אאנסאן
פי האד אדניא, ויבני אפכארהו ערא מא
יראה מן אללקאת ולאפעט מתע אבארי תעלא
ומנהס ימצצי עקלהו ובגיר תשבהא ולא תמתיר
ינאסב לאעתראף ולאעתקאד קד נאל
ארבצא ואפהאמה וצאר מואממן ומוחד כאמל
בגיר אלתראף ואידא טלע לבאהו יקצד אלתמתיר
ואתשבהא פי חואיג רוחאנייה מתל האדו אדי
לא יתפּאהמו בדאך, בעדת מנהו אסירה וכטא
אתנייה ואתריק, ופסד להו כל אלמדעוב
בתמאמהו, ובאעבס למקצדהו צאר כאפר לא
יוגפאר חסאנא מן דיך פאן תמתנע מנהו אתריק
אמודללה ללאמאן ולאעתקאד ויגיב אונוד ומן
אמאן אונוד פאן קצד אן יתקווא עלא מחס
אעקל אדי חתא הו להו חריר ושלטא וחידא
פֿאידא כטא תריק אשלטא ודכל פי גירה
וכדאך

פראיץ אקלוב

וכראַך אַחדוד וערדאהם פֿיוקף אַעקל ויִתצמם
ולם יִפּהם וראַ יעלם יִשִּׁין בִּלְמִרְרָה אַבְרָא ,
פּצאַרַת תּלך אַאפּכאַד כּאַטִיָּה אַמַּחֵם אַעוּקלִי
ובעֲדַת מִן שְׁלֹטְתָּהוּ אַפִּרִידָה ואַחִידָה וראַ עאַד
יִקְרַר יִנְדֹכַל פֿאַה ויִתצמם בִּלְמִרְרָה ויִכֶּסֶ׃
אַבאַאָת פּלדאָך יִלִּזְכּנאַ לִנְבַּעַד מִן אַתּמאַתִּיל
לִלְבאַרִי ואַתְשִׁבְּהאַ ואַתְצוֹיִר בַּעֲקִרְנאַ ואַתְגִּסִּים
באַי כּאַסֵּם יִכּוֹן ובאַי קִיאפּה תּתְלַמֵּם , ויִוְהֵא פִי
חַק דֶּאָך „משִׁלִּי כִּה־ דְּבִשׁ מִצַּאת אִכּוֹל דִּיִּךְ פִּן
תְּשַׁבְּעֵנוּ וּהִקְאֹתוּ , מַעֲנֵאָה אַתְטאַעֵם מִן אַעסֵל
כּפּאַך לִלְא תְּשַׁבַּע מִנְּהוּ וַתִּתְקִיֵּאָה .

בַּעַד דֶּאָך תּמאַ תּפִּנִין אַדִּי יִזִּיד יִגְצַבְּנֵא
וּיִנְצַחְנאַ לִנְבַּעַדוּ מִן אַתְצוֹיִר אַתְשִׁבְּהאַ ואַתְמַתִּיק
לִלְבאַרִי סַבְּחאַנְהוּ , פֿאַן מַעֲלוֹם אֵן כֹּל מַחֵם מִן
אַחאַסִּיִּאָת אַמֵּד כּוֹנְהוּ לִהּוּ חֲדוֹד וּלְמַא יִוְצֵל
לְחַדִּיאֲדֵתְהוּ יִוקֶף פִּינִז־ גִּירְהוּ מַכּאַנְהוּ
וּיִכְמַד יַחֵם פִּי עוֹצֵהוּ וּכְדֶאָךְ בַּאֲתֵרִיק
אַיִדֵּא אֵן תּרַתֵּם אַלְמַחֲסַסאַת וַתְּלַדֵּם
כִּלְהֵם כִּדְמַתְהֵם לְחַדְהאַ , וּבַעַד יִנּוֹל מַחֵם אַעֲקֵל
לִיכְמַמֵּל מַאֲהוּ מַכְצוּץ מִן אַפּהאַמַּה מִן אַמַּחֲסַסאַת
אַדִּי מַנְצוּבִין בִּי אִידִין אַהאַסִּיִּאָת וּכֹל דֶּאֱלֶךְ
יִקְרַר אֵן יִצִּיר פִּי חַאנְהַ ואַחֲדָה מַתֵּל מַא נְקוֹל ,
תּרַא נְכַמֵּם פִּי רַמִּיאַן חֲגֵרָה מִן בַּעִיד מִן גִּיר מַא

פראיץ אקלוב עב

ראינא ראמי'הא וברכ'תהא עמלת הצלציל חס" וצ'רבת אנסאן, פבדא מחס אנצ'ר יכרס בריאנהו א'חגרא זכאסמהא פוקף מן כדמתהו לאן לא להו מא ישוף אכתר, ואפאצ'ל כדמת א'כחס ג'ירהו, פאע'תנא מחס א'סמע ולחק פי כדכ'תהו אנהו סמע צות א'חגרא זמא אנכררת וטאחת בער תהוידהא ועמלת חס בדא'ך פי תהוידהא עלא אארץ ואנכבטת וקקף מחס א'סמע פאן קד אנתממת כדמתהו ונזל מכאנהו מחס א'מס ואתברבים א'די חס ברודת א'חגרא ויבוס'יתהא ווקף כדא'ך מן כדמתהו פאן חתא ללאן כאנת כדמת א'מחססאת א'נסמ'י'א ולמא אנתמת כשתהם ווצלו ללחדוד א'מתחדדח להם, פנא בעדהם מחס א'עקל א'די כממס אן לאבד אן א'חגרא כאן להא מונטטר וצארב א'די הוודהא וצ'רב ברהא ומוחא אן תתהוור ותתרמא וחדהא פאנהא אצס ולס תתחררך אבדא כל דא'ך צבר מחס א'עקל ללאן ולס דכלל נפסהו חתא תממת אגלת כדמת אצחאבהו פאן א'די יתחס בא'נסומ'י'ה לא יקדר א'עקל לינדכל פיהם אבדא ועליה בא'צבר חתא יג' תריקהו וכדא'ך כל מן א'מחססאת וקף בער כדמתהו וכללאו לכל ואחד בער ואחד טריק לג'ירהו א'ילא אן כלהכ כללפו א'כטטה ללעקל

פֿראיץ אַקרוֹב

פֿאן מאַללעקל מן אַשטטה ראַ יציר אן יעטנא
להא אי מחס גסמי יכון, פֿאן אַעקל רוחאני
פֿאידא אַגסמי דס יקדר יעדרי חדאדתהו ואַגסמי
דס יקדר ינדכל פֿרוחאני, וכדאך אַרוחאני פֿי
אַגסמי כמא פֿנננא דמא אתמנע וצעאב ער־א
עקנא אַרוחאני אַפֿהאמה לפֿן אַאילאהי אַדי
כתלהו רוחאני . . .

פֿכּיך גרזוז האַד אַפֿהאמה אַרוחאנייה
דרוגה אַגסמי אַדי ראַ להו אַרכצא ואַקדררה
וּאִתסללט לינדכל בהא ואידא באַרוחאני אַלדי
מן גנסהא דס תפֿאהמת כיפֿאש נדכלוהא תחת
אַתצויר אַתשבהא וּאִתמתיל אַגסמייה אַדי תאבת
ובאַמוחא נקדר נחצצר ישי בואסטתהם למקצרנא
אַרוחאני עאִי אַתכמאס וּאִאפֿכּאר .

וכדאך תמא תמתיל תאני אַדי יבאערנא
ויפֿנן דנא אַצדר אַואקע מן אַאסתעראף פֿי וגור
ותוחיד וקדס אַבאר בַּאִתצויר וּאִתמתיל וּאִתעביר
ודאך ימאתר דנא אַאנסאן אַקאצד האַד אַלפֿן
לראַנסאן אַקאצד אן יתפֿאהם פֿי חראכאת אַשמש
פֿאן האַדא אַאנסאן כאַן יתפֿאהם פֿיהא מן סירת
צוּוהא וסכאנתהא שרוקהא וגיוּובהא וּאִפֿרו אַדי
בינהא ובין אַצלאס, ומא סיקע מן גיוּובהא ומא
שיצדר בחצורהא ומא הם אואן אַשעאעֿהא

פראיץ אלקלוב עג

לאבד אן בדאך יחצל נקצרהו ויפהם ועקרהו
ירוס ויטיע זמחאורה פי דאך, ואנתצארהו
תחמד לבחת פנהא ואן כאן קצד למערפה אנהו
יכון מחקק בלנצור לכאמל פי וסטהא ואלממו
זוסטאני וסתעזיל רכד דורתהא וכוות אלצוו
לחאמי לדי פי דואכרהא ויחקק בנצרהו כל מא
דאכרהא דקאיק ערירה פיתבהכל ויעמא ויצמא
ויחמא וימרץ ויתסכלט פלא ינא שי אבדא ממה
קצד פאנהו ידוך ויגיב מן לונור, וכדארך
זאעתראף בלמולאה אידא כאן לבחת מן וגרה
כלקאתהו ולאפעל ולרחמאואת לדי לאידרה
במכלאקהו פיבאן לך מנהם וחאדתהו וונגורדו
ותצריפהו וסלטתהו ואן כאן ארדת אן תבחת
באלתאציל פי אלדאת, בתריק אלתצויר
ולתשבהא לתעביר ולתמתיל, לא צעת וערמת
בלמדרה בגיר דא תנא שי מן מקצורך ותלחקך
לעקובה מן גסארתיך לואטיה, וכדאך כל מא
נצצו עלינא לאוולין ולאנביא מן חדיתהו בתריק
גסמיה, נגתהד ננאממן ונפהם אן כל דאך לזם
למקתצא וצול עקל לאנסאן פאנהו צעיף יאסר
ולא יתדו לעבאדת מולאהו ולאסתעקאד ביה
לא בתריק סאהלה ומפנגא לדי יפהמהא, ולאבד
מן תלך אלנא לדי הו מתאנס בהא וכל חאדק
י'ט'

פראיין אקרום

יוול אקסרה אגליצה אגסמייא אגנטוקא ביהם
מעאני אאדב ואתוביך ויטרח בן בלהו אתשבהא
אתצויר ואתמתיר, פאן האדא ימאתל אתזפיר
לדגואיל לקצדאן ישרבו למאה, פאן דאך אתזפיר
יקצי ליפאהמהם אכתר מן אדוי בלדונה וכלקת
אתזפיר לס תרכב מענאה ללשריב ואנמא
לדגואיל אדי לס יפהמו כאן בתלך אגא ילזמנא
לנסתקצאו כדאך כון מקצדנא אן נשררבוהם
וירואו ויעישו, ואתבקט ואתקאד בלמודאה
וגודהו תוחידהו וקדמהו, בלצעף אבאלמענה
למפהומה מן אפעלהו וכלאיקהו כמא דכרנא
כס מן מררא יוצצלו ללאנסאן בנייתהו אצאפיה
חתא יתבקט פי בלטהו וינא ארוינא אחקיקייה
כמא וצלת לאוולין ואלאנביא לעצמה, פאן סוד
ה' ליריאו ובריתו להודיעם, ופי אהגב אתאני
אקאבר עלינא אנדנא מא נפגנו לרקארי אתרקא
אדי יקדר יוצל וינא בהם אתכששף ואוצור
ללאומור ארוחאנייה בעון אדה.

ולאכן בעד כל דאך, תמא יאסר אדי יחשו
נפוסהם ללעבאדה ואלאמאן אאתקאד ואתוחיד
ואנמא הם בסירתהם מאכדין תניית אלסארה
פי תוחיד למודאה תעלה ופיהם כס מן נוע, והו
אנוע אלאוול אן יאממן אן יאקע אאשתראך פי

פראיין אקלוב עד

א'שלטה אאילאהייה , פלא האדא אמאן א'תוחד
ותמא אדי מתמשי פי אכטוה אקדימה , והו
אפכאר עבודיית אאצנאס אדי אנכלקת מן קדים
ולאמאן :אלכר פיהא אן יחק בוחאדת א'מולאה ,
ואנמא נקבל פי עקלהו אן א'שמס ואלקמר
ולאבראג'הס ואסטאת בין ארב ולאעבאר בין
א'פוקאני ואוטאני וביהס יקדרו ינאו מקאצידהס
למא יעמלו שביהתהס מן אנוע א'מנתסב ויקררבו
ויעבדו להס חית אן בדאך למקתצא עקלהס
אן יקדרו ינאו מקאצידהס כמא קלנאבואסטתהס
כהאר א'עבאדא אאצנאמיי'ה פהאדא כאן אמאמהו
ומיחהו ללאשתראך פי א'שלטה אאילאה י'ה ג'האר
ואנמא תמא אדי תראזס ותחדתהס וכל
תמשיאתהס אטבאעהס אפעיהס וכל מהאיאתהס
אמן כללי בא'וחאדא א'עוצמה ואנמא פי קלובהס
יכסבו וכאסבין א'שתראך , מענאה תרא ואחר
יעבד ויצלרי ודאך לא הו לוגא אדה וזאילה
מנהו א'נייה אצאפיה ולא הו עאבר בלמקצוד
קלבן וליסאן כל פי קלבהו ליראוהו א'נאס אנהו
מעתיקד ויציר לינא בעד א'פאידה מן דאך פאידת
מא א' פאידת מדר ותכבבר ותמא גירה מתלהו
אדי דון עבאדת א'מולאה משארכין מעאה
עבאדא תאניה מתל שאהואתהס אבדנייה מיתל

פראיזן אקלוב

משא יצלדי פי מבאן אדי פיה נסא מזיאנין או פי
מחל אדי פי ולימא ומואכל ומשאריב או פי מחל
מתעכלאעה ומנצר ומא ישה דאך אדי צארת
עבאדתהו פי רבי מיטרכא מע עבאדת כיפהו
ושהותהו אבדנייה וכאן יציר האדא עמרו מא
דכל ללגאמעוגא יום כפור ודכל בנבבה ובדעייה
ובטלית חריר קאצד אן יתזיין קראם אנסואן
ויוררי פרד וקת כסבהו וננאהו ללעמוס חרמ
יציר יתעאמל או ינא מן דאך וואג מליה מעא
בעץ ואחרה גנייה או מזיאנה אדי לו מא כאנת
אואסטה מתע אעבאדה לכאנת בעדת מנהו כל
מקאצידהו ורגיאותהו פי דאך ופי האד אחקוק
יקול סיידנא דוד עליה אסלאם תהלים פ"א
לא יהיה בך א זר מענאה לא יכון פיך מענאה
פי דואכלך בכך א ברראני גיר אילאהך ומולאך
בעד האדא סיידנא אקארי למא קרבנא
לנפרג מן אפנון אמתערקה פי האדא אהגב לאוור
חגב אנפראד ירזמנא דנמללו עליך מא פצל
מן אפכארנא אססתעבדה להאד אפן אמקדרם
פלדאך קדנא לא באס אידא אתינאך בלמחאורה
פי חק מא תכמס פינא פאנג תקול למארה
מול האד אכתאב תעב האד אלתעב אותיק
ומא קצד צאחב האד אטיף ליזידנא עליה
אמאכנה

פֿראיץ אקלוב עה

אמאננא ואעתקאדנא ובלוגיית עקולנא . פֿאן
תאבת לס ינכרנא צאחב האד אַתעב אן כל
יהודי אַדי קרא ולו צפחה ואחדה מן כתאב
שריעתנא אַמקדסה לאבר אן חצל להו אַאמאן
באתוחיד ואנפראד אַמולאה פי קלבהו , וצאר
תעב האדא אַמואלף ללחראם ולא הו מטרוב
ביה ולא הו צאחי פֿלדאָל ילזמנא אן נגאוב האד
אֶהאיל , אנהו ילזמהו אַגואב חתא אן כאן לס
יסתאָהו , ואנמא כמא יקור אַסייד שלמה המלך
עיה . משלי כו . ענה כסיל כאולתו פֿן יהיה חכם
בעיניו , מענאה גאוב אַגאהל מתל גהלהו ללא
יציר מתסננג בעקלהו , ויצהר להו אנהו חאדק
פֿיכון גואבהו אנהו יגהל ולא ידרך מן אַפֿהאמה
פי פרקאת אַעבאד פי אַפֿנון אַצעאב מתל האדא
אָפֿן , אַדי פי שריעתנא אַחדית פֿיהם ינקסם
ויתפֿננן לכס מן וגה , ולא כל אנסאן יקדר יפֿהם
דאך , אַוגה אַצעאב , ובדאך צארת פרקתנא
אֶאנסאנייה מקסומה לעדת אשכא כמא יתביין
והו האדה יתמאָתל לרשםס אלדי
מנפֿעתהא ללמכאליק תנקסם לתלאתת
קסמאָת , אלאוורה , ללפרקא
אַדי אנצארהם צחאח וצאויין ולא גהם שי מן
אֶמרץ אבדא פֿכאנת נפֿעייתהם מו , אַשםס
ואסתקל'אָסס

פֿראיין אַהלוב

ואסתקצאהם בצוהא פרחן וסרוון, וגאית אלכמי
למא יכצחם, פאנהם ינאו גמיע מקאצידהם
בואסטתהא ואלתאני קסמא הייא פרקת לעמיאן
באמררה אדי לא יראו אשמש ולא צוהא ולא
להם נפיעה מנהא וכיפהא כיף בראשי להם
ואנמא מן אלצבט: אכביר ואגצב אלעזם תכון
נפיעתהם מנהא ערא יד מתוססט אדי יקצי
להם קציאתהם ודאך כאין להו בואסטת אלעז
אשמסי אלעזם לכל אמחלולין, ואקסמה אלעזם
הם אפרקה אדי עיונהם לעאפו ומרצו ולא עאדו
יסתטיעו אלעזם פיי אשמש או צוהא פייכון
דאך זיארד צרר לאנצארהם ויציר יוצללהם
לעמדת לעמא חתא יכצרו עיונהם באמררה
פעליהם אן יסתחפצו ערא אנתעארהם מן צוהא
ולא יסתקצאו ביה ומע אסתחפאץ ואלאדיא
ואנצאפה ואלמואכל אנקיה ותדריקהם מן צו
אשמש ומע כראך אכחאל לעיונהם ומא ישבה דאך
יקרר אן יציר יבראו באמררה ותרגע להם צחחת
אנטיצארהם ויעודו מתל אוול קבל מרץ עיונהם
יקדרו יחמלו ליקסעו אשמש ויסתקצאו בצוהא
אדי חתא ללאן כאנת מוצררה אליהם, ואידא
באעכם גסרו ליבקקו עיונהם פיי צוהא, ובעדו
מן אלאדיא ואנצאפה וכל מא אד, באמר

פראיין אקלוב עו

אטביעי וגעבן תתרכה ותזיד אצחחה אברנייא
אדי לאנצארהם וילצרוהא בלמררא ויצירו
עמיאן בלכמא ידי לא עאד תחוך פיהם אכתא
אדוויא ולא אאסתחפאין בלתיאם ועלא האר
לעבארה תרכז קסמאת מענת חראכאת לאמאן
בתוחיד לבארי סבחאנהו תעלא כמא שיאתי
ומא מנצוין פי שריעתנא למקדסה מן האר אפן
אדרי כאן תנפידהא ולאנתסאב מנהא להם
לפרקאת לעבאד בעד אנהא גמלתהם תחת
וצאיתהא אלכבאלגמלה פיתפרקוחתא הומאלתלת
פרקאת כמא קסמנאהם בכלאמנא אמוקור אעלא
פי איעאני אשמסייה , והו , אן אהסמה לאוולה
ינתסבו לאקול אשריעה ואחצארהא , פיונו מן
או פהאמה ועקור צאפיה , ופטאנה גאמצה
ודכייה , ואלתאני קסמא הי מן נאם נאקצין
אדראך בלמררה חיתהם לא ידרכו ולא יפהמו
ולא יוצר עקלהם לעעיף למענת מא תנץ
אשריעה אלקדסה פי האר אפן לעצים ואמוכוף
ובעאד עדיה כבעד אסמאה מן אארץ ולאקסמה
אלתהה הי אפרקה אדי תדרך ותפהם אקדיל
ממה תנץ אשריעה אלקדסה שי כפוף ומפהום
וקריב לעקלהם אדי מאזל כוף פתח ולא הו
מתאננס בלגרק ואגואמין אכרא , והאדו

פראיץ אקלוב

ימאתרו אקסמה אַתאניה , ואנמא אפייק מנהם
שוויא , פצארת אַפהאמה פי האד אַלת קסמאת
אן אַפרקה אַאוורא אַדי כסבתהם אלטביערה
וכרמתהם בעקור צאפיה ודכייה , ומחססאת
עליה ואפכאר קוייא , רמא יחטו קלכנהם
ועקולחם וקצדו ליחיזו כל מא ירום מן אַפהאמה
ואַנרק פי האד אַפן אַרקקי , וכל מא תכללמת
מעחם אַשריעה יפננוהו ויפהמוהו כמא ירום
והאדו אַדי לא להם אסתחאק בכתאבנא האדא
גיר אנהו יציר בעץ מיראר יפכררהם פי בעץ
למחאת אַדי טאחזת מן אפכארהם בכתר
אברונייה ואַדרכ פי גרקהם , ואקסמה אַתאניה
אַדי לא וצלו בלמררה אַאנדכל פי האד אַלפן
ואנמא יסמעו ביה ולא יראוהו אבדא פכאן
אכתאב האדא להם חאגה זאידה ולא יצלו
להם אבדא כונהם לא דכלו פי האד אַפן ולא
יעקלוהו בלכל , ואנמא אקסמא אַתאניה אלדי
בדאו דאקו בראס צבעהם אַקריל מן האד
אמטאעם ואנמא לס יגרקו ללאצול כונהם קרי
אערך וצעאף אַעקר פירום להם האדא אכתאב
דיפטנהם יפייקהם יפרששהם וירדהם עאמין
כהאד אַפן בלכאמל בתריק מביינא וסאהלא .
בתריק האממה וחקיקייה פיסתלקו מן האד אַפן

ואלאסראר אגאמעה אלמכנוה פיה וויצלו לדרגת
 אקסמה לאוולה. בר לא יעדו ולא יתקל עליהם
 אתעב פי אסתפהאם האד אעדס אגארק ואידא
 סללמו ועדו פיציר מתל אקסמה אתאניה מצורין
 ובעאד באמררה עליה, וחתא אדי כאן להם
 אהריר מן דאך יכסרוהו באתמאם פאנהם תרכו
 צין ימציו, ויסקלו מכאכהם ועקוריהם, פתתרכא
 אדראכהם וינטפא צו עקרהם וערפהם ויצידו
 פארגין באמררה כמא קלנא מתל אקסמה אתאניה
 ויוצלו לדרגת גאפלין, ואחסן אן נקור גאהלין
 פצאר האד אכתאב דהאד אפרקה מתל אכחם
 ולאנצאפה ואסתחפאין למרצת אנצר אדי פי
 אקסמה אתאניה מן אומור אשמש וירגע עקרהם
 לצווהו, ולהם ארגייה פי אשפא אתאם, וקד
 עברהם אסייר סרימאן עה פי מהלת ב' פיקול
 פי חק דאך וראיתי אני שיש יתרון לחכמה מן
 הסכלות כיתרון האור מן החשך וזאד יובבך
 פי חק דאך החכם עיניו בראשו והכסיל בחשך
 הודך וכדאך ינצם אסייר ישעיה אנביא ע"ה מ"ד
 ההרשים שמעו והעורים הביטו לראות, וקד
 תמתלת אחכמה מתל שגרת אחיאה כמא יוקל
 משליג עין חיים היא למחזיקים בה. תס"ו כי
 חיים הם למוצאיהם, פנטלב מן רבנא אן ירוקנא

פראיץ אקרוכ

באעקל אצא פי ואמוך אדארך ויסוקנא דלעבאדא
ואפטאנה אמאן וואעתקאד, פנפהם ונרע
ונתבששף דרצו אכארג מן שריעתנא אקדסא
ונגאל פנהו ארצא ואגרץ אכאמר ארחמא ואשפקא
אמן, ובראך

נתם א חגב לאוול בנה אאיראה אכארי
אוהיד ארי לס יתחוור

ותממת למחאורה פי אמאן אאנפראד
בנה אמולאה אכאק כאסב לעלם ויעבאד.

חגב לעיאר

והו

(שער הבחינה)

פי מא יכץ לעיאר ולמובאחתה לתתבית פי
מכליק למוראה סבחאנהו ולכיראת למעטייה
להם באחנאנה וארחמה וזייד לכרימה , חית
אן מן דאך נרא קוות לאילאה תעלה , ותבאן
לנא עצם גלאתהו , ופי הארא לחגב סתר
אפעל דון לפתוח אבתדאי .

לפתוח ללחגב אתאני

קא אמואלף , למקתצא מא סבק מננא מן
אמחאורה פי חגבנא לאוור מן חאראכאת תוחיר
אכארי אנהו לאבר אן יכון אעתקאר פי דאך
בצפאות אקרב ולנייה , וכאנת מובאחתתנא פי
אחכמה לכאיינה פי כלקת אדניא וארכאבהא
אדי דאך ירלדנא ללתריק למוביינה וגורדהו והו
אמסרב למסקול לנערף חקוקייתהו פלדאך
אתלזמנא לנכאות מעהו חגבנא הארא אתאני
אקאבל ערינא פי שאן מובאחתת אדניא

וכ' לקחתה

פֿראיץ אַקרוֹב

וּלְקַאָתְהָא לִיכּוֹן יִתְאַבֵּק מֵעַא אַנְקֶצָא אֶלְהַגֵּב
לְאוּר וּבִלְצוּאָב וּכְדַאָךְ מַלְמַמִּין לְנִלְאוּת כָּל חֲגֵב
דְּגִירָהּ לְמִקְתָּצָא מֵא יוֹאֲפִקוּ אִמְחַאוּרָאָת לְאַחַד
בְּעַד לְאַחַד מֵעַ בַּעֲצָהֶם וְכָל חֲגֵב יִנּוֹר עֵלָא אֲדִי
הִבְלָהּ וַיִּשְׁבֵּא לָהּ וְכָל חֲרָךְ יִגִּיב בַּעֲדָהּ מִמָּא
שִׁיכָאוּת וַיִּתְאַבֵּק מִן אֶדְפִּינוֹן אִמְתַּעֲלִיקָהּ
בְּתַלְזִיִּים עֲבָאֲדַת אֶלְמוּדֵאָה סִבְחָאֲנָהּ
אֲדִי כֹאן כִּלְקִנָּא לְדַמְתָּהָ כִּמָּא יוֹקָא פִּי חֶק
דַּאָךְ קַהֲלַת גִּ' וְהֵאֱהִים עֲשֵׂה יִשְׂרָאֵל מִלְּפָנֶיךָ
פִּרְדַּאָךְ עֲלִינָא אֵן נִבְרָא נִתְעַאֲטָה פִּי חֶק
מוֹחַאֲסִנָּאָת לְמוּרָאָה וּכְרָאֲמַתָּהּ בִּלְרַחֲמָה עֵלָא
מִכְלִיקָהּ בִּלְגִּסְבָּה אִירָא יִדְּלָהּ תַּחְתָּהֶם גִּמְלַת
לְמִכְלִיק בְּגִיר פִּרְזוּ כִּמָּא יוֹקָא "תַּהֲלִים קִמָּה" טוֹב
הָ לְכָל וּרְחֻמִּיו עַל כָּל מַעֲשֵׂיו וּדַאָךְ יִגְמַל בְּגִיר
שִׁי מִן אִפְרִזוּ נִאֲבַד אֵן בַּעֲן אִפְרָאֲד מִן לְמִכְלִיק
וּקוֹר גִּלְהֶם לֹס יִדְרָכוּ מַעֲנָאָה אִבְרָא לְמַחַאֲסִנָּאָת
לְכֹלָךְ וְרָא יִפְחֲמֵן עֵלְאוּת דְּרַגְתָּהֶם וְלֹס יִלְתַּפְתּוּ
לְתַרְכָּאֲתָהֶם מִן תִּלְאֲתָת וְגוֹה .

לְאוּר וְגַה , הוּא מִן כְּתֵרַת לְהוּת לְכִרּוֹק
פִּי הִרְכָּאָת לְעֵיִם וּכְתֵר יִשְׁהוּאֲתָהּ וְאַפְשָׁאֲשֵׁהּ
וּרְגִיאוּתָהּ לְבַעַד עֲלֵיהֶם , פִּיגִיב בְּרַאָךְ עִקְדָּהֶם
לֹלָא יִחְרָךְ וְרָא יִתְבְּאִין פִּי מוֹחַאֲסִנָּאָת לְבִאֲרִי
וּכִירָאֲתָהּ וּסְכַפְתָּהּ וּכְרָאֲמַתָּהּ פֹּאן מְלוּבְרָהֶם

פראיין אקלוב עט

מהעלדקא , פי תתביע רגזיתתם ומא ייטבע
נפוסהם , מן שהואת אדניא וחלאואתהא
וקצדהם ליצערו ויזידו לקדאם לינאו מטליבהם
וגרצתם פאנהם לכל דרגה אדי יוצלו להא תזיד
תטלב נפסיהם מא אעלא ומא אבלג מן למחצול
להם ויגריו עלא מא שיתחצצל בעד ראך , וכל
דרגה מליחה למחצולה להם תנחקר פי עיונהם
ותצגאר פי עקלהם ויקצרו אדי אבבר מנהא
ולמא יראו ליר גירהם אבלג מנהם יחססו פי
נפוסהם כאנהו תלך אליר , מפכוך מן בין איריהם
וחקרו כאן להם , ולהם ארלצה פיה ולמא
אנפקרת מנהם האדאך כאן חאדת מוצר ודוני
איהם כתיר בגיר מא יפיקו אן ארב מבזוע להם
מוחאסנאתהו בארחה וביד כרימה ויוקא פי
חק ראך כי לא יבינו א פעולות ה' וא מעשי ידיו
יהרסם ולא יבנם תהלים כ"ח ומא הווא תעלה
מוחאסן להם באשפקא .

וינצם פי חק ראך (תהלים י"ד) רשע כגובה
אפו כל ידרוש אין אהים כל מזמותיו -

ואנה אהאני , הווא אן אאנסאן ינכלק פי
האד אדניא עריאן ובכום ובגיר עקל ולא פהאמה
הו מתל אחיואן אבררי , פינתג וידרג ויכבר להו
אעקל וידכל פי אהל אדניא ויתפצצל עלא

פראיץ ארקלוב

אחיזאן וינא מן כיראתהא מן אפלוס, אלכאס
אמאכול ואשרב ואזואג, ובאקי יעדא דרגה
בעד דרגה חיתהו יתברדל מן חיה והשייה
לכלקת אדם כיאר אללקאת, פיתאנס כונרהו
רוידן רוידן יחוג אלכיראת אאילאהייה פיתאנס
בהם ויצהרו להו חקוק טביעייה ולאזמין פי
דנות אחיאה, ודהו ארכצה ועלא אדניא אחק
אואגב אן ינאסם, פיציר עדים אקנאעה מן
דאך, ובדנהו ועקלהו יטלבו מא אברג ומא
אברג, וחיתהו לא יפיק בנפסהו אנהו ואקף פי
גאיתאסתנכארבכיראתאמוחאסנאנתהו
ואנהו פי עמדת כאפר חקיקי בלמררה
פאנהו גיר זאיד עלא קדאם פי תכרתיר
שאהואתהו ולרגה למא אחסן, וימקט כל מא
הו פיתמן אמוחאסנאנת, כמא נצינא דאך פי
אעלא חגבנא האדא אבארך, ובאעכס דלום
לאסתחמאר ולשכר ללמולאה סבחאנהו בר
ינכה כיראלה, ויזיר ילום אידא מקטהו בעץ
שי מא מנהושי, כל דאך אתדרג אלדי תדרג
ולסנאסה ארי סתאנס, ודאך באדמיתא דאחד
לאנסאן דכי לאצל וכירי וחנין אדי דקא רציע
מרמי פי אשארע, מתרוך עריאן עטשאן יבכי
וישחק פי עין אמות, פהזהו דאך לאנסאן אלכיר
יחמל

ואתחזן ביה ואדאהו אילא מחלהו ובסכפרתהו
 עליה צרף עליה מן ארצאעה אילא אין צאר
 עאנב כביר בקר רשיק וכל עקיק [אחמר] דאת
 גמר עאקל כמאי וצאר האדא למקוט אדרי
 צאנן פי באהו אנהו האדאך אנסאן מתדזום
 באקאמתהו , פאנהו מתאנס בדאך , וצאר יקום
 וישב ויסתם פי אצהר למכאר אדרי קססח עליה
 קרב דאך לאנסאן חית אן מנע מנהו בעץ אשיא
 לדירה ופשאשיה ולא כאן ירא אלכיר אדרי עמל מעהו
 כונהו כאן מלווח מרמי ולו מא כאן האדא אדכי
 לאצל למאת באמררה דאך ארציע וכל דאך
 למקתצא אסנאסא אדרי דבגת פי גסס אצבי אדרי
 כאן מתעאשר מדה מע מוחאסנהו וכאן יצהר
 להו שי לאזם ואקילא ממקוטין מוחאסנאתהו
 באמררה לאגל בעץ אשיא צעיפת למענא
 ובאעבם באמשללט זאר האדא לאנסאן אלכירי
 סמע באנסאן צעיף אברן ודאת אצול
 וכאן מחבוס עלא אי ריון קוייא או צעיפה
 אדרי לא לחקת ידהו לדפעהם פאעתנא דאך
 לאנסאן ודכל מכאנהו פי אדיון ודפעהם ופכהו
 מן אהבם וגאבהו לדארהו ואכלר יקום ביה
 באקאמה צעיפה באנסבה ללקאמה מתע רציעהו
 לאוור , וכאן האדא לאנסאן אלכיר מעתרף הק

פֿראיִן אַקרוֹב

אַמערפּה בנמיל האדא אַאנסאן אַלירי אכתר
ממא הו חההו ליעתרף אַדא ורא בלנסבה
אערתאף ארציע אמוקאס באקאמה פשאשייה
ומצאריך דאכלייה וזארגייה . ודלף מן גאנב
אדי האד אַמסתחסן אַגדיד דרך גצרתהו אדרי
כאן פיהא , ודרך אַוסאע אדי וססע עליה האד
אַאנסאן אַחאסן להו . ובדלף כאן יסתכתר כירהו
בכל וגה ובכל לסאן . אמא אַאוור גאמר פי
גמרת אַגה . ואסנאסה צארת להו מתל אן חק
ואגב עלא מוחאסנהו ואקילה ממקוטה אפעלֿהו
ומוחאסנאטהו מעהו . ואנמא אברראני אדי יעקל
זוגה ומא אַחסן להם אַמוחאסן . כאן יערף
אדי , אַחק ואגב ערא אַצניר אַאוור ליסתהמד
ויסתכתר כיר מוחאסנהו בלא
מהא ולא עטלא ולא היאס . ופי חק דלף יקור
הושע יא ואנכי תרגלתי לאפרים קחם עד
זרועותיו ולא ידעו כי רפאתים , ואתלת וגה
הווא , אן יתסבב אַאסתנכאר במחאסנארת
אַמולאה פי קרב אַאנסאן , מן כתר אַמסקארת
ואלהמוס אדי יציר אן תליר באַלמכדוק
וחוארת אַמרצה ואַמוגעה ובעץ כסאיר וכסראת
פלמא או פי אַאבראן , אלה מעאפינה , פינטק
אַאנסאן מן וגעהו וזמומהו . ולא להו עקל

פֿראַיִן אַקרוּב פֿא

בֹּאשׁ יתנרכו ויפיק אן חתא האדו אלבלאואת
אַצאבבין עליה הם ארב או רתרבאת או
עקובאת מן אַמולדא, מן גאנב תגרבאת אַמעוזה
פֿאַן אַרב אראד ליבליה ויגרר ויעיר צמיררו
בדאך, האסאה תעלא, פֿאַן עוזהו אלמולדא
סבחאנהו תעלא, או אנהו יעאקב פיה ויאדכחו
ען אַפעלאו אירא כאנת פאחשה ורדילה, ויוקלא
פֿי חק כל דאך אשרי הגבר אשר תיסרנו ירה
ומתורתך תלמדנו "תהלים צ ד" ולהם אן יתפכרו
אן הם וכל מא ליהם ועליהם כסב אַכלאק ומן
רחמתהו ושפקתהו אבקאהם פֿי חלת אַנעים
פֿאירא נצב עליהם כאן דאך מן אַואגב אן יקבלו
גצבהו בארצה, ואנמא מן קוות גהלהם יצירו
יכפרו ויצהר להם אן אַפעל אַכלאק באטלויצנוהם
חסאוו תעלא כאנהם אַפעל זחשייה, וצארו
האדו ימאתלו לגמאעת עמיאן צדי תחצרת להם
מן קרב כרים בית עצימה ממלוהא מאיראת
באדוויא וכראסי ובנאך ונצבה עצימה ממה
ינאסב מקאם אַשפא להם, אן ישפיהם ויצירו
ינצרו ויבראו, פֿקאמו כלהם ידולסו פֿלבית בגיר
על־אש ובגיר מענארה ועטרו פֿי תלך
אלכרסי ואלמאיראת אַמנצובה לאגל שפאהם
וטייחוהם וכסרוהם ובזזעוהם, וטאחו ואנכסרו
(כא)

פראיין אקלוב

חתא הומא מעהם פֿי תלך ימעמעה, ואכרר
ישבו וילענו יסתמו ויסתגאצו מן מול אמחל אדי
כאן סבה פֿי עטרהם וכסרהם, ולם פֿהמו מענת
אטיב ואמוחאסנה אדי כאנת מתחצרה להם וגיר
אן מסתגאצין מן אהלדאך אדי כאנו סבבוהו
בנפסהם פֿאן יקע כתיר אן פֿרח ועז ודלא יתחצר
ללאנסאן מן רחמת אַמולאה וְהוּ בנפסהו יכון
סבה פֿי הלאך כל דאך ותפרגן הנאה ופֿרחו
ודאך יכוונהו מן גֿהלהו אקוי, ובעד יציר יציה
ויעייב. עלא בֿאקהו תעלא אנהו הו אדי הלכהו
וינשא גֿהלהו ואפֿעאהו אִוחשייה אדי סבבו להו
כל דאך אהלדאך, ולהאדא לזמת אכתב ואאדב
מן אסיאדנא אאורין ואאפרין ליפֿטנו לאנסאן
מן כל דאך, ויפֿתחו להו אבצאר עקרהו, פיפֿטן
ויכון דארך כל מא יציר, ופֿי חק דאך יוקא
„קהלת יב“ דברי חכמים כדרבונות וכנסמרות
נטועים בערי אסופות.

דלחין ילזמנא לנפֿהמו פֿי חאראכאת אַעיאר
אדי אעתנינא להו פֿי חגבנא האדא חגב אַעיאר
אן להו סתת אפֿצא והם לאוול מא הווא גֿנס
אַעיאר ותחקיקהו, אַתאני אן כאן נדן מתלזזמין
דנעייר ונמתחן אַמכֿאיק אס לא, תלת כיפֿאש
תניית אַעיאר ואַמובאחתא פֿי אַמכֿאיק • ראבע
קדאש

פב פראיין אקלוב

קדאש תמא מן גנס פי תעיין לחכמה
פי שאן למכאיק אדי נקדרר נעיירהם ונבחתהם
כאמס אמא הווא אקריב לנא אכתר מן לאנגנאס
אלל אדי נכון נחן מתלזזמן בלעיאר ואלאמתיחאן
פי שאנהו אכתר מן רפקאנהו . סאדס כיפאיש
יעיר ובאמא תנייא תכסר לעבאד לעיאר
ולאמובאחתא חתא ינכדוהא ולא ירומוהא . לא הי
ולא אמתעדלק ומנתסב דהא .

אפעל לאוול מן אחגב אתאני

קאל אראוי , אוור פצל לתביין גנס אלעיאר
ותחקיקהו אן יקדרר זאנסאן לעתנא לראך אידא
לס כאן בכיר . פינטג נפסהו ולא יעדז ולא יוהג
ולא יוכלר חיתהו יקול אן למקתצא פקר עלמהו
פי כל פגון לערום אלפספה אלפך ולסתנוים
ערס אזרעי ולמינאת ולחסאב ומא ישבא דאך
ממא יגמע זעלס למקתצא אללקה לעצמה
לאקוייא אדי אנכלקת וכמלת בהם דניתנא האדי
פאן באשוויא באשוויא ידררך ערא עקלהו
ובלסנאסה יציר ידרך חאראכאתהא מעאניהא
ואסרארהא , ובדאך יקדרר למקתצא גהר עקלהו
ולו אנהו קציר , לינא ויוצל ללמקצד וין יוצלהו

פראיץ אקלוב

ערפּה ווייז יקוא ויתהל בצר עקרהו, ויתקדם
וויציר אחד מן אַמובאַחתין ואַמועיידין אַאכּתּר
קויין פאַן אַאנסאַן מתחציר באיש יוצל לכל מקצד
ולכל דרגה וגיר אנהו מעתני וכדראם נאטנ
רכיז וקוי, פֿיתבאין פי חכמת אבארי תעאלא
יתפּרט עצם גלאת קדרתהו פי גמלת אַמכּליק
כל אחד לצנפּהו ולמקתצא אַסירה אַטביעייה
אַמטבוע בהא ולא יתקץ עליך אַחזל ותקול אן
אַלרקאַת פי האד אדניא עלא מלאין אשכּא בגיר
ערד, ופּרקאַתחם לא תחצא, פאַן בכל מא תרא
אַעין כת־ת פּרקאַתהם ואכּתלאף אצנאפהם,
ואנמא אַסאיק ואחד ואלסאם פי תרתאברהם
וסירתהם סאם ואחד פאַן כלדס מוסאקין
מן רחמ שלטת אלוּחיד אלוּאחד
ודאַך ימאַתל אַשמס ידי תעטי שעאַעה אואן
והיא וּחידאַתעטי אואנהא עלא אבלאר למקתצא
אואנהם ולונהא ואחד, תשפי ותמררין תשכּן
ותבררד ובעץ מיראַר אַשמס תשכּב אכּרד ללמריין,
ודי נאַתרא מיתל אַמאַה ידי הוא וּחיד פי
לונהו ולמא ינזל עלא אואן אַאנואַר אַמכּתלפּה
יכּתלף חתא פי לונהו למקתצא אַ אואן אַנאַזל
עליהם (ומתלהו אַנדוא) ישקי אוראַע עדידאַ
והוא וּחיד וויציר אן ערא אַבעץ מנהם יקצי
כּאָלסרעפּ

פג פראיזן אקלוב

באסרעא אַקוויא ועלא גירהם במהלה טוילה ,
וכון אן חכמת אַכאק מתפרקא עלא ערד לא
יחצא עלא כלקאת אַדניא , עלינא דנתרככו
ונמהל פי פּהאמתהא חתא נוצל למקצדנא פאן
לא שך אן כלהא וחידא ומתצללה תחת שלטה
וחידא כמא פּננא דאך דאים וכו' כלקא לממתצא
מא שתסתפער תבאן אפעלאהא פאן לא לרצאהא
ולא לעכסהא יצדר פעלהא מנהא ואנמא גרין
וישלטת כלקהא אוחיד אדי סאקהא לדאך אפעל
חיתהו יוגב למסאק אַדניא ומא יכין פי דואמהא
ותראתיבהא וכתל אַנאר ואמאה אדי מן טבעהם
יסכלנו ויברדרו כדאך אכלקאת אכל מאדונין
תחת שלטת אמולאה סבחאנהו ליפעלו פעלהם
פי אַעלא פיבאן מנהם צלאח גמרי אמקצוד
לכרקת אַעלא תחת אַחכמה ואשלטה אַאילאהייה
וכון אן אמולאה לא הו מגצוב ולא מתחווג ולא
מטבוע ומגצוב גצב טביעין ואנמא יתשלדט
למקתצא גרצוהו תעאָה וחכמתהו
אדי תתמס קצדהא לתתמים צלאח אַדניא
וכלקאתהא פאן כל מא ילום ללצלאח ינפעל
ויתסאק מן אַשטטה אַעאיה מתל אכלראף כל מכלאף
ותבדיל צוראת אַבנאדם כל חר צורה מן גנס וצות
מן גנס ואוצע מן גנס לרא ישבהו בעצהם פאן

פֿראײַן אַקרוּב

תִּשְׁבֹּאֵהֶם יִכְלֹף כְּלִיאַן כְּבִיר . וּבְכָל דֹּאֲלֵךְ לֶם
נִקְדֵּר לְנוֹצֵחַ בִּיאַפֿראַד פֿי חֲכֻמַּת וּשְׁלֻטַּת אִבְאָרִי
וּאִמִּיתֵל זְוֹאחֵר אִו אֶתְנִין יִכְפִּיו , פֿאַן רֵמֶז
אִמוּחֵל אִדִּי יִמְנַעֵנָא וְצַעֲף עֵקְלֵנָא אִדִּי יִתְעַרְרֵן
רֵנָא מִן אֶתְוִצִּיחַ פֿי חֲכֻמַּת אִבְאָרִי אִדִּי לִמְקַתְצֵנָא
גִּרְקֵהָא נִתְשַׁמֵּס נַחֵן אֶעֱבֹאד קֶצָאר נֶצֶר אֶעֱקֵד
מִן אֶפֶהֶאמָה הָאָדִי אֶגְלֵבָה וְאֵלֶּה גֵּלָב .

אַפֿצֵל אֶתְאִנִּי מִן אֶחָגֵב אֶתְאִנִּי

אַמְקֶצֶד פֿי פֿלֶספֿת הָאָדָא פֿצֵלֵנָא אֶלֶתְאִנִּי
הוּ : אִן כֵּנָנָא נַחֵן אֶעֱבֹאד מִתְלֻזְמִין לִנְעִיר
וּלְנִבְחַת פֿי אֶלְלֵקָה וְאֶמְכָּאִיק אִם לֹא , פֿי הָאָדִי
אֶחָה נְעֻטִי עֵקְלֵנָא וְנִקּוּל כֵּמָא קֵלֵנָא סֵאבֵק אִנְנָא
מִתְלֻזְמִין בִּיאַוֶּגֶב עֵלִינָא אִן גִּלְתַּפֿת לִלְלֵקָה
וְאֶמְכָּאִיק , וְנִתְחֹאֹר מֵעֵי נְפֻסֵנָא פֿי עֵיִאָר
וּבִהַת כִּלְקֵתָהֶם , פֿאַן מִן אֶעֱקֵד , וּמִן אִשְׁרִיעֵרָה
וְגִמְלַת כְּתֹאבֹאֵת , וּמִן אֶקְבֹּל וְאֶרְצֵאעָה , אִלְדִּי
רֵצֵנָא מִן אִוֹלִינְנָא קֵלֵנָא וְחֻקֵּנָא אִן עֵלִינָא
אִוֶּגֶב בְּרֵאֵךְ . וְהוּ אִן מִן אֶעֱקֵל פֿאַן אֶאֱנִסְמֵן
מִפֿצֵּצֵל עֵלָא אֶהֱאִישָׁה אֶלְלֵאִם , וְיִתְפֿצֵּצֵל עֵלִיהָ
כִּפְשֹׁאֲנֵתָהּ מֵעֶרְפֵּתָהּ וּפֶהֶאֱמֵתָהּ וְגֵהֵד עֵקְלֵהּ
אִדִּי יִקְרֵר יִקְבֵּד אֶמְחֹאֹרָה פֿי אִסְרֹאֵר כֹּל חֲכֻמָּה

פד פראיין אקרוכ

כמא יוקא איוב כה מלפנו מענגה מאלפנו
מבהמות ארץ ומעוף השמים יחכמו , מענגה
אן עטאנא עלם אכתר מן זואיר אדניא ומן טיור
אסמאה , ולמקתצא מא יחרך ויגרה לאנסאן פי
סיסאן אלהכמה ויבחת אנצאנהא יציר בדאך מפצל
עלא אחיואן ואידא יסתקנע באתהו ישובעד מן דאך
לא יכפי אן נקול רם יתפצל עלא אחיואן בר
נקדר נקול אנהו יציר אקל מן אחיואן באמרה
פהם עאמלין אלקצור מנהם למקתצא
כלקתהם והו לט עמר מא עליה ומטלוב ביה
ומא יוקא פי חקהו "ישעיה א" ידע שור קונהו
וחמור אבוס בעריו ישראל לא ידע עמי לא התבונן
האדא מלכצנא מן לעהל :

ואמא מן אכתב ואשריעה , אנהו יקור . תם
מ" שאו מדום עיניכם וראו מי ברא אה , ויקור
תהלים ח" כי אראה שמייך מעשה אצבעותיך
ירח וכוכבים אש- כוננתה ולדאך אידא כטא
דאך לאנסאן יוקא פי חקהו כמא אפסוק מרה
אנוש כי תזכרנו , תפצלהו עלא אחיואן וכן אדם
כי תפחדנו וייד ינצם , ישעיה מ"
הלא תדעו הלא תשמעו הלא הוגר מראש לכם
הלא הבינותם מוסדות הארץ ויקור , תם מ"ב
החרשים שמעו והעורים הביטו לראות , ויקור
קסלת

פראיץ אקלוב

קהלת ז' טוב ללכת אל בית אבדוכו כאשר הוא
סוף כל האדם והחי יתן אל לבו, פאן חתא
לראסראר היאת לאנסאן ופיאנהו ערינא לאנגב
לנעלמו כל דאך, ויקול "תם ב" החכם עיניו
בראשו והכסיל בחשך הולך, ויקול "משלי ד'
ואורח צדיקים כאור נוגה הולך ואור עד נכון
היום, דרך רשעים כאפלה לא ידעו במה יכשלו
ודאך יוררינא אן מן לא יתעב לגרק מא ירום
מן לאמובאחתא יוקא עליה דרך רשעים כאפלה
וכו' האדא מן אכתב ואשריעה:

ומן אקבול וארצאעה מן לאוורין "קבלה"
קאת סיאדנא פי חק דאלך כל היודע לחשב
בתקופות ומזלות ואינו מחשב "עליו הכתוב
אומר "ישעיה ה'" והנה כנור ונבל תוף וחליל ויין
משתייהם ואת פעל ה' לא יביטו ומעשה ידיו לא
ראו, וזאד ינצצו פי האד אחק, מנין אדי ירום
לאנסאן ליעקל ערם אפלך ורסאבארתהו פי
אתקופות ואמזרות, פאן יקול אפסוק "דברים"
ושמרתם ועשיתם כי היא חכמתכם ובינתכם
לעיני העמים אשר ישמעון וכו' וקאו אמא הייא
אחדאקה ואפהאמה אדי תתשהר בין אלאמם
ימכן לנא ארכצה לנקול אן האדא ערם אפלך
ויקול סיאדנא הוי מחשב הפסד מצוה כנגד

פֿה פֿראיץ אַקלוב

שִׁכְרָה , וּשְׁכָר עֲבִירָה כִּנְגֵד הַפְסָדָה , מַעֲנָאָה כּוֹן
אַעֲרָף אֵן אִידָא כִּסְרֵת כִּסְאָרָה לֶאָגֵל אֵן תַּעֲמַל
מִצּוּה , עֵנֶדֶךְ לֶאָגֵרָה עֲלִיהָ מִן אִכְאַלֶק רִתְנִטִי
אִכְסָאָרָה . וְלֶאָגֵרָה כִּיף לֹם תַּעֲמַל עֲבִירָה יִנְדַּפֵּעַ
דֶּךְ לֶאָגֵל אֵנֶךְ כִּסְרֵת לִכִּיף מִתַּאעָהָּ וּמִנַּעֲתָ
נַפְסֶךְ מִנְהָּ , וּקִיָּו אֵן לּוּ מֵא אֲנַעֲטָאֵת לֶתּוֹרָה
כִּנְנָא נִתְעַלְלָמוּ אֲחַסְמָה „צִנִּיעוּת“ מִן אִלְקִטוּץ
וְלֶעֱרִיּוֹת מִן אִפְרֶךְ , וְלֶאֱרַבֵּיָה לִלְצֶרֶאפָּה מִן
לֶסְרֶדוֹךְ וְלֶכְטֶפֶה מִן אֲנִמִּיא , וְהוּ אֵן אִקְטוּץ
לִמֵּא תִלּוּזְמָהָּ מִהֶאֱרַבֵּהָ אֲתִקְצִיהֶם בִּלְסִתֵּר וְלֶפֶרֶךְ
מֵא יִתּוּזוּג לֹא מַעַּא גִּנְסָהּ וְלֶסְרֶדוֹךְ קִבֵּר
גִּמְעָהּ מֵעַ אֲדוּאָזָה יִסְאִיסָהָּ וִירְצִיעָהָּ וְלֶאֱנִמִּיא
תַּסֵּס לִשִּׁי אִידָא סִמְמַת פִּיָּה רִיחַת צֶאחֲבַתְהָּ
אֲנָהָּ כֹּאנֵת קֶרְבַּתְהוּ תִּבְעֵר הִיא מִנְהוּ , וְכִר
דֹּאָךְ לּוּ מֵא אֲנַעֲטָאֵת לֶתּוֹרָה כֹּאן עֲלִינָא לֹאֲגֵב
לִנְפָּהֶמוּ הוּ וְנִירָהּ מִן לִמְבֹּאֲחַת וְאַלְעִיָּאָר פִּי
כִּלְקָאֵת אֲדִנִּיא , וְדִלְחִין מִפְּהוּם בִּאֲתַמָּאס .

אַפְצֵר לֶתַּאֵת פִּי לֶאֲחֹב לֶתַּאֲנִי

פִּי הֶאֱדָא נִתְפֹּאֲהֶם כִּיפֹּאֵשׁ תִּנִּיִת לֶעִיָּאָר
וְלִמְבֹּאֲחַתָּא פִּי לִמְכֹּאִיק , וְנִקּוֹל פִּי חֻקְהוּ , אֵן
אִמְבֹּאֲחַתָּא וְלֶעִיָּאָר פִּי לִמְכֹּאִיק הוּ לֶתְפֹּאֲתָ

וּחִלְתַּעֲיִין

(ככ)

פֿראיין אַקלוב

ואתעיינ פֿינל חרכאן אַעסם ואסתכראגהא וכל
מא יתעדלק פֿי אומורהא ופֿי פֿהאמת אפראד
כל שי מתרכבב ומא הי נתינת צלאהו ואמאיר
אבאינה מן דאתהו ושביהתהו ומא יתסבב מנהו
ומא הי אסבה אדי תקימהו ותאממתהו, ולמאדא
אנכלרק, וכדאך ירום לנחם אבהג, ואכאברייה
ארוחאנייה אדי תהבהב לעיון צמירנא עלא וגה
אַעסם ועלא וגה כלקאתהו למקתצא אסואיע
ואחוארת; והאד ארוחאנייה אדי תזיד תקים
ותעייש ותקום מן אַעסם אילא אמתכללם
ותסביב אכלאיק ואמתסבבין מן אַסבאיב.
ותראתיבהא אכאמלה, ואלוולאנייה אַמנוורא
בבהגהא כל מתקדרם, ואַסומייה, וכל מא פֿי
אדנייה מן אצמהו, לסחרתהו, בחורהו, תכלכילהו
ורכחהו, עקודת מא עקר פֿיה, ואנוע אַגארי
אנבאתהו, פוקאנייה ותחתאנייה, ואן נפֿהם אן
אעאירכבהונאית אַתמאס פֿיתרכיבהו ותראתיבהו
וקסמהו באַפֿהאמא ואַתבין, חיתהו צאר יוררי
כל שי מן אדניא תקול אנהו ינאדי וימדה וישבח
ויפֿכר אַכאַק אַעצים פֿאן כל שי יורריה עלא
פֿאעלהו וכל פֿאעל יבאן עצמהו עלא וגה שגדהו
ולאזם אן נעתרף אן כל מא פֿי אַעסם מתרכב
מן אַגסמי וארוחאני, מתמגסין פֿי בעצהם ומכטלטיין

פ'ראיץ אקלוב פו

חיתאן כל מנהם יצלח ויעייש ויקים רפיקהו
מתל ארוח ואגסה, פלאנסאן ואדלדיוואן
ואדחכמה אללאידה פי כל אומור אדעאלם
חנקסם מן תדרת קסמאת, אדלאוולא
מנהם אמאירהא מפהומין כתיר ומתבקטא מע
לאנסאן חיתהו יעקלהם חתא אדגאהל חק
אמערפה, וכצוץ לעולאמה ואחדאק, מתלציוב
וישרוק אשמש, ובטש נורהא עלא אגנב אלדי
תנול עליה, ומן ראך תקע מנפעה לסכאן תלך
אמכאן, כמה ינצם תהלים ק"ד תזרח השמש
יאספון ואל מעונותם ירבצון יצא אדם לפעדרו
ולעבודתו עדי ערב, מה רבו מעשיך ה' כרם
בחכמה עשית מלאה הארץ קנייך.

ותמא אתאני נוע, והו מתל אלמות אדי
חדאדת ופיאן אמכרוק אדי לם יקדר יפיהם
מענתהא ונרקאה לא לעלם אקוי, והאדא פן
בעיר ומסתלפי עלא לאנסאן, ופיה צלגאח
אדניא ונפעהא, כמה יוקא "בראשית א" וירא
אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד, ופסרו
סיאדנא והנה טוב מאד זה המות, מענאה
למות צלחה ומליחה, ויקול לחכים סלימאן ע"ה
"קהלת ד" ושבח אני את המתים שכבר מתו מן
החיים אשר הם חיים עדנה, ואתאת נוע אדרי

פראיץ אהרוב

רא מפֿעוּחין ומפֿהומין וליא הם מתדררקין .
פֿאנהם מפֿהומין מן סירה וגארקין מן גִּירֶהא .
וילזם אן אַנסאן יתפֿאהם ויתרכזו פֿי גואמצהם
ודאך תבדיל אוקאת אַעאם אַמרבֿעה , אוהאת
תבדילהם . תקופה וּמא ישנה דאך וכל אַנסאן
חכים יכִיר אן רא יתגִיב עריה האר אלעלם
אַמאַצי־אַקוי , ויפֿהם רקאקתהו ואלרוחאַני
אַמתשלרט פֿיה ומן דאך יאכד בראהין קאטעה
פֿי קוות עַצם גלאת אַמולאה חית אן יתלו אן
יתבקט ויעתקד פֿי עבאדת אלה תעלה בְּגִיר מהלה
רמקתצא פֿהאמתהו מן עדאות גלאתהו ואלרהבה
אַמתמכנה פֿי קלבהו מן קדר אר־עאלי אלוּחִיד
וסכפֿתהו ערא מכלִיקהו , וכיראתהו אַמבזועה
לדאַנסאן מן גִּיר מא סבק שי מן אַחסן וטיב
אַאפֿעט מן אַאַנסאן , פֿאן מן כרס אמהו מרזוק
באַחנאנה ואַשפֿקא ואַכראמה אַאידאהייה , וכל
דאך כמא הלנא בְּגִיר מא כאן יקדר אל אַנסאן
או אַחיואַן יוררי חתא מאהיא מליחה אַלדי
יסתאַגר עליהא .

ובעד אסתפֿהאמהו כל דאך , יפֿרו מן
גִּסומיית אַעלס קדר יצלח ללחיאה ותראַתיבהא
באַלקיאם פֿלעאלס , למקתצא מא ילזם בְּגִיר
אַלתראעאת ודאך חכר מא יקדר יצאוב אַחיאַת

פז פראיין אלקלוב

מתאעוהו באתרתיב ואנצאפה ואהנה , ויכון
מסתוזי בגיר חונה , ויתרך לפשאשאת ואריאקאת
ואכיפייאת , ידי האדו יתלפו אקלוב מן עבאדת
למוראה תעלה פיגתהד ליחצער ללאכרה יום
אן תחצער אנלתהו ליקאבר כללקהו פי דגית
ארואם ויעמר חסאבהו אן כל מא יתכסב ויתנסב
פי האד לעלם וריאקאתהו , פדאלך גיר סקוט
וכסר למחפוצה ליום אאכרה , ומא יצח דהו מן
כל דאלך כאן אלכפן אדי יכרמוהו ביה אפאצלין
בעדהו , ואמא אגאהל יצן אן קד מא יגרי
ויטיח ליכסב ולירוק פי האד ארניא כלהו יצלח
דהו פאנהו חאסבא כסב וסכנא ללאבר וינשא
למות ויום לכסר ולאכרה , פיגתהד ויגמע כל מא
פיה מן אקווא ליגמע אכסב ואשעי ואגנא אתאם
ולא יכמס אן כל דאלך ירבח מנהו גיר אשקה
ואתעב , וכל מא ישקה ויגמע ויכסב יבקיה
לגירהו בעדהו וימכן יציר אן כאן ערוה פי
חיאתהו ויתלף ען אכרתהו .

ודאלך בארמיתאל לזוז אכוא אלדי
ורתו מן אביהם כל מנהם ארץ לדמת
פדאחה ותלזמרהא ארלדמה ומסמורהא
ען זוגהם כל אחד אלנצף מנהא , ולא
כאן להם ישי מן לכסב דונהא , ולא להם ליכדמו

פראיץ אקרום

כדאם ליתלהאו בהא בלאגר, ולוכאן תנכדם
ותתפלח תלך לארץ להם מנהא רג'יה קוייא
אן תהניהם מן עישתהם כמא ילום, וכאן מנהם
ואחד חאדק ונאטו וחרין וכדראם עצים ואתאני
אך כאן בלאץ לאכיה פאנהו גאהל ובכיר ומרהכי
ובארד דרע פפאן ען נפסהו דאך אאך אחאדק
ופהם אן בלאחרץ ערא ארצוהו יציר מנהא גני פי
קדלת סנין ואנמא לוכאן יתלהא גיר בהא מא
ילקא דא מא יעיש ולא במא יעיישהא פסלרם
נפסהו אגיר מסתכרם פי ארץ גירהו ובאגרהו
כאן יקום בנפסהו בלאצבט אואגב ודמא יפצל
ישי מן אדראהם פינפקהו ערא תלך לארייצה
מתאעוהו ואידא להו אוקאת ראחה כאן כדאך
ינפק תלך אוקאת עליהא ויכדמהא וינקי ויחרת
ויזרע ויגבר וישקי וינקי תאנין וינצלצף וראגי לוקת
רמיאן אגללה פכאן יגססר מן פרום אגרהו
שוויא וישרי ביה מואען ומא ילזום לדארץ ויגססר
כדאך סואיע יכדמהא בחרץ ובפרחה אילא אתא
ליום יום ארגיה ואפרח יום טאבת אגללה ורמאת
ערד ואפר וטייב.

פגמע תלך אאך אחאדק ואחרין גלדתהו
באפרח ואסרורוהבטהא ללסוק פיגיב פי סערהא
קדר מא יקום ביה לרעאם לאתי באפאצל

פֿראַיִן אַקרוֹב פֿח

פֿסלדס פֿי סידהו אַדי כאַן יכרס אַגיר ענדהו
ואַעַתנאַ בֿי־כאַמל לכרמַת ארצֿהו בֿאַפֿרח וצאַר
חאַכס נפֿסהו וסיד ולאַ ממלוך וצאַר יגֿמע וקַת
בעד וקַת מן אַסטגלֿאָ ויביע ויכרס ויחרץ וישקא
וישרי אַרץ בעד אַרץ פֿילד־טרום מע
אַרצֿהו וצאַר כֿדאַלך פֿללֿאַח עציס
אַכברַה ואַכסב , ולאַ עאַד כֿדאַס וצאַר רֿיִיס
נאַצַר עלאַ עדת כֿדדאַמין מן תַּחַתֿהו יאַכל
עליהם פֿלפֿרוס בֿאַהנאַ ואַפֿרח , ואַנחסנת
אַכרתֿהו אַחסן מן אַווֿדהו .

וכאַן אַאך אַגאַהל בֿאַעכֿז כֿדאַלך , וכאַדי
חַתַּא הוואַ כאַן מסתכרס ענד סידהו כאַלאַגֿר
ואַנמאַ כאַן יאַכד אַגֿרהו ויַצרפֿהו עלאַ אַאַכר
כֿרהם ולאַ כאַן יקראַ חסאַב אַפֿעֿאַה לאַרצֿהו
וכֿדאַך אידאַ חדתֿ להו יום ראַחַה כאַן ירתֿאַח
ויַצרף פֿיה בֿאַואַפֿי מן אידֿאַ פֿצלֿלֿהו בעץ
כֿרַאחַס מן מצאַריף אַיִאַס אַכֿרמַה , ואַוקאַת
מֿרֿאַחַהו מן אַכֿרמַה כאַן ירוּק כֿדנֿהו מע
עִיֿאַהו , ופֿי אַכֿרַאעַה ואַקֿהאַוי , פֿבֿקאַת ארצֿהו
כאַליַה ואַחרֿריַה נאַבת פֿיהאַ , וערס תַּכֿמַּהֿאַ
ווֿהעוּאַנַהרס ונֿאַר אַואַד בַּחמֿלֿהו עלאַ אַשגֿאַרַהאַ
כַּמַּא יעבֿבר אַחֿכֿיס , מֿשֿלי כֿדֿ עַר שִׁדַּה
אַיש עַצל עבֿרתי ועל כֿרס אַדס חסרֿ לב וַהנֿרַה

פֿראיץ אקלוב

עלה כלו קמשוננים כסו פניו חרורים וגדר
אבניו נהרסה, ובדאך יתבאין תרא אחאדה פי
האד אחכאיה אמעברה לחדיתנא, ויפכר מן
שיציר פי אכר דניתהו אדי אאכרה הי דנייתהו
אחיקייה ויפעל ויחצצר כל מא שילזמהא בכל
אעתנאהו וגהרהו, וינפק אפאצל מן גהרהו
ואוקאתהו גיר ליהא ולא לרהאר ארדניא
אעאברה. ולא יעמל מתל אגאהר, וינפק כל
מא להו לדמת האד ארניא, ויגלק עיון עקלהו
מן לאכרה, ועבבר אחכים מן דאך "תם" ואחזה
אנכי אשית רבי ראיתי לקחתי מוסר.

אפצז אראבע מן אחנב אתאני

פי האד אפצל קצדנא לנביין קראש תמא
מן גנס פי רתעיין ארדזכמה פי שאן
אמכאיק אדי נקדר לנבחתהם ונעיירהם פנקור
פי שאן דאך אן אארכאן אמתסיסה מן. אחכמה
לרדניא והם אמתרסמין פי אמכאיק, לאשכאהם
עדרהם סבעא אגנאס אאווילה רקיית אחכמה
פי תאסים אעאס למא נראה אן אעאס מבני מן
אכורה לארציא ווקופהא מתוססט כל מא לאיד
ביהא ובעדהא יאתי אמאה, ובערהו אהוא

פֿט פֿראיץ אקלוב

ובעדהו אָנאר והוא ערא כלהם והאדון מוזונין ומקייסין בסיאסה גריבה וקווא עגיבה חית אן לא ימיל ולא יתחוויר מנהם שי ולא יתכלף אברא וכל מנהם מתרססם פי מכאנהו אמתלצצין להו ומתחדד וכדאף פי ארצנא אבחר גאמע אמיאה כתירא ומכוזנין פיה ללא יצערו מנהו אברא ולא יכטאו חדארתהם ויציר הדמאן גריב לוכאן תהיג מיואן אבחר ויתעזעזו , וינצם פי חק דאך (אויב ל'ח) ואשבור עליו חקי ואשים בריח ודלתים ואומר עד פה תבא ולא תוסיף ופה ישית בגאון גליך ויוקא פי חק עמדת אסמאה ואארץ תהלים קי"ט "לעולם ה' דברך נצב בשמים דדור ודור אמונתך כוננת ארץ ותעמוד למשפטיך עמדו היום כי הכל עבדיך וכדאך נצם סיידנא דוד עליה אסלאם פי אמואמיר פלמזמור מתע ברכי נפשי את ה' , וגאדי תציב איהא אקארי ממא יקננע וירייץ באך מן אלתשכר ואלתמדה פי כליקת אמולאה ומא שללט חכמתהו פלעאם , פהאדא אשכל אאוור באחכמה .

ואתאני שכל , הו אערם אגארק ותשלדט אַחכמה אאיראהייה ועצם קוותהא פי דאת אאנסאן בדאתהו פאן אאנסאן וחדהו דניאכאמלה מתמומת אאומור וגארכת אפהאמה (האדם עולם

פֿראיץ אַקרוֹב

קטן רתמים תראתיבהו, דאתהו קאמתהו,
נצאיפהו, מפאצלעו, זינהו, חית, אן פֿי חקו
ינצם אַסייד דהמע"ה ויקול ה' אדוננו מה אדיר
שמך בכל הארץ, האדי קסמא פלאנסאן תנתסב
לרשכל אַתאני פֿאן רהו כאצציאת אַדי ינתסב
לרשכל אַתאת, פֿאנהם אשית גהר
נווראנייה ורוחאנייה והו אַתאת שכל פֿי חכמת
אדניא למא נרא אָנור, ואָבהג אַמתישלרט ערִא
דאת אַאנסאן עקלהו וצמירהו ואפֿכאדרהו,
והדרתהו פֿאנהו יתכצצן ערִא אַחיואן ויעלִא
עריהם בלאף דרגאת, וצאר יִשבֿא לדניתנא
אִכבירה פֿאן הו ימאתלהא פֿי תאסיסהא ערושהא
וכל מא יתנץ עליהא, ועליה ינצם „איוב י'
בקולהו הלא כחלב תתיכני וכגבינה תקפיאני
עור ובשר תלבישני, וכעצמות וגידים תסוככני
חיים וחסד עשית עמדי ופקדתך שמרה רוּחִי
והאדא אַשכל אַתאת.

ואמא אַשכל אַראבע הו בקיית אַחכמה
אִבאינה פֿי אַגנאס אַמכאיק אַחיין אַחיואנייה
אִוחשייה אַעלי אַראבב ואַחאבב „יחב" וַגִּנֵּס אַטיר
וכל מא ינמע עד כלאיק, אַבררייה ואַבחררייה
וכל צלאחהם ואסתקצאהם קסמאתהם אַגנאסהם
ואשכאָהם ואקאמתהם אַגריבה, ופֿי חֶסֶד דאָךְ
יכֵּס

ינצם "אויב" קול אלאק לאיוב לילדד אפכארהו
 פי תעצים קוות אמולאה פיקול להו מי יכין
 לעורב צידו וכו', פהאדא אשכל אראבע מן
 אשכא אכמה אאיראהייה אמתשלדטה פי
 עאמנא האדא .

ואשכל אלאמס יבאן לנא פי קוות תפריע אשכא
 לאנבאת ואאשגאר וצלאחהס לראנסאן כל גנס
 רחאגתהו למקתצא טבאעהס ואגנאסהס גהדהס
 ותמגיסהס ואאווילין ואאכרין גרקו ועלמו פי דאך
 מבאג ותאפת פיהס תואיף עדידה, ויקול פי האדא
 אשאן (מרכיס יוד) וידבר על העצים מן הארו
 אשר בלבנון ועד האזוב אשר יוצא בקיר וגו'.

ואסאדס שכל מן אכמה פי מא יכין ויגמע
 אתהממז פי טואיף אכרעאת ואצנאיע
 ואחאראכאת לאנסאנייה לתחציר עישתהס
 באפעל גריברה ומכתלפא, אדי אלאק אמר
 באסתכראגהס לרצו ליכוננו אמאנא לעישת
 אמכרוק, וכל מא ירזס למנפעתהו באלפרד
 ובאגמלה, ויעי פי דאך בקורהו "אויב ל"ח" מי
 שית בטוחות חכמה או מי נתן לשכוי בינה,
 ויעבבר "משלי ב" כי ה' יתן חכמה מפיו דעת
 ותבונה
 פצל לנא אסאבע שכל והו תמאס
 אשכא אדי לרחמה אאיראהייה אמתשלדטה

פֿראיִן אַקרוֹב

בֿאַתּוּחַד פֿי דניִתנא וְאִי אִואַנב עֵדא אַאנִסאַן
וְאִרְכֵצא בִידֵהוּ לִיעֵרְפֵהם , מן אִשרִיעָא , אַעקל .
וְאִקְבֹּל , כֵּמא קִלנא , וְהוּ : אִשרִיעָא אִמְקֵרְדִסא
„תּוֹרָה” אִדי רִזְקֵנָא אִלְאָק וְרִסְמֵהָּ בִינְנָא
וְאִוצֵאנא עֵלָא חֲפֵצָהּ וְתִתְבִיעַ מֵא תֵאמֵר בִּידֵהּ
וּמֵא תּוֹצֵי וְתִדְרֹךְ , פֿאַן אִלְאָרְגֵּ מִנְהָּ מִנְפֵעָא
קִוּיָּא גִסְמִיָּה וְלִרוּחִיָּה , וְהִי בּוֹאִסְתָּהָּ יִנְלֵ
גִרְץ אִמּוֹלָאָה וְרִצָּאָהּ , פֿאַנּוּזוּ רִסָּהּ אִוצֵאִיאַת
אִלְאִזְמָה לְצִלָּאָה אִלְאִיק וּמֵא יִצְלַח־אֵעֵלֶם־פִּיהָּ
וּלְמֵא נִתְבַּבְתּוּ גִרְצָהּ וְיִצִיר נִנְשׁ מִנְהּ אִרְצָה אִתָּאָם
וְיִקְרֵב לָנָּא וְיַעֲיִשְׁנָא בְּכֵל מִלִּיָּח וְכִיר כּוֹנֵהוּ
מוֹחֲאָסֵן רַחִים וְכִרִים לִלְכַפְּרָהּ וְכִצּוּץ לִלְמוֹתְבִתִּין
אִמְרֵהּ גִרְצָהּ וּמֵא מִכְתּוֹב פֿי שְׂרִיעָתָהּ , פֿאַן
חֲתָא אִתְרֵאֲתִיב אִמֵּד פִּיהָּ וְאִדְבָּהָּ צֵלָּח כְּתִיר
לְדִנְיָא חֵית אֵן לֵאבֵד תִּרְכּוּ עֲלִיהּ חֲתָא
בְּקִיִּית אִלְאִמָּם וְאִל פֿיִיאַת פֿאַנְהּ צִלָּאָה
עֲצִים דְּכָל כֵּטָא וְכֵטָא , וְלֵא פִּיהּ מֵא יִנְתַּרְךָ וְלֵא
מֵא יִתְלוּחַ אִבְדָּא , וְכֵל אִאִוְמוֹר אִסּוֹאִסִיָּה
אִכְתְּמִשִּׁיָּה בְּהֵם אִדְנִיא כֵּל דֵּאָךְ אִרְבֵּי שְׂרִיעֵי
מִקְבֹּל עֵגֵד כֵּל עֵקֶל וְדֵאָךְ מִזְבֹּד מִן אִשרִיעָה
וְיִתְבַּעֵהָּ מִתֵּל אִכְרִים לִסִּידֵהּ , וְכֵל מֵא יַעֲלֵם
אַאִנְסֵאן וְיִוצֵל לִיבְרַע וְיֵאִסֵּס חֲאָנָּה בְּעַד חֲאָנָּה
כֵּל דֵּאָךְ תֵּאבַע גִּרְץ אִ מּוֹלָאָה וְרִצָּאָהּ , וְבִדְאָךְ

פֿראיץ אַקלוב צא

ירחמנא אַמולאה רננא אַרכא פֿי פֿתנת אַחִיאה
בִּגִיר גִּלְדֵּע קוי כּמא יוקא "שמות כ"ג" ועבדתם
את ה' אֱלֹהֵיכֶם וּבֵרַךְ אֶת לַחֲמֹךְ וְאֵת מִימֶיךָ
וְהַסְרוּתִי מִחִלָּה מִקִּרְבְּךָ וִיקוֹל "תם ט"ו" וְהִיָּה אִם
שְׁמוּעַ תִּשְׁמַע בְּהוֹל ה' אֱלֹהֶיךָ וְהִיָּשֵׁר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה
וְהֶאֱזַנְתָּ לְמִצְוֹתָיו וּשְׁמַרְתָּ אֶת חֻקָּיו כֹּל הַמַּחֲלָה
אֲשֶׁר שָׁמַתִּי בַּמִּצְרִים לֹא אֲשִׁים עֲלֶיךָ כִּי אֲנִי ה'
רוֹפֵאִיךָ, וּמִתַּל דֹּאָךְ מוֹגֹדִיר יֹאסֵר פֿי שְׁרִיעַתְנָא
אַמְקִרְדֶּסֶה וְכַתֵּב אֲוֹלִיךָ וְלֹאבֵר מִן אֲטֹאעָה
לְרַבְּחָת פֿי הָאָדָם אֲשַׁבֵּעָה אֲשַׁכֵּל מִתֹּאעַ אֲחַכְמָה
אַיִלְדֵּאֵהִיָּה וְאַחֲלֶהֱתָא אֲחֵכִים יִקוֹל פֿי חֻקְהָא
מִשְׁלִי ט' חֻכְמוֹת בְּנִתָּה בֵּיתָה חֲצִבָּה עֲמוּדִיָּה
שְׁבַעָה, וְהָאָדָם הֵם אֲסַבֵּעָה רַכֵּאִיז אֲדִי יִקוֹל פֿי
חֻקְהֶם אֲחֵכִים סְלִימָאן אֲנֵהָא מִתְּנַגֵּרָה מִן אֲחַכְמָה
אֲדִי בְּנָאוּ אֲעֵלֶם וּמוֹאסְסִינְהוּ וְהֵם רַכֵּאִיז
אַרְכֵּאֲנֵהוּ.

אַפֿצֵל אַכֵּאמֶס מִן אַחֲגַב אֲתֵאנִי

וְלֹאכֵן יִרְזַמְנָא לְנַעֲרָף אֲמֵא הוּא אֲשַׁכֵּל אֲקֵרִיב
לְנָא בִּאֲדִי לְהוּ אֲטֵרִיקָה בֵּל מִבֵּאחַתָּה וְאֲעִיָּאָר
קֵבֵל וְאֲכַתֵּר מִן בִּקִּיִּית אֲסַבֵּעָה רַפְקֵאֲנֵהוּ פֿפִּי
חֻק דֹּאָךְ נִקוֹל אֵן אֲמִבֵּאחַתָּא פֿי אֲלַחֲכְמָה

אַחֲנֵסֶפֶסֶיָּה

פֿראײַן אַקרוּב

אַנשאַניי פֿי מאַ יכֿן אַעלס אַרוהאַני וואָסמי
אַקאָימין פֿי כֿלקת אַעבד אַדי הוּ וואָהדוּ מחסוב
דניאַ צגירה „עולם קטן“ והוואַ אַסכּה לתכּוין
אַעלס אַכּביר האָדה ראַפֿענאַ. כּכל מאַ ילזמנאַ
וכדאַך נחן מלוזומין קבּל כּל אַעלס לנלטהאַ
דנעאַין ודנבּחת פֿי מענת אַאנשאַן ופּהאַמתהוּ
מן אבּתראַ כֿלקתהוּ וולודהוּ וחבּקיש אַקסאַמהוּ
ותרכּיבּ מַפּאַצלהוּ ומאַ ילזם ויצלח ביה, וכד־
מנהוּ מאַ ינפֿע ומאַ יקצי ומאַ הוואַ אַאסתּלזאַם
אַדי וצצל ליתכּלק בהאַד אַצורה אַדי הוואַ
קאָיס בהאַ, ובעד נפֿהם כּדאַך, כּל חאַראַכאַתהוּ
אַמתעדי ביהם פֿי גסמחי צחכּהוּ ובכּאַתּוּ, וכד־
מחאַיה מן מחאַיאַתהוּ, וגַהדוּ אַברראַני
ואַדכּלאַני, וצו עקלהוּ, ואַאִשיאַ אַדאַתייח
ואַחאַדתייח פֿיה שאַהראַתהוּ שְׁהוּאַתהוּ ומקצד
כּל חרכּהוּ פּהאַדה ילזם אַן נבּראַ אַמובאַחתה
פֿי חקהוּ פֿאַנהוּ יוצלנאַ לנפֿהם ערת
אַאִשיאַ עצימה מן אַאסראַר אַכּאַקיה
אַמזקמטה באַעלס, פֿאַן אַאנשאַן ישבּא לרדניאַ
כּתיר, וקאַו אַחוכאַמה פֿי שאַנהוּ ואַן אַעלס
אַפֿלספּה עראַ מאַ תנמע, הי פֿקט אַלעלס
אַאנשאַני, פֿאַנהוּ אַאנשאַן ינמע פֿי כּל אַעלס
למחטצאַ כֿלקתהוּ, אַנהוּ מכלוק ומחחצצר אַן

פראיץ אקרויב צב

ינדל פ' כל עלם וכל אסראר פאנכלק חתא
הווא מתרכב ומתפצל בגנס תנייה ארדי
תטאבק למא הו מתחצצר . פאן ירום ללאנסאן
ריבדא יאבד אעלם לכביר וואסראר מן נפסהו
אוולן , ובדאך יקרר ליתכששף ערא כל סר
פאן בלהם סאכנאט פ' גסמהו , ובהם יעקל
כאקוה גאית אאעטראף ויחצצל ערא אאעטקאר
ביה מן אמאיר אהכמה אמרקומין ואמרסוקין
פ' דאטהו וכלקתהו , ויוקל איוב י"ט ומבשרי
אחזה איה , ולמא אהל וצל להאדה יחץ לנא
לנדתפת ונתחדת מן מא דכרנא אאשיא אדי ירום
להם למבאחתה פ' חק לאנסאן פנסוק אקארי
רודן רודן חית אן נמלאה אדנהו ברקאיק
כלהת לאנסאן , ונפייקוהו אידא כאן גאפר אנהו
רא יגפל ערא האר אשי פאן ילומהו אתחקק
ואעיאר ואמובאחתה פיה קבר כל שי , ומן
אקדיל אדי נעטיוהו ונטעמוהו יתחל להו אפכר
ליקדם עלא מא בקא אדי לאזם עליה אלהודה
ביה ויעתנא ללבחת לכאמר פ' בהיית אעלם
אדמאצי ואקוי הארא , ובדאך ינכסר קלבהו
לדמולאה תעא ויפיק בפצלהו וחנאנתהו
וכראמתהו עדיה ויציר מתוגגב אעבאדה ואתוחיד
ליה תעא כמא ינצם , (תהלים קר"ט) אורד

פֿראיץ אַקלוב

ער כי נוראות נפלאתי נפלאים מעשיך ונפשי
יודעת מאד , לא נכחד עצמי ממך אשר עושייתי
בסתר רוקמתי בתחתיות ארץ , גלמי ראו עיניך
ועל ספרך כלם יכתבו ימים יוצרו ולא אחד
בהם וגו' , ואוור מא ילזם לנלכמם פי חקוקה
לאנדלכא ללמובאחתה הו אבתרא לאנסאן ואוול
תכוניהו מן גאדי יבאן לך פֿצל אלה ידי כוונהו
בעד מוחאהו , מענאה כוונהו מן ישי , וכאן
אבתרא דאך כרוג אנסאן מן אחאה לאוורה
מן לארבעה אבואת „אנאר ואלמאה ואלריח
ואתראב" ואנגמע וצאר מתרכב פי אנאבת
וצאר זרע , פֿאנתקל בעד דאך וצאר אכל ממדוג
ומתעללך פי מעדת אביה ואמהו ובעד דאלך
צאר גהר ופֿרצה קוייא פי אבראן אלואלדין ,
וארתכב וצאר ללנסל פי אביה וללדמוס פי אמהו
פֿאנתקל בנמעם מן תרך אצורה וצאר צורה
חיואנייה דאת חייה לס תתכללם פי בטן אמהו
ובעד כרוג לצו אעלם וצאר חי מתכללם אנסאן
מתמוס מלטר וכיאר אללקאת , ואנמא האדא
ימות , וכל מדת עמרהו יתברדל וינתקל מן
צורה לצורה בכלפֿה עגיבה , חית אן לא יצהר
ליה ולמעאשרינהו אנהו מתברדל , ובכל דאך
לא זאת מתרכבה גסמהו מן רוח וגסה ומאזאלת

פֿראיץ אקלוב צג

כדאך תהום פי גסתהו אדואת אארבעה
למעלומין ומרתכבה בעשרה גריבה ללא
יפתרקו אברא, ודאך בתכמאם גארק ועגב
גריב מן לאבתדא אילא אכיריה, וזהאדי כאנת
צנעת אגריל למקדדס אילאה אגבאר לכביר
ולמוכוף לא אילאה לא הו סבחאנהו אפריד לא
רהו תאני, תרא לעגב פי כלקת לאנסאן והו
בער אנהו מרתכב מן לארבעה אדואת למד'
אנסמייה, וסבחאנה עאשרהם וססכננהם מע
בעצהם, והאדי מן פרקת האד אדניא וכלהם
נוע עאלמנא האדא ולא ינדכלו אברא פי
ארוחאנייה, פנרא יעגב מן קוות לעלי אנהו
זאד קיימהם ווקפהם ועטאהם אפרצה לשלטה
ולעקל ותבדרלו מן גסה מזייפה אילא אנסאן
חאדק מתכללם ועי' ומזיאן עצי' אקדרר ואשאן
וכל דאך בתכליטהו מעהם פלעשרה רוח טאהרה
זיק מן זווק נור למוראה כיט דהב אדי לא ירק
לא פי והת רגועהו למכאנהו ותפצל אגסה כמא
כאנת קבל נזולה, כל האד לארתכאב לא
ינקבר פי עקל לאנסאן אנהו יתרכב פאן אנאר
ולמאה צץ בעצהם ומתלהם אריה ומלתראב
ומתלהם בכל גנס אכללאף אדי תכלפהם אריה
ולמאה אריה ואנאר פאנהם צץ בעצהם, ורון
(כד)

פֿראיץ אַקלוב

אָתשלאַט אַלעאָי אָדי האָדו תרככו וצאר מנהם
מכלוק, זאד רככ טרף מן אַרוחאני פֿוק :גסמי
וכוון מנהו חיאה להאר אַגכה אַמזיפה פֿהאדא
יורִינא סבֿחאנהו תעלא סאכן פי אַגסאמנה
וצמאירנא, פֿרד וקת אָדי נחן נעבדוהו או
נכפֿרו ביה „חאסה פֿצלהו“ מן רוח אלחיאה
אסאכנה פי אַאנסאן, ואלחממה אַטביעייה ודון
אָערוק ואעצאב ואדם, זאד עריהם וכסאהם
באלחסואסם להם אַעצם וזיינהם באלדד ואלצואפֿרא
שער ומא ישבה דאָך וצאר אַנסאן מזיאן מכלטר
אמכלאיִק סייד אַחיואן, כלקה עזיבה גריבה באהיה
ורכייה שרידת אַאתקאן, כלקה מבאהגה מנוורה
ומקבולה דאת אַמחאסן אַרצה ואַרצואן, כלקה
מנקוסה מחלייה סררייה מעגבה וקוייא, צנעאן
אלה אַלעאָי סבֿחאנהו אַרחמאן, פֿבעד דאָך תרא
נלתפת בעין באחתה ומעירא בעקל רזין לחיאת
האד אמכלוק ותראתיב לואזמהו מן אַפֿרש לאוול
אָדי חצר להו אַמולאה פי בטן אמהו לממתצא
צעף אוול כלקתהו ובמחננה ושפֿקה קוייא חפֿצהו
פי תלך אַמכאן לרא יקע להו שי מן אַצרר חתא
לו יכון אַאכתר כפֿיף, פֿאנהו וצעהו פי נגהית
אססתחפֿאץ, מחפֿוץ מן אַברד ואסכאנה מתדררק
ומתקוות באַרחמה ואַחנאנה, סבֿחאן אַרחים

פראיין אקלוב צד

אשפיק סיידנא ומולאנה, פיציר יכברוהו פי בטן
אמהו, ומעאהו, יתוססע מכאן סכנתהו ולקות
ינוגד להו למקתצא מא ילזם חתא אן יטיב וירוא
ויוגב וקת כרוגהו, פיכרג מן מכאן מגצור, דייק
ומחצור, בלא עדאב ולא מן יכררגהו, ולא
בגהדהו, וגיר קוות אלה אגפור, וינצם (איוב ל"ט)
פי שאן דאך הידעת עת דרת יעלי סלע חולד
אילות תשמור תספור ירחים תמלאנה וידעת עת
דדתנה, פיכרג אצגיר צעיף רהיף מא יעמל חתא
כיף, מרתכלי למחססאת וגיר אן מחס אברבאס
נאתר קריל פי גסמהו ואבעץ מן מחס אדוק, פכאן
בעדא מן קבל כרוגהו תחצר להו לקות מן
אתדאן [בזאזל] אמהו ברחמא ובשפקה קוייה,
ואדם אדי כאן קותהו פי בטנהא יציר אן חליב
לקותהו אחאי, רסח חליב מן עיון נאבעה לדיר
וחדו, למקתצא מא ילזם, ולא יגוע ידיב וריא
יבכי אראעי, אצגיר מתקנע וצדר אמהו כפיף
חיתהו יגזר פיה אחליב בארשוויא בארשוויא
למקתצא קות ארציע, פכאן אלאנסאן צגיר
אקאמה ללא יתקא עלא אואדה, אחליב מאשי
באסאסא מעא אצגיר למקתצא גרהדהו, ולא
יצדם עליה ולא ימתנע מנהו פאנהו כארג מן
עין נאבעה זיידה צגירה. תשקיה ולא תתאעבהו

פֿראיץ אקלוב

מע דאך . ארציע יכון חלו מקבול זעבא עויו .
צאחב אוצאע לדידא ורכייה . צאחב דאתצגירא
ונקייה . צחכה טאהרה ביינה ומשררה , בכיה
חנינה מוכארה ומכדרה , פתנזל אסכפה פי קלוב
אוארין , ותתעללק ביה רוחהם פיעתנאו
לתרתיבהו פיתעבו לתקמיט , ללהלמיק ,
ללהנציף , ללהבנין , ללבוס , ולדענאק , ללתעב
ולדפיאק , אקאמה קוייה וגריבה אקאמת דאר
נקאק רדאן בל ואסתחפאץ קוי פי תמניעהו מן
אלהאך אמתחצר להו פי כל למחה למקתצא
צגר עקלהו ודאתהו ארי יקרר ליחדת עריה
בגפלתהו .

בעד כל דאך ינתקל מן צורת רציע לצורת
צבי [מן השחרות א הילדות ומן הילדות אל
הנערות] האד אעמדה ילזמהא אסתחפאץ
ואתעב אכתר מן אאתנין אסאבקין פאנהו אצגיר
וקר ובדא יתמששא ואלכוף עריה מן אמצאיב
כביר יאסר וכדאו ארעאיד ואלהמוס יזורו אוארין
. וואד תעב רבאיתהו ליסוקו פמהו ויעלמוהו
כיפאש ומא יתכללס ודעללא יכטף בעד נטקאת
משומין או בעץ עוג יצהר פי לפצהו פיסוקוהו
וינצפוהו מן דאך וקר זאר כדאך עריהם תעב
אלתדריב פי מא יכץ עקלהו אלצגיר ויפאהמוהו .

פראיין אקרוכ צה

באשוייא באשוייא מן מא יכץ פי אומור אדניא
אחואיג אצנאר למקתצא צגר עקלהו חתא ינתג
וידרג ויציר כביר וידכל פי עמדת אעגובייה
ובעדא כדא בעץ אתעלים פי אשיא כתירה
וחאססיאתהו תקוואו עלא סאבק , וצאר תקריב
ראגל ויתחצר ליקבל אעלום אעלמייה ואאדבייה
ויציר יחס אמחססאת אנסמייה וארוחאנייה ,
ויתרוק מן אמולאה באעקל אצאפי ואפהאמה
אטאהרה כמא יוקא משלי ב' כי ה' יתן חכמה
מפיו דעת ותבונה , וכאן פצל אמולאה עלא
אאנסאן ולמא כאן צגיר לס כאן פאיק בצגר
עקלהו , ולוכאן כאן יפיק באפרו אואקע בינהו
ובין אכבאר אנהם מתקדמין פי חיתתהם
אאנסאנייה פי כל גנס , ואנהו צעיף אגהר פי
כל שי באנסבא דהם , לכאן ימות מן כתר דנכר
ואנמה אמולאה ארחים יעמד ללצגיר פי עקלהו
אנהו חתא הו חאדק ופאהם ומא מלצוץ שי
ובדאך יתקננע ויסכת חתא יוצל דלכבר ויפיק
בסירתהו אאוולה אעדימה , פיציר יצחק מן
נפסהו .

תרא נוצף קליל מן סכפת אמולאה , יקורו
אחוכאמה אן פי מוך אאצנאר רטאבא אדי לוכאן
תפצל עלא חאתהא תצר צרר ואפר ללאנסאן
והלך

פֿראיץ אַקלוב

וודאָך רוק אַלע תּעשָׁה אַצניר דאָס יכון ענדהו
אַנרץ ליתפּאָהר בלאַכע אַדי יִהבשט מן מלֵהו
תּלך אַרטאָבּה חית אן מלֵהו יעקד וישיח שוויא
מן אַרטאָבּה אַדי כאַנת תּוקקעדהו צרר האַיל
וחתא פּי תּבריל אסנאָנהו לס יברדלֵהם גמלֵה
ויעדמהם גמלֵה פאן לא יפּצל להו באס יסתקאָת
ואנמא ברחמת אַלֵה ישיח שי ויטלע שי ואצניר
באקֵי יאכל וימדג ויסתקאָת כאַמל בִּנִיר עטאָה
ולא מֵהֵאָה , ובעד יבדא יפּהס פּי כר כלקתהו
למֵה יצלה כר מפּצל , ובגהלהו
יִתאָדּרֵב בבּעץ מרוצאָת צגאָר אַדּדי
יפּיקורהו לייסתחפּץ עלֵה נפּסרהו פאָנהו
יציר יעקד סבאִיב צרורתהו , וכל מא ילזס מן
אַגְרֵק פּי נפּסהו , יציר יחל עינין עמלהו ליפּהמהס
חאָגֵה בעד חאָגֵה חיתהו יציר יסוק נפּסהו
באַתּרתאָב ויאסתחפּאָץ ויכפּף אַחמל עלֵה
ואדינהו ויציר כבִּיר חאכס נפּסהו בלאַכאמל .

כדאָך דנא לנדתפּת ברדאן אַבא , ללגהר
אַרוחאני אַדי פּי אַאנסאן ומא פּיה מן אַצלֵה
ואציר , לאן חתא פּי האדא נרא אַתּעגנב פּי
כליקת אַמולֵהא , ודאָך מתל אַתּלמאס אַדפּכרה
ואַנסִיא , אַחסמֵה וצֵהא צחת אַוּגֵה , אַעקד
ואַהבֵל , אַכראס ואבכס , פּנראו אן כל ואַחדֵה

מנהם אידא כטאט תריקהא פֿלאנסאן לכאן
עדס בלמֿררא , פֿימתל תרא אלהמאס אן רו
כאן אאנסאן עאש בלהמלה ואלצדמה ויפערל
אפעלֿהו בגיר רחמאס לכאנת היאתהו תברך
עלא בעצהא בהמלתהו ויציר מתל אלהישה
עאיש תחת אנסאן אכר אדי עאיש באתלמאס
אדפֿכרא ואלנסיא פֿאן רו מא כאנת ללאנסאן
אדפֿכרא לכאן ינשא מא ליה ומא עליה מא
כדא ומא עטא , מא ראה ומא סמאע מא קאר
ומא אתוקאל עדיה , ורא יחפֿכר אבדא
כוחאסנינהו . וצאררינהו . צאלינהו והלכינהו
וין משא ומן אין גא . לא יפֿכר עדס ולא תצלח
פֿיה לתגֿרבה , פֿאנהו ינסא כל מא צאר עדיה
ולא יקוּם אאוקאת ולא יוֹזיהם פֿאנהו ינסא
אפֿאית עליה חתא יקארבהו ויעיירהו מע אוקת
אדארך . פֿנרא פי האד אאנסאן אנהו קריב
לדעדס . וכיפֿצור לינוע אלכסוא אאנסאנייה
ויהמתל רחיואן אקיפֿאר וכדארך אנסיא בלעצס
פֿאן רו מא כאנת אנסיא לכאן אאנסאן צאע
פי עקלה וואקילה הבל באלמררה
פֿאנהו אידא מצא עליה שי מן אחואדת אמכלכלה
ואמוצררה או מות אי אחד עויז ענדהו , או אידא
לס ינסא אמות כדאך לס תתמחה אבדא תלך

פראיץ אקלוב

לאשיא אמשומה מן בלאהו חית אן יציע עקלהו
וירינ מלהו ויעיף כל להו וזהו וכל פרה להו קרח
ולא תפצל להו רגזיה אבדא פי כמא עמרהו וכל
חסיף לא ינסא חסיפתהו פתכון אנאם אלכל
מתעארייה ודאים תתצאור מע נפסהא ותלמס
ותתחאיר לתהלך בעצהא ואנמא בוגודהס
לאנתנין פיגססלאנסאן כלואהדא צלחתלחרכתהא
ותכשא צאחבתהא אידא לזמתהא כדמה סררייה
ואחדא ותעאונהא אידא לזס וכדאך אחסמה לו
מא כאנת אחסמה לא ינפעל אבדא פועל כירי ולא
ינרפעדאין ולא מכאפייתכיר ולא שי מן אתואבאת
ולא מן ירחסרפיקהו בציאפה ולא יחסמו מן אפעל
אפאחשה ולא יתפאהר חתא כאטר וכל אוצאיות
אלאזמה ללאנסאן וארבטה לאנסאנייה אלדי
שריעתנא למקדרסה עארכת עליהם לתבללגהם
בין לעבאר לצאעת באמרה פיקור פי חק דאך
"ירמיה י" גם בוש לא יבושו גם הכרם לא ידעו
ויקול "צפניה ג" ולא ידע עול בושת, וצין כל
דאך ואכתר ומקתלאת תציר פי לעאלס לוכאן
אללאטה ואלוגה לצחיח מתשלט פי אלניא
ומן לעגב אן האדא כולהו נאבע וצאיר מן
אחסמה בין לעבד לגירה כונהא מטבועה פי
כלקת לאנסאן ופי חקוק אלאלק לס יחסס לאנסאן
מן

פֿראיץ אקדוב צו

מִן כְּאַקְהוּ אַבְדָּא אַדִּי וּקְרָהּ וּוּגֹדְרָהּ מוּגֹדִין
פִּי כָל וּגֹד וּכְדֹאָךְ אַן יַנּוּעַ אַחֲסָמָא מִן עֲרִיה לְרָא
יַחְלֹזִים בְּאַטְאעָה וְאַעֲבָאדָה וַיִּצְעָאךְ מַה שְׁהוּ
מַחְלֹזִים וּמָא מִרְפוּץ עֲרִיה מִן אִשִּׁיא לְדִמּוּלָאָה ,
וּפִי הָאָד אִשְׁאָן יִקּוּד "יַחְזִקָא לִי בּוֹשׁוּ וְהַכְלִמוּ
מִדְּרִיכִים בֵּית יִשְׂרָאֵל .

וּלְאִכּוּן הָאָדָא כְּלָהּ זָאִיד , וְתַבְעִיד אֲאֻנְסָאן
מִן עֲבָאדָת כְּאַקְהוּ מָא הוּא אַא עֲבַת וְעָאָר לְנַפְסָהּ
פֶּאָן לָא יִכְפֹּא מִנְנָא אֲמִנְפֵּעָאָת אֲקוּיָא אֲמַתְחַצְרָה
מִן אֲחֻוּאִיג אַדִּי בְּהִם רַבְנָא פֶּרוּנָא מִן אֲחִיוָאן
זִקְדִּמָּנָא וְעֵלְרָא דְרִגְתָּנָא בְּאַעְקֵל וּמָא יִשְׁבָּאָהּ
זִבְהָאָדָא אֲעֵקֵל אַדִּי פֶּצְלָנָא וְכִצְנָא אֲמּוּלָאָה עֵלְרָא
גְּמִלָת אֲחִיוָאן לָנָא דְנִתְעֵרְפוּ בּוֹאֲסִטָתָהּ בְּאַמּוּלָאָה
וְנִתְעֵרְרָף בָּאָן לָנָא כְּאַק זַחִיד מוּגֹד זָאִבְרִי , הִי
וּדָאִים קְדִיר וּקוּי אַדִּי לָא יִסְאַעָהּ אִי מַכָּאן יִכּוּן
וְאַכְרָקָה כְּלָהּ מִמְּלוּהָּא בּוּקְרָהּ אֲגֵאִי , וְהוּ
חֲנִין וְרַחִים וּגְאָפּוֹר , לָא יִתְשַׁבֵּהָּא וְלָא יִתְצוּר
וְלָא יִתְמַתֵּל , וְנִזּוֹר בִּינָנָא כְּתָאָב אֲתוּרָאָת
לִיזְרָע בִּינָנָא אֲמַעֲרַפָּה בִּיה וְאַטְאעָה אִיה וְנִתְלֹזִים
בְּעֲבָאדָתָהּ , וְלִמָּא אֲאֻנְסָאן כֶּסֶב אֲעֵקֵל אַדִּי יִקְדֵּר
יִפְהִם כָּל דֹּאָךְ , עֲלִיה אֲוֹאֲגַב בָּאִשׁ יִפְהִם וַיִּטִּיעַ
לְדָאֻמָּאן וַיִּאֲעַתְקָאָד אֲלִכְרִי , וְעֵלְרָא כָּל דֹּאָךְ
יַחְאֲכֵר אֲרַב מַעָא אֲאֻנְסָאן לְמַקְתָּצָא עֵקְלָהּ
פ'קט (כֵּה)

פֿראײַן אַקרוּב

פֿקט וברך אידא כאן אַנאסאן מצרור מן עזלהו
וחאססיאתהו חתא לזוהו לקללת אדרך ללאום
והאדא אדי כפר בהאר אצורה לא עליה טרב
פי חקוק וצאיאת אשריעה למקדרסה ולא
אגרה ולא עקובא פֿינתזע מן אדאת אַנאסאנייה
אילא דאת וחסייה ותנזל עלייה חקוק היואנייה
כמא הו בעד כסארתהו אַעקל כמא כד וכסארת
אַעקל כסארה עצמה פֿאן להא ארכאן וסיסאן
כתירא וקווייה בלַעקל יחצצל אַנאסאן ערא מא
ילומהו מן מא ירחק מן למחססאת ולאומור
לאַפכארייה בלַעקל יראד אַנאסאן ויפֿטן
באר אשיא אלדי לה דלמפאצל קווא
לתחסהם מתל ארוקת אדמתפאהם מן צל
ישמם אמתברדל ומתל דואם קטר אלמאה
אַצנירה אדי בדואמה תכלף חפרה חתא פֿי
אסכרה אקאסחה וירא אַעגב אַמסתר תחת
גואנח אטביעה אַעצמה בלַעקל יפרו אַנאסאן
אחק מן אגרב אַזאיד ואַנאקן אַמליח ואַדוני
אַמקבור ומפֿכור ובין אַמדור ואַמככוץ ובין
אדי יחק ויצייר ואמוחא ויפהם מנפֿעת כד
אַמכליק ומנפֿעתהו ויצעד בעקלהו ללחכמה
פֿי אַנגום ויחקק בוועדהם וחאראכאת נואערהם
ויפהם אַאקדאר אַמושבהאת ויעייר ויבחת חתא

פראיזן אקלוב צח

פי אלונה ווארש באלסאן ויקרר אן יתפאהר
בכר מא פי קלבהו פאן עקלהו יסוקהו פי
ברונייט אלונה ואלפץ, פאן אלסאן הו אקרם
ואמרסול לכר אצראר אקלוב, ודו מא כאן
ארכלאס לס יקרר אנסאן יכאטב צאחבהו
ויתנאורו ערא לעישה מע בעצהם ויציר מתל
אחיואן, ואכלאם יצלח חתא לירגוע לאנסאן
לכאקהו ללתובה ויערף מא יקול פי צדאת
תובתהו ויגי בער דאך אכתב ואכתיבה אדי בהם
אלטאב מן בער מסיר קוי, בהם חפץ לעלום
ללא יציע אאול חתא יקצאר עליה ויכבר
לעלם דרגה בער דרגה כמא נראו, ויסתנאתו
לעבאר מן גירחם למא יערפו גצרתהם בואסטת
לכתיבה „אגואבאת“ ואצלאח ללסבב ולכתיאיב
מתל עראיל זכטוט ידין ורקע למכתלפה ללחאה
לתגארייה, ומלאכאת ומזאראת, וזואגאת
וטראזאת, וכל דאך תמס אלה תעלה עליא
לאנסאן מן מאעון צגיר וקליל מן כף וכמס
צואבע אדי ביהם יכתב יכייט ישרו יצוור יגנר וכל
לצנאיע לעצאב ארקיייה תנכרם בהאר לאמאעון
לפני לצגיר ארקקי והאדא יביין דנא חקוק
לעבאדה ולטאעה למולאנה וסאיקנא בארחה
סבחאנהו פציל אדי כייר לאנסאן במואענהו
ארקקייס

פֿראיץ אקלוב

אַרקייה עלא גמלת לחיואן אבררייה ואלבחריה
וכל מפצל עליה ביאנת אשהאדא ואלברתאן עלא
קוות עצם אללאק וחנאנתהו ובעדא ביין אחכים
גלינוס פי חרף אלמפאצל באתטויל פי כס מן
כתאבאת ולואתינא דנביינו בלאמלהאד אחקוק
פאן קד כרגנא מן מקצד אלקציר ודלנא פי
בחור אלתטויל פי עיאר מפצל ואחד וכדאך פי
גנס כלקת אלוואן תראתיב עישתהם ותחציל
קותהם כמא יוקא פי חקהם. איוב ר"א מי יכין
לעורב צידו כי ילדיו לא ישועו וינצם. תהלי קמו
נותן לבהמה לחמה לבני עורב אשר יקראו
ויאסר מתל דאך וכדאך פי מועאינת וגרר עלם
אבראג אלנוס ואלמצואת וחראכאת אלפרך
בתמאמהא פאנהם שי לא ימכן אן אלקר
אנסאני יתהמל פיה מן שדת צעבהו. פי נאית
תרתיבהם וסירתהם לעצמה כמא ינצם תהלים
י"ט השמים מספרים כבוד א ומעשה ידיו מגיד
הרקיע וגו' ויזיד ינצם. תס ח' כי אראה שמיך
מעשה אצבעותיך ירח וכוכבים אשר כוננתה.
פאידא תבבר דהשתנא לזא נרא בניאן זמני קוי
ועצים לא יזיד קוותנא כאן אקליל למקתצא
אן קוותהם כאנתאצח ואבלג ונחן עלמנא קוי
וגריב פנתענג מן דאך לעגב אשריד פמא יכון
למח

פֿראיץ אקלוב צט

למא נרא בנין אפלאק וואנגוס אשמש וואקמר תהוי
מן ערא רוסנא תחת נצף קופת אסמאה ארי
קבאלתנא מן כל סירה דאים והאדא מן קות
כליקת אמולאה וכל דאך לא תוקקף בצעב ולא
בשי ורא ערא שי כל ברבר ה' שמים נעשו
וברוח פיו כל צבאם תהלים ל"ו וערא כד
כטוא תרא עגאיב אמולאה, וחתא אצלאלם,
ארי מן צלאמהו מנע מננא לבחת פיה ואנמא
נרא אן לו מא כאן אצלאלם לכאנת אדניא תופא
ותרגע לכלאהא, ראגל אתעב איתיק וקללת
אנום ואראחה, פאן אצו לא יבקי אאנסאן לא
ירתאח ולא ינאם, ורא יבטטל, ובפאקרהו
ימתנע מננא אחסאב אסנאוי, ושהרי ואסואיע
אאעיאדה ואאשבאח וכל מא יזום למכלוק
מן אוקאת מקאבלאת, וקבוץ ודפועאת, וכל
מא יתבע אחרך אמתגרי ואבדני ואדייני, וכוון
אן אאנסאן ילזמהו אצו פי אליל לדמת יחרך
חרך אליל ארי הו אנצר מן אנהאר, מיתא לדמת
מריץ ומא ישבה דאך מן לואזם אעבאד פחצצר
להו ארב צו אנאר ליסתקצא ביה ויטפיה פי כל
וקת ארי לס ילזמהו, ופרד וקת ארי יזום
אצלאלם ללאנסאן חתא לון אסמאה יציר אכחל
ארי ירתח אנצר ויגמע צווחו ולם יתאעברו

פֿראיץ אלקלוב

ובדאך יצח נצר אַננסאן, בלעכס לוכאן אַצו
אַסמאוי אביץ לכאן יצר נצר אַננסאן אַתאעב
כל אנהאר וטאב אַראחה אַלילייה, וכל וקרת
חיות אַננסאן מתצמון סיוא אן כאן צגיר אַו
כביר מן כּוּף אַהוש פאן רבנא נזול כּוּף אַעבאד
פי קלוב אַהוש כמא יוקא, בראשית ט"ו ומוראכס
וחתכס יהיה על כל חית הארץ וגו', ויוקא פי
חק האדא מן אסיאדנא עיה תינוק בן יומו אַיץ
לשומרו מן העכברים, וגאבו אַפסוק ומוראכס
וכו אַמר, וזאדו קאָו פי חק אַמיית אַדי ופאָת
היבתהו ולס יכוּף אַהוש, עוג מלך הבשן מת
צריך לשומרו מן העכברים.

פּפּצל דנא ממא יכצנא פי מערפת תבקיט
יאעלה ואספדה ואכלאיק אַפוקאניין אַסמאוייה
ואארצייה בררייה ובחרייה וכדאך פי מא יכץ
אקסמאא אַדי דלכלקאא אַסמאוייה לאשכלאהא
אחכמה אנאפדה מן אַצגיר אַזייד אילא אַכביר
אגהלי והאדא הו אַתחריק אַמחררף פי אַכלקאא
פּהאדא גהד אַתחריק לכאן מתבקט פי כל
כלקה ותבקיטה כון אַדניא כלהא ארצי וסמאוי
מתבקטה פי בעצהא ושי יגבר שי אילא אַרצא
ואגרך אַעיא אַסוסה אַפוקאנייה סבת אַסבאָיב
פּהאד אַערס אַגאָרק לא יתנעת ולא יתנאָר

ק פראיץ אקרויב

באחאססיאת אגסמייח . ופקט אַעקל אַצאפּי
אַנציק אַצחיה אַמאשי מן כל תכרנע ומרץ
אהבא וואכפר . יקדר בצפאות אפכארהו
ואעתקאדהו ינאל האד אהגב אהגריב פי
אפהאמה האדי אַצעיבה אַעאליה אַאסרארייה
ואמסתרה פי כזאין אַמולאה תעלא . פקט רנא
לנתעררף אן אַסר אַממכן פי כל תבהיט אַעלם
אפוקאני וואוטאני כתיר אַתהריך . וביה תכמל
כלקת אַתכוין . ובפקדהו תכלא כד אַלכלקא
והרגע לרגלה וואפיאן . ויקול אחד אַפלאספּה
פי וואד אַפן אַרקקי כלמתין באתקציר רב
אַאטבאע מע אַתחריך ואידא אַנכרמת לתעלם
ותגרך ותפּהם סר אַתחריך ותפּכר סראר
חקיקייתהו ביה תעקל עגאיב כאמל אַערף
סבאאנהו לא אילאה אַא הו ותפּהם אַחכמה
אַאילאהייה ותפּהם סכפּת אַבארי ערא מכאיקהו
כדאך תחקק אן כל תחריכה מן תחריכאך
לא תתכוון ולא תציר גיר באמר אַמולאה
ואדנהו תעשה וכל מא פּיך מן אַתדרדיע
ואַחאראכאא מרבוטה פי גרץ אַאילאה אַקוי .
ואכירה ואַצגירה אַבאינה ואַצררקה כלהם
מתעלדקין בגרצהו סיוא אַאכתיאר ללשי אַמדיח
מעגאה פעל מדיח וכדאך ללשי אַרוני פאן רבנא

פֿראיץ אַקרוֹב

חכמך פֿי נפֿסך רתבטאר דהא אַתריק אַדי תמיח
דו , סיוא אַטריק לראפעל אַטייכה או באַצן
פֿלדאָך ערינא דנתפֿקקד נפֿוסנא פֿי חראכר
אנאתגה מננא , ונתפֿכר אַרבאט אַדי רבנא העלא
רבטנא פֿיה סבחאנהו לא להו מתיל , פֿנתחסס
מן וגודהו , ונתסללס באַמררה לחכמהו ונרצא
בקטעאן ומצאות אחכאמנא אַכארגה מן אמרהו
פתעקב עלינא אַרניא האדי באַכרה מלירזה
ועקאב עמר מתהני כמא ינצס (תהלים ל"ב)
והבוטח בה חזר יסובבנו , ולנא לנתהממל פֿי
הבא אפֿכארנא אַמגהולין אַדי מיראר יאתיו
עלינא בעץ גֿצראת או מקטאת אַדי יניצונא כתיר
והם מלאח ועקובתהם חאסנא לנא צץ כופנא
ותכמאמנא אַסקוט פֿי חקהם , וכמא חכא פֿי
קדים , אן כאנת קאפֿלה מאשיא פֿי צוות אַדה
וטאח עליהם אַליל ובאתו כמא תקול פֿי מכאן
נזול ודכלו יתצרקו ויקימו לילתהם תחת חיוטהו
פתסבלו כלהם תחת אַחיט ונאמו , ואידא בכלב
קד קרב ופֿככץ ואסתבל ערא אַואחד מנרס ,
פֿפֿאק וטאס מן נומהו תלך אַעבד , וגמע נפֿסהו
ומשא דמאיצה יגסל דחמהו מן אַנגס ואוסך
אַדי סבבהו דהו תלך אַכלב אַוחים , פֿלמא בעד
תלך אַאנסאן מן תלך אַגמאעה , פֿירא אן אַחיט

פֿראיץ אַקלוב קא

הכב ווקאע טאיה חגרה עלא חגרה עלא
דפֿקאנהו וקצא עליהם בלמררה פי לא פֿצל
מאנע סיואהו אדי לא אילאה לא אלה סבהאנהו
מול אלקווא ומגתנם אפרצה אלדי דוכס
עליה וסכף וכרם עליה בלחיאה לתתמים עמרהו
וכרהם קד אנרדמת תחת תלך ארדם לכביר
להאיל ולמענגב מתל האדא אהאדת יוקעו מיראר
בתירה חואדת מבשעה ומעגבה אדי ירללהם
לאנסאן והם לצלאחהו או אדי יגרי להם אאנסאן
פֿלכס אן מנהם אהיאה ולאגנא פיקציו עליה
בלמררה בלכות או מרץ או פֿקר פֿינרם אאנסאן
גאית אנרם ויפיק באמר אמוראה תעלא וירד
לקרבהו ויעטי אטע לאחכאמהו לעצמה ואקוויא
זירא ויפהם אקווה אנריבה ולאמכפיה למבששעה
ואסררייה למתצררפה ולמתשללטה פי כל מא
ירד בלאנסאן פתאדבו אסיאדנא פי האד אחק
ותקול „הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים” אדי
תמאכלהו פי האד אמוחאורה ולאמוגאדלה קללהו
פי כלמתין והם כל שי ביד אלה כלף טאעת אלה
פאן לאנסאן חאכס נפסהו פי דאך .

וכדאך נלתפת לשי גריב ונתהממל פיה למא
גראקות אהיואן ולאנסאן ואזרע ולארץ והי למטר
אדי יתעללא פֿצלהו ינאנא אייהם וכת לזומהם

פֿראיץ אַקרוֹב

וימנעוהם וקת אָדילס יצלוּ וינצוּ „ירמיה י"ד"
היש בהבלי הגוים מגשימים ואם השמים יתנו
רביבים הלא אתה הוא ה' אֱהִינוּ ונמוה לך כי אתה
עשית את כל אֵלֶּה ויקול „תס ה' ולא אמרו בלבכם
נִירָא נָא אֵת ה' אֱהִינוּ הנותן גשם יורה ומלקוש
בעתו שבועות חוקות קציר ישמר לנו וכדאך יעצצוּ
פֿי דאך „איוב ה' עושה גדולות ואין חקר
נפלאות עד אין מספר הנותן מטר על פני ארץ
ושולה מים על פני חוצות לשום שפלים למרום
וקודרים שגבו ישע.

וקד תעצוּ עלינא קוות אַכְּאָק חית נתהממל
פֿי אמר אָזרע אָדִי מן חבבה ואחדה תכרג אָאָף
חבבאת מן אַסְבּוֹל , אָדִי שֶהֲדַת אַסִּיאֲדָנָא אָן פֿי
קמחא ואחדא מִכְזוֹנִין תלת מִיֵּאֲת סבולא ופֿי
כל סבולא אָזִיד מן אַעֲשִׂרִין קמחא באַדֶּאקִּלִּי
ואידא לא אַצֶּאֲדָהוּ אֶהֱלֶאךְ לִכְאָן יַעֲטִי אֶגְלָלָהּ
אָדִי לֹא יִנְעַד וּלֹא יִנְחַסֵּב אַסְתַּגְלָאָהּ בִּאֲמֶרְרָהּ
וּכְדֶאָךְ פֿי חבבא ואחדא תמא מא יִנְבַּת ויִטְלַע
שְׁגָרָה עֲצִימָה וְהֶאֱיִלָהּ וְלֹה אַפְרָאֵעַ וְאַגְצָאן
וּמַכְלָלָא בִּאֶגְלָלָהּ שִׁי גְרִיב יֹא אֵלֶּה עֲגֵב , וְכִדִּי
אַפְעֵל אֲמֹלָאָה כִּדְהֶם עֲלֵא סִירָא וְאַחַדְיָ ,
וְאַנְתֵּאִיג אַעֲצֶמָה סַבְבָּהֶם סַבָּה אָדִי לֹא אַעֲעֵף
מִנְהָא וּמִן אִשִּׁי יִכְלַק אֶכְלָקָהּ וּמִן אַמְבַּעֲיָן יִכְרַג
אֶעֱבִי

פֿראיץ אקלוב קב

אעצם ואלעג , וואד יוררינא קוותהו למא נרא
אקאמת למלא'יק כל אחד ואכל שארב מתנכלי
עאיש כאמל מכמול בגיר שי מן אלצץ , מן
אלאמוסה ואלטירה ואלמלא אלצגירה ,
אילא אליואן אןחשייה אהאילה ואלעצמה
אלבררייה ואלבחריייה , ואהל לעגא'יב כרהם
מתרוקין ומתפתקין ומאיזין פי רזק אבונא
לעאלי ארחים , ועלא למאידה למנצובה רנא
מן ענדהו כלנא אכלין שארבין לאבסין .

וינצם "תהלים קד" כלס איך ישברון לתת
אכלס בעתו , תתן להם ילקוטון תפתח ירך
ישבעון טוב , ויזיד ינצם "תם קמ"ה" פותח את
ידך ומשביע לכל חי רצון , והאדא אפרט נרגע
עליה בעון אליה פי חגב אלסננד ואלתכאל .

אלאן פרהמנא וטענא אלדי
ארדניא תללקת מטבועה בטאבע
ואחד וסירא ואחדא מסבכה ומתבקטה מע
בעצהא מן אוולהא אילא אכרהא ומן לאוטה
אילה אלסוסה אפוקאנייה מתשאכלה ומתעללקא
פי בעצהא פלא יציר אן יתחול מנהא שי פאן
אידא תכאף או תכדל מנהא שי עדמת כרהא
זאלרץ לאלאהי קד אמר בחכמתהו לתסיר כמא
הי'א בעד אן זורק פי כל מא עליהא וליהא

פֿראיץ אקלוב

וְפִיָּהּ קוֹוְתָהּ וּבִיָּהּ אֲדִי קָאָמֶת קֵאִימָה וְתָמוּס
פֿאַנְהוּ כּאָן וּכּאִין וּיְכוּן וּכּוֹנֶהּ וּוּגּוֹרְהוּ קֵבֶל לֹא
אִילָהּ קֵבֶל וּבַעַד לֹא אִילָהּ בַּעַד פֿאַנְהוּ קֵדִים
וּאֲבִדִי אֲכִרִי וּאֲבִדִי בַּעַד הָאָדָא אֶתְשַׁלֵּם
אֶטְבִּיעִי אֲבִדִי קֵד וּרְרָאנָה אֵלֶּה תַּעֲלֶה אִין
לְמַקְתָּצָא אִמְרָהּ וּלְזוּם אֶסְאָעָה יְחַדֵּת אִין
תַּתְבַּדֵּל אֶטְבִּיעֶת וְתַכְלָף סִירְתָּהּ בְּאִמְרָהּ
פֿאַן יִלְזַמְהוּ רַבֵּנָא לִיִּזְרִי בְּדֹאךְ בַּעַץ אֶאֱמִיר
אֲדִי יִרְגְּעוּ אַעֲבָאָד לְתוֹבְתָהּ אוּ יִקְצִי קִצִּיא אֲדִי
תַּעֲגֹב אַעֲבָאָד וִידֶהֱשׁוּ פִי עֲנֵאִיבְהוּ מִתֵּל קוֹוֵאִים
אֶטּוֹפֶאָן וְכִרּוֹג סִידְנָא אֲבִרְהֵם אֲבִינוּ וִיִּצְחָק וִיעֲקֹב
וְאֶסְאָדָאָת וְאֶאֱכַבָּאָת וּפִי כֹלֶהֶם צִאֲרוּ תַבְאֲדִיל
אֶטְבִּיעֶה וְאֶתְעֲגֹב חֲתָא חֲקֵקֶת בְּכֹלֶאֱמָהֶם וּבּוֹגֹד
אֶמּוֹרָאָה גְּמִיעַ אֶמְכַּאִיק וְאֶסְלֵאֲטִין אֶקְהֵאֲרָא אִילָא
וְצִלְנָא לְסִיד לֹאֲנַבִּיָּא אֶסִּיד אֶמְקַדֵּם אֶעֱוִי
אֶטְאָהֶר אֶמְתַּכְשֵׁשֶׁף עֲלָא אֶאֱסֵרָאֶר אֶגְאֲמִצֶה
אֶחֱכִים אֶמֶאֱצִי אֶעֱלֵם אֶסְמֵאִי אֶגְבָּאֶר אֶחֱרָבִי
אֶקְאָהֶר אֶמִידָאִי אֶסִּיד אֶפְצִיר סִידְנָא וּנְבִינָא
מוֹסָא בֶּן עֲמֵרֶם עֲזָהוּ אֶרֶב תַּעֲצֵא בְּפִצְלָהּ
וּרְסֵלָהּ מִדְּסוּל מִן רַחֲמֵתָהּ לִיפֹךְ גְּדוֹדְנָא מִן
יֵד קֶהְרִינָהֶם וּמַעֲדֻבִּינָהֶם וּגְרַבְהוּ עֲלָא אֶסְלֵטָאֶן
אֶעֱצִים אֶעֱלֵם וְאֶכַּאֲפֵר אֶשְׁרִי אֶכְבִּית פֿרַעֲוֹן צֶאֱחָב
אֶדוּלָת וְאֶמִידָאִי אֶקְהֵרָה מִדִּינָת מִצֵּר פֿרִידָת

פֿראײַן אַקרוֹב קג

אַעצער ודהם ופֿככנה באַקהר מן ידהו וצֿרבהו
עשר דרבֿאָת לאַ תתעבֿבר וראַ תתפֿהם וכאנת
כל אַאפֿעל צֿץ אַטביעה אידא סקקאן אַבחר
ותוקיף אַמשכן וסקאן אַארץ לקרח וגמאעתהו
תהביט אַמן ואַשרו תנביע אַמאה מן אַצוואן פי
סחרא וקיפֿאר אַלה מכאן אַחיואן אַחשייה
אַמוצֿררה ועלאם אַחנס ואַשיה כתירה מתלהם
ואַאכתצאר בעד כל דאָך שרוקהו באַתוראת
וגזולהו באַשריעה ותחצירנא לסמוע אַעשרה
אמראַואת אַדאן אַבארי אַחיד עשר כלמאת
מתלהבֿין בנור אַלה ובצות קדיר קוי וגצֿיף
עיזו וגאִי וכד דאָך צֿץ אַטביעה ויקול פי האַד
אַחקוק כל וקת ווקצהו אוול שמות יד וירא
ישראִל את היד הגדולה אַשר עשה ה' במצרים
וייראו העם אַתֿה ויאמינו בה ובמשה עבֿדו
„דברים ד“ אתה הראת לדעת כי ה' הוא האִלים
אין עוד מלבֿדו מן השמים השמיעך את קולו
ליסרך ועל האַרץ הראך את אשו הגדולה ודבריו
שמעת מתוך האַש וכלהו מעזות רבנא פי אַקום
אַחיד אַגליל אַקום אַטאהר קום בנו ישראִל וחתא
ללאן לספֿך מן גראיבהו ועגאִיבהו ובאקי מענה
יחצי ויסוק ויצלר עלינא פי כל חין ויקדר
אַאנסאן חתא פי האַד אַאייאם יראה מעזות רבנא

פֿראיץ אַקרוֹב

פֿינא וּתכסיר שטביעה לאַגלנא פֿאן מן אייאם
אַדי הבטנא לחוג אַגלוא (גלות) ונחן מרמיין בין
עדואן כּאַלפֿע אַדי קריר אי דולה תּחבנא ולא
תּחמינא פֿלוקת אַדי כאנת כל אַד. ור תשרב דם
בעצהא וכצוץ דמומנא אַדי תּבוזעת בּגיר חסאב
ולא חבאר, ולא פי דאָך אסתנכאר, גיר שוייא
האר אַייאם אפֿצילה אַייאם אפֿיאקה וגיר
אַתּמדדן ואַתּקדרם אַדי רקינא מן ירפֿע שאננה
ויסמענא ויפהמנה ואנחסכנא פי אוטאנהו
מתל מא ינחסב פי וטננא וקאסמין אכיראת
אַהנא ואַראחה מעא גיראננה אַדי אנכלקו
מחצרין ללפֿעל אכיר ואַצדק ואַאמאן, ופי תלך
אַגיל אַמהושה, כאנת קדרת רבנא מענא והי
אַדי חפצתנא חתא פֿצלנא לראן באש נרגעו
דמנא ולחמנא אַדי כּסרנאהם פי אַגיל אַמאציה
יאסר אַדי טלבו קתלנא באפרד ואַגמלה, יאסר
אַדי קצדו עדאבנא באַתּבשיע ודמומנא באַתּבזיע
יאסר אַדי טלבו ארקאבנא ופֿלוסנה וחרימנה
יאסר אַדי טלבו אנקטע רקאבינא, ורגיאתנא
ובכל דאָך אננא עשנא עאישין ונעיש באַגמלה
וּאַקלליל וּאַמבסוט אַדי פֿינא עאיש מליח ומהנני
אַחסן מן כל אמתארו, ופי חק דאָך יקור
וּיקרא כ ז' ואף גס זאת בּהיותם בארץ אויביהם

פראיץ אקלוב קד

לא מאסתים ורא גערתים לכלותם להפר בריתי
אתם כי אני ה' אלהים, ויקול "עזרא ט" כי עבדים
אנחנו ובעבדותינו לא עזבנו אלהינו, וינצם
"תהלים קכ"ד" דודי ה' שהיה לנו יאמר נא
ישרא דודי ה' שהיה לנו בקום ערינו אדם
ותקדר תכממל האד אאנצאם לעזאז למערפא
קוות ומעזות ארב ללאהל לאסראלי פי כמאל
אמזמור ותפנין דאך באוסע ואראחה, מחצרין
לנבייניהו פי חגב עבאדת אמולאה אאחי ען
קריב אמאמנא .

יזיד יצלה בינא ולמערפתנא אידא נעטי מננא
למחה ללתאסים אגמעיה לאנסאנייה ורבטתהם
מעא בעצהם פי מואפאקאט דאימה דלגיוול
ווקתייה, מתל מואפקתהם פי תסמיית סלאטין
או אכבאר פי כא יכץ אסיאסה למדנייה או
ריאסת עסכר או אי אדאראת פיכון דאך ברצא
אכל ודאך נאבע מן גרץ ואדנהו וחכמהו
פאננה נרא אטאעה מנהם איה ולסמוע ואמואפקה
לאמראואתהו ואחצור לכדמתהו ואקדר אכאמל
ואקוי ידי ינגרם פי קדובהם ואכברה ואפרח
ידי ינא מנהם באגמלה פאן כל דאך תחת
שלטת אבארי וחכמתהו וכדאך ידי תציר אכלק
תכאף מנהו והוא יעתנא לצלאחהם וילכסם פי

פראיץ אקלוב

הנאהם ויפכהם מן יד אַעדיאן וירמי רקבתהו
לאגלהם ויקללב באש ידוור נואער כדמאתהם
ויתעאטא מע דוור אכרין למא יכץ תראתיבהם
ופוזהם ויערלי דרגת אצאחין בהם ויזרע פי קלוב
אעסאכר אפרח ואנטאגה ואתקדים פי מא יכץ
אעססה אסתחפאץ ואפתן ויחכם בינהם אצדק
ואערד ולו כא כאן אמר אלה פי תבקיט אקלוב
וכאן כל אחד מנהם יכמס ערא נפסהו לכאן
יתמנע מנהם כל שי ציח לא בני ברג ולא בניאן
צור פיצירו כלהם מהממדין ומתסלרמין באמררה
חתא אן יציעו ויכסרו כל מא ירזמהם ויצלחהם
ויסירו אסרה עביד כביועין פי יד עדיאנהם
פיכון האד אסלטאן ואאכבאר מן טאיעין
ואמותבעין שריעתהו פיעינהו רב אסמאה
וינצרהו וינצרהו ויכללל עליה כורסי אַמך
ויצלה עליה אממלכה וינגיה מן כל הלאך כמא
יוקא „משרי יב“ חסד ואמת יצרו מלך ותקול
פי האד אַחק ארבאב דיאנתנה „הוי מתפלד
בשלומה של מלכות שאַמדה מוראה איש את
רעהו חיים בלעו“ .

וכדאך חתא פי מואפקתהם ערא תדריג
אסככה והבזיל אדהב ערא אַפצה ואַפצה ערה
אחרגייה אצאחה וכאן אן אַאחגאר אתמינה

פֿראיץ אַקלוב קה

זאָנפֿיסה אַבול וואָז מן כלהם באַמרה וכן אן
כל האדו לא ינפֿעו אַבדא רשי מן חוגאַת אַאנסאַן
ולוכאַן יכצו דוא או טביב או אכל ושרב ולבאַס
לאבד אן יברה יאכל וישרב מן ואסטאַת אכרין
ואפֿלוס כאַנהם חגֿר וחתא לוכאַן רתבזזר
במואַפֿק בעצנא עלאַ כלהם ודאך באדן אַלאַק
אן יקע צביע ואַשרא אַדי כפֿקדו לעדמת צדניאַ
וארבאַבהא ואמר תעלא אן האד אַמכאַסיב לא
ידורו חתא יכונו פֿי יד כל אַאנסאַן , באַקליר
מנהם אַדי יחוג אַגנא ואַבסט פֿאַן האדא צאח ,
וואחד יכרם אַכרמאַת וגֿירהו ידפֿע אַאגֿר , פֿאַן
דו דאַמת אַדניאַ ממלוהא מן אַמכאַסיט לכאַנת
מתסללמה באַמרה , ואַעפֿאַנה ואַכנאַן יכתר
פֿיהא ותציר כרבה מרדומא חגֿרה עלאַ חגֿרה
וכלוהו באדן אַמולאַה , פֿצאַר האדו אַגנאַים
מכבוצא ומכרוהא מן סירא ועיזזה ומקדרה מן
סירא , פֿאַנהם צלאח ללעאַס אַעמומי ואמאַ
ללאנסאַן כצוצי לא להו מנפֿעה כהם בשי , פֿאַן
ינא מנהם אַקדר ויציר ורם מעהו ובבסטוהו ימות
באַשר ויתעררה וימרץ ויכות ולם יפֿכוהו פֿהאדא
אדן מן אַלה סבֿחאַנהו .

פֿנרא מן גאַנב גֿיר האדא למא נקצד בלמחחנאַ
אוגוד אַמכלוקה מן אַמוגוד תעלא , פֿנראַה וגוד
פֿלסוף (כז)

פ ראיין אקלוב

אלהוא [אריא] כביר פי כר וסעת אלליקה מכסוט
ומכטוס בגיר אנרה ולא פרום ואנסאן מתממתע
פיה בלתיבזיע בגיר חצר ותמא מא יכפי באזאיד
ואואפי פאן האדא דס יקדר למכרוק אן ינחצר
עליה וכו לחצה פאנהו ימות עגלן ובעדהו יגי
למאה אדי הו בלנסכה ללהוא וגודהו קליל
חתא תמא מרראת ימע אן יתשרא בלפלוס ודאלך
למקתצא חוגת לאנסאן איה וקדר צברהו ענהו
פאן לאנסאן יקדר יחמל אעטש איאס ולס יקדר
יקער בגיר הוא ולא לחצא פימות, ובעדהס
יאתי למעאש ואמואכל לאשכאהם אדי חתא פי
האדו תוגר אן יוגר שי בער שי פי אלתרדא
ואלוגור ודאלך למקתצא גצב לואזס לאנסאן אשי
אכתר מן גירהו פאן אאכל יקדר יצבר עלייה
לאנסאן מדה אכתר מן למאה וזיהוא, פדראלך
וגודהו צעיב ותחצירהו באעדאכויקול (בראשית)
בזעת אפך תאכל לחם ומא קאשי ערא למאה
ולאהוא ואנמא וגודהו כתיר מא יכפי ללגמלת
לעלס ולא יתכץ אחד וכדאלך וגור למלאכיס
אדי לאנסאן יקדר ליסתקנע במא יכון ומאסתרהו
יכפי בגיר תכריע ובראעה פכאן וגודהו למקתצא
לזומהו פאן אלבאס ירום פוק לאנסאן מדה מן
אומאן ואמא אדהב אפצא ולחגאר אתמינא אדי

פֿראיץ אקדוב קו

לא יוגרו ללאנסאן בלמדרה אא בער תחצילהו
אלואזם אכל ומא תכלקו אא לרגנא ואלבסט
אקדר ואכברה פלא ילגס וגורהם אן יכון בצבא
פצאר כסבהם צעיף וקליר פאן חתא גראור
ועוזת קימתהם לו מא כאנת אמואפקא מן כל
אעבאד לכאנת מרמייה מתל אחר עלא וגא
אסוארע, וכדאך לוכאן וגורהם כתיר פראדא
אמר ואדן חכמת ותשללט אכארי תעשה אן
תסיר ארגיא בהאד אצורה לתכון מרתובה
וחסאבאתהא מחסובה פי גאית אלתראב ואחסאב
פכאן דאך מן סלפתהו ורחמתהו תעלא עלא
מכאיקהו חתא יסבב להם אסבאב מפתרקה
וכתירה אדי תסוקהם באנצב אילא תריק אצלח
אאבדי ויקול פי חק דאך (יונה ד) אתה חסרת
על הקיקיון אשר לא עמדת בו ולא גדלתו וכו'
ואני לא אחוס על ניגוה וכו' וינצם (תהלים קמה)
טוב ה' לכל ורחמיו על כל מעשיו פאן אאסבאב
אמפררקה ואסאיקה ללעאם כלהם מתשאכרה
ומשתרכה פי מא יכן ויתעדלק גמדת אמכאיק
בגיר פרו אאעדה ואספלה אארצייה ואסמאוייה
אבררייה ואבחרייה, פאן על כל מעשיו תנצמת
בגיר פרו.

פֿראײַן אַקלוב

אָפּצל אַסאָדס מן אַחונב אַתאני

והוּ פֿי קולנא כיפֿאַש אלעבאָדד
ואַמובאַחתה וואַעיאַר חתא ינכרוהא ולא
ירמוהא לא הי ולא אַמתעללקה בהא והוּ :
אַן חתא פֿי האַד אַחונב אַכאַמסחונב אַעיאַר תמא
כאַסרין אַמערפֿאַ פֿי חק אַעיאַר וואַמובאַחתה
אַמתעללקין ביה . וכל אַאשיא אַדי דכרנאַהם
פֿי חק כַּסאַרת אַאעתראַף באַוואַדד וואַגור וואַקדס
אַמנטסבין דרחונב אַאוול חונב אַאנפֿראַד . הומא
יַתסבכו חתא פֿי כַּסאַרת האַד אַמערפֿאַ אַתאני
מַתל פֿי אַאוול . ויקדר אַקאַרי יַטר ויפֿהם מן
דאָך ויסוק נפֿסוּו באַעקל פֿי אַכַּסאַיר מתע אַחונב
אַלאַוור . ויוגד צַחחַת כלאַמנא פֿי
דאָך . וכדאַדך תמאַ אַלרַתלת וַגוּה אַדי
סבַּקנאַהם פֿי חונבנא האַדא פֿי
אַבתאַדאָו . אַלדי חתא הומא יַידו יַכססרו
אַאנסאַן . פֿי אַאעתראַף מַמא יַכץ חונבנא האַדא
והם אַטנאַיה מן מוואַסנאַת אַבאַרי אַדי תמא מן
יַטנא למא יַנבכַת מן אַבאַרי באַמוואַסנאַת
אַכרימא ויכַמס פֿי באַהו אַנהו יַסתאַהלהם
ויחצוהו . וכדאָך לם יַחס אַלאַסטרוואַס
ללאַסתחמאַד אַכַּצק ויעזו וימתגע מן דאָך מן
גַהלהו

פראיין אקלוב קז

געהלעו אעצנים ופי חק דאך יעבכר אהכים „משלי
ט"ז" תועבת ה' כל גבה לב .

ולאכן אאשיא אמתעלדקה פי אמוכאחתא פי
כל מא דכרנא אעלאה למא יתעדראו עלא פכר
אאנסאן לאבד אן יקבל אאנסאן אטאערה
ואעבאדא ואעתיקאד בסכאיבהום ולמא ירא
אעבד תשלדט וחכמת אבארי ויבחת למקתצא
גרק עקלהו ופהאמתהו . ולא יאכיד אכתר ממא
יקדר ותכון גייתהו וקלבהו מתבקקט וצאפי מע
אדי לרקוהו , לא ימצא יום אדי לס יזיד ירא
עגאיב גריבה מן קוור אכאק סבחאנהו , כמא
ינצם . תהלים יט יום ליום יביע אומר ודלילה
ללילה יחוה דעת וכל מא דוינא וכל מא פייקנא
וכל מא יוצל אאנסאן אאבתשאף פי קוור אכאק
פיכמס אן תמא אבליג ואבליג אעצם ואעצם
ולמקתצא תבקיטהו ואעתיקאדהו , יקדר יוצל
יתכששף אכתר חית אן יקדר יוצל ליראה חואיג
כבאר ובכר דאך לא להו ארכצה אן יכמס אנהו
וצל גלחדוד , פאן הארו חואיג לס פיהם חרוד
וחט פי עקלך אן מעשיך יקרבוד מעשיך ירחקוד
וטאעטך אעתיקאדך ואמאנג יוצלודך דוין יוצלו
ודאך באמיתא לולד צניר מתרבי ומגראד פי
קע ביר , וכאן אחד מן אכדאס מתע אַמלך קאים

פֿראיץ אַקלוב

ביה ויאתי דהו בכל מא ילומהו מן לאכר אשרב
ולרבאם, ואלצו ורואזם אנעאם. וכל דאך בסכפת
אמלך עליה. פצאר יכבר דאך ארציע פֿרא ידרך
שי מן מא הו פיה. פֿכאן יום וקר קדם עליה
דאך אכדים וערהפהו באנהו. עאיש מן מחננת
אמלך והו אמתוססט גיר אנהו כדים דהאר אמלך
אעצם, וערפהו אן עליה ארפן ליצירי עליה
צלאח דאך אמלך וידכר אסמהו דאימן פֿנטק
אלד וקא. אנא נטלב מן רבנא עלא מול
אביר האדא ארי עאמל מעאנא האד אכיראת
אן יצלחהו וירא מא. יקצד ויטלב ויכצהו.
פֿאנאבהו אכדים: אערס אנך מקטת ובכצת
אמלך אעצם בצלאתך האדי. פֿאן האדא
אמלך מלך קוי ומלך עדת מרן קהארה, ותחת
חכמהו מלאין כלוק. ועדד לא יחצה, ועאמל
אביר מע בלרם כל אחד למקתצא פעלהו
ונגאמהו, ואנא אכדים אמסתכרם, אחד מן
אצגאר אדי לא אנני מחסוב בין כרדאמהו,
וכדאך אנתי וכירך אמסתאצל ביה אשיא צגאר
ומחקורין באגסבא לעצם אכיראת אמתפררקה
מנהו, וטלראנהו עליך ינחקר קראם אטלראן
דלאשיא אכבאר ואצעאב ואמענגבין אדי תחת
נצרהו, פֿכאן אן נטקך האדה לרתסביח ביה.

פֿראיץ אַקלוב קח

מחקור כתיר למקתצה גלאתהו אכברה ואעצמה
פֿפטן אַצגיר בגללות עצם דאך אלמדך וקרהו
וקדרהו חכמהו אקוי ותשלטהו אגיר מתחדד
וקוות טללאנהו ומחאסנתהו חתא אן ולו רציע
פי קע ביר מתלהו דם ינשאה מן עצם קוות
חדאקתהו ואפכארהו ורחמתהו אעוצמה פֿצאר
יעצם פי תמדיח ואצלא ואתסביח איה באלפֿן
אגליץ ואעצים פֿחתא אלמדך למא ראה דאך מן
תלך אַצגיר זאד פֿי כראמתהו ומחאסנאתהו ומא
שילזם להם באכראמה אקוייא ואסכליפה

פכאן האדא אפיתא נחן פי האד אעאלם
נתמתתל דלעגיר באנסכה דלמלאיכה וארנאב
אעלאה כון אננא נחן אגארקין ואואטיין פי
סכנתנא ופי כל כא יכץ אקאמאתנא פֿאן נחן
תחת אהוא ואמאה ואנאר ואאריאח ואסרחאב
ואגמאס ואסמאואת אעלאה אנגום ואקמר
אשמש ואאבראג וכל מא יכץ אפלך ומא פֿוקהו
ונחן פי קע אביר פֿאן נפֿכר רבנא כמא קרנא
אפוק בכסב אפצה ואחא הו אלמדך אמתמלדך
בכל אכליקה אקוייה בתמאמהא פֿמא האד אא
כפר באג פֿאן עלינא דנעצצם באפכארנה אעאף
קוותהו ונתפֿאהם ונתהממל מן גראלת
רבובייתהו כמא ינחצל וינבגי למקתצה תעבנא

פראיין זקלוב

ללמובאחתה פֿי שאן חכמתהו ותרשרלטהו
מוחאסנאתהו ואפצלהו וכראמתהו עלא כל אקל
מנהו ונחן באמענגב חתא ללנמדה אלצגירה
(אינו מקפח שבר כל בריה יש"ש) ואלטירה
להואוייה ולנא אן נרתפת לוצאיאתהו ודרשריעה
למקדרסה לדי אכרמנא בהא ונכמס כס ילזמנא
מן אעתנא ללעבאדה פאן למקתצו: עלאותהו
ועצמהו עלינא וכראמתהו לינא בגיר אסתחאקהו
שי מננא ילזס אעתנא לרשקא פלאעתקאד
ולעבאדה כמא ילזס ויוגב עלינא וידה יגעלנא
מן לפאהמין ואנאגמין לנדפע מא עלינא מן
לטאעה ולעבאדה ליה ויכתתר פצרהו עלינא
אמן. וכראלך

נתם א חגב לתאני, בעון אוהיד אוחדאני,
והו חגב לעיאר בגא למוחכם, אלמתשלדט
לעאלי לגבאר

אלחגב לתאלת

ותו

חגב אלטאעה ויעבאדה

ופיה עשר אפצא ודאך פי מא יכץ כל ידי ילום
ללאנסאן לרלאתפאת פי כל מא ילום לטאערת
ימולאה ועבאדתהו בלאעתקאד יכאמר .

יקול נאשי האדא לכתאב , אן למקתצא מא
דכרנא פי חריתנא פי יאחגאב לסאבקה מן
לאמאן בוגוד ימולאה תוחידהו וכדאך אנדו
אברי וקדים , ולמקתצא חרכנא פי מובאחתת
לאסראר לברהאנייה פי כלקאתהו . פכרג לנא
מן דאך אן עלא לאנסאן לאוגב ליטיע מולאהו
ליעבדהו בקלב מתבקקט ונציף וליעמל גרצהו
ואומור שריעתהו למקדרסה , ודאך למקתצא
מוחאסנאתהו לעצמה , ולמקתצא מא יתרום
באעקל ומא מטלוב למוחאסן מן קאבלין
מחאסנאתהו , ודאך יחץ אן נבדאו געטיו
דקארי פי האדא פתוח לחגב יתלת , תפנין
אשכא למחאסנאת לאקעה בין יעבאר דלכראם
דקליל דלמכסור , ופי בעצהם , ומעא י אולאר
וכדאך מא ילום מן למתעאון מן ואגבאת לשכר
(כח)

ולמרק

פֿראײַן אַקלוב

וואָס מיר, למוחאסנינהו, בין אַעבאד פֿי בעצֶהם
ומן דאָך נאָכר אַעבארה באַמיתא, לרואַנבארת
מן אַטאעה וואַעבארה למולאנה אַדי כתררת
ליראתהו ערינא כמא סבֿק אַחדית פֿי חק דאָך
באַנסבה ללמחאורה אַדי נתחדת בהא פֿי חק
אאנסאן מע רפיקהו ודאָך יכון באַואפֿר, פֿאן
מוחאסנאָת אַרה קוייא וכתירה וגלבה עלֶה
מוחאסנאָת אַעבאד מע בעצֶהם פֿאן מערום אן
לכל מוחאסן תלזם אַתונגֿיב ואשכר ואמרח,
למקתצא מוחאסנאָתהו, ולו אן בעץ מוחאסנין
תקע להם עטלא ללא ינפֿע אַחסאנהם, ואנמא
פֿי נייִתהם אן יחסנו אִיה וגייר אן אַחארת דהו
אַואסטה פֿי מנע דאָך, ולינא אַואגב באַשכר
ואמרח אִיהם, ולו אן לס וצלנא שִׁי מן כראמתהם
פֿאנהם באַדלו גהדהם ליחסנו לנא ותעטרו
בואסטת חואדת מאנעה, פֿלא כאן אלפֿטא
מנהם אַברא, ויוגב להם כמא לוכאן חסנו,
ובאַנסבה דאָך יכון באַעכס ללמוחאסנאָת
אַואצלין אלינא בואסטת אִי אַנסאן אַחדת מענאָה
האדא לס כאן פֿי נייִתהו ליחסן לנא, ואנמא
ואַא בתריק אַחדת אַדי נססב וסרסב אַמוחאסנה
לנא בגייר ולו למחה או אַתפֿאָתה מנהו לואסטת
מוחאסנה, פֿנקול אן האדא אַעבד לא יוגב להו

פֿראיץ אקלוב קי

מננא ולא נחן מטרובין בלשכר ולמדח ארירה
בלמתנע לכאמל :

וירלחין גברא נלתפת לרמוחאסנאט אואקעה
פי דניתנא ממן למן וכיף חיהם וסירתהם , ומא
יחץ ויריק פי חקהם מן אטאעה ולשכר ולמדח ,
והו : אן נקול אדי גמיע אמוחאסנא אדי שתקע
פי דניתנא בין בעצנא לא תכון אכתר מן כמסת
וגוה , והאדו אשכאהם , אוול גוה מחאסנא
לאב לעגירהו ואתאני מוחאסנאט אסיד לעגירהו
„אמשרי“ ואתאט אנני ללפקיר , וראבע אבעץ
ללבעץ , טובה כלרית לכיר לרגמיע מן אגמיע ,
ולכאמס אצחיה לרצעיקף ואעליל , פהאדו לכמס
אנואע פלמוחאסנא אואקעה פי אדניא ולא גיר ,
פנפרד דאך בלפרד כל אחר ממא ינתסב דהו
פי חק מוחאסנאטו צורתהם ועצמהם ומקצורהם
וסכאיבהם ומא ילוס לחם , פאן כאנת דהאד
אמוחאסנא עלא אחקיקה או יא הלתרא
מהעלדקין פי בעץ סכאיב שלצייה , ורגנפיד
פאידה למוחאסנינהם , פאן לאוולא קרנא הי
מוחאסנאט לאב לולדהו פהאדי מוחאסנה עזיזה
ומסכופה , וראכזה עלא צפאורה ומעזורה ,
וכראמה בלרלא ואתבויע פלא יכון אחסן מנהא
פי דנית אחיאה , איהא אקאר אסתמתל רנא

פראיץ אקלוב

פי מא יקע ויכץ פי דעת האדי אמוחאסנה
לעליה, האדי לעליה מן כל אמוחאסנא :
לאב אידא חב, בזוע אדם ואדהב, ובכל
דאך יקע פי מחבתהו אתנפיד לפאידת נפסהו
פאן אולד מכלוק כמפצל מן מפאצל
לאב פאנהו אנכלק מן דמהו וגהרהו כמא סבק
קולנא פי האד אחק, וכאן כדאך רגייט אואדין
ושהרתהם אליה פאן כאנו יסתרנאו מנהו
להנא למכברהם או אלתחציר למא ילום ללאכירה
(זכות) פפי שאן דאך יציר לאב יכמם עלא
צגירהו אכתר מן עלא נפסו פי מא יכץ לרמאכלה
ואשרב ולאבאס, ואנטא ואפרש, ואקאמה פי
מא ילום ללמרץ ואדיאאתהו, ומנע אלתעב מן
עליה סיתחממל ביה לאב דאימן ואסתחפאין
פי כל מא יקבל להו מן אאשיא אמוצדררה,
ודאך אנטבע פי קלוב לאבאט מן אשפקה לחנאנה
וארחמה. ובאדי קלנא אן כל דאך ראכו עלא
נפיעת אאב קד לזומת אשריעה ללוד באטאעה
ואכרמה אקדר ואכוף סיכונו מכצצין מן אולד
ללאב, ופי הק דאך יקול (ויקרא י"ט) איש אמו
ואביו תיראו, "משלי א" שבע בני מוסר אביך
וא תשוש תורת אמך, "מלאכי א' בן יכבד אב
ועבד אדוניו, ואחא אן לאב מטבוע בדאך מן
טכיעט

פֿראײַן אַקלוב קיא

אָטביעה וואָנצב עליה אן תנהג מנהו כל האדו
למעוזה ולאקאמה ולאסתחפאץ פאן כל דאלך
כאן מקצוד מן אבא־י סיעתנא אב לכל דאלך
לתתבית גרץ אמולאה ודואס אעס וגנס
לאנסאן „קיום המין והאנגשיות” וגיר אן האד
אב ואסטה ומרסור פֿי דאך .

גזידתרה נלתפת ללגנס אַתאני והו מוחאסנא
אסיד לכדימהו אַדי חתא פֿי דאך תמא פֿיהם
מנפעה שכלציה לנפסהו פֿאנהו קאער יצלה
רוקהו ברזקהו פֿאן אידא ארתכא מן אמוחאסנא
מעאח יציר ינצר דאך אַעבר פֿיכסר אסיד עבדהו
פֿלדאך יחסן דהו ויכמס עליה ודאך קימאן צרר
מן עלא נפסהו, ובכל דאך לוזס אדרב תעאלא
סבחאנהו אטאעה ואקדר מן אַכרים לסידהו כמא
דכר לפוק בן יכבר אב ועבר אדוניו, ואנמא
מוחאסנת אנני ללפקיר פֿכאנת דאדי אמנפעה
שכלציה ללגני פֿי מא יכץ ארגא מן אלמולאה
אאגרה ואמליחמן דאך ודאך ימאתל ללמתסבב
אדי ישרי סלעא אדי ילזמהא מדת וקת באש
יביעהא, פֿיצבר חתא יגי וקת תכריגהא, פֿיטיק
דאך אלצבר למקתצא אמנפעה וארבח אואפֿר
אמסתקבר דהו מנהא, וצאר חא־יג דאך ארבח
אואפֿר, בשי מא מנהושי פֿאן אסרעה שראהא

פראיץ אקרוכ

רמיצה באמררה, פידפע תלך אלפלוס עגלן
בניר תלמאס ודא מכאדה, פאן למקתצה רבחהם
אמסתקבל, לא ינחסבו האך אלפלוס אלמסבנקין
מנהו לרסלעה, ובראך תקע להו פלרה חתא
פי דניתהו האדי, ואנהו אנסאן כרים ולירי,
ובכל דאך לא צאר מנהו שי מן אליר, פאנהו
לא האדא אל וכיר, כמא יוקר וקרא עליך אל
ה' והיה כך חטא, והיה כי יצעק אי ושמעתי
כי חנון אני, ויאסר מתלהם, ומתוככל מן
אמולאה סבחאנהו אדי גאזאהו בלמא אן יכון
זכיר ערא אקלדיל ויעינהו וקת גצרתהו, פאן
מהסוב עישת דאך אפקיר תחת שלטת תלך
אני, ובכל דאך לס אגזוע אפקיר מן וגב אשכר
ואמרה לרמוחאסן מעהו כמא שקור „איוב ל“
אם אראה אובר מבלי לבוש, ואין כסות לאביון
אם לא ברכוני חלציו ומגז כבשי יתחמם, ויקור
כדאך תם כ”ט ברכת אובר עלי תבוא :

ואלראבע מורחאסנת אלבען
לבעצהם, אלכתרה לרכתרה טובה
כללית היוצאת מן הכלל פיהא כתיר מן אליראת
ואנפיעה לרמוחאסנין פפיהא אקדר ואכברה
ללעאטי למא יגי אגזבר לדארהו ויחתרמהו
ויטלבהו בתריק לאכאברייא ואען פיהא אאסם
לעלי

פֿראײַץ אַקרוּב קיב

אַעלִי אַדי יתחדתון ביה ובכראמאתהו אַלְלוּק
פֿי אי מכאן יכון . פנהא אַחְתֵּראַם עִמוּמי לְמֵא
יחַתְרִמוּהוּ כֵל אַרְבָּאב אַבְלֵאד ויִצִיר בִּינֵהם
כֵּלמִנְאֵרֵה אַדי אַעִיוֹן אַבְל מִסְתַּנְסְקֵה לְצוּוּהֵא
וּפִיֵּהֵא כֵּדאָךְ אַאָר אַעלִי אַסְמֵאוי וְהֵאדֵרֵה מִחְסוּב
פֿי דאָךְ אַצְדִּקֵּה כֵּאנְהוּ כִּבְבֵּה אַמֵּאנֵה אַדי יֵאֲתִי
יוֹם וִירְגֵעַ יֵאֲכִרֵּהֵא וְתַפְכְּהוּ מִן אַפְקֵר וְאַחֲוֵרֵה
וְהוּ יוֹם אֵרֵה יוֹם עֲצִים אֵן יִקְרֵם לִיאֲכֵר אַגְרֵתֵּהוּ
וּמֵא יתְכַאֲפֵה מִן דֵּאָךְ , וְיַעֲבֹר מִשְׁלִי י"ט רִבִּים
יִחְלוּ פִנִּי נִדִּיב וְכֵל הֵרַע לֵאִישׁ מִתֵּן , וְכֵדֵאָךְ יוֹיֵד
יִקוּל תֵּם י"ח מִתֵּן אֵדֵם יִרְחִיב לוֹ וּלְפִנִּי גִדּוּלִים
יִנְחֵנו .

וְאַלְאֵמֵם מוּחֵאסְנֵאֵת אַקוּי וְאַצְחִיחַ עֵלֵא
אַצְעִיף וְאַעֲלִיד אַמוֹגוּעַ פֿאַן דֵּאָךְ יוֹקֵקֵעַ וְגִיעֵרֵה
וְנִכְדֵּר לִלְמַתְהֵנְנִי חֲתֵא יֵחֵם פֿי נִפְסֵהוּ עֵדֵאב אֵן
וְתִיק פֿינְצֵר עֵדֵאבֵּהוּ כֵּדֵאָךְ אַמוּחֵאסְנֵה סִיחְסֵנֵהֵא
לְהוּ , וִידֵוּ אֲנִכְדֵּר בֵּהֵאךְ אַקְלִיל מִן אַכְסֵאֵרֵה אַדי
יִכְסֵּרֵהֵא לֵאגְלֵהוּ , וְדֵאָךְ מִן אַסְכְּפֵה אַמְטְבוּעֵרֵה
פֿי גֵסֵם אַאֲנֵסֵאן מִן אַכְּאֵק תַּעֲלֵא אַדי חֲתֵא דֵּאָךְ
אֲנִכְלֵק לְתַתְּבִית אֲגֵנֵם אַמְכְּלוּק , וּלְאֵאֲנֵסֵאנִיִּיֵּה
וְדֵאָךְ צֵאֵר יֵדֵאוי וְגִיעֵתֵּהוּ בִּמוּחֵאסְנֵאֵת אֵלֵּלֵה
עֵרִיֵּה אַדי נֵאֵהוּ אַמֵּא לִיקְדֵּר יֵדֵוּ עֵלֵא נִפְסֵהוּ
כֵּל וְגֵעַ , וְחֲתֵא עֵרִינֵא אַפְרִץ אֵן נִשְׁכֵּר וְנִמְדַּח
פֿ'מַעֲלֵסוּ

פֿראיץ אקלוב

אפעלאָה וואָ נקעד בִּגיר פֿכרה , כמא יוקאל
פֿי חקוה מא דכרנא אעלאה , אם ארארה
אובד וכו' וברכת אובד וכו' .

פֿכּהאדא באַן כאמד אן כל מוחאסנאר
אמהדייה מן אַבעץ ללבעץ פֿי כרלמסט אנואע
אמד , פֿכּאנת ניית כל מוחאסן עאזמא גִיר
לפֿאידת נפֿסהו , ודאָך עלא תריק לאפֿאדה פֿי
אדניא או פֿלאכירה , או דדוזאן אי נכד כאַן
ווקע דהו מן אַמחסון , ובכל דאָך ראבד מן אַשכר
ואַמרח ואַפֿכרה ללמוחסנין ואַקדר ואַמעזוה להם
ואַתרנִיע אַכפו להם , באַדי תלך אַמוחאסנה
מן אלה ומטלובה להם , ומטלובין באַש יחסנוהא
לגִיריהם , והאדו אַדי מחאסנתהם לא הי כאמלה
ולא תרום , ולא תלשא , ומכלשא בתלמאם
אפֿאידה לנפֿסהם , פֿלדאָך ירזמנא לנעבברו
קדאש ירום מן אַעבד אַסתחמאד לרבארי עלא
מוחאסנאטהו אַלדאימה אַקווייה אלמכרומה
באַתבזיע , ואַלדי לא פֿיהא שי מן אלפֿאידה
ללמוחאסן תעאַא , ולא הו מתחווג וטאמע
אַכפו מנהא , ולא עריה אן ידו במוחאסנאטהו
אי נכד חצל דהו מן אַמחסון , וגִיר אן כראמה
שפֿקה תנאָנה ורחמה ערא אַמכאָיק , פֿכּם יוגב
דנא מן אַטאעה אַמרח ואַשכר , אַצלאה ואַתובה

פראיץ אקרוכ קיג

לעבארה לאמאן לאעתקאד ואלתבקיט
נזיד נביין, אן מא תמא חתא פרו בן
למוחאסן דלמחסון פאנהם מכלוקין סוא מתל
בעצהם פי כל שי, ואנמא מרכוב אהארת ערא
למוחאסן והו מיתא צחת בדרן אכתר מן למחסון
או פלוס, או בעץ מונאסבאת אדי לס ואלארת
ולא חרתת ערא למחסון פצלו למוחאסן וצאר
מוחאסן, ולמא נקווס אן למוחאסן זאיד ואעלא
זכאמל לאוצאף פי כל שי ונאגם עלא למחסון
כדאך תלוס אטאעה ואשכר ואמדה מן למחסון
ערא למוחאסן, ואידא נקווס אכתר עז דלמוחאס
אן למחסון מרתלי וגאהל ונאקן פי כל
חאססיאתהו בלנסבה דמוחאסנהו תזיד תעצם
כדאך לאאגבאת למדחייה ואשכרייה דלמוחאסן
והאדא בן עבד דרפיקהו, ומא יכון מן לעבד
לרבהו פצאר שי בליג ועצים לאסתוגאב ואטאעה
בלנסבה דמא נדכר, פאן עצם גראת לבארי
לא תתעבבר בלפרז בינהו ובין אאנסאן (חאסא
פצלהו) כמא דכר פי חגבנא לאוורי, וכדאלך
דנא דנקווס לאנסאן בלנסבה דלחיואן אנרהו
נרא צעפהו בליג באלמררה אמאמהם, פי
נגאמתהם אלדי לס יתחוונו למן יחפצהם פי
צגרהם, ולא מן ידררבהם ליאקפו עלא רגליהם
(כט)

פראיץ אקלוב

ולא מן ינסל וינצצף להם, ולא יתעפנו מתר-
אנסאן ולא וסלהם יסכב להם חתא מרץ מן
למרוצה אקוייא אדי תסכב עפונת לאנסאן, ולא
ריחת היאצתהם תוצל באמדרה לריחת אחיאצה
לאנסאנייה ולא נתונת זיפתהם תתמתתל לנתונת
זיפת לאנסאן אנאתנה ותעיף אכתר מן כל
אהואיש אדי תמא פלדניא, וכוזן אן חתא פי
אסתחמל ומקאציאת מן מא יקע מן אעדאב
ודרך ותקל כדמאת ואנואע לאכל להם וכדאף
פי תחציר עישתהם אדי לא תלזמה מואסטאת
ותכמאס או תעב לאגל דאף, פאנתם בעקלהם
אלצעף יסקו תריק אלחיארה ותסאר
להם אכתר מן אלמכלוק אלמהכללם
וצאח אעקל אלרשיד ולצוץ אידא אנפקד מן
לעבאר עקלהם ופטאנתווס לצאעו בלמררה
פי חוג אציאע והמלת עליהם תריק אחיאה,
ובדאף יורדי לכאק ללאנסאן כס הוא מתחווז
לקדרת אלה ומסאקהו, וכס עליה מן לאוגבאת
מן אטאעה ועבאדה ואלמאן, ובכל דאף אידא
טאע ועבד ואממן יזיר יסתאגר אגרה פי אדניא
ואאכרא מן לבארי, פאן מקצד כדקת לאנסאן
לדמת אן יעמל אמליח ויעבד כלקהו טור-
לדדניא לאכרא ולא הו באחיואן, וחתא אנאהל

פראיין אקלוב - קיד

למסתנכר כל דאך בערהאדא אלתפנין ואפהאמה
לאבד אן ירגע ויפטן ויאכל תריק לתובה ולרגוע
לדמולאה פאן כאן כל דאך צלאחהו ורגיית
חיותהו , ופי חק האדא אגאהל אנאכר יקוד
מרעה , דברים ל'ב" . הלה תגמלו זאת ? עם נבל
ולא חכם הלא הוא אביך קניך הוא עשך ויכוננך .
דלחין פהמנא וחקקנא אן אטאעה ואעבאדה
ואגבין עלא לאנסאן באחקוק אואגכה ואואצחה ,
ערינא דלחין מא נתחדרת פי שאן אטאעה
ואעבאדה ומא לאזם להא , ופי דאך נעטיו
באואגב עשרה אפצי אלאזמה ללעבאדה
ואטאעה , והם .

לאוור פצל : אתחייר עלא אעבאדה , ומא
יתבעהא מן אקסמאט , ואתאני פצל , פי חק
אסתחאק אמוצצל לכל סהמה מן סהמאתהא
ואקסאמהא , ואתאט פצל פי חרור אלעבאדה
אקסאמה ועלאות דרגאתהא אראבע פצל , פי
צורת אתחייר אאפכארי וליסוק אעבאר פי ערם
אשריעה למקדרסה ופהאמת חאראכאתהא ,
אכאמס פצל הו כדאך תחייר אפכארי פי מא יכין
אשריעה בתריק נשאיד וגואכאט כמא
ינבני , ואלסאדס פצל , פי חקוק ואגבאת
אעבאדה ואטאעה באנסכה ולמקתצה אשכאל

פראיין אקלוב

למוחאסנאט אילאהייה וקסמאתהם, וואסאבע
פצל הר צנף צעבט לכביר אלדי יוזם בלאקל
ללאנסאן מן אקל עבאדה ללמוחאסן רהו
סבאנהו תעשה, וואסאמן פצל יוררי למקתצה
אן ירשכך מיראר פי אפכארנא יא הלתרה
אכתיאר פי יד אלאנסאן פי תריק לכיר ואשר
או באואגב עליה פי בעץ חואג ידי נראוהם
ואגבה כאלנסבה ללעקל וחיאת לאנסאן ואי
מנהם אאכתר פהאמה תקרב ללעקל, אלאסע
פצל, פי סר כלקת לאנסאן ואלנשירה למאדה
אנכלק? פי הארי אדניא, פי חק חרית תניית
אלאסתקצה פי כל פעל כירי או שררי מן
אפעאלנה אן כל חאנה ננסב להא מכאנהא,
ואלאן עלינא אן נרגב אלקארי אן יעמל אדן
עקלהו ללסמוע.

אפצל אאוור מן אהגב אלאט

אתחיר עלא אעבאדה ומא יתבעהא מן
אקסמאת, יוזם פאן מעלוס כמא סבה מננא, אן
אעבאדה רהא תריקתין אלתרקא אאוולה הי
אעבאדה ידי תגי מן סירת ארביאיה אקבור
ואסמוע וארצאעה מן אאנביא ואלתוראת וואליננא
קבל

פראיץ אקדוב קטו

קבל ברונגא ותדרינגא פֿי דנית אַחיאָה ואַתאַניָה
למא נבדג ונכסב אַעקל ויציר עקלנא ימיילנא
לרעבאדָה למקתצא נרא מן אַמוחאסנאָת
אַזאילאָהיָה ואַעגאָיב ואַבראָהיָן אַלמוכווּפֿיָן
ואלמקרבֿיָן דלפֿאַעָה ואנמאָ בֿין אַר וקת אַדי
אַאנסאָן יבֿרא יקבר אַבראָמאָת ואַמוחאסנאָת
מן כֿאַקְהוּ אַדי לאַבר אָן כאַן דאָך מן בטן אַמְהוּ
כמא מללנא עלא אַקאָרי , אילא אַוקת אַלדֿי
יכבר עקלָהוּ ויבֿדג ויציר יפֿהם וילתפֿת ללבראָהיָן
וַאֲעִגֵּאִיב וידרך כִּיראַת רבֿנא ובראַמתְהוּ אִידָה
חַתאַ יפֿטן וימיח ללעבאָדָה ויציר מעתקֿר תמא
וקת טוִיך יאַסר אַדי לִכאַן יפֿצֿר אַאנסאָן כֿר
תלך אַמְדָה אַבכֿם אַצס כמא הווא ולא מן ילזוּהוּ
לַטאַעַת אַמוראַה לכאַן יכבר עלא דאָך אַסירָה
וַיַּצְדֵּק מִתַּל אֶהאַישַׁא אַוחַשיָיָה לא ידרך ישי אַבֿרא
מן כֿר דאָך , פֿלדאָך תבֿדעַת אַסמוע אַקבֿור
אַרצאַעָה ואַלתוראַת אַלמלזומיָן ננא פֿי וקת
גִּפֿלתנא או צגֿרנא לנפֿטן מן בכֿרי ונדרך דאָך
ויפֿהם מעַגַּת כֿאַק וּמאַ ילזס להו מן אַעבאָדָה
אַילא אָן יאַתִי וקת אַלדֿי יבֿדג עקלנא ונצֿיר
מִתאַרביָן וילקאַנא חאַצֿרבאַש טאַיביָן מִתַּרביָן
עלא אַרכאַב אַשריָעָה ואַדין אַאַמאַן אַטאַעָה
וַאֲעִבֵּאָדָה ודאָך אַדי בער אַסמוע ואַרצאַעָה

פראיץ אקלוב

נקרב בלפן לבייני האדא אילא אתוראת ואכתב
אלמקורביננא לדאך .

אפצל אַתאני מן אַחב אַתא

ולאכן לאסתחאק אמוצעל לכר סהמה וקסמה
מן קסמאת לעבאדה . הו אן מן תלת וגוה
מתלזזמין אחנא לנצחחו למיח ללעבאדה ארדי
נחן מאיחין להו בלעקל . ודאך כונדו נאקן
אקווה , פנכממל להו אַתסנגד מן אשריעה ,
ולאוויר מן האד אַתלת וגוה הו , אן אלאנסאן
אנכלק מן אַשיא מכללפה ומתצאצצה לבעצהם
פאנדהו מלרוק מן גסם ורוח
גסם גסמייה ורוח אילאהייה רוחאנייה , ואבארי
כלק אן לאנסאן ימיח דאים לשהראת ושהואת
עירדה מן אשהראת ואשהואת אַגסמייה . ובהם
יחצעל לעלם עלא חיאַת לאנסאן ולו כל מנהם
ימות למא יוגב וקתהו . ואנמא אַגסם אלאנסאן
ולכליקה באקי דאימה וחיייה , פאן מוגור דאך
באמררה פי אַדאָת אַחיואנייה ושהואַתהם שהואַת
גסמייה ודא גיר , פכאן אן פלכלקה לאנסאנייה
יגור פי תרכיב גסמהו ארוחאנייה אַדי תנתסב
ללמערפה ואַחכמה ותתבע לעקל , פהאד אַקסמא
פ'לאַנסאן

פראיץ אקלוב קטן

פֿראַנסאָן תּשׁתּהי אַרְנוּעַ למנבעהאַ (אדניאָ
אַראַימאַ) מן אין גאַת ומן אין תּפּעצלע, ותּכּרַה
אַסכּנַה פּי האַד אַעלס אַנחיס ואַתּעיס, ותּקצַד
אַפּרקה מן אַגסַה אַדי הי מרבוטאַ פּיהאַ ואנמאַ
כּון אן אַאַנסאָן מתרבי מן צגרהו קבר בלוגהו
וכבר עקרהו בלעוּאיד ואַסנאָיס שׁהואַת וּשׁהראַת
ממאַ יכּץ חלַת אַגסס ויעכּס רוחאַנייטהו פּתּכּבר
מעוּהו דאָך אַרבּאיה, ולמאַ יכלג לאַ עאַד יקדר
יתקוואַ עלאַ גסמַה לישבּע רוחאַנייטהו, פּאַן
בעדאַ אנמלך מן צגרהו תּחרת אַלעבוּדיה
אַסוּמייה, וצאַרת רוחאַנייטהו צאימַה בלמררה
מן מַא להאַ ומאַ עליהאַ, וחציר הי אַלכּדימַה
לרגסוּמייה ללתּהאַ צץ פּכּר אַאַנסאָן, ומקצַד
אַמולאַה תּעאַ, פּרדאָך לנקויו אַעקל מקאַצידהו
ומטאַיבּהו אַדי מַא טלבהס אַא פּי אכּר וקתּ בעד
תּבּגיל אַגסס עליה, ורכובּהאַ באַלמררה עלאַ
מחססַתאַתּהו פּאַנהאַ הי אַאוּלה ושריכּת מַא
יתבּע אַעלס האַדאַ אַגסמי, אכּרמנַה
באַשריעַה אַמקדרדסַה אַדי כּרמנאַ בהאַ מולאַנַה
מואַססנַה ועאַרף מַא שׁיציר לנַה
ומנענאַ בתּנוזילהאַ ביננאַ עלאַ יד מוסאַ נבינַה
עליה סלאַס אַלה, ובקיית אַפּיקאַנה, וכאַסכּין
לזאַמאַת אַדין הס אַאַנביאַ עליהס אַלסלאַס

פראיין אהרוב

ואסאיאר לאוולין אעצמה גיר בער גיר והאדא
אוור לאזם.

ואתאני ונה, והו אן אעלם האדא גסמי
ואשהראת ואשהואת גסמייה ואנסה לאנסאנייה
גסמייה - וכלהם משתרכין אשתראך ואחד
למקתצא מא מטבועא אעלם בתריק טביעייה
גסמייה פצארת תמשיית וסירת לאנסאן ארי דרך
בהא קבל ברונ עקלהו וכברו ואכתשאפיה,
עלא ארוחאני, בערה נאמצה ופאטטה פי אעלם
אגסמי גאית אפטן, ולהא תסניד ואעאנארת
מן אמאה ומרצעתהא האר אלדניא אלדי
כלקתהא גסמייה, וסמינא וגליצא וקוייה, מן
אמואכר ואשראבאת ואפשאשאת, ממא יתבע
כלקת אעלם וגסומייתהא, ובדאך אעקל למא
בלג ורכב וכבר צאר פריד ווחיד ברראני וגריב
פי דנית אחיאה, בגיר מסננד ומעאון, ויציר אן
יציע באתמאס פי דנית אחראס, ויהלך ולא
יציב להו דארך וכל מא לאיד ביה יציר צצהו
חתא יכרע ויברך תחת חמלתהו וימות, פלדאך
ילזם להו מועאון ויציר חנין ארי יפך עליה
אחמל ויעינהו עלא תקלתהו, פיתקווא בדאך
ויגמע גהרהו, ויגתהרד ללקדום פי פרצתהו
ויתפאהרד וירד ארוח, וידז עליה אקסרה אנליצה
לדי

פֿדאײַן אַקרוּב קײַ

אָדײַ אַראַדט אַהכסײַה בראַ אַגסס אַגסומײַה
וילבס זכסואַ אַרוואַניײַה . וויציר מלך רוחאני
מאלכהא ומאסך צראעאטהא פֿתציר רײַ
מתל אללחצאן תהרורל תחרתהו ויחכמהא
ויסוקרהא אײַן ישרתהי ויהררך עליהא
ויצאעפהא דײַת אַן תרגע תמאתל סירחא
ומולאהא ותתבע אַרוואַניײַה , וויציר כִּיט
גסומײַתהא רקיק בלמררה סײַא למקתצא לואזס
חמאס חײַאת האד אַעלס אַגאצבה אילא אַן יארן
עליהם אַמולאה בלרחול ואצעוד אִיה , ומא הוא
אָדואַ אָדײַ ידאוי האד אַמריץ [אעקל אַרוואַני]
וײַפֿכהו מן כל גלבה ומרץ כמא קלנא ויקרדמהו
ויצאעדהו מא האדײַ אַא אַשריעה אַמקדרסה
ידי ברטאבת אקולאהא וחנאנת עבאײַרהא וסכפֿת
אמתאהא וקוות וצאײַאתהא , ותקדמהא ותמדנהא
תקצײַ עלא האד אַמריץ אַקצײַא אַשאפֿיה פֿתשפֿיה
בלמררה ובאכאמל ודראלך אַשריעה חררצת
ווצאת עלא אַבעוד מן אַמואכל ואשראבֿצת
ואלכאסאת ואגמע , (בעירות) ואכסב אַברוג
וכתרת פֿי וצאײַאת אַקראײַה אַצלאה ואציאס
אצדקה ואאפעל אַכירײַה , והאדו משתרכין פֿי
צלאת אַגוף , ואנפֿיעה ומשפֿיין אַגסמי ואַרוואַני
ופאככינהו בואסטת אַשריעה אַמקדרסה מן מות
(ר) אַקצײַא

פראיין אקרוכ

יאכר ועראכ לאכרה כמא ינצם „תהלים קי"ט"
נר לרנלי דבריך ואור ננתיבתי ויקול משלי ו'
כי נר מצוה ותור' אור ופי' „קהלת ב" וראיתי אני
שיש יתרון לחכמה מן הסכלות כיתרון האור מן
החשך .

ולתא' וגה אן האר אדניה אגהלייה אגסמיה
מנפעא וצחחה ללכדן אגהלי ואגסמי , ותקויר
ופשאש להו פאן אגסם דאים כדדאמה פי האר
אדניה שהראתהא שהואתהא פשאשאהא
ותכריטהא ובדואם כדמתהא תציר דאים צחחה
פי גאיה ולא בטאא אדי תרכיהא מן צחההא
ואנמא אעקר קליר אלדמה פאן לא דהו כדמא
כאן בעץ אוקאת אדי ילמם וילקא אפצא ללהוא
בארוחאני , אידא גפרת עליה אגסם וכללאתהו
וחדהו , ובקיית אאוקאת מסתעבד לרגסם מרל
אעבד לסידהו פלדאך שארכנא אשריעהו אקראיה
ואאדב וכתב אעלום אאדב אלתובה וארוחאנייה
ואאסראר מא שיכדמו אעקר וימצציהו ולא
יבקא בטא ותצח בדאך בדנהו ויתקווא עד א
אגסם וארוחאני יגלב אגסמי לצדאח גמיעהם ,
וינאו אתניניהם אמקצוד מן אמוראה ומנהם , פי
אדניא ולאכרה , וינצם פי שאן דאך (תהלים י"ט)
תורת ה' תמימה משיבת נפש עדות ה' נאמנה

פֿראײַן אַקלוב קיח

מחכימת פתי פקודי ה' ישרים משמחי לב מצות
ה' ברה מאירת עינים יראת ה' טהורה עומדת
לעד משפטי ה' אמת צדקו יחדיו וכו', ובדלף
יתרו לאנסמן ללשאה ולעבאדא פהי אלמקצור
מן כל ונה ונאנב כמא עארכנא לנפאהמוכס
בקוות גהדנא ללאן פי חק מא יכץ לעבאדא
ולשאה ללאזמה מן אעקל ולקבול אשריעה

אפער אלת מן אהנב אלת

לאן קאדמין לנביין פי מא יכץ חרוד לעבאדא
אקסאמהא ועלאות דרגאיתהא והו אן אחרוד
ללשאה ולעבאדא למקתצא מא סבק אננא
עלינא לאנב בדלף למקתצא מוחאסנא אלה
דנא, הוא אלצוע ולתלמאס דתרגיע אלכפו
ללמוחאסן מן למחסון למקתצא גהדו והאר
אלצוע דהו שכלין לשכל אאול, אלצוע אלהבה
ולרגא, מענאה אן ירתהב מן מוחאסנהו
וירגא מנהו אנמיל מן אחתראמהו בלוהרה פיה
ודלף טביעי וכארג דגרי מן חאססיאת למחסון
ואתאני אלצוע, לשהרה, ולתכביר ללמוחאסן
מן למחסון, ודלף לאזם וחק למקתצא לעקל
פאן כל מחסון עליה באלשאה וללכצוע

למוחאסנו

פֿראיין אקלוב

למוחאסנהו , וללחראכה אאיראהייה פֿיבאן לנא
אן אשכר אאוור יכון כלצוע מבני עלא קואער
אשריעה ואדין אלאזה אאמאן פי חק סירת
אכפו אאגל ואלעקובה מן אמולאה דניא ואברה
מן אאפעל אצאדרה מן אאנסאן , פהאדא כלצוע
מן אאנסאן למא יראה סבוק מחאסנאט אמולאה
פינכלצע להו ויזיר ירגא מנהו אדגמיל ואלאגל
ללאברה , ואתאני שכל הו אכלצע למא יזיר
ירבט עקלהו מע אפכארהו ותציר האד אטאעה
לארגה מן גסמהו טביעייה , ויתרבטו אלגסס
וארוח וישתרכו פי דאך אכלצע פתציר מקבולה
ענד אמולאה סבחאנהו , ואנמא אכלצע אשרעי
הו אמסכב ואלמוצצל לללצוע אעוקלי אאפכארי
לדרגת מתכלצע , והאדא , ילוס מן
אתעב לללצוע אשרעי אן יוצצל אפכר לללצוע
פאן אפכר כאן האמד כל וקת צגל אאנסאן ודא
הו מתכלצע אברה , פאנהו אעקד צגיר ולס
בדג ואנמא קיאער ורבאית ואדב אשריעה סבנקו
אכלצע פי גסס אאנסאן אדי דלחין עליה אן
יעארך וילדס אעקד ויראומהו לללצוע , פאן
אכלצע אאפכארי אעוקלי מקבור ענד אמולאה
אכתר פאנהו טביעי וליא דהוא מאלוד
ומרכב , פאן אירא וצל אלעקד פהם וקבל

פֿראיין אַקלוב קיט

אלרגוע אלתובה ואללכצוע קר וצל לדרגת
רחב גלה סבאנהו, פאן דאלך אללכצונ
אפכארי קריב ללכצק ומרצ' מן סבעא וגור
כמא סיאתי .

אוויר וגה , אן אטאעה ופעבאדא ארי תגרסת
פי קלב : טאיע מן גאנב אקראיה כל נקת ארי
עקלהו מאול-מא אנטבכשי חתא יחק בדאלך
פצארת האד פעבאדה לא הייא טביעייה ואנמא
מרקומה רקמן ורגמן ועירייה פאן לוכאן . ינסא
מא קרא או לס ימיה למא קרא יכסר באלמררא
כל אלתאבע למא ירום מן אטאעה ופעבאדה
ויציר אן תכון פעבאדה מיראר לוגאה אללה
ומיראר לוגה לכברה אשהרה ולקרר ,
ודאללה תחת חוג אלתוויר (חנופה) ואלתקלבותכון
ביראו מאעון לפאידאת נפסהו ואמא אידא וצל
אאנסאן ועקלהו מאח ללעבאדה מן סירת לעס
ואמובאחתה ואלפאהמה ארגרייה פי אפכאר וגור
אלכאק ווחאדתהו ודואמהו ללאבר מעא
אמובאחתה פי מחאסנאתהו ויפהם בארעין
אמחלולה וינטבך פי גסמהו אאמאן פתכון דאך
פעבאדה ואלטאעה צחאח ומתוגיין לוגה אללה
אכריס אחי אקיוס דדאיס דא איראה לא דו ,
ודא יכון פיהא דא תקליד ולא תזויר , ודא לוגה

פֿראיץ אקלוב

כברה ושהרה וקדר ואחתראם, פאן דהאד
אמוטיע לעבאד, אנרסס פי עקלהו אן רמא
איראה וחדר ואבדי ומוחאסן וכרים לכלאיקהו
בארחמה ואשפקה פתונב להו אטאעה ואעבאדה
באחקוק אואגבה ואראם אמחני ואקר למטבכס
ומאדאביה יעבדהו והו מתפררד פי נפסהו בגיר
לא יראה אחד אעבאד פאנהו יחס נפסהו אנהו
דאפעדין לכלקהו ובאקי מא כלץ שי פלא
יכללט עלא דאך שי מן אחאססיאת אגסמירה
פתכוןטאעתהו ועבאדתהו טאהרה נקייה מקבולה
ומוצולא, דמולא תעלא, ויקבלהא
בלעז ואחתראם אואגב למתלהא.

ואלתאני וגה, הו אן אטאעה ואעבאדה
אכארגין מן סבאיב אקראיה פלשריעה ידי דאים
תעטי פי אקולאה אלאגר ללסאעה ואעקובה
ללמנאפקה, יציר אן נקולאן האד אלעבאדה
צאירה לוגה רגזית אאגרה אדי נדכרת כס מן
מרה פי אשריעה, או מן וגה אלוף מן אעקובה
אדי כדאלך רתלופנא אשריעא ברהא, ואמא
אעבאדה ואטאעה אדי נאבעין מן מואפקת אעקל,
פהאדי תכון מכרומה ומהדייה מן גואמץ אפכאר
אאנסאן ועקלהו ורצאהו, פיציר יגתהד בגמיע
מא להו מן אגהאד אן יעברו ויעתקד לוגה לא
ולמחיד

פ'ראיץ אקדוב קך

ולתוהיד אסמהו ודאך נאבע מן טהארת ארוה
אלרוחאנייה צמשתרכה מע אַעקל אלצאפֿי
אַמקדרס צמאמן ואַטאהר פֿאן צאר להא דאלך
בער מטרפֿה ופהאמה ובחת ועיאר פֿאן אַעקל
ונפֿס אַאנסאן לאַיכרס בשי מתל האדא אַא מא
יאכר אמאן פי עקלהו אן אַאגרה אַאצללה להו
דא הי פֿאידה שכלצייה לנפֿסהו , מתל אַאגרת
אַאכרה , לא ? לא ? מיאת אַאדך מררא לא ?
ואנמא אַאגרה עשיה מקדרסה ועיזיה וטאהרה ,
והי אן בטאעתהו מולאה יכון מקבול עגדהו ועיז
עגדהו מתל אַאלד עגד אובוה , והאדא אַאבקיט
פֿלמולאה ואַעז אַאכביר אידא אַאיקנת ביה רוח
אַאנסאן ועקלהו , יהססו אן פֿיה פֿאידה ואפרה
וקוייא אכתר מן אַאגרת פֿשיצשאת אַאכרה באדי
חתא הומא רצה אַאמולאה , ואמא האדי אכתר
ואחסן ללנפֿס אלטאהרה אַאדי לא תטלב אַאגרה
מן עבאדיתהא וטאעיתהא ומקצודהא גיר
אַאגרהא תטהר ורתקדרש בדאדך ורתציר
תסתאי ויחץ לרהא אלקרב ואלתבבקט פי
כאַקהא אַאעזוהאו אַאראצי עליהא , ובאַמנוד אן
רצה אַאכאק ומחבתהו , הי אַאמנבע לכל נפֿיעה
ופאידה אַאגרה דניא ואכרה , ואנמא אַארווח
אַאטאהרה אַאטאיעה ואַאעאכרה לא הי מתלפֿפתה

פראיץ אקלוב

באמרה, גיר לקבול ומעוזה לאילה אעלי ורלו
אן תפצל פארגה מן כל פאידה ואגרה, יכפי
אן יכון להא דאך לאגר ואחדהו אחסן ואעז מן
כל אגרה.

ואתת ונה, אן אטאעה ואעבארה אלדי
דכאיזהא עלא קראית אשריעה, פיוון מוראהא
יטיע ויעבר ויקווס פי אעבארה ואלאגרה למעלומין
דהו מן אשריעה בקיאפה גסמייה מתל גסמיהו
ומא ירווקהא ובדנהו ומא ירחקהא, ותציר
עבאדתהו תטאבק דאך פצארת אעבארה גסמייה
ולס תדכל תחת אסס עבארה, פאן כלמית
עבארה לאבר אנהא דאלכה פי אלוו ארוחאני
ואמא אעבארה למנבועה מן אפכאר אלעקר
ואצמיר, כונהם רוחאנייה ויחססו ארוחאני
פיעבר באתאביד לאמר רוחאני ולא יסתרגאו
ללתגסים אבדא פתכון טאהרה ולא פיהא תכליט
מא ימס אומוז האר אלדניא ותכון עבארה
רוחאנייה מא תתבע ארבונייה אאלרה, ודאלך
מצרור ומכבי פי אצמיר מן אפכאר ומחססות
רוחאנייה לדי ילזמוהו באגצב ליעבר ויעתקד
סררי רוחאני ויכטא האר אלדניא ואומורהא
ודאך ממא יתבע פראיץ אלקלוב
ואראבע ונה, אן אטאעה ואעבארה אלדי

פֶּדְרַאִין אֶקְלוֹב קכא

הֵם מִן חֲדַת אֲשֵׁרִיעָה, מַחֲסוּבִין מִדָּלָל וּמִקִּיפָה
לְלַעֲבָאָדָה אֲחֵרָה הִיא מִן טֹאעַת אֲלַעֲקֵל
וְאֲלַצְמִיר, וְדֹאךְ יִמְאָתֵל לִזְרִיעָה אֲדִי מִן חֲבֵה
נִרִיד לִנְנִבֵת מֵאָ יִכְפִּינָא, פְּכֵאֵן אֲלֵהֲגָה
פִּי אֲשֵׁרִיעָה הוּא רְמִיאֵן אֲחֵבֵה לִזְרֹעַ וּחֲצִיאֲנָהָ
וְהַמָּאם אֲלִדְמָאָת אֲלֹאזְמָה לְתַנְבִּיתָהָ, וְדֹאךְ
יִלְזֻמְהוּ מֵעֲאֻנָת אֵלֵה בְּלִמְטֵר זְכֵדֹאךְ אֲלַעֲבָאָדָה
אֲמִנְתִּסְכָּה מִן אֲשֵׁרִיעָה יִזְמָהָ אֲעֵאֲנָת. אֲמִלֹּאָה
לִינְצָף קֶרֶב אֲאִנְסָן בְּלִכְאֻמֵּל אִידָא כֹּאֵן אֲאִנְסָן
עֲטָא אֲטַע כְּמָא יִקֹּרֻוּ סִיאֲדָנָא, פִּתְחוּ לִי פִתְחָ
כְּפִתְחוּ שֶׁל מַחֲשָׁ וְאֲנִי אֶפְתַּח לָכֵם פֶּתַח כְּפִתְחוּ
שֶׁל אוֹרִם וְלִמָּא צֹאֲרֵת אֲלַעֲבָאָדָה וְאִטְאֵעָה מִן
אֲצִלָּהָ מִרְכִּיָּה וְסִיאֲדָרָה מִן אֲעֵבֵר וְאֲלִרְחֵא
מִתְעֲאֻנָה בְּלִמֻּלָּה יִטְלֵב אֲנִאֲבֵת מִנָּהָ יִכּוֹן
מִמָּא שִׁיפְכֵר אֲצִמִיד וְיִחְרַרְכֵּהוּ בְּאֲצַפְאֻה וְטִהֲאָרָה
כְּבִידָה וְקוּיָּה, רִחֲאֲנִיָּה לֹא הִי גִכְמִיָּה, לִזְנָה
אֵלֵה וְלֹא לֵהִי וְגַה, פֹּאדָה תְּכּוֹן אֲבִדָּא כְּמָא יִקָּל
פִּי הֵק דֹּאךְ, אֲתִהִיו כְּעִבְרִים הַמְשֻׁמְשִׁין אֶת הָרֶב
עַל מִנֵּת לִקְבֵר פֶּרֶס אֲלֵה הִיו כְּעִבְרִים וְכוּ' וְיִרְחֵא
מִזְרָא שְׁמִים עֲלֵיכֶם וְלֹא שִׁי מִן כּוּף גִּיר דֹּאךְ
יִכְפֵּא .

וְאִכְאֻמֵּס וְגַה אֵן מִצּוֹת אֲתוּרָה תִּמָּא חֲדָאָדָה
לְעִדְדָהֵן וְהֵם תִּרְיָג 613 וְלֹא גִיר, וְאִנְמָא מִצּוֹת
(לֹא) ^{לְעִקָּל}

פראיין אקלוב

אעקל וואלצמיד וואלפכע צאגן וואלמענקד מא פירם
שי חדאדה בל אן כל זקת ארי תקוא לעבאדה
ותכתר אפהאמה ואמאן וואלענקאד וויד יתקדדס
עקד אלאנסאן פי אחקוק אאילאהייה
ויטיע וירא ויפהם עצם מוחאסנאט אלה ועצם
רבובייתהו ונגלאת אנפראדהו וואחככה וואלשולט
ארי ביהם תתמששא אכל תחת אמרהו ומא ילום
מן לאנסאן ללאנסאן דמקתצא אענקאד וואמאן
באצק פיציר כל יום יתקקל עלא נפסהו מצות
מכתלפה בגיר חדוד ויערדי מצות אלתורה בגיר
קיאם וינלצע וינכסר קדאם כאקהו ובדאך צארת
אטאעה וואלעבאדה מן אעקל אקוא ואבלנ ואענ
ואקבל מן אעבאדה אתוראנייה ופי חק דאלך
יקול דהמע"ה פי אסתרגאבהו ללמוכאה תעלא
לידללהו איכא האד אלתריק וליזוזל אלנהל מן
עלא עיון עקלהו וינצם תהלים קי"ט גל עיני
ואביטה נפלאות מתורתך הורני ה' דרך חקך
ואצרנה עקב הבינני וכו' הדריכני וכו' דהט
לבי וכו' ויקול לכל תכלה ראיתי קץ רחבה
מצותך מאד מענאה בעד אענקאדנא
ואסתפהאמנה אנך מוחאסן לכל מכלוק
ומוחאסנאטך מא פיהם שי לא בטאה לא אכלר
ולא ופיאן פלכל שי תמא חדאדה ואמא לטאענקד
ווענקאד

פֿראײַץ אַקרובֿ קכב

חלעבאדערך למקתצא מוחאסנאדך לא יציר אן
המא או תציר חדאדה בלאנסכה לבראמאדך
ומוחאסנאדך ולדיך כאנת אבעץ מן אפרושים
(קסמה בין איהוד לאוולין פי ירושלים זקת אחרבן
ובער אחרבן) דאים מתלצעין באתובה כל וקת
אזיר מן גירחו פאן כל יום באנו ירתפתו ויתלדו
למחאסין אלה תעלא ועצם גלאת רבובירתחו
וכאן יצהר להם אנהם באקי נאקצין וקצאר
אעבאדה ואטאעה אלאזמה להו תעלא וינצם
פי חק דאך תהלים י"ט יום ליום יביע אומר
וכו ויזיר ינצם תהלים קי"ט פלגי מים ירדו
עיני על לא שמרו תוהתך

ואסאדס וגה אן אטאעה ואעבאדה מן
אשריעה יקדר יחונהא לאנסאן פי כל חין ואן
זלו אנהו פארנ מן כל עדס פאן עליה אן יעבר
יצללי ויקרא ודאך סאהל תחצילו פי כל וקת
ומא ותמנעשי עליה ואמא אעבאדה ואטאעה
אעוקלייה ואצמירייה מן גואמץ קלבהו ירום
עליהם אלתעב ואטהארה חתא יחצצל
מעוה אעאנת אלמולאה ואלכראמה מנהו
באכט ארוחאני אדי ידללחו ויסוקהו בלא כטא
פאן האר אפן צעיב אן ילחקהו אאנסאן מן נפסהו
פקט בגיר אעאנת אמולאה פאנהו מתעצצם

פֿראיץ אקלוב

פֿי תבקיט לאיראה אַעלי וגלאתהו לדאך דאס
אסתרנאכ אַסייד אַשאטר אנצים דהמע"ה תהדיש
קי"ט את וחקך אשמור אל תעזבני ער מאד ,
בכל לבי דרשתך א תשגני ממצותך וגיר דאך
באכתרה ברוך אתה ה' למדני חקך , גמול ער
עבדך וכו' גל עיני ואביטה וכו' גר אנכי בארץ
דבקה לעפר נפשי חייני כדכריך דרכי ספרתי
ותענני וכו' דרך פקודיך הביעני וכו' דרך מצותיך
אדוין וכו' הודני ה' דרך חסדך וכו' וגיר דאך
בלא חסאכ .

ואסאבענגה הו אדי אטאעה ואלעבאדה אדי
תגי עלא טריק אַתורה הייא לאבר אנהא אהנא
פיהא ונהגית בו יומם ולילה ודאך לידו אַשיטאן
ואַנסומיית מנהו ויקרב באשוויא בארשווייר
לדאעתקאר ובכל דאך תמא פצא באש יגרט
ויעטר פאן כל וקת אדי הווא תאף פלקראייה
תמא אַעדו מכבבי דהו ורא אַפרדי והם אַשהראת
ואַשהואת אַברנייה וחד מא יפצא מן אלקראייה
ילקאדם האצרבאש ילאקפוהו ויגברוהו דוין
יחבבו הומאן ובדאך צארת אטאעה ואלעבאדה
וקתייה ודא הם דאימין פאן אַעקל אדי ימנאעהו
באשתראכהו גאיב ולס דכל נפסהו כונהו מאז
גלמוז , ואמא אידא אַעקל בלג ונוזר , ודכל שריף

פראיץ אקדוב קבג

פי אטאעה ואעבאדה בעד עיאר וברחת כמה
ינגני להו ויחצוהו וכמה מטלוב ומקצוד
מנהו ומוצצי עליה מן אבארי פצארו אעבאדה
ואלטאעה אלדי הם רוחאנייה חתא
קאימהם וסאיקהם רוחאני ותחכוון
מעוה קדרת אלה , ולא יוצל לצמיר ישתדך פי
אעבאדה ולא יעתנא דהא :א מא יבדא יגתהד
ויטררד ויקתל כל ארתכלמאמאת אלמשומין
למנתסבין לדשהראת וארשהואת אלברנייה
אגסמייה , ויסקטהם באמררה מן עליה פיהרבו
ויפצל חאכס מתשללט פי נפסהו מתל סרטאן
מדינה למתשללט בחכמתהו ויעמל פי מלכהו
מא סיריד בגיר אי מעתרץ יכון , וארלעקובה
אמררה לאדי יעתרץ עריה , ופי האר אשאן יקוד
אפסוק משלי ומושל ברוחו מלוכד עיר , פיציר
האדא אעבאד אמוטוע מקדרם וטאהר פלא יקדרו
דיקרבו להו שי מן אאשיא אהאכין , והאדי טריק
אעבאדה באטאעה אאמון ואצדק , ופי חק האדה
יקוד אפסוק משלי י"ב לא יאונה לצדיק כל און
ותנול מעוזת אלה עלא האדא למקדרם ויתקדרם
וינא גרצוהו כונהו עמל מא מפרוץ עליה מן
פראיץ אקדוב.

ואנמא פי חק אאשיא אדי מתחווגין ותלום

פראיץ אהרוב

להם לאענאנה ואתחייר באתורה ואנני האצור
לנמללהם ערא אקארי מן מא חצור למולאה
פי עקרי, ואנהם סבעת וגוה, מתל מא וגהנה
פלעקל וצלחהו ללעבאדה ואטאעה, וביאנהם
וסיסאנהם כמה יאתי, והו אן לעבאדה באצמיר
ואעקל תתלייר ואנמא בניר אמאנת אלשריעה
”אתורה” ים תקדר תתעדרא.

ואלוגה אדוור לדארך הו, אן
אדאנסאן מתרכב מן רוח וגסם ”רוחאני”
וגסמי והאדו ידלוהו לזג תרקה אלסה אלסמיה
תהללהו, לירבט נפסהו באתסלים אתאם רמא
יתעללק באגסמי כאמל ויתסללם למנפעאת
ופאידאת פשאשאת ושאהואז ולעטץ באמררה
פי אשהואת אנהלייה, וירמי מן עליה רבאיט
אצמיר ומחססאת אעקל, ואעקל, למא ידוק מן
לסכאת אדניא המומהא ומסקאתהא, וירא אן
כל כיפייאתהא כלהם מעהא לא ידומו וזם מתל
אביי, ויתחייר פיה תלמאם אממאתה פוביעהא
כלהא ביע אברה, ויסלמהא בכל סוס וירמיהא
מן בין ידיה, ויקדק מנהא וישחר עלא, חיות
אדואם, חיות אצדק ואחק, חיות אאסתצלי
תחת אוקאר למולאה תעלא, חיות אדי תנכסב
באאפעל אביריה, אדי תנכסב, באלעבאדה
ואלעבאדה

פֿראיין אקלוב קבר

וואַעצטקאד וואַטאע וועזנט זיך, פֿישרה
אַזמיר וואַרנט למנבעהא, ותקצד אַרנע לויף
כאַנט, פֿבראָך דא יסוג אן באַעמל וואַחדו או
באַתורה פֿקט יסיר אַאנסאן פֿי אומור אַטאַע
וואַעבאדא, ואנמא ידום תבקיטהם, וואַעקל יעבד
באַסירה אַרי תדלדו אַתורה ותוררי אַדי ילום
אן יעטי אוקאט לאומור האד אַרניא לאן חתא
דאָך ליה תואב ולא לתוהו בראה לשבת יצרה,
קקיום המין והאנושיות, ובאונה אַתאני יתעתקד
וירבט נפסו באַזמיר בעבאדא דאכלייה, כמא
יסוג דהא, פֿאן יוצל לגרצו כמא דכר פֿי קרב
אמורא איה פֿי עונהו, ואידא אשתרך אַעקל
מע אַשריעה וואַעצטקאד תכוון, פֿאן רצה אַגליל
אַעצים ותגללה והוון, פֿצארת אַשריעה מתל
עכאז ופֿנאר דלאַנסאן פֿתסוקרו לצלאח
ותסקר אמאמרו אדרתקרה אַמקרבא
אדירה, ותרווקרו מן דראת האדי
אַרניא ממא יואפֿק גרץ אלה באַטאע וואַאמאן
פֿינא מן האדי חרף ומן אַאכרה טרף, וואַ
תכלדיה אן יפֿטש פֿי דואכל חילאתהא וואַ
תמנעו באַמדרה מן כיראתהא ויקול פֿי שאַן
האדא אַחכים ויעבבר "משלי כ"ב" הט אונך ושמע
דברי חכמים וגו' כי נעים כי תשמרם בבטןך

פֿראיץ אקלוב

וכו' להיות בה' מבטחך הודעת'ך וגו' הלא
כתבתי לך שלישים במועצות ודעת, להודיעך
קשט אמרי אמת להשיב אמרי אמת לשולחך.
ולתאני וגו', הווא אן לוכאן אלטאערה
ואעבאדה יכוננו עלא טריק אַ עקל פקט, פֿיכונ
אַעקל מעתקד פקט בטאעה ועבאדה, ואנמא
אַפּעאַל אַכירייה ומא ינתסב להם מן צלארה
וציאם צדקה ומעאונת אַגיר ודפּוע אַמעשר, לא
יוצל להם אַעקל חתא יחתמו עלא נפסוהו,
פֿתציר אַעבאדה שאיחה באמררה, וכדאלך לא
יעדם מן אַעקובאט ואַאגרה אַדי יחצל ללאנסאן
מן עבאדתוהו ואפּעאַלו, ויציר יקצצר וקת בער
וקת פֿי טאערתוהו ועבאדתוהו ולוכאן אַלעקד
יוצל יתמייל לס יוגר מן ירגעוהו ללתובה ואנמא
אנתמע וזנהם אַתורה ואַעקל ינמעו פֿל ילום פֿי
אומור אַטאעה ואַעבאדה עלא כל שכל, פֿתציר
באַעעקאד אַכללי מתמומה והאדא הו גרץ
אַמוראה תעאַא, ויעבבר פֿי שאנהם "קהלת ג"
והאֵהים עשה שייראו מלפניו.

ולתלת וגו', לוכאן אַעבאדה למקתצא
אַעקל פקט פצארת אַעבאדה לס תעטי אַקואם
מרתאעה אַלא לגאדקין אַלעקד,
פֿאַן אַלעאקד אַלעאבד יקיס עלא קיאסרוהו
אָנאַקאָס

פֶּדְאִיץ אַקְלוֹב קכח

זבאלקיאס מתאעהו פֶּצֶאר ירום אן יתרף
לאומור צעאף אַמוע דיין לרצעף אַעקד, וועבד
למקתצא כבד גרף עקלהו, ובדאך האַ נקוד אן
אַגאהד, ואַגאַפּל, אַאצנאַר ואַנסואַן, משררחין
דיעישו בגיר עבאדה, ואנמא אַשריעה פֿיהא מא
יכפי היתהא חבדא מן אַגנס צעעף באמרה אילא
צצגיר אַמרהא ואנתי טאַע אילא אַמעתקד בלעקד
ואַצמר, באַכח ואַעיאַר, וכד זיאדה ונקצאן פי
אוכור אַעבאדה אַדי גס יטרעו רבא אַעקל,
זיבטאה, תדללהו אַשריעה אַיהם, באַלואַגב
למקתצא אַתפריך ואַתפנין אואקע פֿיהא פֿלדאך
עטאנא אלה תעלא אַשריעה, וטוב לאחוז בזה
וגם מזה אַתנח יריך, וכדאך אַשריעה תעטינה
אַאשיא אַמנתסבה ללשאב ואַעאיב, לראעמה
ולראצנה, וכד ואגב ללעאגב, ללצגיר ולרפקיר,
לרגאפּל ללפֿגני ולרגני, פֿמא יוקא „דברים-לא“
הקהל את העם האנשים והנשים והטף וגרף
אשר בשעריך, למען ישמעון ולמען ידמדון
זראו ושמרו וכו' אתם נצבים היום כלכם וכו',
ראשיכם שגטינם וקניכם וכו' טפכם נשיכם
וכו' עד שואב מימך לעברך וכו' פֿלכל האר
אַאצנאף עבאד וראשכא ולכובלאפֿאת עקולהם
וקוצר וקוות ראייהם ופֿהאמתהם תחצרת אַתורה
(לב)

פראיזן אקלוב

בגנס תנייה קוייה אדי תוצצל כל מנהם ללמקעד
בגיר תעב עקלוקוות עדאב ובעד כל דאך יקול
תקרא את התורה הזאת נגד כל ישראל
באזניהם *

ואראבע ונה, אן פי הו אעבארה לאבר יאן
תכון למקתצה אמוחאסנאט כמא סבק מננא
אחדית פי דאך והארה פי כל גיל וגיל יכתרו
מוחאסנאט וענאיב למקתצה אגיל, ובאלפרד
לכל אומה וסירתהא פצארו כל אומה פי כר
גיל תתלצץ להם בירארה מכצצה זאידא ווחידה
להם למקתצה מא אתלצצו מן כראמאט אלה
תעא, ובאמיתא פי אומתנא אלקדדסה אלדי
וצלונא כיראת ערירה פי גיל ערירה, ולא
וצל לטאיפאט גירנא פתלצצנא בדאך בעבארה
כצוצייה באמררה עלא גמלת אטאיפאט, ודאך
לא יצדר מן אעקל וחדהו אירא לא כאנת
אשריעה תעאון בחדיתהא ותפכירהא כל מא
אנכרמנא מן אבארי, מן כרוג ישרא מן מצר
וסקקאן אבחר, ואאשיא אכתירה אלדי זאיד
לנדכרהם מן כתר וקועהם פי כל גיל וגיל
ודאך מערוף למקתצה תלציצנא תתלצץ
עבאדתנא ואעתקאדנא, וכדאך אלאמאן
באעקובאט ואגרה דניא ואכרה וכל דאלך

פראיין אקלוב קבו

דא יתביין אא במעאונת אתורה ללעקל כמא
שיוקא שמות י"ט אתם ראיתם אשר עשיתי
למצרים ואשא אתכם וכו' ועתה אם שמוע
תנמעו וכו' ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי
קדוש והייתם לי סגורה מכל העמים ומא ישבר
דאך, פכהאדה ילזם אשתראך אעקל ואשריעה
פי אטאעה ואעבאדה, ולא יכפי כל ואחר מנהם
אן יכדם ואחדהו.

ואלאמס וגה הו אן אפטאנה אשרעייה הייא
סקיפה ומגאז לכרמת אעקל, ותחציר להו,
פאנהא תלזם ללאנסאן פי צגרהו קבל ברונג
עקרייתהו, כמא סבקנא לפוק בהאר אחרית,
פאנהא מרזומה, לרבאיתהו ותדריבהו ואלסנאסה
ליחכם פי נפסהו ולא ינטם באמררה פי אחשישה
רשהואת אדניא ואשהראת אבדנייה אלסמיה אילא
אן יכבר, יבלג עקלהו ויקדר ליתחצצר ללמועארצה
ען כל מא מכרוה, ומתלהו כדאך אלסא ואעבאר
אלאהלין ואלגאפלין, מן נוע אלגא, לס יקדרו
ליתכררו ורא תראתיב אעקל ומקאצידהו מנהם
מן סבאיב קללת תבקיטהו ורבא שארתהו מעהם
פאנהו בעיד עליהם באמררה ולס יקדרו ליוצלו
לפטאנתהו ולא ינאל שי בואסטתהו, פלדאך
באלגצב אנצבט אחר לתועטא דהם סירא

פֿראיץ אקלוב

למקתצא אַעקל ותמא מצות אדי באַעקל לם
יתקבלו , וכצוץ פֿי אַזיור אַמאציה אַדמאנסין
משייבין עלא כּיפּהם , לוכאן תקול להם , חראם
תלכס שעטנז , אדי חראמהו מן אַתכליט אַקוי מן
אַכּיט ללצוף-מן אַבארד ללסכּון אַדי ימכּן יקע
צור מנהו ללאנסאן ומתלהו רתלדיט אַלבשר
בּרזל , אַדלרחם ואַדרחליב ומאכלת
אדלחלוף ובקייט אַדלחוש אַדדי ימכּן
תקע מנהם צרורה , ומתל פרה אדומה אַדדי
רמאדהא יטאהר כל מנגוס ואַדי יחרקהא יציר
מנגוס וילזמהו יקער מנגוס התא ללגרב ויטבל
באש יטהר אַדי האדי תזמתל ללחאכס
אַדי הו טאהר יאסר וכל מא יכרג מנהו צלאח
אַנגאסה ללעבאד ותנציפּהם ועישתהם וכל מא
יליק ביהם , ואנמא כל מן וצל להו ינגס מענאה
אדי יוצל קראם אַחאכס יציר מוססך פּאן עלא
אַנסאן אן יקבל כל מא יציר מן אַדלחכומה
פּאנהו צלאה ללדניא ולם יעמל שי מן אַסואקט
אדי יוצלוהו קראם אַחאכס חתא ינגס , פּרהאדו
אַמצות אַדי מחשוטין אמראואת לא יקבלו דא
נשידא ולא כלמת עלאש , ואַעקל דס יקבדהם
ואמא תמאמצות אַדי אַעקל יזחא ביהם ויקבדהם
מתל תוחיד אלה קלבן וריסאן ליכטא אַבאטל

פראיץ אקלוב קכח

ואלצלם, ויחב לצאהבהו מתל מא יחב, לנפסהו
ויאסר מן האר אנעת, אדי לתך אנול לא
האר אנוע ולא האר אנוע ינקבל ענדהם למרתכין
באחרייה כאמלה באחיואן, פלדאך עגנת לתורה
הארו מעא הארו ליכוננו יקבלוהם עלא אתריק
אשרעייה ותכון קבאלתהם דאים ויקראנהא כמא
כרת עליהם דאך כס מן כרתה ללא יתרכו
קראית לתורה ליכוננו מן קסרתהם אוחשייה
ויתאדננו וימיחו ללתורה ווצאיאתהא פלדאלך
תדום להם לתורה, לאן צעיב באש נהכל און
מן עקלהם יקיסו ויאכדו, אלתריק אלמקצודה
לדניא פאן עקלהם וחסי, ולא ירום אלממאם
אברא פי האר באחול מן האר אשכא יוגר ביננא
חתא פי וקתנא הארא פהארא עלאש לומת
אשרכייה בין לתורה ואעקלייה למקתצא מא
דכרנא, וללעקא ירבחו טללאנהם פי כל וקת
ליתבתוהם, ופי הארא אחק יעבבר משלי יג

דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום

אסאבע ונה, הו אדי דון אשיריעה אלדי
נאתי בער הארא פי חרית לואזמהא תמא וצחיה
אן כל אטאיפאת באחיואן לעקל תקבל עליהם
אלואזם ואומור (מצות) אדי תתלו להם מן
לעקל והארא יסבב טאעה ועבאדה מלעומה

פראיץ אקלוב

עלא גמיע אפייאט בגיר פרו , ונחן איחוד למא
נרא פי דואללנא אננא קבלנא שריעתנא בואסטט
נבנא מוסה עריה אסלאם בבראהין ועגאיב
קויא וצחיחה אדיתלזומנא אאעקאד פי מצות
זאידין עלא גמלת אפי את פאננא מתוציין בידם
מן שריעתנא אלקדסה , וזאיד כדאלך עלא
אאחפהאס אאממל ואמובאחתא פי מוחאסנא
אמולאה ארי יקדר יעתנא להם כל אנסאן וימיה
למא יתלזום מן בראהינהם מן אעבאדה , פיפצל
לנא בעד כל דאך , אן כערופ למא יתלצץ קום
בשו מן אפאצייאט עלא גירה פי מוחאסנא
אמולאה כדאלך מפרוף עריה ליכצץ עבאדא דון
אעבאדא אאעתיאדייה אאפרוצה עלא סאיר
אעבאד , ודאך למקתצא תכציצהו חתא הווא
באמוחאסנאט ואברהין וכאן דאך מתל אקום
אאסראיל , וכדאך אידא תלצץ אערש (שבט)
מתאעהו בשי מן דון אערש , שבטים מתל
אכהונה אלויה ייזד חתא דאך אלערש ילצץ
עבאדה וטאעה זאידא ותלתה תלצצה עלא
אגמיע , וכדאך אידא תלצץ אואחד בדאתהו
פן דון רפאקאנה בשי מהל אמרכות סלטאן או
נבי או האדק פיוון כדאך תלזום אן ילצץ
עבאדה זאידה ראבעה מתלצצה מתל אלתצאצהו

פֿראיץ אַקדוב קבט

פֿצאָר כל מתלצץ עליה אלתצאץ
עבאדה, ואידא האדה ישך מתל אלתצאן פי
עבאדתהו אלתלצצה וידמיהא מן עליה, פתתחל
להו רבמת אענתקאד וידד ידמי מן עליה חתא
תלצייץ דון ערשהו וקומהו, ועבאדת כל אעבאד
באגמרה וישך פיהם אכל פיצר חיואן, פירמי
מן עליה אגלא אעבאדה ואלטאעה בלתמאם חית
חתא לאומר אהאבעה אעקד אדי ממבועה
פי לאנסאן יסלרם פיהא ויציר רא הו אנסאן
אברא ואנמא חייא וחשיא לכל חקוקרה
ולדאך דומת אשרעה ואקראה ואלחפץ ואלענתקאד
פיהא ללא יוצל לאנסאן לכל הארו אמוצל כמא
יוקא פי חקהו, "ישעיה א" ידע שור קונהו וחמור
אבוס בעדיו ישראל לא ידע עמי לא התבונן ופי
תהלים ל"ז כי רשעים יאבדו ואויבי ה ביקר
כרים כלו בעשן כלו.

אפצד אראבע מן אהגב אלתא

ופיה נביין אלהייר אלתוראני ואלקסמאות
אלתוראנייה וקסמאת אלתודה, ודרגאת ארכאב
אחכמה וסידתהם ואמאנתהם ביהא וקבולתהם
ליהא, גידומא נביין אן אלתוביך ואלתחייר אשרעי
סוף [לג]

פראיץ אקלוב

הווא מנצד (חזון) מן אכנאצד אילאדיה אלדי
תלצץ כהם אנסאן עלי אהרנה ומקבול ענה
אפא אכחר מן אמתאוו בטאעמהו עבארתהו
אעתקאדהו ואמאנהו ליכון ואסטה דירנגע
לאנסאן וידד עליה דיובכהו ויפאהמהו מן אגרת
ועקובת אדניא ולאכירה זמן אפיראת אמסתקימה
ויפאחשה ופי דאך אשריעה קסמת אל תנצ'ך
דמכאליק ורואזמהם פי דגית אחיאה עליה
תלאתת קסמאת והם : וצאיאת צווי רתחדיר
„אזהרה" ותבריע „מותר" ואוצאיאת יתקסמו מן
קסמתין , והם אואחדא מנהם ממא יתבע אקרוכ
ואצמאיר מתל לתוחיד ואעתקאד באמולארה
ואתכא עליה , ואהסלים ארוח איה באמררה ,
ואקבול כל מא יתחתם מנהם עלינא , זאלאמאן
באנביאנהו , ובשריעתהו , ואכוף כנהו , ורחפץ
אמראואתהו , „מצות" וארפכר פי עגאיבהו ,
ואעיאר פי מוחאסנא זהו ומא ישבא דאך , אלדי
ישול הדיתנא פי חקהם , ומנהם אמראואת „מצות"
ממא ינתסב לרפעל באמפאצל ידי חתא האדו
יחדכו למקתצא אשתראך אדעקל , ודאדך
לאעתקאד קלבן וליסאן , וקראית אד שדיעה
ותעלימהא ואצראה ואציאם , זאצדקה ואבטאם
פי לאסבאת ואעיאר , ואסוכה ואורב ואציצית

פִּרְאִיִן אֶקְרוֹב קר

וּמֵא יַחֲבֵעֵם

וְאֶתְחַדֵּד אֶזְהָרֶם כִּדְאֵךְ הִי מִן קִסְמֵהֶנָּה
אֶאֱוִלֶה צְמִירִיָּה וְהִי אֶשְׁתַּרְאֵךְ פִּרְאֵעֵבֶאֱדָה
אֶאֱיִלְרֵאֶהֱיִי מֵתֵל אִידָא כֵּאֵן יַעֲבֵר לִוְגָּה לִכְבֵּרָא
וְאֶפְאִידָה וְאֶתְוִוִּיר וְאֶתְקִמֵּד וְשִׁהֲרֵת אֶאֱפֵעֵאֱדֵל
אֶזְחִסִּיָּה בְּאֶסְתֵּר וְאֶצְדִּקָּה וְאֶטְנֵאִיָּה וְאֶפְבֵּרָה
וּמִקֵּט אֶכְלֵאֵיִק וְדִלְלֵתֵם וְאֶתְמַסְכִּיר עֲלֵא אֶקוּל
אֶאֱנִבִּיא אֶנֶאֲבֵעָה מִן אֶקוּל אֶמְלֵאָה תַּעֲלֵא וְכִרָא
אֶמְלִיחַ וְאֶרְבֵּאֲכֵהָ וּמֵא אֶשְׁבֵּה דֵאֵךְ וְאֶלְתֵּאֲנִי
קִסְמָה אֶפֶעִיָּיָה וְהִי מֵתֵל עֵבֶאֱדָה אֶלְאֶצְנֵאֵם
וְחִנֵּת אֶאֱיִמָּאֵן וְאֶכְרֵב וְאֶקְרֵד וּמוֹאֲבֵל אֶחְדָּאֵם
וְשִׁפְךְ אֶדְמָתָה וּמֵא יִנֶּאֱסֵב הָאֵד אֶאֱשְׁבֵּל
פִּפְצֵר דִּנְאָה אֶלְתְּכִרְוֵעַ וְהִי אֶלְתֵּאֲלֵת
קִסְמֵהֶנָּה אֶרְשִׁעִיָּה וְהִיָּהֵא הִיָּה
תִּנְקֵם לְתֵלֵת קִסְמָתָה וְהֵם אֶקְנֵאֶעָה וְאֶתְכִרְוֵעַ
וְאֶצְבֵּט פִּנְאִכְכֵּךְ עֲלֵא אֶוּלֵל שְׂכֵל וְהִי אֶקְנֵאֶעָה
אֶדִּי בְּאֶמִוְהֵא אֵן יֶקְדֵּר יִתְעַדְדָא אֶאֱנִסְאֵן אִידָא
מִקְטָהֵא וְגִפְלֵ מִנְהָא פֶּאֵן הִיָּה אֶסֶאֱס דְּרִיזֵאֲתָה
אֶאֱנִסְאֵן פֶּאֱנִהֵן לֶאֱבֵדֵן אֵן יֶאֱכֹר מִסִּירֵהוּ פִּי כֵּד
מֵא יִנְחֹרֵךְ בְּאֶקְנֵאֶעָה וּבְנִית צִדְמָה פֶּאֵן אֶצְרֵאֶפֶה
הִי רְכִיזֵת אֶחֱיָא וְעֵלָא אֶעֱבֵד לִצְרֵאֵךְ וְיַעֲמֵד
קִיאֶסֶאֱת מֵאֶכּוּלֵהוּ וּמִשְׁרֹבֵהוּ מִצְאֵרִיפֵהוּ וּמִרֵּאֲתֵב
כִּדְמִתְהוּ אֵן יִכּוּנוּ בְּאֹקֶת וּבְאֶצּוֹאֵב וְלֵם יִצְדֵם

פֿראײַן אַקרויב

פֿי אַמֶהֱגֶר וואָסכב, פֿאָן אַדי יגֶר ישיח, וכדאָך פֿי
לכאַסֶהוּ וכסאַה, וַחֲתָא כלאַמֶהוּ יכּוֹן בִּלְקִימָהס
וכרוב דברים לא יחדל פֿשע, משרי, אַלְתֶּצֶהוּ
אַבְנָאדֶם יסיר ויאבֶד ויעֶשִׂי פֿי כֵל שִׁי קֶדֶר מֵא
ילזם, וינצֶם, תהלים קי"ב טוב איש חונן ומלוה
יכלכל דבריו במשפט.

וּאֶתֶּאֱנִיהּ הִי אַתְּבִרִיע, וְהִי בִּלְעִזָּן לֵכֵל מֵא
קלנא, ויקול אַמֶּתֶל אַעֲרִבִי מִן יבֶרֶדֶר עֲרִיָה
בִּלְקִימָה, וַאֲתֶכְתִּיר פֿי אַמֶּאכּוֹל וַאֲשֶׁרֶב יעֲבֹבֶר
פֿי חֶהוּ אַחֲכִים מִשֶּׁרִי כִג" א תהו כסובאי יין
בזולדי בשר למו, וכדאָך אַלְתֶּרֶאעֶאֱת פֿי
אַלְבֶּאס וַאֲכֶסֶּאֱה וַאֲנֶעֱבֶאֱת אַרְפִּיעָה וַאֲסֶכְנֶאֱת
אַבִּדִיעָה, וַאֲנֶנֶאנֶאֱת אַשְׁנִיעָה, אֵכֵל פֿלְכֵל מֵא
פֿיֶהם הֶתֶּא נִפִיעָה, וַאֲכֶרֶהֶם קֶלְקֶה וְכִרִיעָה
וכמֶא נֶרֶא מֶתֶל דֶּאָךְ מִן תִּתְּבִיע אַסּוּאן בִּלְפֶטֶן
פֿאָן יעֲבֹבֶר פֿי חֶקֶדֶאָךְ אַחֲכִים מִשֶּׁרִי כִט ורועה
זונות יאבֶד הוֹן, ויקול תם לא יתן לנשים
חילד, ופֿי תּוֹבִיךְ אַלְלוּךְ תֶּקֶל הַתּוֹרָה דְּבִרִים
י"ג וְלֹא יִרְבֶּה לוֹ נָשִׁים, וְתִקּוֹל אַסִּיאֶדְנֶה
עֲרִיָהם אַלְסֶלֶאם, מִרְבֶּה נָשִׁים מִרְבֶּה
כֶּשֶׁפִּים, וְכֶמֶאֱלֶהוּ פֿי אַדְחֶקוֹק אַלְכֶר
וַאֲנֶתְהֶאֱד לִלְכֶסֶב וַאֲנֶנֶא, יוֹקֵל פֿי חֶקֶהם מִשֶּׁרִי
כִג" א תיגע להעשיר מבינתך חדל, ופֿי חֶקּוֹק
למלך

פֿראיין אַקלוב קלא

אַמלוד יוקאָ. דבריס יז וּכסָף ווהב לא ירבה לו
מאד, וכד דאָך אַתבריע פֿי כל מא נצינא פֿרו
הלדאָך דלאנסאן.

וּלגַּנֵּס אַתַּת וְהוּ יַעֲבֹט, אֵן יַעֲבֹט אַאנסאן
מִן מאכולהו מִשרובהו כִּצאריפֿהו נעאסהו ומא
יִלֵּס מִן חִיאה וְלִרְדֵּה, מִן מא יתבע אַאנסאן פֿי
האדי אַרניא, פֿאן חתא דאָך ינְהַסֵּם עֵן קִסְמַתִּין
וְהוּ יַעֲבֹט אַתְסַבֵּב מִן אַכְסוּחָה לִיעֲבֹט כֹּל שִׁי
קִצְדֵהוּ אֵן יַפְצֹל וּיּוֹפֵפֶר וְהאדי אַכְסוּחָה, וְתַמָּא
גַּנֵּס תַּאנִּי אַדִּי יַעֲבֹט וּיִמְרֹר עִישְׁתָּהוּ קִצְדֵהוּ יַעֲרֹב
נִפְסָהוּ וּיִבְעֵד וּיִפְרוּ נִפְסָהוּ מִן לִרְאֵת אַחִיה, וְדאָךְ
דִּקְצֵד אַתְכֶּזַע וְאַתְקִרִיב לִלְרוּחֵאֲנִיָּה אַיִלֵּאֲהִיָּה
פֿהאדא מִלִּיָּה, וּיְקוּל פֿי חֶזְקוֹ, קִהֲלַת ה' רַב
חֲכָמִים בְּבֵית אַבְל וְרַב כְּסִילִים בְּבֵית שְׁמַחָה,
וְאַמָּא גַּנֵּס אַאוּל אַכַּאסֵּחַ פִּֿזְכּוֹן פִּֿצְאֵלִיתָהוּ
וְתוֹפִירָהוּ, מִתֵּל אַדִּי יִשְׁפִּי אֶלְהִיבָה בְּתִבְנִי, פֿאן
בְּכִסּוּחָתָהוּ תוֹזֵד תִּהְיֶה שְׁהוֹאֲתָהוּ וּיִדֵּר נִפְסָהוּ
וּיִדְנֵב וּיִכְטֵא בְּדאָךְ לִלְכַּאֵק תַּעֲשֵׂא וּפִי חֲקוֹק אַדִּי
וְאַנְעֵאס מא אַחֲסֵן שִׁי מִן אַעֲבֹט פֿיהם, פֿאן אַדִּי
יֵאסֵר יִשְׁיִיחַ אַחֲרֵכָה, יִפֵּה יִשְׁתִּיקָה לִחֲכָמִים,
וּיְקוּל אַחֲכִים קִהֲלַת ה' אַ תְּבַהֵל עַל פִּיךְ וְלִכְךְ
אַ יִמְהַר לְהוּצִיא דְּבַר לִפְנֵי הָאֱלֹהִים כִּי הָאֱלֹהִים
בְּשָׁמַיִם וְאַזָּה עַל הָאָרֶץ וְלִכֵּן יִהְיֶה דְּבַרְךָ מַעֲשִׂים:

פראיץ אהרוב

ואמא פי חק אנוס ויטיח יאסר אהכים משליו ויתהווה פיקול מעט שנות מעט תנומות מעט חבוק ידיים לשכב.

והאידא אדפרע מדע אלתבריע.

אידא אדאנסאן קצרהו פדאנד
אן אהר רפקאנהו יא אהוציה ציווי או אהר
אזרה סיוא כאן נייטהו לוגה אלה או גיר
ראך פאן תוצא אדנסאן בראשית א פי
פסוק ובהם אותם אלהים ויאמר להם אלהים פרו
ורבו ומלאו את הארץ וכבשיה ורדו בהגת הים
ובעוף השמים וכו' וזוה יקול הגה נחתי לכם את
כל עשב וזרע וזרע אשר על פני כל הארץ ואת
כל יתר פאן כל אפעל לעבד דאכלה אהוציה
ואהר ואידא כאן משלוב מן ארבע ליעמל שי
ויעזו עשהו כטא אהרעק למסתקימה פאנהו
קאעד יצבט מן מא מפרוץ עליה דלפאק ופי
חאת אהר אהרה אידא בעד ובטטל פי
לאפעל לפאחשה דהן אגר עצים מן דאך ויבאן
עדק אהרעק מן בערהו מן ארעב וינצל תהלים
קייט אף לא פעלו טולה וכו' ואכלתצאר
דהאן אידא כאנת אגיה פי אצבט לוגה אלה
ואעמקאד ואתקריב למולאה פכאן דאך
נאית אטיב ואידא בלעץ באלעץ וכפא

פראיץ אקדוב קרב

השבת דרכי ואשיבה רגלי אל ערותיך
ההלים קי ט" מענאה כממת וחסכת חמשיאמי
ורגעת כטואתי אילא מקאצידך פהאדא ינץ
ערינא אסייד דהמעיה פי מואמירהו פבראלך
ינהינא מן אלתמאם פי כל שי ואמר ידי ילידך
ויחדתו ללאנסאן פאן רם יסתעול פי פעלהו לא
מא יכמס ויקרא מא וראה ומא חדראה ובער
דאך יזיר יקול חשתי ולא התמהמהתי וזכרתי
פעלא אאנסאן צוון ליוון עקלהו קבל אסתכראג
פעלהו פאנהו דאלר טביעי תחת אראג
ואעקובה פי דאך הניה ואכרה כמה יקול
אחכים (קהלת יב) כי את כל מעשה האהלים
יבא במשפט נר כל נעלם אם טוב ואם רע
ואנהו רככל כל אפעל אאנסאן תחת אמליה
ואקביח ודאך כמה צדר מנא אן רכל מסר
תמא חציר ותמא אדי פעלהו ירבחהו ובאצץ
גירהו האדך בדאתהו יערריח

דלחין לאלתצאה פי קסמאת אשריעה
הם אתוציא ואחרר ומן האדו תצדר לאחמאם
באגור ואעקובה וכלהם תנתסב דלאשכאל
אמתעניא מן אאנסאן באי וגה מעתני פי אומר
אשריעה במקדסה פאן למקתצא אאעתנא יכון
אחכם ודאך דנא דנביין אן אקאריין אמתקדין
לב קסמין

פראיין אקלוב

אָפֿאָהמין וואָקאבלין אונזר „מצות" אַשריעה להם
אשכאָ וחס עשרה .

לאוור שכל , האדו אדי תעלמו יקראו אַמקרא
נפרשה ונביאים וכו' אַתנ"ך) ודון דאָך רא יעלמו
לא , דקדוק" גרומייה ולא אַלונה ולא מעאנייהא
ולא שימנהא , וואדו יתמלכו לחמאר חאמל
ערד כתב ליוצלהום , פאנהם גיר יחללו אַכתאב
ולא יפהמו שי ולא ידרכו מענאה .

ואתאני שכל , האדו אדי יקראו ויציוחו ויחאכרו
עלא אי גלטאת פי נקט אַקראיה או פי טעם
מאריך טרחא וקמין ופתח ומא יפותהם שי מן
דאָך , ואנמא לא ידרכו שי מן אַמעאני אַלאוזה
דאָך .

ואתאָת שכל , הם האדו אדי פאיקין בעדם
פטאנת אַשכאָ אסאבקה וגאצהם אַחא פאעתנאו
דמערפת וערום אַדנקודות ואלטעמים
ואלונה והגרומייתהא וואסמה וואפּעאָ וממא
יתבע אַחרוף אַמסתקצייה ואכאמל ואַנאקן
ואַמפרוק ואַמבקט ואַחדית בתריק אַמסתקבל
פּלמאצי וגיר דאָך , וכאנת אַאדראך כּרתאע
פטאנת האדו אדרך מן אַאווילין .

ואראבע שכל , האדו אדי וואדו ערא ערף
אָאווילין ואכדו יהעאטאו פי תשכיך בעץ כּלמאת
ליחקעס

פֿראיץ אַקרוֹב קלג

אַזאַקע פֿי אַבתאב אַמקודם ואַצאָה מן אַמסרת
אַזאָולאַ פֿתאָעו (פֿשט) ואַכלמאַת אַחזקייַה
וַאֲחֻדַּתִּיה זאַסמַה אַמתשכּהִין וַצֵּהם .

וּאבֿלג מנחם אַפֿאַמס שְׁכַר אֲדִי חֲתָא־הוּ זאָד
עלאַ רפֿקאַנחֹו אַסאַבֿקין אֲדִי גִרְקוּ אַכְתֵּר וְקִשְׁעֵרוּ
אַקְשֵׁרַה אַזאָולאַ וְלֹם לֹהֶם פֿאַיִדַּה בַּאֲתִּלּוֹק בַּל
גִּרְקוּ לִלְדוֹ כָּל וְנוֹעוּ כָּל תִּלְבִּים וְאִכְרוּ יִפְדֵּמוּ
כֹּךְ אִמֵּר מִן אֲדִמְכֵרֹוב פֿי אֲשֵׁרִיעַה
וּכְאֵנַת פֿי יִרְהֶם וְחִידָא וְלֹא יִלְתַּפְתּוּ
לִקְבֹּול וְאַחֲדוּד אֲדִי רִצְעַת וְאֲדִי קִבְּלַת אַזאָולִין
מִן אַעוֹרֵאמַה .

וְאַסאַדֶם שְׁכַר . הַאֲדֵא־אֲדִי גִסֵּר דוֹן אַקֵּרֵאִיה פֿי
אֲשֵׁרִיעַה אֲאִירֵאֵהִיַּה וְעֵטֵא אֲדִנְהוּ לִרְמִישְׁנַה וְלֹם
וְצֵל לִתְלִמּוּד .

וְאַסאַבֿע עֵכֶל . דֶּם אֲדִי דִכְלוּ פֿי בַּחֲד
אַתְלִמּוּד וְאַנְמֵא דֶם עֵאמוּ וְגִירֵאנְהֶם חִבְּלִרוּ בִּרְךְ
זֶרֶם עֵטֵאוּ וְכִדְאוּ פֿי אִסֵּרֵאֲרֵהוּ .

וְאַתֵּאכֵן שְׁכַר . אֲדִי דִכְל עוֹוֵאִם נֵאזִם וְגִטִּם
וְכִרְע וְסִרַע וְכִשֵּׁף אִסֵּרֵאֲרֵ וְוֵצֵל לְגוֹאֲמֵץ אַתְלִמּוּד
וְצִנְנוּ בִּדְאֵךְ אֵן יִתְפֹּכְרוּ וְיִאִכְרוּ אִסֵּם וְלֹא דוֹגֵרַה
אַלֵּה . פֿפֿאַיִדַּה מִרְתַּל הַאֲדִי וְזֵמֵא יִנְתַּסֵּב לִרְהֵא
אֲדִי חֲדַתַּת פֿי צִמִּירֵהֶם . פֿסֵרַת כֹּךְ מִלֵּאעֵבִיַּהֶם
וְהֶם גִּאֲמִרִין וְלֹם פֿאַקוּ פֿלֶם אַתְּפֵתוּ לִלְאֵשִׁיַּה
לִדְּ

פֿראיץ אַקרוֹב

אדי הם מתלזזמין בעלמהם, ואלמובאחתא פֿי
חקוקהם, כמא דכרנא סאנק בלֿטטויל, פֿי מא
יכץ לֿתתבית ולֿתנחית אללאזה לעבאדת אַרב
סבֿחאנהו ויאעתקאד פֿיה קלבן וליסאן *

ולֿתאסע שכל אַנאם אדי להפתו ליעקרו מא
ידום לפֿראיץ אַקרוֹב ולֿעמיר, ומא ינתסב
לדאפֿעל אַמתגסמה, האכרים" ולֿכסאיר אואקעה
בבעדהם מן דאך ופֿאהמין פֿי אַדלראני ולֿאכרראני
ומא שידום מן אַמובאחתא ויאעיאד אַמולוזא
לטאעת אַמולאה, ותקריב כל מא יניף עדא
לאפֿראע אַלאזמה למערפת אַשריעה, והאדו
מוארי אלתלמוד ואגאונים אלדי נחן נתבע פֿי
עואידהם בעדהם.

ולֿעאשר שכל, הם אדי ורתו ערף אַשריעה
מן אַנביאים בערושהא ותפֿאסירהא, והם אנשי
כנסת הגדולה, ולֿתסרסיב ללתנאים ומוארי
אַמשנה ולֿאכרייתות כמא מד' פֿי מסכת אבֿור
משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע אילא
אכירה, ולֿאנזור עדא רכאין אַסוד ולֿאקבֿידה ממא
ינתסב לדאעתקאד אַכללי אַמוצל דנזור נור
אלה עדא אַאנסאן אַמעקד ואַמתבקקט ומסללם
פֿי נפֿסהו בלֿמררה לכאקהו תעלא.

ואמא פֿי דרוג אַאמאן ואַאסתערף בשריעתנא

פראיין שקרוב קרר

למקדסה פי. אצנאף אעבאר וואסאעה לעבארת
לכארי, תמא עשרא, והם.

לדרגה לאוולה הם לעבאר ידי ארארו אן
יעישו מחדרין מן אפכאר ארין ותוקר אשריעה
פאלדו יוזנו בתלמאמהם אן אשריעה די
גיר תראתיב וצואב וחרם ללעבאר פי חיותהם
מע בעצהם ולא גיר, וכו' אן למקתצא עקלהם
אן דאך יציר אן יפטן ביה אדאנסאן בגיר מא
יתחונג ללשריעה, פדדאך עטאווהא באקפאה
ומקטוהא ולם חסבוהא ואקילא כראוהא ולם
דכלו תחת כופהא ושאעתהא פאלרהם אן כסרו
פטאנתהם פאנהם קאצדין לאסתחראר מן תקד
ארין, פאנכסר בער לארב פי ירהם ולם צאבו
עלא איש יעכבו, פפצרו צאעין וכאמעין, ויעבבר
פי חקהם משרי ית, לא יחפון כסיר בתבונה כי
אם בהתגרות לבו.

לדרגה לתאניה פאן לס יקדרו ינכרו לאנסאן
פי א ענאיב ואלבראהין אגריבה ידי ורראנא אלה
עלא יד אנביארו מן סידנא מוסא ובעדרו,
וקבלהו נח וחנוך ואברהם וגיריהם, פאן דאך כאן
שי צחיה והרית לאוולין עבארה על לאכרין,
פצחחת כדאך אומור אשריעה לא ענאיב למעטייה
לגנסנא וטאפטנא, חית אן למא פאקת לאמם

פראיין אקלוב

מן גמרתהם, וישיב עליהם צו שפטאנה, אלתער
בסר פטאנתהא אירא אשריעה לאסראלייה.
ונקרוהא לכל אלגאוי אחייא, גריג ורומאן פי
לאוקאט אסאבקיין, ובערהם מליאן פראנסיס.
ואנגליז אסאן וזיר דאך, אירא אלונה אעאראבייה
ודאך מן יגור אסטיע, ואחסן אכדיע, אדי קר
שאפת אאמס: אהול מן אקווא אאיראזייה ועצם
גדאלת אאקדאס ארוחנייה אדי כאנת מתשללטא
אייאס עוגא ודלאנא, אייאס אסקרס וארהנאן.
אייאס אעלאה ואתונאן, אייאס אד'נכור
ואל קרבן, וקרת אדדי גר'ארת אקדרה
כצודקה עלא אבנו אסראיל וכל יד
אדדי צגנת אטול עליהם אנעדכת וכל
פיא אדי כרסת באנסארא עגיוס אנהדמת
פכאנת טא'פתנא עז אפיאא, ותוראנהא עז
אלתוראא וואצאיהם עז אלהאצאא, אקראו
אתונאך ואכתב פי חק כל מא פאת תמאשי
קום העדרב מתלא ותסתתת אשמא'הו כיפנא
ודאס פי אחיאה ורס חכמת פיה אסמאא אדדי
חתא האדא כרהאן מן אבראה'ין אגריכה ואעגב
אקוואא, ופגנא נחן סבאיב תקדדס אלדניא
ותמהדנהא ותמתלנא למרת אדי פי כל מצרב
ילזס, והו ידוב ולס יופא מן ארניא, וכל יום

פֿראיין אקלוב קרה

יתגדר מן אנדרד, עמרנא ותוארכנא - מרבוטין
מע ראם אדניא ואכרנא מע אכרהא, פאן לערק
ואזיק אסמאוי ארוחאני מהבכט מן גלא אמולאה
סבחאנהו פי וסטנא והו יזקנא לדואם און
למקתצא דאך צאר מן אצעיב אלאסתנפאר
בבראהין אמולאה ידי בעתהם סאבך עלא יד
אנביאהו ואנמא מואי האד אדרנא אתאניה דם
יקדרו ינכרו דאך פהם יקורו אן לתראתיב אדניא
וסיראתהא דדואם תמשייתהא והנאהא ללא
תכון לדסביל ותתסבכל בלכמא, ותציר לעבאר
האמלין מתר א יואן ויפתרשו בעצהם מזל
אוהוש, פלדאך מן קוול אמולאה ואעאנתהו
אנעטאת שלטא פי יד לאנביא שלטא סמאוייה
בגיר חתא מקאבלה ואנכלקת תלך אבראחן
ואעאניב עלא ידיהם ובואסטתהם, ועמלו ואססו
אשריעה ואואמר מצות ואתראתיב כמא
ינבני, ודאך כללו באעאנאת ארמולאדה
ואמא מוחאל יקורו מואלי האד אלדרגרה
מוחאל אן אגלה תעאלא אלדי הווא פי
חלת ארוחאנייה, יתגללא ערא לאנסאן אמוסך
אדי גסמהו כללה תגסיס ונגס, ומא יוצל האדא
להאדא באמוחא ואנמא כל מצאר גיר אעאנדה
קדרה מן בעיר, וחתא אלתוראת זאעשר כלמאת

פראיץ אקלוב

גיר אנהם כארגון מן אפואם ואקלאם אסאבקי
לאנביא למקתצא מא כאנת חלת אוקת אלדי
מלפתהם פי כל דאך . ותאבע דאך בגיר שך
יתלזזו ללא יאמנו לא באגרה ולא בעקובה לא
פי האדי ולא פי לאכרה באמרה . ולנא מאנהה
ונטיח תכמאמארתהם פי דאך . פאן לוכאן
אשריעה לא הי מן ענד אמולאה וגיר אמולאה
תראתיב לאנביא . פלא להם ארכצה ליוכלו
באסמהו ודילסנו עריה כל קואעד ומקאציד
אשריעה . ומא מכתוב פי כתב לאנביא ופי כר
אכתאב אל מקדרם . מקשייה הנך ולמא וצלן
דדאך פצארו האסהם כאדבין עלא אמולאה .
ולוכאן בכדבהם כאנת מקאצידהם לתתבית
אמולאה . פלא ימכן אן ינקבל חל מערום כוף
האדא ענד מולאנא חתא יזיר יעאון ויורה פיה
עלא ידהם בראהין וענאיב ממא נראה
פיהם ערת חואיג אן כלהם צין כלקת אטביעה
וכר דאך ליצחח איש אדי דון אדי לס כרג מן
גלית ארב תעלא לא חתא אדו לססנוהו עליה
באכרב וכאן אסהל לוכאן תגללא ותכללם
מעם ומעאנה . או בעת מן אעלא סכנתהו
תורה כמא נאממן נחן אחסן ואסהל מן תבדיל
אטביעה ואכתלאף פי תראתיבהא . בעד אנהא

פֿראײַץ אַקלוב קלו

אנבלקת בסירתהא אמתמשיא כהא זמאמוחה
לתתמשא כהא , כל קיום אסמאואת עלא כורת
אלארץ , וכדאלך לוכאן יציר נקול כיף
כלאמהם ותכמאמהם ארמערום (אנזהו
תעאלא לא יתגללא ברוחאנייתהו
לעבאר גסמייה אטטבועא כאליואן פאן דראך
פרק כביר) עלא כל חאל בער
אמאן אן כגרץ אלה תעאל צרנ כנהם דאלך
ויואפק פיה אבאר , עלינא אן נקבלוהו ונאמנוהו
רמא ראינה אן חתא פיתבריל אטביעא ואכללאף
כלקתהא אדי צאר עלא ידיהם כאן חתא אכאק
מואפק פי דאך ועאנהם עליה , וכל מנהו עאנהו
רבנא ובעת ענאיבוכראהין עלא ידהו ובואסטתהו
פאהמנא כל מאילוסדנאמן אהראתיבואתואאלאת
לרחיאה , עלינא אן נקבלו דאך בארצא אתאם
והאדו מול אדרגה אתאניה אדי בערומן אמאן
יקול פי חקהם ויעבבר אחכים , משלי ח' הבינו
פתאים ערמה וכסילים הבינו לב ויזיר יקול פי
חק האדא אשאן אננא כדאך מתלוצין ומתחאונין
נחן לבעץ סלטאן או ריים או נביא או מוכבך ,
ומדבבר לאחואנא אעלאמינא , ויקול , משלי כ"ד ,
ירא את ה' בני ומלך , והאדא אמלך אגו לא
אתאא עלא ידהו שי מן אברההין וענאיב וכצונ
אקכיל

פראיין אקלוב

אאנביא אדי בבראהינהם פוי ירהם לא שך אן ילזם
לאמאן ביהם. ואלוף מנהם.
ואדרנה אלתה, האדו אדי יאמנו אלרי
אשריעה אנעטאט מן אסמאה ואואמר אאנביא
כאן באמר אלה ואכתשאפאתהו כאמלין כמא
ילזם ואנמא לא פי חקוקהא אגר ועקובה גיר פי
האד אדניא וינכרו פלאכרה באמררא, ואבראהין
קאמאנהם עטאו אן אשריעה דאים קד תהדתת
מן עקובת האד אדניא פקט והאדא לא להו אצל
פאן כחיר תחדתת לתורה ואנביאים מן לאכרה
והו אן יקול דברים לב ורתיקר עד שאול
התחית, ואחא עקובת אדניא האדי לס תלזמהא
עבארת אקוד חתא לאספא למקברא, וראלך
ידל עלא לאכרה וכדאך הלא הוא כמוס עמדי
חתום באוצרותי, והאדא יעני אן תמא עקובה
ונקמה תנבד מן כזאין אלה, ותעאקב לעבאר
ותכלט חתא דלקבר, ולא מנע דלאנסאן מן
אעקובה אידא מאת, פאן ירבערו געצ
למולאה, ויקול בדאך קהלת יב כי את מענה
האלהים יביא במצפם על כל נעלם אם טוב
ואם רע, וכדאך מלאכי ג' ועסותם רשעים כי
יהיו אפר תחת רגליכם וכו' ויזיד ושברתם
ודאיתם בין צדיק לרשע בין עובד אלהים לרשע

פדאיץ אקלוב קלז

לא עברו זיקור ישעיה ס"ד ויצאו וראו בפגרי
 האנשים הפושעים בי כי תולעתם לא חמורת
 ואשם לא תכבה והיו דדאון לכל בשר ויקול
 תהלים ל"א מה רב טובך אשר צפנת ליראיך
 פעלת לחוסים כך נגד בני אדם זיקול "זכריה ג"
 ונתתי לך מהלכים בין העומדים הלא ופי ישעיה
 כ"ב עין לא ראתה אהים וזרחך יעשה למחכה
 לו ופי דניאל י"ב ודכים משיני עפר יקצו אלה
 דחיי עולם ואלה דחרפות וזדראון עולם ויזר ינצם
 פי ישעיה נ"ח וחלך לפניך צדקך כבוד ה' יאספך
 ופי חנוך ותהלך חנוך את האהים ואיננו כי לקח
 אוהו אהים ואלהאמה פי דאך למא דמששא
 מליח מע אלאק פרס ונדוהו פאן עזוהו אהרלה
 ורפעוהו דרניתהו דנית אחק זאדואם פאן דא
 תסונ דהו לאגרה ואלכו דנא פי האד ארניא
 קצירת ארגאת ומה תכפשי לתרפע אגרת
 אצמאקה פאנהא פקירה גרן ועדא אצדריס
 ליספר דרדניא אלאכרה ליאכר כמאל
 אגרתה בעד מלא כלא מן אתמאדהא פי
 האד ארניא פדדאך אלה תעלא רפע אלצדיק
 חנוך פאנהו פריד עזרהו פי אתבקיט ואלעתקאד
 כמאל מדרה פלמוזארה דיתוה צאר מן כסב
 ארוחאנייה ולא עאר ינתסב דלגסמיה אבדא
 פכאן לה

פראיץ-קלוב

פכאן פי דניא אחיאה ערד פשאשאת וריאקאת
רוחאנייה ממא ינאסב ויכפי למכאפיית ואנדרת
אצודאקא , ותמא אכתר מן דאך פי אלתורה
ואנביאים מוקודין ממא יצחא באלמורה האד
לאמאן אגאי ויתבבתהו פי קלובנא , ונקדרו נזירו
נעטיו ברהאן מן שאול המלך פי פתנת אפרשתיס
דמא משא ללדגאזה וטללעת להו שמואל וקאר
להו מא קא ומן אגמדה קא להו , למה הרגותני
וכו' . למה תשאני זה סר מעריך וכו' ארי כאן
יערב ועס במא שיציר זהו פיאדניא אלאכרה
אידא אכידה בקול להו זמחר אתה ובניך עמי ,
אקרא יא קאר פיא (שמואל ב' סי' כח) ותתעב .
ואלרגה אראבעה , האדו ארי קבלו אמאן
אשריעה כמא ילום לכל אומורהא , ומרתובין
באלגרה ואלעקובה דניא ואלכרה זאנמא אשהדאת
ואלכלב לבראקאת אכרנייה וכלאעאת אדניא ,
מיחנהם וטייחיהם , אילאג אלפסאד , ולסרו
אמאנהם וצארו יסתקצו בעבאדתהם וקראיתיהם
ועאמליניהם מתל אלא נון ומצידה יצטאדו כהא
אעמוס וצארת אשריעה ומא יתבעהא מקבולה
ענדהם קשרא בבראנייה , אמא פיא דואללהם לא
שי מן דאך אכדא , ופי חק דאך תהלים עח
יפתוהו כפיהם וכלשונם יכובו לו וירבם לא נכון

פֿראיץ אקרוכ קלח

עפֿן זלא נאמנו כבודתו , ונצם ירמיה ט'
כפיו שלום את רעהו ידבר ובקרבנו יש
ארבו ונצם ישעיה כ"ט בפיו נשפתיו כבודני
ולבו רחק ממני

ואדרבה אלאמסה , הארו אקאברין בלאמל
ומאמנין בכל שי , ואנמא כאנת עבאדתהם
לונה לאגרה ואכפו מן אמולאה דניא ואכרה
ואאנאל לכברה ואקדר מן אעבאדה והאדא
יבין אשזראך פדעבאדא אידא כאן ארגא פי
חאהא ללאגרה ותבין אתקליר ואתוויר אידא
כאן ארגא בדאך לכברה ואקדר מן אעבאדה .
ואפאדס דרגה , נאס אדי כאמאנהם קדרו
פהמו ותלוינו וסתרגאו לאגרת האד אלדניא
וכאנת עבאדתהם וטאעתהם לונה אלה ואנמא
לכוונהם דס ידרכו מענת אכפו לכאכרה פלדאך
אנתרכת מן באהם , וצארו יכדמו לונה אלה
ואכפו לכדניא האדי פקט .

ואדרבה אפאבעה , האדו אדי ידרכו אגרת
אאתנין דניא ואכרה וצארו כאדמין לונהא
זרא לונה אלה , ובדאך דס דרכו מענת אעבאדה
לונה אמולאה ואתבקיש וטאעתקאד בנה ואנהם
לא להם ארכצה ליעברו גיר לונה אפעוא פי
ארבובייה בגיר רגייה ללאגרה , ואנמא אדא

פֿראיין אקלוב

גאט צאדט דאך בײַר מקצדהם והאדרי אַעבאדד
אחקיקיה והאדרי לם ידרכוהא , ופי חק האדרי
יוקא , א תדיו כעבדים המשמשים את הרבאילא
אכירה ויהא מורא שמם עליכם .

ואדרגה אַתאמנא , והו בער אמאנהם
ואעתקאדהם אכאמל צאדו יעברו מן אַעלכוף
לעללא תציר להם אי עקובא פֿדניא אלאכרה
והאדרי אַתגין אחרף .

ואדרגה אַתאזעה , נאם אדרי אמנו וחזקנו
ועאנינו ועירנו ובחנתו ואעתקדו ועברו כל שי כמא
ירום לוגה אלה באכאמל . ואנמא הבשו טאחיין
עלא אַעבאדד בײַר קיאם ותכמאם , ולם כאפֿר
מן דודת אַרע אדרי תפֿסר להם כל מא כרמו ,
ופי אכרהם פֿסרו וכמרו ולם פֿטנו מן אין גאזהם
אַצרכה , ויקול פי חקיהם קהלת י זכובי מות
יבאיש יביע שמן חקה יקר מחכמה מכבוד
סכלות מעט , ויקול תת שׁ וחוטא אחד יאבר
טובה הרבה , ומא האדרי אַפֿסר אַעבאדא ,
הו אַטגאיה ואתזויר , ואתקריד , וקא אַחד
אַצוראקה לזלאמידהו , לזכאן לם כאנו עזרכום
שי מן אדנוב כגת באקי נכאף עליכם מן אַאשיא
אדרי הם אכבר מן אדנוב , ולמא סאווהו מה הם
האדרי אַאשיא אדרי הם אכבר מן אדנוב , גאובהם

פֿראײַן אַקרוּב קרש

אן אַתקליר וואַלדזיר וואַטנאיה וואַכברא אנתן
מן כל דגוב ויעבבר פֿי חק אבעץ מנהם משרי
טוי תועבת ה כל גבה לב .

ואדרגה אַעאשרה נאם מעתקדין אלדי
קראו וגרקו ועיירו וברחתו ואמנו ותסדרמו
באמררה ללא בכסכהם באצגארהם ובכל מא
עליהם ושאצו אלה ברקאניהם וסדרו צחיח פֿי
אמאנהם ואעתקאדהם וקראו חסאב אלהאך
ולם פֿסרו כמא ינגני מן אפֿטאנה אַתוראנייה
באכאמל ויוצלו לדרגא בעד דרגה אילא אדרגה
אאכרה אמועדא לראנסאן מן אאכתשאפֿאת
ואמולאילאת אַרוחאנייה אילא דרגת אַאנביא
ארעצמה אדואצלין למולאקאת אדרגה
רעאלא ואאסראר אַגאמצה ודאך בכזרת א
אעתקאר יקדר יעלא אַאנסאן באשוויא באשוויא
ולם יתקד עליה אלה פֿאנהו שאַע בצראפֿה וגיר
אן יחפֿץ נפֿסו מן אַתכליל וואַסקוט ובהאדרה
תממנא בעון אלה פֿהאמת אַעשר דרגאת אמד
אדיהם תתבע ותנתסב ללפֿטאנה ואלתרחיר
אשרעי אַתוראני .

פראיין אקרויב

אפער אכאמס מן אהנב אלתא

פפצלנא מטלובין דרחין פ' תפנין חרכארת
אפטאנה ואתחיר אצמיר. אמנתסב דלעקל ודאך
נסוקוהו. בתריק נשאידי וגואבאת אילא תמאס
הנבנא הארא. פאן מן דאך תנבע דנא אמנפעה
ממא יפין אפהאמה ואתפנין למובאחרתתניה
הארי. פנקול:

—אן אפטאנה ואתחיר אצמירי אמנתסב דלעקל
הי'א מודאכרת אלה בצפאות אעקל ואצמיר
ליפטן ביהובונדהו. וליעקל אמאיר אדחכמה
ואשלטה אמתשלטה מנהו. והארא ינאהו מן
אדי געל אשריעה פנאר למסיהו. פבראך יוצל
למקצד אעוקלי ודלאעתראף אצמירי ויפטן
בפהאמת אעעטראף במולאהו. ויציר שאהר
ושאתי אהבקיט פ' גלאהו. ויקצר ליפעל מא
ינתסב דרצא אלה ולגרצהו. אדי בדאך יוצר
דרגת אצודאקה אעצמה חסידים ויתר דף
באהו מן תבריע ושה את האד ארניא אלפאסדין
ויתרך כל מא ידררך לאנסאן ויתר לפהו מן
אעבאדה מן אומור האד אלדניא ואנמא
אאשיא אדרי אלאנסאן יקדר יוצר בהם
להאר אדרגה למקדרסה ואעליה. חתא ינאל

קמ פראיץ אקלוב

למקצד לראכתשאפאת לאנביאיהם הם
מערופין , ובכל דאך עלינא לנוצפוחם ללקארנ
ללא יבון חגאב אנפלה מנטי עיון עקלהו , והם
פיהם אשתראך לעקל , ריבון יתמששא פיהם
לעבר לררצה קראם אכאק , ומנהם מן אפעלה
אניאם יוצר למקצדהו , והם אסתמתא לחק
ומענותהו פי צמירהו , מקט ובכץ , אלכדב ,
אכלתיאר פי לעדק ולבוער מן אכאשל ולצרים
מכאפית לכיר לרמוחאסנין ואתונגב ולפלה מן
אפעלהם לטייבה ובלעץ לפאערין אשרי ולעאפיה
מע לעבאד ולמוחאסנא אליהם ליוון ימוחאסנא
בלפלה , ולצדקה בלכפז ולאגרב , ואלפעאד
אפאחשה בלעקובה , ויאמן אן תמא אגר חון
אגרת האד ארניא , ורתמא עקובה דון עקובת
האד ארניא , ויאמן אן תמא אפמאח לדתאיבן
חקיקן פאידא נפרת ואקבלת האד לאנצאן
פי צמיר לאנסאן בלעקל ולמערפה ארתאמרה
פיציר עקלהו פי נאית אכמא פי חקוק לעבאדה
ומערפתהו תבון קוייא , פילתפת להו אמולאה
תעלא , בלנסבה לקוק א'אדנא פתחו לי פתח
כפתחו של מחט גאני אפתח לכם פתח כפתחו
של אולם פיוחיר פיה לאפפאר אמקדסה ויעינהו
עלא חמלתהו אקוייא ויחרב להו גיטאהר צמירהו

פראיץ אקלוב

וּיקוּי מערפֿתֿהוּ וּיקוּת עקלֿהוּ וּמוֹלֶהוּ . וְלִם
יִנְשֵׁא שׁי מִן מוּחֶאסְנֵאֵת אֵלֶּה תַעֲלֵא פִיכּוֹן מִתְקַמֵּט
בִּלְעֵת־קֶאֶד . וּכְאֵמֶל פִּי אֵלֶּבֶד־רֶה וְאַלְט־מֶהֶר
וְאַמוֹב־אֲחֵתֵא כִּמֵּא יִנְבְּנִי לְדֹאֲלֵךְ וּיִפְכֵּר אֵן עֲלִיה
אַלֹו־אֲנִי רִיב־נֶאֱפִי כוֹל־מֶה מוֹל אֲמוֹח־אֲסֵנֵאֵת
כִּמֵּא עֲלִיה־רִיב־נֶאֱפִי אֲנִס־נֶאֱמֵן מוֹח־אֲסֵן
לִהּוּ רִפּוּי־נֶגֶד נִפְסֵהוּ הוּ וּכְפִירֵהוּ קִשְׁרֵת עֵצִים
פִּי בִּחֵר אֲלֵרוֹם קִדָּם לִירֵאֵת רִבִּי
וּכְרֵאֲמֵאֲתֵהוּ פִּיעֵצִים עֲנֵדוּ אֲדְפֹוע פִּיעוּזֵן פִּיצִיר
יִקְלֵלֵב לִיתְכַּלְצֵע וּיִקְרֵא וּיִתְרִי צִחֲאִיף מִקְדֵּסֶה
אֲדִי יִזִּידוּ יִגְבְּדוּ קִרְבֵּהוּ לִלְבֵּאֲרִי וּיִתְבַּקֵּקֵט בִּלְמִרְרֶה
פִּיה פִּיצִיר מוֹחֲצֵל אֲמִקְצוֹד , וּכֵל הֶאֱדֵא יִחֲצֵל
לֵהוּ מִן כֶּחֶם אֲדִלְלֶה וְאַמְקֵט פִּי נִפְסֵהוּ אֲנֵהוּ
מִחֻקוֹר הוּא וְאַפְעֵלֵהוּ אֲטִיבֶה אֲמֵאֵ מוּחֶאסְנֵאֵת
אֲכֵלֵק אֲעִיזוּ , וְיֵאֲכֹד יִסֵּא וּיִגְאֹוב בִּינֵהוּ וּבִין נִפְסֵהוּ
בְקִיאֵפֶת מִחֶסֶם מִסְתַּגֵּאֵן : פִּיתְחֵדֶת אֲרַעֲקֵר
מֵע אֲנֶפֶס הֶאֱדִי אֲוִחִידֶה אֲקֵאִימֶה בְּחִיאֲתֵהוּ וּיִקוֹל
לֵהֵא : אִיהֵא אֲרוּחַ אֲעִיזֶה־יֵא הֶלְהֵרֵא תִבְתְּלִכְשִׁי
אֲנֵךְ מִמְּלוּכֵא וּמִרְהוּנֶה פִּי חֻקֵּךְ מוּחֶאסְנֵאֵת
אֲכֵלֵק וְעוֹצֵם מִחֲנִנֵּאֲתֵהוּ וּכְרֵאֲמֵאֲתֵהוּ ? נַעֵם
נֵאבֵאֲתֵהוּ אֲנֶפֶס בִּאֲטֵאֵעֶה אֲכֵאֲמֵלֶה .

אֲעַק־הֵל פִּי נִייתֵךְ לִתְדַפֵּע אֲבַעֵץ מִן מֵא
עֵרִיךְ מִן אֲמֵכֵא־פִיאֵת לִלְבֵּאֲרִי ?

פראיץ אקרוב קמא

אנפס — נעם עלייא אדפוע ומדיאנה אליה
ונשתהי באש נדפע, אעקד -- ומא יכון גנס
דפועק, אידא כנת מרתלייה פי מחבבתהו
זאגתהאד ללתקררב איה תעלא, ואחאל אן
האדי הייא אסבה לנדפוע פאן אמריץ יחמל
ויוררע לאדווא אידא כאן ישתהי אשפא, ומן
אדי לס יגיטוהו אמריץ פינפר לאדווא ולס יעררב
נפסהו ליטיק מחאטתהם.

אנפס — אנני האצרה לנדפע בגהדי אקד
אדי נקדר עליה בשהרא קוויא, ונשתהי אננך
תחרצני ותעכללי אקרב בדאך.

אדעקד — אידא כאן בראמך חק
חברא מן מרצך, ואן כאן כרב פלא
יברא באמוחא אמריץ אדי יכרב ערא שביבהו,
פאנהו יחמל עקד אטביב, וידוהו מן רחיק
אגתהאד לרשפא, וכראך מא ינבן ומא יוחל
גיר נפסהו פאן אטביב אדי עליה עמלהו, ואמריץ
זייד יקוא מרצהו.

אעקד — אידא שהרתך לכלראץ בעד מערפה
קוויא וצחיחה פי מוחאסנאתהו ומא עליך מן
אלאום דרפעוהו, ותערך בדאך אדי אפרצא אדי
אנת כאסבתהא לכלראץ דאינך הי מעטייה לך
מנהו, ואן למא תרתכא מן אלראץ, האדא יכון
סלאכ (17)

פראיץ אהרוב

הלאכך, ואירא תגתהר פֿי אדפוע יכון דאלך
תמניע חִיאתך, בדלך יבאן אן שִׁהרתך וגרצך
חקיקיין ואן באַצץ פֿצארו כרב.

אנפֿס — מן חִין עקלת אַתוארך אַסאבקה
ומא נצאר פֿי קדים אַמאן, דאִים כאן מאַזאַל
גרצי מרתכי ושהרתי כדראבה, ואנמא מן וקת
אָדי באן לי באַעקל ואַמערפֿה ואַמובאחה עלא
תריק אַשריעה, כל מאַיזם לנלתפת למערפתהו
פֿצארת שִׁהרתי קוייא ואַגתהאדי קוי

אַעקל — לדלך דלחין גרנבך אן תתולד
לתוריע אדוא וחמל מחאטתהו, בער אן תקטע
אנעמה ואַמואכל אַפֿאסרה אָדי תאנסת בהם כל
מדת עמרך.

אד־נפֿס — מא הומא אַמואכל אָדי כנת
מתאנסה בהם.

אַעקל — הם אַסירא אַפֿאסרה אָדי קואת עריך
ורבנת פֿי גסמך מי צגרך, וסכנת פֿי כלקאָתך
באמרה.

אנפֿס — גרנבך תקולדי מא הם אַסירא אַפֿאסדין
אָדי תתכללם פֿי הקהם.

אַעקל — אַסירא אַפֿאסרה אָדי תסיר ביהם הם
סיראָת כתירא ואנמא סבאִיבהם וערוסהם הם
אתנין, והם יואחרה מנהם תתביע אַמנפֿעאָת
אב'סמייס

פֿראיין אַקרוֹב קמב

אַגסמייַה, מַתל אַמאכר ואַשרובאַת ואַגמע וּמאַ
יִשְׁבֵּה דאָך, וְהאַדִּי כִסְבַּתְהָא מִן גֵּאָרְךְ אֲזַנְטִי וְהוּ
גִסְמִךְ [אַגסאַ] וְאַתְאַנִּי סִירָה הִי, תַּתְּבִיעַ אֲכַבְרָא
אַכאַבְרִיַּיה וַאֲטַגְאַיָּה וְאַגִּירָה וּמַא יִשְׁבֵּה דאַרְךְ
וְהאַדְרו אַתְאַנִּין יַחְרַמוּךְ מִן אֲדַפְעַ מאַ עֲלִיךְ לַכְּלָקְךְ
אַמוּחאַסֵּן מַעַאךְ, וְדאָךְ כִּסְבַּתְהוּ מִן גִּיראַנְךְ וּמִן
אַיִרִין בִּיךְ, וְאַיִדאַ תְּבאַעַר דאָךְ מִן עֲלִיךְ וְתאַכְר
אַחֲכֶם פִּי נַפְסְךְ לַתְּבַעַד מִנְהֶם, אַנְגִּי רַחֲמַצֵּר
לְנַבְרָא נַעֲטִיךְ אֲדוּאַוַּת אֲדִי יִשְׁפִּיּוּךְ.

אַנְפֶּס—וְרַמְקַתְצָא אַעֲשֶׂרָה אֲטוּלָה אֲדִי כַאַנַת
בִּינְנָא דאַיִסאַנאַ וְהאַדאַסִירָא־ת וְאַתְמִשִּׂיאֲאַדַּאִימָה
אַדִּי תַמְעִשִׂית פִּיהֶם בְּרַאךְ יַעֲעֵב עֲלִיַּא אֲפִרַאק
מִנְהֶם, פִּלְדַּאךְ גִּרְגֵּבְךְ תְּקוּדְנִי וְתַדְלַלְנִי לְרַמְסֵרֵב
אַצֵּלַח וּבֹאִי תַנִּיַּיה גַּקְרֵר לְנַכְנַע מִנְהֶם.

אַעֲקֵךְ—תַּעֲקֵךְ אֲדִי אַחאַדֶּק אֲמִרִין בּוּאַחַד מִן
מִפֶּאַצְלֵהוּ אֲדִי גִנְגֵּר וְסַקֵּט יַעֲגַל בַּקְצאַנְהוּ, פֶּאַנְהוּ
יַעֲקֵל אֵן לּוּכאַן יַכְלִלָּה יַכְסֵּר נַפְסֵהוּ בַּלְתְּמַמַּאס
וִירְצָא יַכְסֵּר מִפְּצַל וְאַחַד אַחֲסֵן מִן אַמוּת, וְאַגְאַהֵל
בִּלְעִין דְּרַאךְ, יַבְקֵא אַנְתִּי חֵט קַבְלַתְךְ אֲלִכְסאַרָה
: קוּיַּא אֲדִי תַאקַע דְּךְ לּוּכאַן בֹּאקִי תַסִּיר פִּי
תְּלַךְ אֲסִירָא־ת אַעֲדֵמָה, וּכֶם דְּךְ כְּסַאֲרָה פִּי הַאַדִּי
אַרְנִיא וּפִי אֲאַכְרָה וְרַמַּא תּוּזֵן דאָךְ בַּעֲקֵךְךְ יַכְפַּאף
עֲלִיךְ אֲאַסְתְּבַעַד מִן כָּל מַא דְּכַרַת דְּךְ פֶּאַן
בְּמַקְתָּל א

פֿראיין אקלוב

למקתצא האד אדניא ארי קד מא יגרי לאנסאן
ויתדור ליפשיש נפסהו ולינאל שיהראתהו
ושהואתהו עמרהו מא יקדר יחצל ולו עלא
סטרהם [אין אדם מת וחצי תאוותו בידו] פצאר
אנרו עלא אחראם חראם פי חראם ודון ארי לס
יכלט עלא אנא גרציה , לא חתא דאך ימראר
להו באדואם ולטורא וכבר לעמד ויסללם ,
פאנהם פשאשאת עאברה וחלתהם מכלטרה
בלעדאב ואגבאין , וכל יום אעדאכהו אנהר
מן צאחכהו והאדו לס ידומו לא הומא ולא
דניתהם , ויידו ילססרו לאנסאן פי ארחקוק
למוצלא להו לגרץ מולאדו ומענות רבובייתהו
ארי יקדר וצל ביהם ללואזם למודלינהו ללתריק
אצאחה , ודנית אחיאה אדאימה , וימעוהו מן
לכוף יום תממאן אגלתהו , יצהרלי אן פראק
פלאעאת וסיראת מתל האדו לס יצעאבו ולא
גיצו לאנסאן ולחלא אן פראקהם צלאח אבדי
ונגיד נוצח לך חדית תאני , למא תחש קבאתך
מא אנת מחסונה מנהו חסנאת כעוצייה דון
למוחאסנאת לאעתיאדייה אגמלייה ואן יזומך
לעבאדה , ולטאעה דון למעלומין מן
כעוציית למוחאסנאת לסתלצצה לך , פיון
הלמאמך פי תרגיע אלמוכאפיות בתריק

פראיין אקלוב קמן

אמושאאנא וואמיתא, פי מא ירום אמושאאנא
מן לעבר לסידהו, אדי עליה אן יעיש מעדיה
בצורה נציפה צורת אאמאן אמושאאנא וואמיתא
והו: אן יבון מאמן לכרמתהו: באמאן וואמיתא
אכאמלה פי לעאהר ופי קלבהו: ויכון יכאף
וירתהב מנהו, פי אגיוב ואחצור, ויחט קבאלתהו
אן לס יקדר יעציה, או יעמרשי צין גרצהו פאן
סידהו: לרהו קדרא ליפטן בכר אפעאלהו
פלגיוב ופלחצור, ויחט פי נפסהו
אנהו וואטי אהקמא וואקדר קדאם
אסיד אמוחאסן להו, ויצראף מן לכברה ואלתכבר
עליה פי מאכלתהו ולבאסהו וסידא גהו ויקדרהו
ויפכרהו בלאנהו ובקלבהו ויפכר דאם
חסנא גהו ליל ונהאר, ויתחדת מן עצם אפעאלתהו
וסירתהו וחדאקתהו, ויתקררב איה ויקללב באש
יתעו ענדהו ויסתרגב ויתחנן להו פי זקת לואזמהו
ויבער מן אחואיו אדי חדרהו מנהם וינדרס מן
אסואקט אדי פלתו מנהו צין גרצהו ויחקרמא
הוא עאמל מעסידהו באנסבה לכראמאתהו אדי
יכברו בין עיניה, ויחקר תעבהו אואתיק ואן הוא
מתחזם אכתר מן דאך לסידהו, ויסתחקר נפסהו
קדאם עצם דרגת סידהו לעליה גרן ויצור דאם
יכרע ויגסר להו באטאעה אואפרה ויחבצצע איה

פראיץ אקלוב

ויתכל עליה בלאמאן פי לואזם נפסהו . ואירא
וכלהו ושבעהו יפרח ויסתחמד להו , ואירא
גוועהו יצבר בנר לוסולא תעזיר מן דאך ויסתוזה
בכראמאתהו ובמא אדי הווא קאים ביה ובכר
מא עריה , ויקבל תאדיבהו , ויוררי נגרתהו עליה
פי בלשי בכר מפאצלהו וצחזהו , מא יתחדת
לא ביה , מא ילתפת לא לסיראתהו , מא יסמע
לא כלאמהו , מא יאכל לא אדי עטאה , ומא
יכנס לא פי כברתהו , יפרח וקת פרההו , יחזן
וקת חזנהו , ילבס מא אנועד לזו מנהו , חיתהו
יכון מבקקש אתלמאם פיה חתא יחלם ביה ויקום
פרחאן בדכר אסמהו , ויעלם אנהו כל תחריכ
מן תחריכאז מפאצלהו מעשיין להו מן כראמאת
סידהו , ויקללכ באש דאים סידהו יכון מרתחו
ביה וראצי עליה , וצץ דארך אלממנוע
עליה באלתמאם , יקום אן האדה מן
אעבר ללסיד , עבאד סווי בעצהם , ולצוץ מן אעבר
ללמולאה סבהאנהו תעלא .

אפצל אסאדס מן אחגב אלתא

אנפס—אדי לס סוזאהא מא אדי מל עריהא
אעקל פצארת עטשאנה לתזיר תסמע מן האד
אנכרית

פֿראיץ אקלוב קניד

א'חדית ואמעאני, וואדע תטלע אַעקל ליסוקהא
וירויא מן האד אַפֿנון, פֿרדאָך אכר אלעקל
יפֿאדמהא וויזידהא מן האד א'חדית פֿיקול להא.
איהא אַרוח אַעזיזה אעלס אן אַעבאדע ואַטאעא
קד יוגבו עלא אַאנסאן למקתצא אלכיראדע
אַמחסונין להו מן אַמולאח כמא אַנדכר דך כמא
דכרנא אַפֿוק פֿי אַגנס אַסאבעמן דרגאע אַשריעה
מן חגבנא האדא פֿאן אַמוחאסנאע אַאיראדייה
עלא אַעבאד הַ ינקסמו עלא ארבעא אַגנאס
אַאור, הו מחאסנע אַבארי עלא אַעבאדעו פֿי
לדיקתהם ותכוינהם, ואקאמתהם וחיאתהם. כמא
דכר פֿי אַחגב אַתאני, ודאָך מוחאסנאע אַמומייה
עלא גמלת אַעמוס, ופֿי האד ירום ללעאס ומא
פֿיהא אן יעברו ויסתחמרו ויטיעו כלהם סיוא
דאגל דאָך, ודאָך מן אייאס אדס אירא סיידינא
ונבינא כוסא עליה אַסלאס, ואַתאני, מתל מַא
צארת מוחאסנא כצוצייה מעא פֿאייטנא נחן
אַיהוד מן נבינא מוסא אירא אַאן ולראָך ירום
אַאסתחמאד למקתצא אַמוחאסנאע אַכצוצייה לנא
ודון אַעבאדנא אַאעתי אדייה מעא סאיר אַאמס
ואַתאָת תמא כצוציית מחאסנאע לרשבט (אַערש)
מתל שבט דוי אַדי תלצץ מן אַאולדעו אירא
אכרעו בנבואע משה ואַבראדין אַדי עלא ידהו

פ ראיין אקלוב

ויד אהרן אליה , ואריאסה עלא גמלת אליהוד
זהבסיר קרח וגמעתהו קדאמהם וכס מן חואיג
גראב ומענבין וילום דדאך אערש אלעבאדה
ואטאעה אלצוצייה אויד מן כל איהוד ולאמם
ודון עבארתהם אלעמומיה ואלטאיפיה
לאעתיאדייה ובערהא תתלצץ פאמלת (פאמילית)
אסייה מרעה פי אמר אכהונה ואלויה וילזנהא
כדאך אלעבאדה אלצוצייה למקתצא דאך , ודאך
דון מא ילזמהם כמא דכר ואמא אראבע שבר
מתל נביא או סרטאן או אנסאן גני , כרים , נדיב ,
או חיים ומא ישבה דאך , אדי האדא כדאלך
תלזמהו עבאדא אלצוצייה , וכפא .

ופי כל שכל תכלמת אשריעה ואנביא פי
חקוקהו כאמל כמא ילום , גזירו נביינו כלאמנא
מן אמעשר אדי תוצינא דברים ידי עשר
תעשר את כל תבואת זרעך היוצא היטרה שנה
שנה , ואן כל אחד אדי להו בעץ אסתגלאל מן
ארצהו עליה ליעטי מנהו לאלה אמעשר למקתצא
לאסתגרי , ואידא כטא דאך קאו חלמים פי
חקקהו אדי מן תכססח פי מעטית אמעשר ,
אנפקר נלא יפצל להו לא אמעשר ובאצץ אידא
הו כאן כרים ועמל אמלזום עליה יקול פי חק
דאך אפסוק ובחנוני נא בזאת אמר ה' צבאות אם

פֿראײַן אַקרוּב קמה

לא אפתח לכם ארובות השמים והריקותי לכם ברכה עד בלי די, ולוכאן דס פֿלרחת ארצ־הו ינסקט מן עליה חקוק אַמעשר, כמא כדאָך מן לא דהו אולאד מסקוט מן חקוק אַמילה, ואַעאיב מסקוט מן טלוע אַאעיאד (עורי הרגל) וכל אהר תטרח עליה אַחקוק ולו אַאכתר ואַגבה אידא דס יקדר יתבתהם וקבֿלת האדא אידא יקדר יעמל האגא ולס יתבתתהא ויתעדרו עליהא, פֿלֿהו עקובה שדירה מן אַרב סבֿחאנהו דניא ואַכרה פֿלדאָך אַצודאקה אַאוורין כאנת אידא וגב עליהם אסתחמאד טאעה ועבאדה פֿי מא יכֿן או מוחאסנה כַצוצייה כאנו עמלוהא עגלן, פֿאנהם יכֿאפו דעללא תנטרח עליהם מן אַגאריהם ידי דהם פֿי חואיג גֿירהם, ויכֿסרו כל מא כדמו ויצירו חאסאהם מן עריאן אַלה ידי יוקא פֿי חקרהם „דברים י״ ומשרם לשונאיו א פֿניו דהאבירו וכו׳. אַנפֿס—מוחא נקדר אן נכון צאפיה פֿי אַדפוע חתא נקדר נכלרלץ מא עלייה ולו אַריון מרע אַמוחאסנאט אַעמומייה, וכיף נקדר לנזיד נדפֿע מן אַמוחאסנאט אַכַצוצייה, פֿלוקת ידי פֿצל אַדי אנא עאבדה ומוטאעה, מאזלת מוסלה בתלמאם אַרגייה ללמוחאסנאט אַדי נטלב אן נקברהם ונסתאהלהם מן עבאדתי, ובדאָך תוסלת אַעבאדה

פֿראיץ אקלוב

ותמרמדת ולא עאדת דגרייה לאסס ולונה אלה
פֿאן חתא אידא אנא ואקפה פֿי עמדת אלחסין
ואטיב , וקת עבאדתי גלמס באש לס תופֿא עלייא
תלך אמוחאסנאט וידומורי , וונה עקלי דאיים
מלתפת לתלך ארגייה פֿכיק נצפה בהאח אצורה
והאת גיר פֿאהמני באש נעתקד באאקר לנכון
מקבורה לרמולאה גלס גלסר אכיר ארי אנא פֿיה
ולא נקצד אכתר מנהו ונדרוס פֿי טיב לעישאוכפא .
אעקד-לוכאן איהא נפסי לס תתרך עליך מחבת
נפסך ותתרך אלהמאס וקת עבאדתיך ותוחחרהו
ותקדסהו לונה אלה בגיר מא תלמס פֿי קבור
אי אגר יכון פֿי דניתנא או פֿלאכרה לס תנצלה
אברא , וילזמך תחט קבאתך אן לים בעבאדתיך
ואעתקארך יעטיך אמולאה רגייאתך ומטאיבך
ואנמא הו מוחאסן דאיים ואברי מעאך ומעא
אחיואן קבל טלכס פֿיה ועבאדתיכס אייאהו
ולמא תכון טאעת למעוזת אמולאה ולגלארת
עזהו אראים , פֿיציר הו אמדיאן האסאהו תעלא
ומתלזוס באדפוע עליך , למקתצא האד אונה
אלעזיו אלמכייר ענדהו מן כל תכתיר עבאדה
מעוונה ומא תבקאשי דאיים תשתהי ותשרה
אכתר ממא אנתי פֿיה ויצהרלך אננך מליחא
ויחצצך , כל כברה וקיארה , ותפססר בדאלך

פֿראײַן אַקלוב קמו

אדטאעך וואָעבאָדע, ואַנמא עליך אַן הערף
ותאַממ אַן אַלבאַרײַז הו אַרײַז יכמס עליך ויערף
כל מא ירומך ויואַצלך בכל מא תסתחך ולא
ירומך אַן תכמס פֿי דאָך ותסתרגא אַן תגלבהו
אַליך בעבאַדעך ואַנמא מתל אַרײַז סבאַאַנהו
תעאַלאַל כלקך וקאַס וקאַיס בײַך וכמס ויכמס
עליך קבל מאַ כנע אַנתי תקדר ולא רוערף
תעבד ותשיע, ומן גיר מאַ הוואַ מחתאַג
לעבאַדעך, כדאָך אַנתי תעבדהו עבאָדע צאַפֿיה
לוגה אַסמהו אַמקדרס בגיר חתאַ גיאַ מוססכּה
באַרגה לראַגר מנהו, ואַנמא באַמעזוה ואלחב
יחאַמס ואַתבקיט לגלאַת טהאַרתהו וקדרסרתהו,
פֿאַנג אַחיאַה מתאַעך מאַכודה מן גראַלית
עצמהו ואַנתי ואַקפֿה בקוורתו פֿעליך
אַן תתבקט פֿי עז, אַלערש מתאַעך
וואַמנע מן אַין נאַבעה פֿתילת חיאַתך.

אַפֿצל אַסאַבע מן אַחנב אַתאַת

אַעקל — טלבתני אַיהאַ נפֿסי, אַן מאַדאַביך
תתעראַ בעבאַדע אַרײַז תסבבך דואַס אַמוחסנאַת
לדאַ ינרפֿעו עליך ותכממל תעיש ותעבדו ודאָך
גלט קוי מן סבב גסמך, פֿאַנג תקצד אַן תעבד
עבאַדע

פראיץ אקלוב

עבאדא אדי תציר עליך דנוב, פאן אידא דאם
אכיר לראנסאן יתבנגל וקלבהו יקסאח וינשא
כאקהו, וירך ויערו ויפלת מן ידהו צראע לעבאדה
ולכיוט ארהב אדי בעד קדאש תעב באש חאגהם
ותבקקט פיהם האדא אוול גנס, ואתאני לאבד
אן ידכר וינעת באלסאן אגנאם אמוחאסנארה
אדי חסן להו אלה, ויעבדהו מנהם עבאדה צאפא
מא הי דוגא אי רגזיה או אגרה תכון, ואתלת אדי
לם יסתחקר מוחאסנאט אלה פי קלבהו, ואראבע
לרא יסתחמד אי אנסאן אדי כאן ואסטה פי בעץ
מוחאסנאט וינשא אן כל מא לאיד ביה מן
אכיראט הם נאבעין מן אקדרה לעזיה.

אכאמס ללא יסתפלכר ויסתכבר ויכמס אן תלך
אמוחאסנאט חאגהם בצדקה ובמלאחתהו פאנהו
יסתיהם, ואסאדס ללא יחט קבאלתהו אנהו יקדר
ימנע ופיאן אמוחאסנאט וילזזהם ללדואס עליה
מן קוות ברונגית מא סיעבד ויטיע, ויכמס אן
לוכאן יסללם פי טאעתהו ועבאדתהו תופא עליה
תלך אמוחאסנאט, פאן אאיראה תעלא לא הו
מחתאג לעאבדתהו וד טאעתהו חתא ירוקהו
בכיראט לאגלהם, פאן פאיצה עליה מוחאסנאט
אלה מן צגרהו קבל מא יעבד ויעתקד, ואנמא
יכמס אן עלא כל חא הווא מגצוב ללעבאדה.

פראיין אקרויב קמו

ואסאבע לא יכמס פי בעץ מדלוק ונאקן אליה או
מוגוע אנהו תסבב להו דאך פאנהו מרתלי אאפעל
אלכירייה, ואנמא הו אחסן מן האד : אַנאַקן
ומקבור ענד אַמולאה אכתר מגרו, פאן ימכן
יציר אן דאך אַנאַקן ואקף פי עין אבחת ואתגריבה
קדאס אַמולאה וקאעד יאדבהו ויגררב פיה, וצאר
בהאדא אַנאַקן לכיר אחסן מן תלך אַמסתכיר,
תאמן, לאנד אן תכון עבאדתהו ולו הייא צעיפה
ואנמא מבקקטא כאמר קלבן וליסאן פלמולאה
צאפיה מן אתכמאמאת אפאסדין, ובאקל אידא
רס יזיר יכתתר פי אַעבאדה ישד וין ואקף בגיר
ארתכה, ולא תכון לכיראת, ואהנא אדי רוקהג
בהם אַמולאה סבה למנע עבאדתהו, גיר אנהו
פי כל אַעבאדה סיוא פי צלאה או בעץ ברכות
או תתבית שבתות ומועדים או פי צדקה, כד
דאך יכון קלבן וליסאן מתבקקט בגיר תלמאס
מוססך אדי יפססד להו כל אַמלעוב, ואתאסע,
אן יכון יגיר מן אַעאבדין אכתר מנהו, ויוצד
להאך אדרגה, ולס ישנא למא יראה אן תמא
מא אוטא מנהו פלעבאדה (והאדא רמז פ וידעת
היום והשבות אַלבבך כי ה' הוא האלהים בשמים
ממעל ועל הארץ מתחת, מענאה אן תערתרף
כל יום ויום כל וקת ווקת באדעקל ואלעקף

פראיין אקלוב

ואסטעקאר בקרבך, פאן אדלע תעאלא
הווא אדלכניר אלנאבע מנהו כר
מודאסנא בגיר מא הו מפיד מן דאלך,
ותגיר מן אדי עבאדתהו וצלה ללסמאה מן
אפוק, ולא תחקר אדי עבאדתהו ואטיה עלא
אארץ מן תחת)

ואעאשר ללא יגויה עקלהו וקלבהו קאילן
אנך סאתר עליך ארב ודאם עליך כירחו ופצלהו
פלא תגיר עבאדתך ולא תרתכא ולא תגהר
ותרנב אידא רית אן טוול אמהל מעאך, ולא
גצב עליך, פאן תקור לא יצידני שי מן אגלבאת
אן עבאדתי וטאעתי תסתר עלייא חתא וקת
תעיני, פאן כל מן סקט מן אעבאדה בער צדקהו
ואמאנהו ואעתקאדהו, מא סקט אלא ברהאר
אתנאיתא אדי קאערין נוצפו פיהם ולא גיר,
ומליחה ומקבולה עבאדה צעיפה צאפיה ודאימה
קלבן וליסאן באעתקאד ובתבקיט, אחסן מן
עבאדה קוייא סמנא ובליגה, ואכרתהא כטא
ותעויג ודנוב, או מכלוקה בתקליר ובתזויר, וכל
מא תחדתנא חתא ללאן פי האד אחקוק, ואן
אידא ערז ועגז ובטטל אעבאדה, כל מא עבר
יכון דאך גראמת מא עליה מן אדנוב ויפצל
מתל אדי עמרהו מא עבר ויציר מטשוב פלטאעה

פֿראיין אַקרוּב קמח

וּלְעֵבָאדָה, חָהָא יִטְרְרוּ עֲלֶיהָ חֲקוּקָהּא מִן מַאֲ
לְהוּ מִן אֲמוּחָאסְנָאָת לְכִירָאָת וְאֲנֵאֲרִיפִי אֲדִנִּיא
אֲאֹכְרָה, וְלִמָּא יִמְשִׁי יִדְקָא אֲדִנִּיא סֶהמָאָת וְהוּ
וְאִקְקָ בִּין צוּדֶאקָת אֶלָּה אֲמֵנָאעֵמִין מִן נֵעָאמָתָהוּ
עֲרִיָהֶם, פֿאַרְגַּ פֿנֶאָר מִטְפִּי.

אַפֿצֶר אֶתְאָמֵן מִן אֲחֻגְבִּי אֶתְאֵת

מֵא קִצְצֶרְתְּשִׁי וְנִסְתַּכְתֵּר כִּירָךְ — קֶאֱלֶת
אֲנָפֶס לִלְעֶקֶר — אַנְךְ אֶתְלֶהִית בִּיָּא וּפֶאֱהֵמְתִּי
וּוִסְעַת בְּאֶלְךְ מֵעֵאִיא חֲתָא כִּשְׁפֶרְתִּי עַל כָּל
אֲמִקְאֶצִּיר וְאֲמִטְאִיב לְהֵאָד אֶפֶן אֶקוּי וְאֶלְרֶקְקִי,
וְאֵנְמָא דִּלְחִין פֿצֶלֶת לִי חֲאָגָה אֲדִי מֵאֲזֹלֶת לִם
מִנְעַת מִנְהָא וְאֵנְתִי בְרִית כִּמְמֵל פֿאַחֲמִנִי, וְהוּ
כִּיפֶאֶשׁ נִקְדֵּר נִמְנֵעַ מִן דּוּרֶת אֶלְהֶלֶאךְ הֵאָד
אִבּוּעֵמְמֵאִיר אֲדִי יִדְרֵב וִידְכָל פֿלֶעֶבָאדָה וּפִי עֶקֶל
אֲאֵנְסָאן דִּתָּא יִפְסַח בְּהֶם וִיכְסֵרוּ כָּל מֵא רִתְעֵבּוּ
חֲתָא לְהֵאָךְ אֲוֹקֶת וִירְגֵעוּ לְהֵאִי בֶּלֶכְטוּא, פֿמָא
הֶם, וּמָא יִלּוֹם לִרְמִנֵּעַ מִנְהֶם, וִיכּוֹן אֶלְאֵנְסָאן
מִתְכִּי וּמִתּוֹכְכִי וּמָא יִכְאֲפִשִׁי מִן תֶּלְךְ אֶלְדּוּרָה
וִיתִמֶם עֵמְרָהוּ עֵאָבֵד מֵעֵתְקֵד וּמֵאָמֵן טֵאִיעַ קֶלְבִּן
וְלִיסָאן ?

אֶעֱקֵל — וּמָא אֲדִי גִצְרֵךְ פִּי הֵאָד אֲאֵמֵר

פראיץ אקלוב

חתא אנך תתחייר מנהו ?

אנפס — למקתצא מא מדכור פי זכרוב מן
חאראכאט למערפה ותמצית לאחכאס אתשלרט
ולרצהאן כל דאך ביד אלה , והוא למקתצא
נכמס פי אומור אלכלקה מן לאצס ללנאבת
ללחיואן ללאנסאן , פאנהם כל שלטתהם תחתהו
כמא ינצו פי חקוקהם לכתב . תהלים קל"ה כל
אשר חפץ ה' עשה בשמים ובארץ בימים וכל
תהומות וכו' , ופי שמואל א' ב' ה' ממית ומחיה
מוריד שאור ויעל ה' מוריש ומעשיר משפיל אף
מרום וכו' , איכה ג' מי זה אמר ותהי ה' לא
צוה , מפי עריון לא תצא הרעות והטוב וכו' .

„ישעיה מ"ט" יוצר אור ובורא חשך עושה שלום
ובורא רע וכו' . תהלים ככז אם ה' לא יבנה
בית שוא עמלו בוניו בו אם ה' וכו' , שוא
לכם משכימי קום מאחרי שבת וכו' , ודאך וין
יביין אן כל מא כלק אלה הו תחת גרצהו ואמרהו
דיוזין ויעממר ביה לעלס למלרוק ברצאה ולא
להם חתא שלטא באש יתחכמו ולו פי מפצל מן
מפאצדהם לא באמרהו תעלא , כמא יוקא (איוב
לא) והוא ישקיט ומי ירשיע . תהלים ק"ד תסתיר
פניך יבהלון וכו' וכל אלאוולין מן אסיאדנה
מתוגבין בהאר אשי , ובלעכם דראך פי אשריעה

„תורה“ יורדי אן כל חכם אפעל לאנסאן. מעטייה ומתסלמה מן למולאה תחת שלטת לאנסאן ותחת גרצהו ואכתיארהו, ולדאך אנאלק להו לעקובה ולאגרה דניא ואכרה, כמא יוקא „דברים ל“ ראה נתתי לפניך את החיים ואת הטוב ואת המות ואת הרע וינהי ובחרת בחיים ויזיר ינהי למען תחיה אתה וזרעך „מלאכי א“ מידכם היתה זאת וכו' „איוב ל“א“ כי פעל אדם שלם לו „משלי י“ט“ אולת אדם תסלף דרכו וכתיר פי כתב אשריעה ואמצות וכתב לאדב יורריו עלא כל מא דכרנא פי לתאני חדית, ואן סבחאנהו תעצא ברי מן כסארת ורבה לאנסאן פאן סכב אפעלאהו הו ותחת שלטתהו כלהם דלחין אנא וחלת קאת אנפס מע אעקל וכיף תכון אצבארה בין האד אפצלין פחתא האדא מרץ צעיב ואידא פיה בעץ דוא ישפיני פלא יכון דאך גיר עלא ירך איהא לעקל לכאמל סאיקי וחאציני.

ואנתי אדי מחיירה-קא אעקל ללנפס—פי האד לאמר פאנהו ואקע פיה לאכלתלאף למקתצא מא מרכור פי אשריעה ולכתב, ולמאדא לס תראה אנהו מכאף ומא הושי מפהום חתא באמובאחתא פי מא צהיר פי ארדניא אדי מיראר כתירה אר-אנסאן דמא יקצד בעץ אדל-מפעור^{לח}

פראיין אקרוכ

יסא להו יאסר חית אנהו ינא גרצהו באכאמל .
ומיראר באצין ולם יציב אלתפרידד לינפפר
מקצודהו בכל וזה גראע אדי יגאע תקוד אנהו
מחכום תחת בעץ יד מאנעה , והאדא יוררי אדי
שלטת אבארי לא תזור מן עלא אמכאיק באמרה
והו אדי יסאהל והו מאנעהו פי וקת אדי רם
יואפק פי גרין אאנסאן , ודאך כאין חרתא פי
תחריכאת לסאנהו ומחססאת סמועהו ונצרהו
ובכל דאך מתעדיין עליה חקוק אאנהו ואעקובה
דניא ואכרה למקתצא עבאדתהו ואפעלאהו וכדאך
אידא כאן באצין להם . וקד טוולו כחיר פי אל
מוגאדלאת האדו וגירהם , אכתב אכבאר מן
אסיאדנא אאוולין ע"ה , חית אן מנהם יברי
אבארי מן אפעט אאנסאן אן כאנו כיר או שר
בידהו אהכס ואשלטא , ובדאך יקבל אאנהו
ואעקובה , ומנהם יקול אן ולא תחריכא תציר
לא באמר אלה והו אמתשלט עלא כל מא יחרך
אאנסאן וכדאך מתשלטא האד אשלטה חרתא
אעאם כלהו באתמאם מן אצמהו אילא אמתכללם
ודון מא יאמר אמולאה לא לאחד קדרה ליעמל
אי שי יכון , ולא יכון צלאחאו הלאך בדון אמר
אלה אעזיז אגאי , ופי חקוק אאנהו ואעקובה , והאד
אפרקה אאכרה לם תעטי חתא תפנין פי חקוק
אאנהו

פֿראײַן אַקרוּב קן

אַגדָה וואָס עקובֿה פֿאַנהאַט סללמֿהאָ בײַד אַמולאָה
ותחת נצארתהו מן גיר לא יתפקם מן דאלך
שי, פֿאַן אַילדאָה תעשֿאָ עשֿי אַחכֿם אלתשלט
אַתראַתֿיב וואָפֿכֿר וּמאַ יכֿרצֿהו פֿלדנֿיא יעמל בֿגֿיר
לא יקדר אַחד אַן יפֿהם סטאָותֿהו פֿי תשליטֿהו
אַבֿאָג, וְהוּא מאַמֿן פֿי כֿל מאַ שׂויעד עִלִּינֿא ויכֿרֿב
רנֿא, פֿאַנֿהו צדיק וְרִים יצֿלֿם חאַסֿמֿהו
סבֿחֿאַנֿהו לא רחֿים אַאֿ הו, ועקורֿנֿא אַצֿעאַף
ממנוֿע עליהם אַאנֿדכֿא פֿי האַד אַסר פֿאַן נתעאַקב
איֿדא אַרדנֿא וטֿרבנֿא אַ תחֿקיק מֿן דאָך, פֿאַן
כֿל מֿן קצד האַד אַמובֿאַחֿתֿה לִס ימנֿע אַבֿדֿה
מֿן אַגֿלט ואַסֿקוט וּבאַמוחֿא, ולמֿקֿתצֿא רֿאָד
אַלאַמֿאן עִלִּינֿא לנֿגֿתֿהד ללאַפֿעֿאָד אַכֿרִיִּיָּה
וּרתֿבִּיע גֿרֶץ אַלֿה, וּרנֿאַמֿמן אַן כֿל שׂי בֿגֿרצֿהו
וּברצֿאַה, וואָרֿב פֿי כֿל מאַ יפֿעל לֿהו אַחֿק אַגֿב
וּלֿהו אַרֿכֿצֿה בֿחֿקוק כאַמֿלֿה עֿרֿא אַאַנסֿאן,
וּלֿא לֿראַנסֿאן עִלִּיָּה תעשֿאָ אַבֿדֿה, וּלנֿא נֿתֿן
אַוואַרֿם צֿעאַף אַעקור יכֿלרֿצנֿא לנֿאַמֿן כֿדאַרֿך
וּלנֿסלֿדֿם נפֿוסנֿה תחת צדֿקֿת וּרֿחֿמֿת אַמולאָה
שִׁלִּטֿתֿהו ואַחֿכאַמֿהו, וּמאַ יכֿתֿב לנֿא וויעד
עִלִּינֿא, וּנאַמֿן אַננֿא גֿאַהֿלִין קצאַר אַעקור
פֿי חֿקוק האַד אַמובֿאַחֿתֿה אַעוֿצֿמֿה, וּחֿתֿא דאָך
ינֿחֿסב לנֿא עבֿאַדֿה וטאַעֿה, וְהאַדֿרֿה יִשְׁבֿרֿה
לִלִּכְסִיּוֹן

פֿראיץ אקלוב

דלאנסאן אדי יקוא עריר צו אשמש פילבס
מראיאת אסכל ליקדר יחמלהו ואדי נצרהו צעיף
או מרץ ילבסהם אכחל באש יטיק אצו האדא
לקוי, וכדאך יתמתל האד אשי לל תילוסקוב
מאעון אנצר פי חוארי אסמאה כואכבהא ומא
יהום פיהא, אדי לוכאן לס נשופוהו לס נאמנו
באסמע אנהו תמא ויציר, ודאך מן צעף עקולנא.
כמא נזיר נעבבר באקווא חתא בארממאנה
רממאנת אמיזאן אדי לוכאן נסמעאן טרף חריר
טויל מן סירה וקציר סהמה מן לעשרה מן סירה
יקדר יעטינא תפאציל מיזאנאן חתא ללאלף
כילוואת או ארטי באאקל, ומתלהם יאסר אדי
לו מא תראהם עיוננא לס ינקבלו פי עקולנא
וכדאך מן צעף ערפנא פי אסראר ארלליקא
ואטביעה יתמנעו מן פהאמתנא כתיר מן אאשיא
ארצעיבה ואלמבשעה, ולצוץ אלחאראכא
ואלאשיא אלאילהייה אלדי לס נקדרו נקומו
וקלבנא לס יקדר יכמס קראש בעאר באמררה
חתא נסלס ונרתכה מן אפהאמה ואמובאחתה
פי שאנהם וינצס פי שאן דאך, תחלים קלא
ה לא גבה לבי ולא רמו עיני ולא הלכתי
בגדירות ובנפלאות ממני, וואד יפצה כס ילום
ללאנסאן יצן פי נפסחו אגהל כקולוהו כמאל

פֿראײַץ אַקלוב קנא

אַפֿסוק אַם לא שויתִי ודוממתי נפשי כגמור עלי
אמו כגמור עלי נפשי אתליין יא קארי .

אפצל אַתאסע מן אַהגב אַתאלת

אמא—קאַת אַנפֿסללעקל—למא גַצבתני לנאייש
מִן אַמובאַחתא ונרמי כל שי פי חוג אַלה ונפצל
לנאממן בעיון מסככרא, ופאהמתני אַדי כדאך
יכלליץ אַחסן מן כל ונה, לאכן באַקל פֿאהמני
תרא, בתריק קצירה מן סר וגודי פי האר אַעלס
ולמאדא אַנכלקת ומא הווא אַשי אַדי מקצורה
פֿיה, פֿאן נחם פי נפֿסי אַחסן לי קבר לא אַנכלקת
מִן תווא, לאן כנת בין אַדין אַלה, ונזרת אַירא
האר אַדניא וסכנת פי גסס מנגוסה, ולמאדא כל
דאך, ודאך אַצאדני בנפֿלתי אַכוף אַעצִים ללא
יַציר לי כמא צאר לאחד אַאנסאן פי גזאיר אַהנד,
פֿנסוק עליך האדא אַמסאק ומנהו רחפֿהמני
ותדרך גַצרתי חתא תחן ותרחס עלי ותדללני
לתריק אַעלאח ולך אַן תמייל אַדנך, ותסמע,
ואכרת אַנפֿס תחדת אַעקל בהאדי אַלחכאיה
אַאתי דכרהא .

כאנת בלאד מן אַבלדאן אַקהרין פי גזאיר
אַהנד צאחבת עמוס ושרטא עצימה וחם גריב
וכאן

פראיין אקלוב

וכאן להא בין גמלת עואידהא עאדא מלאפּה
והי אן כל סנה תסמיה סלטאן גריד ואנמא לאזם
אן יכון ברראני מאהושי מן אולאד אַבלאד , ובעד
תמאס אַעאס תכרנג דאָך אַסלטאן מן אחואגהא
פארג מתל אַדי דכל ולא יקים שי מן מא כסב
ולו אנהו חאג מנהם פלוס ואמלאך ומראדה
ואולאד , ובאדי כאן מאך ארקאב אלעבאד ,
לאבר אן יסללס פי כל שי באלתמאס , ויגסר
ידיה עלא אַחלא ואַחראס , ולא ענדהו לא קול
פי דאָך ודא חאגה ולא כראס ודא מלאס ,
פתערדאט האד אַפככה עלא עדת סלאטין ,
ובעד אַסלטנה ואכברה , כרגת פיהם אלעברה ,
וצארו מתל מא כאנו , כל חד רגע למכאנו ,
פכאנת סנה וקר חצל דהם אחד אַמלוך אַלדי
סממאוהו עליהם מתל אַעאדה וכאן אנסאן דו
עקל ופטאנה ואראד אן יעלס מא הייא דהאד
אַטביעה והאד אַעאדה , ומא תכרנג מנהא מן
אַאיפאדה , פתקררב לאחד אַוורא אלסאבקין ,
ואכד יתחדת מעהו באיקין פי מא צאר פי אַמלוך
אַאוולין , ומא הו מסתעד עלא אַדל־אַחקין ,
פפאהמהו אַוור באַחקיק , אנהו כל דאָך גיר
עאדה ותריק , ויום אן תופא אגלתהו
יכרנג עריאן באַגריק פפרח אַמלך האדה בהאד

פֿראיץ אַקלוב קנב

אלסר אַעצים, וצאר יחצצר לנפסו תנייה,
ליכלרץ נפסו מן האד אַבלייה, פצאר יגרתנס
ויכסב ואנכא לא יכלרי שי פי דאלך אלבראד
ויבעת ארואקהו רבלראן בעאד, ויעמר
וכלא עלא מרת דאלך ארעאם
אנרם ינובו עלא כל אחואלהו באלתמאם,
וחאג בראך סרטנא ומקאם בפרחה והנה כביר
כל מרת דאך אעאם, ולס כאף מן יום גרא יום
תמאם אאגלה, פאן אידא תמת תדור לרו
אעגלה, ויתעאטה פי מאהו באצואב ואַתראתיב
ויציר בעד דאך צאחב נציב, פכאן פרחאן
באממלכה אוקתייה, ולא הו חאזן עלא תסלימהו
פיהא, פאן פי קעורו נא אעז אקדר ואאחתראם
ובעדהא יציר מאך מאגזיר באאעראם, וזאד יסלב
פיהם ויבעת אכארג לבראד, וגאיצהו אחא אדי
מאזאו להו ערת אייאם באַעראד, ובעד תמאן
אאגלה כרג, ופי תפתיק אמואלו נתג ודרג,
וצאר אחד אאגניא אַמעתברין, קאהר אַמורוך
ואסלאטין אקהארין.

פקאָת אַנפס אירא אַעקל — איהא חביבי
כאיף אן יצירני כאחד מן תלך אַמלוך אַגהאל
אדי סבקת הארא אַחכים, פֿעליך אן תדררני
עלא רואזמי, ואי אַתריק אַמסתקים.

פֿראיץ אקלוב

אַנפֿס — לאַ ילדס אַכטער מן האַר אַגֶּרק
ומא אַכטער תּכּון אַצבאָרה, וואָס אַנך כִּדיתהא
באַמיתא וּגאַית אַעבאָרה, פּאידא אַנת כּנת
פּאַטנע להאד אַגאַיה, לם תּרזמך אַבאָרהורבאיה
פּאַנך חצצרת ערא אַמקצוד חתא ללגאַיה, אַנך
ערפֿת חדארת סכּנתך פֿי האַר אַדניא אַצאַמה,
וערפֿת וקת אן תּסלרם פֿי אַעאַממה ואַטאַממה,
ופּטנת אַנך תּכּרג מן הוּני עריאַנה, אַיום שבעאַנה
וגרוא גיעאַנה, לדאך אַפּערי לנפּסך בעץ אַתאַהויר
וחצרי לתריק מסירך בעץ אַעוין וּמאַ לך לתנשר
אַבאָרתי, וואָס אַנך פּאיקה בכּר מא ילזמך ותעמל
מא אַדי יכלצך מן אַמסתקבל עריך, ותציר תּריקך
סאַמה זרבי יֶהנניך, ומאַ ענרי אַכטער מא נטוול
עריך, פּעליך אן תעמל מתל פּעל אַסרטאַן
אַלפּטין, ותחפֿץ רגליך ללא תגטסי פֿי אַרטיין
ותעאַרך לתחציר עוינך טול מדת סכּנת הוּני
וטול אַסנין, נערפֿך אן רבּנא תעאַא סכּנך הנאַ
פֿי גסם, ליכזירך עלאַ גמלת אַמלאיכאַ אַלדי
לאידינהו ועטאַך אַרכצאַ פֿי האַר אַדניא לתעמל
אַאַפּעאַ אַכירייה, ולמאַ תּרגע לענדהו
תּציר אַנתי מעוזה וקוויאַ, מתל מא
תּקול אַסיאַדנאַ עליהם אַסלאַם, אן רוח
אַלצודקאַ מרכובּה וסכּנאַ ללוחיר אַלעאַלי
וקדרסך

שנישמות הצדיקים הם
ממש מרכבה וקרוכים אל
השכינה כמה קאל
אסיאדנא ע"ה האבות הן
הן מרכבה וכל אדם יוכל
להגיע למדרגתם במעשים
ומדרגות הצדיקים למעלה
מן המלאכים

זקדרהא עיז עאלי וגאלי
פאן רוח ארצודאקה היינ
באצבט מרכובה לזקדרה
חאסאהו תעלא וקראב ללנור
אחקיקי אילאהי וכל אנסאן
יקדר יחוג וינא האר אדרגה

כתל מא אבאתנא לאוולין אברהם יצחק ויעקב
הם בדאתהם מרכובה וסכנת נור אלה סבחאנהו
זכל אנסאן יקדר אן יוצל בפעאלהו לדרגתהם
אעליה ודרגת אצודאקה אקאמן דרגת אמלאיכה
אדי אתנצם פי שאנהם תהלים קי"ג ברכו ה'
מדאכיו גבורי כח עושי דברו וכו' ורם תבלצך
האר אוקפה אדי אנתי פיהא ולך אן תקרלב
ותשקא ותאעבד באטאעה לתרגע
למנבעך וראצרך פאנג אנכלקת דלאך ולא גור
וזאר רבבי סאהל לך אתריק אלאזמה פאן אנפם
דא תסתטיע אלכרמה למקתצה רוחאנייתהא
ורא תקדר אן תפעל אלחויג ארלאזמין
לדטאעה ואעבאדה ואלאגצאן אלאזמה לתתבית
גרין אמוראה פאן ילזם דהא אר מפאצד
אגסמיה פלדאך סכנגך אמוראה פי דאת
גסמיה מתל אקצר ולהא מואען גסמיה כאמלה
מן כל מא ילזם לתקדים ותתבית גרין אמוראה
(לט)

פראיץ אקלוב

סבחאנהו תעאלא, פאן דא כניסת מחססאר
והאדו ביבאן אקצור ומתאססה עלא ארבעה
רכאיז אנאר, ואלמאה, אריח, ואלתראב, והאדו
אארבעה ערץ ידי לרקצור אמד' ובאלנצור ואלסמוע
ול מססאן ואלסממאן ואלאסהטעאם תוצלי באש
תנאי כל לואזמך מן מא ירום לגרץ אמולאה
סבחאנהו, וארבעה כונאת עצימה בנאך פי וסט
אקצור והאדו ארייזאס לעצמה לתמשייך וסירתך
והם: אנהד אדי יגבר וידו ואלמצחח ואלמדווב
וממא ישה דאך אסאיין האד אקצור לעצים
וסאכנהו ומן גמלתהם יתאסס אאנסאן ירום
ויתקדרס אילא מקאצידהו כמא מלוב ומא ירום
ורבטך מעאהו בלמוך אקלב ואלעקד אלאמר
אדי יכאלטכם מעבעצכם ובאשתראככם תתקדמו
פי כל מא מטלובין ביה לגרץ אמולאה סבחאנהו
תעאלא, וכלקלך דניא וסיעה מרתכבה מן אצם
ונאבת וחיואני ומתכללס ומכנייה פי גאית אצואב
אדב ותרתאב, ופיהא מא תשתהי ומא תכרה,
מא תנפר ומא תחב מא תקררב ומא תבאעד
ומא תרצא, וזוג כתאב ואקפין הארצין האצין
לכדמתך וכל מא תחתאג להם לא יחאלכרו מן
קציאנהו, והם: אשהוה ואלעקל ניצר הטוב ויצר
הרע תחת ריאסת אלמא יכה אמכרוקין מן

פראיץ אקרויב קנר

אפעאלך ידי יחוצרן כל לילה קדאם אמולאה
לתכתב ותצחח מא עמלת פי אנהאר אלפארט
וכל דאך לרוצל לרתנציב אעקל
ואלאסתחמאל ואתגרבה פלאכתיאר , בהאדו
תתסאק תתקדם תעבר תשיע תסתעקד תתבקקט
תתסלגם תתקדרם תעלא ותציר רוחאני ותנא
אדרגה אעליה ארוחאנייה אילאהייה , וכל דאך
למקתצא אפעאלך מתל מא קאת אסיאדרגה
עליהם אסלאם , מעשיך יקרבוך , מעשיך ירחקוך ,
ולמקתצא קלבך ותבקיטך לכנת תנאל אלאכר
דרגה , כמה תשתהי אנפם , פתטלע ורתצעד
באפהאמה מן אלמצות אאפעליה ללמצות
אצמירייה ובהם תוצל ללדרגה אלקצודה , ואן
תסקט תנא אעקובה ואמראר , פאן אנתי האכס
נפסך ופי ידרך לאכתיאר , ותטיח מן אדרגה
אעליה מן אצמעה לקיעאן אאביאר , פאן קצרת
אלצלאח ארב יעאונך , ואן קצרת אסקוט תמא
מן יפרח וילוזך , יצה ר' כמה ינצם , תהלים קיז'
אילים מדרך פשעם ומעונותיהם יתענו , וינצם
באצן , תם ישלח דברו וירפאם וימלט משחיתותם
ולמא תכרג מן האר ארניא תרגע , אנת באלעו
ואמקאם אוקר וואחתראם אידא לס כאן עליך
כלאם ומלאם ללדרגה אעליה אעלא ממא כנת ,

פראייז אקלוב

ואגסה תריץ פי תראבהא מן מא תכלקת וברגת
מן אוולהא כמא יעבבר פי חקהא אכנים קהלת
י ב' וישוב העפר עד הארץ כשהיה והרוח תשוב
אלהים אשר נתנה וכו' וכן אן כלק לך ישריעה
לאנביא ולאסאד לאוולין אעצמה ארי דלדוך
בכתאיהם ודרשהם דלצלחה וכאן לך אגוב אן
תתבע סירתהם פאידא עצית תרא חסאבאתך
מזממה מחצרה עלא אחיקה מתורכה מרתבה
כל מא כרג מנך מן אסקוט ותתחצר לתקבר
חכמך חכם אלעקובה אלמררה ואלעקובה
תכון עלא קדר אלמצררה ויעבבר פי
דאלך משלי כב' דהט אונך ושמע דברי
חכמים וכו' כי נעים כי תשמרם בבטנך וכו' הלא
כתבתי לך שלישים במועצות ודעת להודיעך
קשט אמרי אמת להשיב אמרים אמת לשולחך.

אפצד אעאטר מן אחגב אלתא

פי האר אפצד אלכיר צארת רתלב
אנפס מן אעקל וכן יורריהא אמהאאת אלדואוס
אסיראת אתמשיאת ואתואבאת ארי מתרלזומה
ביהם וינארהא ארצה ואגרין מן אלמולאה דניא
ואכרה פיסתמתל אעקל דדאך פאנהו שרכי מן
לדטפ

פראיין אקלוב . קנה

אדניא וואכרה ויערף מא יחץ באתנין . באלצין
ללנפס א רוחאנייה אדי מא תדרך גיר ארוחאני
פקט, פיקול להא , איחא אלנפס עדיך אן
תתמשא באמאן אלאם בגיר מחאורה ולא
תכמאם פי אמאחיות וא סיראת אמסתקימה,
פאנך מן אכלקה אטביעייה וארוחאנייה נערפך
אן אל אנסאן אתרוק מן מולאהו פי אלכלקה
במהיאת עדידה, פננצף, הם לך באזוג באזוג
כל ואחרה וצעהא, ולאווילין הסמהאיות אפרח
ואחזן, אדי ערא אאנסאן ליסתקצא באפרח וקת
אדרי יפעל בעץ תואבאת או אפעא כירייה,
ויסתקצא באחזן אידא תלו מן שהותהו אבדנייה
אגסמייה ליפעל בעץ אפעא וחשייה, ולם יקדר
ליפך נפסהו מן אשרטא אשיטאנייה פיפכר מא
יחזנהו ויעכסכואטרהו מתל אמות ואופה, לכסר
אפקר ואמרץ בגיר ישפא .

וכדאדך פי אדיתאני זוג, ורהם:
אדלכוף ואדרג'ייה, אדרי יסתקצא
כדאך, באלכוף וקת אדי יתלו דיתמם שי אדי
עקובתהו עצימה ולם יקדר ליפך נפסהו
מנהו פיתפכר מא סיעקב דאך אשי אדי חדות
עריה ויכאף מן עואקבהו, וכדאך אידא תסככרת
עריה מן כל תנייה ולם לקא ולו שקקא צו

פֿראײַן אַקלוב

יתערדא ביהא. פֿיקצד אן יתמס גרין אלמולאה
וידמא ויקדסס ויחט קבאתהו ארגייה. וכדאך
אתאלת זוג והם: אקווא ואלרתלה אן יסתקצא
באקווא לימשי צין אכפפאר ועדיאן אלה ארחמאן
וצין מא ילזהו אישיטאן. ואלסתחמא בכר קווא
כלגכד ועדאב ליכון יתמס גרין אלה פי כל תואב
וינצס. תהלים מ"ד פי חקהו כי עריך הורגנו כל
היום נחישבנו כצאן טבחה ויזיד ינצס. תהלים קמא
יהלמי צדיק חסד ויוכיחני. ואמא אלרתלה
אן ירכי נפסו קדאס כראס אלה וכאפינרו
ויכסר קלבהו לתוביכהם כמא יוקא פי חה דאך
„מלכים ב' כ"ב" יען כי רך לבבך ותכנע מפני ה'
וכו' וגם אנכי שמעתי וכו' וכדאך אראבע זוג
אחסמה וצחחת ארקעה. אן תתחסס מן מוחאסנך
הנוא אלה וחהא גאנסאן אפי"ב ואשאב
ואמודררס. אמובבך לעמוס מן קוא אאנביא ויקול
פי חקהם. עזרא ט' אלה בושתי ונכלמתי להרים
אלה פני איך כי עונותינו רבו למעלה ראש וכו'
ויקול. יחזקאל מ"ג הגיד את בני ישראל את הבית
ויכלמו מעונותיהם וכו' ובאצין קדאס אלצראס
ואפאסדין מואי אאפעל אפאחשה ואמתצאצצין
לחקוק לעציה אן יצחח וגהו ויחסמהם ויובלהם
ויכווי צותהו אמאמהם ויראעשהם וישייח קדרהם

פֿראיין אַקלוב קנו

וידללהם ויחקרהם, וינצם ישעיה ב' שמהי פני
כחלמיש וואדע כי לא אבוש ומתלהם אלאמם זוג
מן א מהאיאת והם אגצב וארצה, אן יגצב
לנאכרין אחק ומתמיילין מן טראיקהו ומטייחין
אחקוק ומעאונין אכרב ואתזויר, ומגתתין אגנס
אאנסאני, פערט האר אגנס ינול גצבנא דהית
אן נופאוהם ונהדרוהם באתמאם, ובאצין לרצין
ואסאדס זוג הם אשפקה וארחמה
וקצוחיית אקרב, פאן אשפק וארחמה דלמכסור
ואצעף ואקריל ואמחזאג, וארציע ומא ישבה
דאך, ואקצוחייה הייא אאסתנקאם למן יעצי
אמולאה ויצר עבאדהו ויקול פי חקהו (דברים
י"ט) לא תחוס עינך עליו וכו', וכדאך אסאבע
זוג אטגאיה והראות אנפס והו אן אטגאיה עלא
אטאני, ואכאפר, פלא תרתלה ולא תסאיסהם
ותוררי אנך מנכסר קדאמהם והם גאבינך ויזידו
בראך יאלרו קווא ופרענא, ויפהמו אנך מואפק
עקודהם, ווטאית א נפס אמאם אצודאקה אחבאב
אמולאה אטאיעינהו ופאערין גרצהו, פתחקר
ותוטי נפסך קדאמהם, וכדאך לקדאם מן חסן
מעאך ואנתי מהלזום דהו דפע אלמוכאפיה
ואלמיתא ואכתר לרבנא אדי עצמו פצאירו
ערינא דיהנא נעזג לנרגע אכפו ענהם ופי שאן

פראיץ אקלוב

לאוולין יקול, ויקרא כד' או אז יבנע לבנם
הערל, וכדאך אהאמן זוג' א' מחבה ואלכרה,
פ'תעו מן ידללך, ויעינך, ויגתהד ליקררנך
לעבאדת וטאעת א'מולאה ובא'צץ לרצץ, ויענבר
משלי כ"ח עוזבי תורה יהללו רשע ושומרי
תורה יתגרו בם, וכדאך א'תאסע זוג', א'כראמה
ואשהחה, פ'תתהל אלכראמה למן יסתאהלהא
ויכון א'נסאין תיקרה ומסכין, פ'סתאהד
אלכראמה בעד מא ישבעו כואל א'למדה,
וכמה יקול משלי כג' א' תמנע טוב
מבעליו בהיות לא ידך רעשות, ומשלי
ה' יפוצו מעינותיך חוצה, ואשחחה עלא א'כאפרין
באלה ובשריעתהו ועלא א'גאהלין א'רי לס יעתרפו
במא עליהם מן חקוק ואגבא ופי' משליט' וקאל
יוסר לץ לוקח לו קרון ומוכיח לרשע מוכו וקאל
אסיאדנה ע"ה כל העושה טוב למי שאינו מכירו
כאלו זורק אבן לחמת, וכדאך א'עאשר זוג',
א'נטאנה ואלעדו, אן ינטאג ליתבבת גרין רבהו
וכלאם א'שריעה, וינצם, תהלים קי"ט השתי ולא
התמהמהתי לשמור מצותיך, ואלעדו אן יסתבאעד
ויעדו עלא א'שהואת א'בדנייה א'גסמייה א'רי לא
דהט א'רצה וא'גרין א'אילאהי, וא'רב יקררנא
ל'גרצהו ואמאנהו ויעיננא עלא א'עתקאדהו אמן

ארחוב אראבע

חגב אלתסננד ואלתכל

ופיה פתוח וסבעת אפצא

קא אמואלף, למקתצא חגבנא אסאבק כאן
אלחדית פיה פי מא ילץ מן אעבאדה ואלטאעה
אלילהייה, פלדאך וגב אן נזאור להו האדה
אחגב אדי ינאסב אלקאם ואלחדית ממא יתאבק
אעבאדה ואלטאעה, ומא הו אמדכל אאוויל אדי
להם ובסכבהם תצח בידהו אעתקאד ואלאמאן,
פהאדה הו אסאם להם והו אלתסננד ואלתכאר
עלא אמולאה באלאמל בגיר כוזו אברא, ובדאך
יתבבת אלקוא אשרעייה, ויחס אפרח ואלריאן
פי נפסהו ויפוז ערא כל כוף ותחייר, ואידא
בעד מן אלתכא ערא אאידה צאר תאכל בגירהו
ולמא רמא תכא אלה מן עליה חתא רבבי ירמיה
מן בלהו וישקט עריה אאעאנה ואלתפאת באמררה
ויסלדמהו פי יר מן תוככל עריה ויוקא פי חקהו
„ירמיה ב“ כי שתים רעות עשה עמי אותי עזבו
מקור מים חיים לחצוב להם בורות בורות נשברים

פראיין אקלוב

וכו', ויקול „תהלים ק"ו" וימירו את כבודם בתבנית שור אוכל עשב וכו', ויקול „ירמיה י"ז" ברוך הגבר אשר יבטח בה' והיה ה' מבטחו. ויקול „תהלים מ" אשרי הגבר אשר שם ה' מבטחו ולא פנה א' רהבים ושטי כזב, ויקול „ירמיה י"ז" ארור הגבר אשר יבטח באדם ושם בשר זרועו ומה' יסור לבו, וחתא תכל' מא יכרלץ לאנסאן סיוא אַתאכר עלא חדאקתהו, ומוחאילא־תהו, וקוותהו ואַנתהאדהו לאן יכר וימל וירתכה כל גַהד להו ומא ינא' שי מן מקצדהו, ויקול „איוב ד" לוכד חכמים בערמם, ויקול „קהלת ט" שבתִי וראיתי תחת השמש כי לא לקלים המרוץ ולא לגבורים המלחמה וכו', וינצם „תהלים ל"ד" כפירים רשו ורעבו ודורשי ה' לא יחסרו כל טוב וכו', ואן יתכל בגנאה יתנחחה להו ויפֿצל פֿקיר ולא חא' ידום פֿיתרזק בהו גִירהו כמא יוקא', איוב כו עשיר ישכב ולא יאסוף עִיניו פֿקח ואִיננו „משלי כ"ג" א' תיגע להעשיר מבינתך חדר, ויקול רחם התעיף עִיניך בו ואִיננו וכו' „ירמיה י"ז" בחצי ימיו יעזבנו, או יתמנע ליסתנפע ולם ירוק בִיה כקול אִחכים „קהלת ו" לא ישליטנו האִהים וכו', ויכון מתל לאמאנה ענדהו מאמנה אִדי לס יקדר יתחככם פֿיהא, פֿיחפֿעהא אִירא אן יגִי מולאהא

פֿראיץ אקלוב קנח

שאצלי ויאכדהא פיעינהו וירוא וירוק בהא כמא
יקול "קהלת" לחוטא נתן ענין לאסוף ולכנוס
לתת לטוב לפני האלים. איוב ל"ז יכין וצדיק
ידבש וכסף נקי יחלוק, ויציר כדאך אן ארמאל
יכון סבב הלאכהו וכסרהו והלאך נפסהו כקול
אחים פי שאנהו. "קהלת ה" יש רעה דחולדה
ראיתי תחת השמש עושר שמור לבעליו לרעתו,
ומנהא אבעץ וסקליל מן אצוראקה אתאכלין עלא
ארב אגאי אעאי אדי יוצרהו תכאהו ללא יכמס
פי מעוזה ועבאדה גיר עבאדת ארב, ולא יסתרגה
לכיר אאנסאן ולכדמתהו ולכראמתהו, ולא
יכמס פי מואסטאט א אנסאן באלגמלה אבדא,
ולא יגתהד ליתקבל ענדהם, ולא ירחב בהם
ולא יואפק פי אפעאלהם סיוא פי עבאדת
אמולאה, וחאראכאדהם ורבטאדהם ונרוצהם
לס יכוופוהו אבדא, ולא יתרהב מן כצאמהם,
וינזע מן עליה כראמאדהם ומעטיאדהם
ואחסאנהם, ובדאך לא ילזמהו אן יתעב פי
אסתכתאה לירהם וירתח מן כדמת תרגיע
אלכפו, ואידא אכר אן יוכרהם לס יתפככר
אחסאנהם מעאה ולא יורג, ומא יסכפשי
ערא קדרהם, ואידא לזם אן יחסמרהם
ללתרגיע אטובה, לס יחסם מנהם, ולא ילזמהו

פֿראיין אַקלוב

אן ייִזין כלאמהו באתרחיב ואלכרב ליסאיסהם
כמא ינצם "ישעיה ג'" וה' אלהים יעזר לי
על כן לא נכלמתי על כן שמתו פני כחלמיש
ואדע כי לא אבוש, ויקול "יחזקאל ב" א תירא מהם
ומדבריהם א תירא וכו' מדבריהם א תירא
ומפניהם א תחת, ויקול "ירמיה א" א תירא
מפניהם—א תחת מפניהם—יחזקאל ג' כשמיר
חזק מצור נתתי מצחך וכו' ואמא האדא אלדי
ידרך צמירהו פי עבאדת אילאה ולאגרה פי
שריעתהו, וירמי עליה אתכא בלמררה, כאמר
וירתה נפסהו מן תכמאם האד ארדניא
ויתרך פשאשאתהו וצבט חאראכאתהו פהאדא
באנסכה לכראמת לכימיה אדי יקדרו יסתגנאו
מנהא ויעמלו מא גזיר פי קליר אייזם, וכיר
ירתאחו מן תעב ארניא ללאבר, האדא אתאכל
באנסכה להם ותמא בעץ פרו אדי לס יצהר והו
פרו קוי ועגיב וגארק, פי עשר דרגא .

אור אדי מול לכימיה אתאכל עלא אגנאה
יציר יפותהו ולם יוגד אַעקאקר אלאזמין דהו
ויתעטטל או אחסן למא נקול יכסר רגירתהו
בלמררה, ואמא אתאכל עלא אמולאה כל וקת
יחצר דהו ולא יכייב אמדהו אברא, ולא תלום
סבה לחיאתהו, פאן נרא ונאכר אלעכארה

פֿראיין אַקרוּב קנט

ואמיתא מן אגראב אדי קאמו בליהו הנביא .
ומן אגאלה וקרילת אדקיק אדי לס ופאת אילא
גאת אצאבה ותרחמת אדניא ומן עובדיהו אדי
לבבה מיא וכמסין נביא מן אנבית אלה ללא
ימותו פי יד איזבל אייאם אחאב סלטאן ישראל
וקוותהם , ויקול דברים ח' למען הודיעך כי לא
על הלחם לבדו וכו' תהלים לד" כפירים רשו
ורעבו ודורשי ה' לא יחסרו כל טוב , יראו את ה'
קדושו כי אין מחסור ליראיו , ולא יפותוהו
ולא ילזמוהו מואען מתל אכימאכי [מול אכימא]
ולא ימות מן תקל אכדמה אריחא ולאדכנא
ולא יתעב אבדא וקסמהו יוצל להו אילא מצרבהו
חתא לפמהו , וכל מא יצירהו מן אלמולאה
יקבלהו בקרב מליאן ופרחאן ודאך ראחה ועזה
לנפסהו אלקדסה וינצם (תהלים כ"ג) בנאות
דשא ירביציני על מי מנוחות ינהלני , ולא יכאף
מתל אכימאכי אן יפצח סרהו לערלה יעאנדהו
ויכסרוהו , אמא אלאכל עלא אלמולאה יקדר
יבררח ויפצח סרהו ולא יכאף אבדא מן אי אחד
כאן כמא ינצם , תהלים ט"ז בלהים בטחתי לא
אירא מה יעשה אדם לי , ולא ילזמהו תחציר
דהובאת או פצאצי ורצאיין מתל אכימאכי חתא
יכאף לא יציעו או יתסרקו מנהו חיתהו יכון

פראיין אקרויב

מנכר ויכמם עליהם וכאן חצצר יאסר יכאף מן
אלסארה כמא קלנא וכאן שוויא למא תחצר
סאעת אכימא ותוזן למיזאנייה יגיצהו אדי לס
כרם גמלא יאסר חתא סתננה פי מררה ואחרה
אמא תכא אלה יקצי דאים וארב מוגור פי כר
חין ואן פאנהו לא ינשא לא אחות פלכחר ולא
אחיואן פלכר, לא טיר מן יטיר ולא פארש מן
יסיר, ולא אדודה פי קאע אביר, לא יצעב
עדיה קות אנמדה אצגירה למקתצה אגרהא
וקות ארים ואציד ואפיל למקתצא כברהם,
מקוות אצגיר פי רחם אמהו ואפרך פלעצמה
ויציר אציד לס ירחק עלא עישתהו בעץ אוקאת
ואצדיק לא יגוע ולא יתחווג, כמא יקור
רהורים לד כפירים רשו ורעבו ודורשי ה' לא
יחסרו כל טוב, וכדאך אן מול אכימא
מחטוט פי כטר מן אכוף אראכב עדיה דאים מן
אעמוס אכל באתמאס, ובאצץ אלתאכר עלא
רבי יכאפו מנהו אכר אכבאר ואצנאר אאגניא
ואלפקרה וחיואן אלקיפאר, אקרא יא
קארי מזמור יושב בסתר עליון ואתפאהם פיה
חתא לאכרהו ויקור "איוב ה' בשש צרות יצילך
ובשבע לא יגע כך רע, ברעב פדך ממות אילא
אלכיריהו, ואכימאכי ימרץ יתקהר יכסב אלהם

פֿראיץ אַקלוב קס

אָדִי יִמְנַעְהוּ מִן אַרְיָאקָה בִּכְסָבָהוּ אִמָּא אֶתְאָכֵל
עָלָא אֲמוֹרָאָה שִׁי מָא יִצִּידְהוּ פֶּאן תַּכְּנֵאלְהוּ
וּחְבוּבִייתָהוּ מֵעָא אֶחָאכֶם אַרְבַּ אַאִילָאָה אֶחָדִי
אֶקוֹי אִמְתִּשְׁלֵט אֲדָאִים אֶאֱבִדִי אֲמוֹגֹד פִּי כֹר
וְגֹד, הוּ אָדִי יִקְתֵּל וִיחִי, הוּ אָדִי יִמְרֹרֶץ וִישְׁפִי
וִינָצֵם "יִשְׁעִיָּה מ" וַיַּעֲפּוּ נַעֲרִים וַיִּגְעוּ וּבַחֲוָרִים
כְּשׁוֹר יִכְשְׁלוּ וְקוֹי ה' יַחֲלִיפּוּ כַּח יַעֲלוּ אֲבָר כְּנַשְׂרִים
וְכו' וִינָצֵם "תְּהִלִּים ל"ז" כִּי זִרְעוֹת רָשָׁעִים תִּשְׁבַּרְנָה
וְסוּמֶךְ צַדִּיקִים ה', וּמוֹל אֶכִּימִיא בִּפְרוּסָהוּ
וּבִרְהֻבָּהוּ יָמוֹת גֹּעַ וְעַטֶּשׁ וְאִידָא תִּגְיֵב עֲלֶיהָ
אֲנַעֲמָה לִם יִקוּמוּ בֵּיה אֶפְרוּס וְאֶרְהוּבָאָתָּ כְּקוֹל
יַחְזָקָאֵל ל"ז" כִּסְפָּם בַּחוּצוֹת יִשְׁלִיכוּ "צַפְנִיָּה א"
גַּם כִּסְפָּם גַּם זָהָבָם לֹא יוּכַל לִהְיוֹת, וְאֶתְאָכֵל
עָלָא רַבִּי לֹא יִתְמַנֵּעַ עֲלֶיהָ קוּתָהוּ פִּי אִי וְקָת יִכּוֹן
וּפִי כֹר מוֹצֵעַ יִכּוֹן אִילָא יוֹם מוֹלֵאקָאָתָהוּ אֶלְלָה
תַּעֲלֵא וִינָצֵם "אִיּוֹב ה'" בִּרְעֵב פֶּדֶךְ מָמוֹת וְכו'
וִינָצֵם "תְּהִלִּים כ"ג" ה' רוּעִי לֹא אַחֲסֵר וְכו' לֹא
יְבוֹשׁוּבַעַת רַעָה וְבִימֵי רַעֲבוֹן יִשְׁבַּעוּ וּמוֹל אֶכִּימִיא
אֶאִיאִם אֲכָל יִנְקֻקֵּל מִן בִּלְאָד לְבִלְאָד לֹא יָדוּם
וִינִפְלָצָה פִּי תִלֵּךְ אֲבִלְאָד אִמָּא הָאָדָא מָא עֲנִידָהוּ
וִיזִן יִמְשִׁי וְלֹא יִגִּי קָאָעֵד מִתְּהִנִּי פִּי דֶאֱרָהוּ פִּי עֲזָהוּ
וְדִלְאָהוּ, וִינָצֵם "תְּהִלִּים תס" בִּטָּח בַּה' וַעֲשֵׂה
טוֹב שְׁכֵן אֶרֶץ וְרַעָה אִמוֹנָה וְהִתְעַנֵּג עַל ה' וַיִּתֵּן

פראיץ אהרוב

דך משאֹות לכך גול ער ה' דרכך וכו' .
ז. דמאד לא יפדי מולאה ,
וואד כימאכי מא יכלצושי דהבהו , מא
ימנעושי מן אמות מא יקוותושי , כא יעמישי
עליה עיון אצראם , מא יהאמישי פי ארדניא
אלאכרה , אמא תכא אלה יצלה להאדה בלהו ,
זיאדא א כימאכי דס יסתר עליה אמולאה פאנהו
מתשלגט ערא אטביעה ומאשי באצץ אליה פי
אשי אדי ברהו אמולאה , פישלגט עליה מן ירגיה
פי עמרהו אמא אתאכל בלה יעיש יאסר באש
יתערלמו מנהו לעבאד וירומו אפעאלהו ויעבדו
ויתכלו מולאהו ויתקררבו פי לעבאדה ויקדרוהו
ויכאפו מנהו , ויסתבארכו ביה , ותנצלה נאם
בלאדהו וידו עליהם גצב אלה , מתל דוט פי
צוער אדי ראגלהו כלצת מן אאנקלאב , ויקור
„משלי י" וצדיק יסוד עולם , וזיאדא אן האדא
אתאכר ערא אמולאה סבאנהו , פי חרכתתתבית
אמצות צאח יאסר כדאך פי דניתנא האדי , פאן
אידא כאן האדא צאחב סאניא , ואמלא יכצהו
פיקדר אן יעמל כל מא ילזס עליה מן מא ילץ
פי מוחאסנאא אאנסאן ותתבית וצאיאאא לאילא
אעלי ולו אן יצרף מן מאלהו יצרפהו בקלב
כרים ביד מבזועה ולא יסתגאץ עליה , ואידא
פ

פֿראיִץ אַקרוֹב קסא

פֿי עמדת אַפֿקד כאַן , יפֿרח אַן בדאָך צאר ברי
מֶן מאַ ילֹזם עליה מֶן אַתֿכּמאַס וואָנכּר רעללֶה
לֶס קדר יתבּכתּ כל מאַ ילֹזם בַּאתמאַס ויציר יכּמס
עלאַ כל חאַגה וחאַגה , ובפֿקד אַמאַל רתּוּהוּ
אַמולאַה מֶן עראַב אַנפֿס ומרורתּהאַ מרורתּ
אַתאַססֿף מֶן אַפֿקיר ומֶן וצאַיאת אַמולאַה פֿאַנהוּ
כּרמהוּ באַלמאַל קד מאַ יפֿעל כּיר יצַהר להוּ
כאַנהוּ באַקי עליה דאַין ולֶס יכּרֶץ ללאַבּר , כּמאַ
קאַת אַסיאַדנאַ עֶה מרבה נכּסִים מרבה דאַגה ,
וואַיזוּהוּ עשיר השּׁמח בחלקו , וואַלמתסננר
בַּאַללֶרֶה לאַ ידוורוּהוּ אַלמאַל ולאַ ילעבּ
בּיה פֿאַנהוּ יציר פֿי עינין נפֿסֶהוּ כאַנהוּ וכּיל וואַל
מאַהוּשי מאַהוּ וגיר אַנהוּ מתוכּכל עליה ליפֿעל
בּיה אַכּיר ויפֿך אַפֿקיר וואַעליל מֶן גַּצרתּהֶם ,
אילאַ אַן יאַתי יום אַפֿרֶץ אַלאַזם וידפֿע רורוּהוּ
לכּלֶאָק פֿי גַּאית אַטהאַרה , ולמאַ ירום ערִיה
אַכּיר ויחסן בּיה לֶס יכּמס פֿי רגִיית אַכּפּוּ וואַאגה
ולאַ ידכּר מוחאַסנאַתוּ ללמחסון ולֶס יחססמהוּ
ואַנמאַ יתשכּר ללה אַדי גאַב עלאַ ידוּהוּ מוחאַסנאַת
ללמגֿצורין וגַּעלוּהוּ סכּבה וואַסטה דקימאַן אַפֿקיר
ופֿכּך אַמגבּון , ולמאַ ימשי עליה אַמַל לֶס יתנכּר
עלאַ פֿקדוּהוּ , פֿאַנהוּ יפֿרח אַדי רגַע אַאַמאַנה
למולאַה בַּפֿרח והוּא בּקיד אַחיאַת , ולאַ ישתּהי
(מאַ)

פראיין אקלוב

כיר גירהו ולא יצרהו, ויעבבר אחים פי חק
דאך, משלי י' צדיק אוכל לשובע נפשו.

קראש מנפעה לנפס בנאדם וצלאח לבדנהו
לחבא עלא אלה, האדא פון מענגב אדי אסתרוק
בלחבא עלא רבי, תתהננא נפסהו ירתאח קלבהו
יתשרח צדרהו, ינא רגיית אאכרה אדי תזוור
מנהו כל לאכדאר יכרה אשהואת אלברנייה
ואשהראת אגסמייה ויסתבארך ברכהו ובאעאנתהו
ויקול פי חק דאך, ירמיה י"ז ברוך הגבר אשר
יבטח בה' והיה ה' מבטחו, ויכממר והיה כעץ
שתול על מים ועל יובל ישלח שרשיו והיה וכו'
פינא קסמהו בגיר תעב, ולא יחתמהל אן יעארך
עלא אלעישא פאנהא מצמנא להו ברכאלהו
עלא אללה.

פכאן מררא אחד מן אצודאקה אעצמה מן
אנאם לאוולין, ומה גצבהו אקמן אן יספר
לאגרי אן יעארך עלא אלעישא, פקאבר
ואחד מן אעאברין אאצנאם, פקא להו אצדיק,
כס אנתם פי גאית אעמאה אדי לס תעבדו
ארב אוחד חיתכום תעבדו ותסגלו ללנגוס ואהל
אסמאה, פקאלהו אאצנאמי ואנתי מא דך אאמאן
פי רבך פאגאבהו אצדיק אן רבי יסתר ויערדי
יקתל ויחיי, יעלרי ויוטטי, יגני ויפקר, ויתפקד

פראיץ אקלוב קסב

כר אמכאיק בתפקיד כצוצי ויקוותהו במא ילזמהו
מן אקות, וניר אנהו יתכל עליה, פאנאברו
אאנאמי לו לכלאמך חק ולדאך אצל למאדא
תתעב ותספּר ותשק בחר ובחור לאגל אעישא
מתאעך חתא תוצל ותגי חתא להוני, ותתרך
אצגארך ועיאך, ואלא תאממן אן רבך ינאלך
אמקצוד בגיר תעב: פתחססס מן דאך אלצדיק
ורגע אילא בלאוהו וקבל עליה אלאעתראף
בתכא אלה בלאמל ואכר גיר יעבר ויתלי פי
אצחוף ויהנא פי אשריעה, לטור איאם ורמא
חמלתהו עלא מולאהו באלמררה, ותבבת פי
נפסהו קול אמלך דוד תהלים ס"ב אך אר
אהים דומי נפשי כי ממנו תקותי וכו', פאן אלה
סכיף וחנין ויסוק ויתחממל באקאמת אלאנסאן
מתל אאם אחנינה לרציעהא, ויוקא פי חק האדא
תהלים קל א' אם לא שויתי ודוממתי נפשי
כגמול ערי אמו כגמול עלי נפשי.

דלחין רמא בייננא מן אתכא עלא אמולאה
ויצלואח אואקע מנהו ומא ינא מן תתבית אשריעה
אמקדסה, פפצל לנא אן נביין באתפנין מא לנא
מן אלפטאנה ואלפראע פי חקוק אלתכאר
ואלחסננד עלא אמולאה, בסבעת
אנצאן, ואחד מא הוא אתכא, ואתאני סבאיב

פראיין אקרוכ

אתכל ערא אמלוק, תלת תפנין מא ארי ירו
וילוזם אתכל ערא אבארי, ואכרמה ארי רכון
בתכל אמולאה, ואראבע תפנין א אשיא ארדי
יציר פיהם אתכל, ואתכל אלמקבור ואלגיר
מקבור, ואכאמס אפרו אואקע בין כרמת אתאכל
ובין כרמת אגיר תאכל, ואסאדס אחרית פי חק
הארו ארי קצרו אן בער שבעה מן אולדניא
וריאקאתהא אכרו ידפעו ויכללצו מא עליהם
מן רואזם אמולאה פי אתכל, ואאעתקאר ומא
שבה דאך ומתלהם ארי מא יחבו יעברו רבי
אא מא יבקאו מתהניין ערא אקע בגיר חרתא
נקן, ומתלהם ארי רייצו נפסהם ואכרו יעברו
א מולאה ויתכלו עליה בער תפאצילהם למדאכיר
חיותהם מן ארהינה ואפאידה אלמכרוה ענד
אכלק תעלא, ואסאבע פי ארי תכלו ערא אלה,
וכסרו תכיהם בתכמאמאת ובאשתראך אפכאר
פאסרה ארי פסרו צפאות אלתכל, ואלעבאדה,
פנברא נתכללם מן האר אחקוק.

אפער צוור מן אהנב אראבע

אהנא! אהנא! אהנא תאבע רגנה, אתאכל
ערא מולאה יעיש מתהנני כאמל כגיר שי מא
יחזקכס

פראיץ אקדוב קסג

יתחככם פֿיה באש יחיריהו אבדא ראיץ פֿי נפֿסהו
מתככי מתתני, מתתאזג בעצם אלה ומתסנגד
עלא עצם גברוותהו, פמן יכאף ומנין יתכלכל
? פמן האדא עאנד אלה וסלם ? (מי הקשרה
אליו וישרם) מצממן אן ינאר
אלכיר ואלסרור דאומן, מצמנה אר
חיאה דהו ואקאמתהו לא תרכי אבדא, פרחאן
בקרב אלה איה, עאבר וטאיע באגרץ לכאמל,
ואקרב למעתקד, ואצמיר אהאיג, ואפכר א כלרי
כל מא יחרך לא יוהג אבדא, ולא יכאף לעלדא
יתכסר, תכמא עין אילאה נאצרתהו ותסנדהו
כי יפול לא יוטל כי ה' סומך ידו, נער הייתי גם
זקנתי ולא ראיתי צדיק נעזב וזרעו מבקש לחם
כל היום חונן ומלוה וזרעו לברכה, ובעד יתכל
עלא דואמהו פֿי אֶתכא לעבאדה ואלאעתקאד,
ואידא צאר מנהו אי סקוט או אי כטא כאן חאן
ירגע למולאהו עגלן, ויתבת פֿיה כמא האדא
למזמור „תהלים ל"ז" סור מרע ועשה טוב ושכון
לעולם כי ה' אהב משפט ולא יעזוב את חסידיו
לעולם נשמרו, צדיקים יירשו ארץ, וישכנו לעד
עדיה „לעוה"ב, תורת אהיו אילא אכירהו, וינקבל
תכאָהו אידא לס כאן גארה ועאם ועריף פֿאן
אֶתכא ואתסנגד עלא רבי לא תרזמהו פֿטאנה,

פראיץ אקלוב

שד פי אלה וסייב ידיך יקול למאתר לערבי ,
ולא ולא למן תוכל עליה יזיר ישרת אראוי
לערבי ולמקתצא צגר עקלהו ינקבלו אעתקאדהו
ותכאהו , ולם יכצע תסנידהו אבדא , באלצץ
ובלעכם לדאך אנהו מצממן בתסנידהו ער
עצים אסנדרא , ואנמא תצמין אקבול מן ארב פי
תכלאהו אן יכון בנייה צאפיה ועצמה ובקלב פרחאן
ודאים , פינתהד דאימן ליתכבת מא יקול ויפעל
מא יועד , ויתבת לכיר למן תחווג להו ואתועד
מנהו בדאך , ויעמל לכיר כראמה מנהו בגיר
רגיית אנרה או אי כפו יכון .

לפעל אתאני מן אחנב אראבע

ולאננאס מתע אתכל בין לעבאד פיהם פרקאת
והם סבעה , לאוולה , הו אן אאנסאן יראה מן
צאחבהו למחבה ואסכפה עליה , פיתכל עליה
אנהו יגיתוהו ולא יענו מן אמובאדרה מן גהדהו
עליה , ואתאני פרקה הו אן לאבר אן יכון , אל
מתחווג למסכוף יעקל פי צאחבהו אסכף , אנהו
דון סכפתוהו ומעוזתוהו ליה , זארא חריץ ומנתהד
ליאצלהו בגרצוהו , ולא יכלל עלא קציתוהו ולא
ינשאהו אבדא , ולוכאן לס יבאן להו אן כל דאך

מקיק

פראיץ אקלוב קסד

חקיק דס יתהננא באש יתכל עליה באלכאמר
פאנהו יעקל תסלימהו וארתלאהו , ואתתה אן
יעקל פי האדא אחאסן , אנהו צנדיד וקוי ומא
יעתרץ ומא יוקף פי ונהו שי אבדא , וקציהתהו
תתנפד ותנקצה חאן ולא תנצח ולא תתבת
אבדא אקציה פרוקת אדי קאציהא מרתכי וצעף
פלא תנקצא אבדא בלמררה ולא תנפע יסכפה
ולמחבבה אירא תמא ונה לאמתגע ולארתלך
אן יעמלהא ולא תתבת , ואנמא לאבד אן יכון
לתאכל מתסננד עלא רפיק אדי כאמל אשרוטאת
לתלאתה למד , אראכעה לאבד אן יכון גאית
למתכבר יעקל דואכל וכוארג למתכבר , ומא
יצח ביה דאכלי וכארגי , ולא יעזג ולא ינפר
אבדא חתא פרע ולא ימקט אי אעתנא ויכדס
בלכאמל לצלאחהו וכל ונה אדי יצלהו יחטוה
קבאתהו ויעארך עליה כאמל פי כל שי חתא
ינאהלהו גרצהו , ובדאך יכון למחסון פי תכאהו
מתרגני וצחיה , אדלאמסה , אן ירום
יכון עשיר קדים ומתאנס יחסן מערהו ,
ויעקל כל מהיאתהו , מן צגרהו אילא
תלך אוקת , ובדאך תנקצה אקציה פי גאית
אצואב ואתכא יכון כאמל פי אכר דרגת הנא
ובדאך יקדר למחסון יתהננא דאן ארפאכר פי
למוחקסכת

פֿראיץ אקלוב

אַמוחאסנאַת אַצאָדרין להו וסבֿקו מן האַדאָ
אַרפֿיק אַעשיר יהניוהו אנהו מחצֿצר באש ינאל
גרצֿהו מתל אלעאָדאָ, ואלסאָדסאָ, הו אן
חאָראָכאַת אַמחסון תכון בתסלמה בלמרה
פֿי יד אַ חאָסן ולא יקדר מן יעכסהו או יפֿססר
מלעובֿהו אבדא, פֿאן אַחאָסן ישד אַצראַעאַת
מליח ללא יפֿלתו וינצר אַמחסון, ואַסאָבעָה אן
יכון אַחאָסן מטבוע באַסכֿפֿה ואַמחננה אַכראַמאָ
ואַחאָסאָן לכל מכלוק סיוא יסתאָהל או לס
יסתאָהל, וחסנאָתהו ראַימין ומדאָומין ואַפֿצֿלֿהו
תכר ותגֿר פֿי גֿררת, בעצֿהאָ בגֿיר בשלֿה, פֿמן
תגֿמעו פֿיה כל האַד אַסבעָה שרוטאַת פֿצאַר
מכֿתֿן ומתמוס פֿי מא ידום ללֿתכֿל ביה ואתאָכל
עליה יקדר יתהננא פֿי אַשי אַמפֿצֿוח או אַמסתור
וקלבהו וכל מפֿאָצלֿהו תכון פֿרחאָנין מתהניין
ויתסללס באַמרה פֿי חצֿן מוחאָסנהו, פֿאן לא
יוגֿר אַחסן ואַקואַ ואַעז מנהו וירמי בדאָך ודו
עמרהו וכסבהו ורקבתהו, לאַגֿל האַדאָ אַמוחאָסן
אַפֿריד פֿי מוחאָסנאָתהו, ואַנמא האַד אַסבעָה
פֿרקאַת פֿי צמיר אַעבאָר מהניית אַתאָכל בלמוחֿל
יתוגֿדו פֿי אַאָנסאָן ויתגֿמעו כלהס גֿמלה פֿי כד
ואַחר מנהס, ויציֿר אַדי פֿיה האַדי מאַ עגֿדהו
אַאָכרה ואַדי עגֿדהו תנין מאַ תוגֿר פֿיה אַתֿלֿתֿה
וכדלֿך

פראיץ אקלוב קסה

וּבְרֹאךְ צַאד אֲתֵכָא מִן אַנְסאַן רִגִירָהּ מוּחָא ,
פֶּאן לֹא יִטְמֵאן אַן אַן יִנָּא מִקְצוּרָהּ וּוִין יִתְגַּמֵּעוּ
כֹּל הָאָדָם אִמָּא הָיִאתָ גְּמִלָּה כְּאִמְלִין אִם לֹא פִי אֲכָאק
תַּעֲלֵא כְּמָה יְקוֹל תְּהִלִּים ק"ג רְחוּם וְחֲנוּנָה'
אַרְךְ אֲפִים וְרַב חֶסֶד , וְאִנִּי לֹא אַחוּס עַל נִינוּה
'יוֹנָה ד' הִנֵּה לֹא יָנוּס וְלֹא יִשָּׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל
'תְּהִלִּים קכ"א" מַעֲנָא לֹם יִגְפֹּל , וּפִי חֵק וְלִקְוָה
וְלֹם יִתְעַרֵץ לְהוּ אַחֵד יְקוֹל אִיּוֹב ט' רַחֲמִים
לִבִּב וְאִמִּין כַּח מִי הִקְשָׁה אִיוּ וִישֵׁלֶם , דָּה א'
כ"ט לך ה' הַגְּדוּלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְכו'
צַפְנִיָּה ג' ה' אֱלֹהֶיךָ בִּקְרֹבךָ גְּבוּרָה יוֹשִׁיעַ , וּמִתְאַנֵּס
מֵעַד אֲלֵאנְסאַן דְּבָרִים ל"ב הֲלֹא הוּא אֲבִיךָ קִנְךָ
הוּא עֲשֵׂךְ וִיכּוֹנֵנְךָ , תְּהִלִּים מ"א עֲלֶיךָ נִסְמַכְתִּי
מִבְּטָן מִמַּעֵי אִמִּי אַתָּה גּוֹזִי , אִיּוֹב יוֹד הֲלֹא
כַּחֲלֵב תִּתִּיבֵנִי וְכִגְבִּינָה תִּקְפִּיאֵנִי וְגו' , וּמִנְפַּעֲתָה
אֲלֵאנְסאַן וְצָרָתָהּ פִּי יִדְהוּ אִיכָּה ג' מִי זֶה אָמַר
וְתִהְיֶה ה' לֹא צוּה וְכו' יִשְׁעִיהָ מ' יִבֶּשׁ חֲצִיר נִבְלָה
צִיץ וְדִבֶּר אֱלֹהֵינוּ יְקוֹם לְעוֹלָם אֲכֵן חֲצִיר הָעֵם ,
וּפְצִלְהוּ גְּמִלֵי תְּהִלִּים קִמָּא טוֹב ה' לְכֹל וּרְחֲמֵיו עַל
כֹּל מַעֲשָׂיו קל"ו נוֹתֵן לֶחֶם לְכֹל בֶּשֶׂר כֹּל"ח , קִמָּה
פּוֹתַח אֶת יָדֶיךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכֹל חֵי רְצוֹן .

וּבְעֵד אֲמִפְהוּס אַן לֹא תֵכָא אֵל עֲלֵא אֱלֹהִים
אֲנֵאנִים וְקֹאדֵר עֲלֵא כְּרִשִׁי , וְאַרְחִים וְאַרְסִלִּיף
(מב)

פראיץ שקלוב

ואלכרים ואחנין גיר הווא , ובאמוחא אלאנסאן
ימאתלהו איהא תרא נאבכד אן גיר עליהאתכא
לאכאמל ואתסרים גיר איה , ונרמי כד שי פי ירחו
ונתסננר ונתלווח עליה , פאן כוס ישועות אשא
אידא ובשם ה' אקרא , ואידא צרה ויגון אמצא
כדאך ובשם ה' אקרא .

אפצל אתאלת מן אחגב אראבע

נעררפו אן אסיסאן וארכאיז אדי למה יתפננו
לראנסאן ויפהמהם ימיח בהם ללתכאל עלא
אמולאה . הם כמסה , אוולהם הו מא תחדתנא
מנהו פי פצלנא אפארט : אן אסבעה רכאיז אדי
ביהם יחדא לראנסאן וימיח ללתכל , מא ינוגדו
באגמלה אא פי רבנא סבחאנהו ולא גיר וכלהם
נצינאהם עלא אקארי לעזיו אפוק , וכדאך האדי
אוול סאם ורכיזה לתלו אאנסאן ללתכא עלא
מודאהו , ועלינא אן נזידו נביינו אן אאוול ארדי
ארב הווא ואחדהו אחנין ורא אאנסאן וכל סכפה
ומחננה אדי תאתי לראנסאן דונהו כאן
פיהא מוהאסנהא גיר ואסטה ואמא מנבעהא
מכררג מן אמולאה , ויוקא פיהא דברים י"ג ונתן
לך רחמים ורחמך והרכך , תאני אן כל מא יצלח
ללאנסאן

פֿראיץ אקלוב קסו

לדאנסאן כאין לקדרת אלץ פאנהו הו אלדי
כלקהו ויערף גהרהו ולואזמהו מתל צנאיע
לדי כדס חאנה ויערף באש ירתבהא ויצאובהא
ויצחחהא, ואידא אקע פיהא הלאך יערף סבתהו
מן אין, וכל צנאיעי יקדר יכדס שי מן שי ומא
כרג מנהו כאן אלדמה פקט, אמא דאת אחאנה
אמלדומה לדי בדדלהא צנאיעי מן צורה לצורה
לס יקדר יעמלהא מתל אנגאר יכדס באב כזאנה
אמא אלוח אידא מא תמאשי לס יקדר יכדמהו,
ואנמא ארב יכלק אחאנה בדאתהא, ואידא
לצנאיעי לדי לס יקדר יכלק אלוח יעקל לעוג
ולצדאח ללכרסי וסכאיבהלאכהו, וכצוין אמורא
לדי כלק לאנסאן בדאתהו רא שך אן יעקל מא
יצלח ביה אכתר מן צנאיעייה אלכ פ' כל
שי ישעיה מ"ח אני ה' מרמך
לדוועיל, מרמך בדרך חלך, ומשרי
ג' כי את אשר יאהב ה' יוכיח וכו', ואתאלת
אן ארב קוי ולא ירגע מן שי, ואידא חכס ינפר
ולא ירגע, תהלים קמו כ' אשר חפץ ה' עשה
וכו', ישעיה נ"ז בן יהיה דברי אשר יצא מפי
לא ישוב לי ריקס, וגו', ואלראבע אן אררב
מסתלק ערא כל חאראכת אלניא ולא ינשא שי
בשי, ולא ינפל ולא יתצדק מנהו שי, ויקור

פֿראיִן אַקלוב

ישׁעיה חם למה תאמר יעקב ותדבר ישראל
נסתרה דרכי מה' ומאלי משפטי יעבור, חתא
אין חקר לתבונתו וכו' ולאמס, אן לא ללאנסאן
קדרה לינפעהו אחד או יצררהו לא במקאדיר א
מולאה וכדאך חתא הו לם יקדר יצלח או יצר
גירה לא בקצא אקדרה, ולוכאן ואחד מסתכרם
תחת עדת אסיאד יבזל פי אקדר ואטאעה ולאכוף
ללקוי ואחאכם אדי אכתר מנהם אכל פאנהו
יכאף מן תבעיד כראמתהו אצלחה איה אכתר
מן כלחם או מן שרת גצבהו פאנהו צעיב וקאדר
ולדאך עלא אאנסאן ליתרך כל כוף ותכל מן
אאנסאן ויתבע ארב לקוי סיד אאסיאד, ויקור
תהלים קמ"ו א תבטחו בנדיבים בן אדם שאין
לו תשועה וכממל ואסאדס למקתצא אסבאק
אדי סבק אאילאה באחסאן ואכיראת ללאנסאן
וקאים ביה ללאן באעכם לנסבתקוותהו פלעבאדה
ואקילה אנהו עאציה, עליה אן יסללם נפסהו
איה באמררה ויתכל ויעבד גיר הו הו פקט.

ויוקא תהלים מ' רבות עשית, אתה ה' אלהי
נפלאותיך ומחשבותיך אינו וכממל, ואסאבע אן
לכל תכוין ומתכוון להם חדאדה ורחם
מחוד מן אלבאר, ומא אלהי יצפפי פי
אמרם הו אמר אלכאלק מן אבתדא כלקתהם
ולב

פראיזן שקלוב קסז

ולא פיה לא זיארדע ולא נקצאן, וכל מא יציר
מן אענאיב פי לחואיג אכתרה אדי ינכלקו מן
שי קליד מתל אזרע ואמכלוק ואמתאחום רהו
אמר אמולאה אדי לס ירגע ולא יוהג, בחית אן
בדאך תתחצן ותקוא לעבאדה ואטאעה ואתכא
פי קלב אאנסאן וכל דאך תלמאמאת אמולאה,
וכל דאך גוארק אפכארהו, סכחאנהו לא להו
מתיל, וכל דאך קדרה וקווה, ושלטה קוייה
בגיר חרוד, ולא ללאנסאן אאעתימאד ליפהמהם
ולא יקדר ליוצל לאכרהז פאנהם לאטיין אפכאר
אמכלוק באמררה, ויקול ישעיה ג"ז כי גברו
שמים מארץ כן גברו דרכי מדרכיהם ומחשבותי
ממחשבותיהם, ויקול תהלים צ"ב מה גברו
מעשיך ה' מאד עמקו מחשבותך, וכממל, פהאדי
אאוורה.

וארכיזה אלתאניה, אדי יתבת ביהא וימיר
אאנסאן לתכא אלה תעלא, הי אן ערא אאנסאן
דיעתקד ויאממן אן אאילאה אמתציררף ערא
דניתהו ולדקאתהו לא יכפא מנהו שי ולו צעיב
אצעאב, ולא יתסתר מנהו שי ולו מגבור אמגבורין
פאן כל אטביעה ואכליקה מחלולה מתל אורקה
קבאלתהו והו יערף דואכל אאנסאן, ולס יקדר
אאנסאן יתזוור, פאן אידא כאן תכאהו מכאונ
יתפחק

פֿראיִן אַקלוב

יִתְפָּאק בְּגִיר שׁי מן אַצֶּעב , לאַנהוּ האַדא רבי ?
תְּהִלִּים צ״ד ה' יוֹדֵעַ מַחֲשָׁבוֹת אֲדָם כִּי הֵמָּה הַבֵּל
מִשְׁלִי כִּדְ הָלֹא תוֹכֵן לְבוֹת הוּא יִבִּין , מ״א ח' כִּי
אַתָּה יוֹדֵעַת לְכַדֵּךְ אֶת לִבִּי בְּנֵי הָאָדָם , וְאַתְּכֵּל
קִלְבִּן וְלִיסָאָן לִם יִסְתַּפְכֵּר בִּיה וְלֹא יִרְזֹם אֵין
יִפְצֹחַ אֲנָהוּ תֵּאכֹל עֲרֵא מוֹלֵאָהוּ פִּיצִיר
דֹּאָךְ מִתֵּל אֶתְזוּיִר , וְיִקוֹל פִּי חֻקְהוּ יִשְׁעִיהָ כִּג
בִּפּוֹ וּבִשְׁפָתָיו כְּבִדּוֹנִי וְלִבּוֹ רַחֵק מִמֶּנִּי .

וְאַרְכִּיזָה אֶתְאַתָּה , אֲרוּר הַגִּבֹּר אֲשֶׁר יִבְטַח
בְּאָדָם וְשֵׁם בֶּשֶׁר זִרְעוֹ וּמִן ה' יִסּוּר לִבּוֹ , בְּרוּךְ
הַגִּבֹּר אֲשֶׁר יִבְטַח בָּהּ וְהִיָּה ה' מִבְּטַחוֹ יִרְמִיָּה י״ז
אֵין אֶתְכֵּל עֲלֵא אֱלֹה לֹאבֵד אֵין יִכּוֹן פִּקֵּט עֲלֵא
אֱלֹה , וְלֹא יִשְׁתַּרְךְ מֵעֵהוּ דֶרֶךְ תְּכֵל אֲנִסָּאָן פֹּאָן
יִפְסֹד מִלְּעוֹבָהוּ , פֹּאָן אֶעֱבֹד כֹּאֵין וְאַרְבַּ צִּיִּין ,
פֹּאִידֵא שְׁאֲרֵכֶת אֶתְכֵּל יִרְמִיָּה פִּי יֵד אֶעֱבֹד אֲדִי
שְׁאֲרֵכֶתֵהוּ מֵעֵהוּ , וְדֹאָךְ פִּי אִסָּא סִלְטָאָן יִשְׂרָאֵל
אֲדִי תִכֵּל עֲלֵא אֶאֱטַבְּבָהּ פִּי מִרְצֵתֵהוּ , וְלִם טִלַּב
אֱלֹה וְתַעֲקֹב וּמֵאֵת , דַּה״ב ט״ז .

וְאַרְכִּיזָה אֶרְאֲבֵעָה , אֶתְכֵּל עֲלֵא אֶמּוֹלֵאָה יִרְזָמָהוּ
אֵין יִכּוֹן בִּקְרִיב לִיתַבֵּבֶת גְּרִין מוֹלֵאָהוּ וּוְצִיאֵיתֵהוּ
כֹּאֲמֵרִין וְלִמָּא יַעֲמַל גְּרִצֵּהוּ גְּרִצֵּהוּ יַעֲמַל כְּקוֹלֵהֶם
עָה עֲשֵׂה רִצּוֹנוֹ כְּרִצּוֹנְךָ כְּדִי שִׁיעֲשֵׂה רִצּוֹנְךָ כְּרִצּוֹנוֹ
בְּטֵל רִצּוֹנְךָ מִפְּנֵי רִצּוֹנוֹ כְּדִי שִׁיבְטֵל רִצּוֹן אֲחֵרִים

פֿראיץ אַקרוֹב קסח

מפני רצונך ויקול תהלים ל'ז בטח בה' ועשה
טוב וכו' ויקול איכה ג' טוב ה' לקויו לנפש
תדרשנו, אמא אַמאָף יכסר כל רגִייתו מן
אמולאה, ולוכאן ואחד מלדס ואחר ולס ילקא
נרצהו מנהו ואמסתלדס יכאף אמרהו פֿיתרכהו
אָסיד ויעכסהו פי מא סתרנה מנהו ומא תאכל
עליה, וכצוץ מע אַלאָק אַעצִים, והאדא לא
עאדת תנזל עליה כלמת תאכל עלא אלה, ויקול
איוב כז כי מא תקות חנף כי יבצע כי ישל אלה
נפשו, הצעקתו ישמע א' ופי ירמיה ז הגנוב
רצח ונאוף והשבע וכו' ובאתם ועמדתם לפני
בבית הזה וכו' המערת פריצים היה הבית הזה
אשר נקרא שמי עריו ? .

וארכיזה אַכאמסה ה' אן תאסיס אַכליקה פי האד
אדניא פי אבתדא צבבת כליקאתהא אדי אנלדק
מן לאוול כאן באמר אלה והם אדניא ואחיואן
ואאנסאן וכל מכנוז פי בטן אלטביעה מן אסראר
אדי ערראו וכשפו וכאשפין ויכשפו אַלחוכאמה
ואלעולאמה מן אסרארהא, והאדא אלצרמייה
אֶאצייה כאנת אנלדקת באמר שלתטהו וחכמהו
ובער כל מא אנבדע גריר וכרג לצו אדניא,
מן צו אַנאר למנפעת אֶליל ואסמת אֶלהוש מן
סיידנא אדם חתא ללברעאת, ואַלאתראעאת
אֶלֶס

פֿראיִן זקֿרוב

אַלכירה זעגניכע , וואָקוייה חתא לחיאת זאנסאן
ותחצירהו זָקוֹת שי באַעדאב ושי באַפּאצו וואָגנע
וכר מא ינחרך מן מתגר וכלטאת , חיראת כזאם
ופתן תקדים ותאליר , תבדיל ואתלאפאת פֿי
כל אגזאן אַדניא כאן וכאין ויכון באמר אֵלֶּה ,
ובפקד דאָך לא כאן ולא יציר שי מנהו , אברא .
ותכוון אַעדאב לראנסאן לתחציל קותרו
ולבאסהו סכנתהו ורקאדהו , ותרבית אולאדהו
ותכבירהם , כאן כל דאָך מן אמר אֵלֶּה תעלא ,
פֿלא יפֿצל לראנסאן פֿצא ווקת אַראחה זכאמה
(כל יכמס וירום פֿי וקת ראחתהו) לעללא פֿי
האדו אוקאת אֵלֶּהא , יבקא קלבהו כֵּלִי ומלתפת
ללמעציאת אן יקצצר ביהם אַאיקאת אלמר ,
ולצוץ לוכאן אנכלק להו כל שי האציר בגיר
תעב אן כאן יערדי עמרהו כללהו מעציאת
וכלאעאת וגלבה תעקב גלבה , וכדאָך אן אל
מולאה רסס כל האד אַלדמאת ואתעב , פֿאנהו
יחרך פֿיהם אַאנסאן , ודאָך למקצא אמר אֵלֶּה
ואדנהו באנסבה ללשריעה ממקדסה אַדי עטאהא
להו וכזאם אנביאהו פֿאן כאן יכטא יתעאקב , ואן
טאע יתואיג באַלגרא דניא ואכרה ,
וכדאָך כמא קרנא פֿי אַלפֿצל אַפֿארט
אן אַל־אֵלֶּה אַלעאלי אראד אן יוצצר
לכנס

פֿראיץ אַקלוב קסט

אַנפֿס אַכאַרנה מן בין אַמלאיכה לדרנה עִליה
ועִצימה , ודאָך מן ערקהא וכלמיתהא , ובראָך
העלא ותנא ידרנה אַכתר עִליה , זכאן כל
שי בקצא וקדר , ואנמא אַכתיאר אנִינטא פֿי
יד אַאנסאן מתחדד , אן בעץ מרראת יקע אן
אַאנסאן תעאטא פֿי שי דוני או מליח ידי לם
קדר עלא תתמימהו , ואנמא אעתנא לתתמימהו
ואתמנע מנהו זכאן דאָך אַמנע בקדרת ידה
ואמרהו ואנמא עלא כל חא לאנסאן בערה צדד
חכמהו באַאגר או באַעקובה למקתצה אמתנאחו
לדאָך אַשי ולו אנהו לם קדר לתתמימהו ברך
ופקט למא כמס ואעתנא לתתמימהו אַנחסב
עליה כאנהו תממהו ודאָך אידא ברא פֿי
אעתנאהו באַפעל ואמא באַתכמאס פֿקט מענאה
וצורה אכרה ופי כל מא ינחרך פֿי אַעלס תמא
גִּין אלהוועציאנהו למועאקבת אַאנסאן ואגרתהו
למקתצה מיחהו באַעתנא ותמא כדאָך אַשתנא
ותעב קוי אדי יתללפהו ויִצייע אוקאתהו ללא
יפלת , ויפקט כמא יוקא ישעיה ה' והיה כנור ונבד
הוף וחדיל ויין משתיהם ואת פועל ה' לא יביטו
ומעשה ידיו לא ראו ויקול דברים לב וישמן
ישודון ויבעט שמנת עבית כשית ויטוש אלה
עשהו וינבד צור ישועתו , ותקול אַסיאדנא פֿי
אמלמוד (מג)

פראיץ אקלוב

אלעלמוד יפה ת"ת עם דרך ארץ שיגיעת שניהם
משכחת עון וכדאך יכולו הבטלה מביאה לידי
שעמום, ואכתצאר דאך אן סאעה לעבדי סאעה
דרכי אן תנקסם היאת לאנסאן אוקאת כדמה
ותעב אוקאת מראה ואלהוה פי שריעת אלה
ללא יפצל להו אדוקת לרתכמאם אפאסד למדו
כל עמל א דנוב, וכצוץ אפאצי תאמאי מתר
אלעאיש במדאכיל מרד וגיר דאך אלדי
לא להו מא יחרף ויזיר לס יערף יקרא ורא
להו האש ילאהיה באדמוחאל אן ימנע
מן אדנוב ואלאפעל אפאחשה וכל שי יתחלל להו
ויסמך וישך ויגהל באמררה, מן שמנת עבית
כשית וכו' אמוקורל אפוק, ופי חק דאך תבאן
חתא סכפת אבארי ארי שנגל לאנסאן פי דניתהו
הארי ואכרתהו, ללא יתדהא חתא באש ילמס
פי נשאידי עצמה ארי לא להו ארכצה לאנדכא
פי מובאחתתהם מתל צעב נשאידי, מה למעלה
מה למטה, מה דפניס מה לאחור, ארי חרמוהם
אסיאדנא עלא לאנסאן באמררה, פאנהם לא
יחצו עקל לאנסאן ואפכארהו, כמא יקורל פי
שאנהום אהכים קהרית ג' גם את העולם נתן
בלבם מבלי אשר לא ימצא האדם את המעשה
אשר עשה האהים מראש ועד סוף, מענארה

פֿראיין אקדוב קע

שנגר אלה קדוב לעבאר פי חרף אעצם ובראך
יקדר אן ילחק עלא מא אנכלאק מן זאלברו
לדמאס. פקט אתכמאמאט ונשאיך אגארקין
אדי מן כלקתרהם עם אנעטאן לפל גהר עקר
לאנסאן פאנהם לא פי חוג האר לעלם חגבהם,
ופהאמתהם פיחוג אלה וצודאקארתו אואצלין
בין אבטאש נורהו פי אדניא אדאימה דנית אחיאה
לאברייה, ולמא יראה לא מוראה אן אלאנסאן
באגמלה או באדמלצן, אעתנגא פי תתביר
וצאיאתהו ותמישה למקתצא שריעתהו ואמרהו
ודאים אעתנגא וכמם ללמליח ופרמליח ובעד
מן אסאקאט ואתהא בלקראיה ולעבארה, וטאע
אמוראה וסלרם נפסהו איה ותכל עריה וכד דאך
קלבן וליסאן, יפך מן עריה דזאמאט אלתעב
ואגלע, פאנהו צדיק ומנע מן אסקוט, ולם עארו
ידמו אן ילאהיוהו, פאנהו קד תקרסת ותבקשת
רוחהו בלכאק וצאר באמרה קטעה רוחאנייה
ולא עאר ירחפת לסכטאט אדניא שהואתהא
ושהראתהא, פיציר רביב אללה ועציצוהו
וינא ארכצה ליטלב כל מא ישתהי וינא, כמא
יוקא משלי י לא ירעיב ה נפש צדיק, ואנמא
בעד כל דאך ובעד תוביכנא באמחאורה ואר
מובאחתה ולעאר באתפנין אכאמל אירא לאן.

פראיין אהרוב

פצלת למקתצא אחרית לאכר חאנה צעיבה
וקוייה, סהילה עוצמה, והארי ארי תכבשו פיהא
אאכתר קויין פי אעולאמה מדדה עדירה, והארי
סהילת - צדיק וטוב לו רשע ורע לו, צדיק ורע
לו רשע וטוב לו — מענאה אן נראו באמועאיה
אנסאן צדיק ומתנכלי פי כר מא ילום, וצלם
ומעדב אשר אעדאב וכדאך באעבם לדאך
ווגוה מכלתלפה כתירת אאשכא חתא ידוך מוכנא
ויסלם פלמובאחתה באתמאס פי חן דאך
והאדא כאן שגל לאנביא ואצוראקה חסידים
הראשונים גאית אשתגל, חיתהפ תפרתו
ותקסמו פלעקול כל אחר למקתצא אפכארהו
ומחאססאתהו, וכל מנהם צודר חכם למקתצא
כא וצלחו עקלהו.

פלדאך נבדא נגיב אתחזיר ארי תחירת פי
דאך כל פסוקים אתורה ולאנביאים ותאבעהם,
ובעד נגמל עלא תצדיר אהכאמהם ונאתיו ביה
ללקארי ונסוקוהו באהרתאב אילא אן יפהם
ויעלם שוייא מן האד אשי אצעיב ונריינו עקרהו
למקתצא כא יחסל פכר לאנסאן פאנהו צעיף
וגסמי.

אוול דברים יג איכה יעבדו הגנים השה את
איהם ואעשה כן גם אני, מענאה אנהם פאחין
פאריד חתא אנא אן אעבד עבאדתהם ואטיע

פראיין אקדוֹז קעא

ל. עאכדהם, ירמיה ב' מדוע דרך רשעים צלחה
חבוקק א' למה תראני און ועמל תביט וישור
וחמס לננרי ויהי ריב ומרון ישא, ויקול כי רשע
מכתיר את הצדיק, למה תביט בוגדים תחריש
כבלע רשע צדיק ממנו, תהלים ע"ג הנה אלה
רשעים ושלוח שלם הישנו חיל וכו' אף דיק זכיתי
לבני וארחץ בנקיץ כפי ואהי נגוע כל היום וכו'
מלאכי ג' גם נבנו עושה רשעה צד בחנו אהים
וימלטו, ויאסר מן דאך פי כל אכתב אשרעייה,
ולאכן רייצו לעקול באגואבאת פי האד אחקוק
לאנביא ע"ה ואסיאדנא כמא שיאתי, פרוקת אדי
לקאו רכיזה אן עלא מקתצה אלאכתלאפאת
לאאקעין פי דניתנא האדי אמובאחתא כדאך
להא פרצא לתוודרי אכתלאפאת פי פהאמתהם
דמקתצא דואכל ואפעל ואסהכראג לאנסאן
כל פרקה לפרקתהא וכל אחד למקתצא
מאהיאתהו ומא שיציר יצדר מנהו ללאזי או
אידא סבקשי מנהו שי סאבק, פלדאך לכל צנף
תמא גואבאת אדי לא יצרחו ורא יקנעו פי אצנף
אגיר למקתצה סירתהו וכדאך באעכם כלהם
לכלהם, ואכתצאר עצים נבדא נעטיהו קבל לא
תנבע מננא אגואבאת הווא נתן מטלובין פי האד
אנשידה אנהא צעיכה וסררייה ומקאם עלאות
סכנתהא פי אסראר אמולאה, והו, הנסתרות לה'

פראיץ אקדוב

אָהינז ויהנגלות לנו ולבנינו עד עולם דברים כ"ט
מענאה לא יעלם באקדוב, כאן עאס אָנויב, ואן
אאנסאן מא ירא גיר אקשרה אברדאנייה,
ואדכלאני מכסי עליה באמירה, ויקול אכחים
פי מא אשבה האדא קהלת אם עשק רש וגזל
ומשפט וצדק תראה במרינה א תתמה על החפץ
כי גבוה מעל גבוה שומר ויקול דברים לב
הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט אל אמונה
ואין עול צדיק וישר הוא.

ובעד האדה קד יקר הלבנא ונשתהיין אן נעטי
תלאיין פי האד אחקוק אדי תקנע אלאנסאן
וממא ישר צדרהו וכואטרהו מן גמעת האד
אסהירה אעוצמה, פקלנא לא באס אן נליין עקד
אעבאר חתא יקר הלבנא ותמיה לעבאדת אד
מולאה וטאעתהו, בעד אסתפהאמהם באחגנה
אנהם למקתצא וקפתהם פי דרגת אנהל אואפר
עליהם אלתכצצע לרבארי ואלתצדדק לאפעארהו
פאנהו צדיק, עציס אסייאק וחקקי כאמר, ולהו
ואנבאת למדח ואסכר.

נקול איהא אקאריין למחתרמה, אוול
אבתרא מובאחתתנא ותליין ותריין עקלכם
הו אירא רית אנסאן טייב דבי ונקי עאבר אלה
ומתכצצע איה, תאכל עליה ומעתקד ביה קלבן
וליסאן

פֿראיץ אקלוב קעב

זריסאן, ובכל דאָף הוּ פֿי אשד עראב ווּזע מלייע,
צדדק פֿי קלכך אחכאם רבבך לעלי אַנלי אַחקקי
אַסאיק אַעצים, אַדי לא ידארי ווא יבארי, ירחם
וירחחם ולא יתסחחם, לא יתחווּג ולא יתעווּג,
ואנהו קוי מתשלטט טאגִי ובהִג, וחאמִד כר
אכלקה ואמכִליק בארחמה אַחנאנה ואסכפֿרה,
ובדאָף לאבר אַן יכון חכמהו צדק פֿי צדק, ואחקן
לא נרכל תחת אַמובאחתה פֿאן אפֿעשהו עצימה
וגאָרקה למקתצא עקול אַאנסאן אלמננוסרה
ואמוססכלה בוסך האד אַדניא אַמנפֿצה אַצאדמה
ואכחלה ועליך אַן תעטי בעץ וגוה חתא ערא
קדר עקלך, כמם אוולן ימכן יציר מדנוב מן
אַסאבך דאָף אַצדיק אַמעדב, ורבי קאעד
יסתכלץ מנהו פֿי מא סבך מנהו, כמם אַן אַרב
יאָרדב רבנא להאד אַרצדיק ליחסנהו פֿי דניר
אלדזיאה אַלדאִימה, משלי דין צדיק באַרץ
ישולם דברים ה' להטיבך באַדוריתך כמם
אַן טאלב מנהו אַלצפֿאור אַלכאמלה פֿי
עבאדנהו, פֿלדאָך יעדדבהו ויראת ויגֿרר
אסתחמאָהו אַרב אַרה ותרִא לא ינפֿר ולא יכמם
באָרב אַטאעה ואַעבאדה אַטאהרא ויבֿקא צאפֿי
כמא הו חתא ללאן, מתל איוב ומא מערוף
מִן אַרבהו וצברהו וטאעתהו, כמם אַן ימכן

פֿראיץ אקלוב

קאָד יקֿצי פֿי דנוב אַעבאד דנוב גילהו ויגֿפר
עליהם בעראכחו, קדאם אלה ובטאעתרו
ובמואפקתהו פֿי דאך, ינא אדניא אדי כלהא
מליחא ודאימה, עולם שכלו טוב, עולם שכלו
ארוך, ויקול ישעיה נג אכן הלינו הוא נשא
ומכאובנו הוא סבלם למס אן למקתצא ארתלאהו
ללנגרה עלא חקוק אמוראה אמבורין בין אר
עבאד קדאמהו ואחא כאנת דהו ארכצה ומררה
פֿצדר עליה אַחכס אַסמאוי בלעדאב ויאדב,
מתא אדאד עלי הכהן אדי קא פֿי חקחם שמוא
א ב ויהיה כל הנותר בביתך יבוא להשתחות
לו וכו וכל האדא ואכתר מן האדא פֿי גאנב
אצדיק אמתעררב ומתלהו פֿי גאנב אצאדס
אמפֿשש וראיק פֿי האר אדניא באמתר ילזמך
אן תלמס כל מא תאבד ותחכס, פֿאן
מוגאדלאתך מעא חכס רבי, ומאהושי מעא
עבד מתוך, ותלאך מן אַעקובה אדי אנתו עבד
בצעפֿך לם תקדר תחמלהא ולא תטיקהא יום
אדי תוצלך עלא גיר רהרא, והו: לכס אן דאך
אצאס מן סביב כתירה מתלהו מתר אצדיק
סאהר לו רבני טראיקהו וכרמהו ומחאסן להו,
למס אן ימכן האד אצאס דהו אי תואב אַסאבך
צדמהו פֿצאר יאכר פֿי פֿעדהו אכירי אַסאבך, הו
פלד

פֿראײַן אַקרוֹב קעג

אָדִי יוֹקָא פֿי חקֵהוּ דברים ו' ומשלם לשונאיו א
פֿניו להאבִידוּ וכו' מענאָהוּ מכללִין לכאריה אָנֵר
אָפֿעֵל הַסְנֵאתָהוּ וְתוֹאבֵאתָהוּ לִיהִלְכָהוּ פֿי אֲלֵכֶרֶה
כִּמּוֹס אֵין באַדֶרֶהוּ באַלאַחֶסאן פֿאן מֵתַחֲצֵצֶר דֶּהוּ
אִי מוֹלֹד צִדִּיק אָדִי ילֹזֵס אֵין יתִפְשֵׁשׁ בְּדֶאֱרֶךְ
לִמְקַתְצָא צִדְקָהוּ וְשִׂאעֵתָהוּ וּפִיָּה יוֹקָא אִיּוֹב י' ז
יִכִּין וְצִדִּיק יִלְבֹּשׁ קֹהֶלֶת ב' וְלִחוּטָא נִתֵּן עֵינִין
לֵאסוּף וּלְכִנוּס, לִתֵּת לטוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים, כִּמּוֹס
אֵין יִמְכֵּן דֶּאָךְ אִמָּל וְאֵלִירֵאֶת וְאֵלִירֵאעֵאֶת דֶּהֱ
אִמְדַּכֵּל וְאִסְבֵּאִיב וְאִתְסִהִיל לִכְסֵרָהוּ וְלִמּוֹתָהוּ,
וְיִקּוֹל תֵּם עוֹשֵׁר שְׁמוֹר דִּבְעֵרִיו לִרְעֵתוּ, וְכִדֶּאָךְ
יִמְכֵּן אֵין דֶּאָךְ מִן תְּטוֹיִל מֵהֵל אֵלֶּה לִדֶּאָךְ אֲצֵלָם
פֿאן יֵערֶף אֵין מֵתַחֲצֵצֶר לִלְרֹגוּעַ לִלְתוּבָה
לִלְמוֹלֵאָה, מֵתֵל מִנְשֵׁרָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל, יִמְכֵּן אֵין
דֶּאָךְ כִּפּוֹ אֲבוּהָ אָדִי כֵאֵן צִדִּיק מִן צוֹדֵאֶקֶת אֵלֶּה,
וְכִנָּה אֲבוּהָ חֲצֵר עֵלֵא אֵלִירֵאֶת פֿאַנְהוּ כֵאֵן חֲבִיב
אֵלֶּה, מֵתֵל יֵהוּא בֶן נִמְשִׁי מִלְכִּים ב' בְּנֵי רִבְעִים
יֵשְׁבוּ דָךְ עַל כֶּסֶּא יִשְׂרָאֵל וְיִקּוֹל מִשְׁרֵי ב' מֵתַהֲלֵךְ
בְּתוֹמוֹ צִדִּיק אֲשֶׁרֵי בְנֵי אַחֲרִיו, וְיִקּוֹל תֵּהִלִּים
ל' נֵעַר הֵייתִי גַם זִקְנָתִי וְלֹא רֵאִיתִי צִדִּיק נֵעוֹב
וְזָרְעוֹ מִבֶּקֶשׁ לֶחֶם וְכו', וְתִמָּא יֵאֱסֵר אָדִי יַעֲבְדוּ
וְיַעֲתֻקְדּוּ לִעֵינִין אֶרֶץ עַמּוּס, וְהֵם רִתְּזוּרֵהוּם
וְתִקְלִידֵהֶם בְּלִיג, וְהֵאֲדֵא מִן מֵא יַעֲכֵם אֲמוֹלֵאָה
(מֵד)

פראיין אקלוב

ווינצבהו, פלדאך רבי ארי לם יטיק אלתקליד
ולתזויר יקצד פציחתהם, פאנהם עאמלין כופהו
וטאעטתהו מאעון ליחצצלו ביה לעבאד, פמא דא
יעמר למולאה תעלא ילתפת בלאגתהאד ליצלה
אי צוראמה וקאטעין, ודמא הארוך ינצרו האך
לצוראמה פלחין ינצנו אן אצלם אגהאר יפללח,
פיכרגו מן קסרת לתזויר זיצירו יעמלו סאקטהם
גהאר ערא עיון לעבאד אכל, פאנהם יכממו
רגיית אפלאחה, פיתפצחו ויתפאקו ענד אעמוס
אן כל מא כאן מנהם אטאעה ואלעבאדה כאן
גיר מאעון כמא קדנא, פיבערו מנהם
למא יראורהם אנהום יתכאפו פי אואנהם
ויטיחו מן בין עיון אדלדק ויבערו
מנהם, פיצירו יתלווחו ויתלוודו מן גצרה
לאכתהא ולא מן יגיתתם ויתרכבאו גירתם ללא
יעמלו מתלהם, והאדי כאנת פכלת למולאה ארי
יצטאד ביהא האד לעציאן לעאציין ויתכיהם
תחת לתכסיר ואהלאך, וירבכי ביהם עדת כלוק
פלדאך אהנא ואגנה אפלאחה ולכסב, אקדר
ולאחתראם ארי תכסבהו א צימין ואקאטעין
מעטיין להם גיר עלא האד לצורה, ואקארי יפרח
בהאד אפציחה אעצמה אחרה מן חכמאת
ושלטאת למולאה אדי לא יקדר ליפעלהם איאנסאן
יבין

פֿראיץ אַקרוֹב קער

יִכּוֹן. וּבִרְאֵךְ יִכּאן פֿי אַדניא מן הו חביב אלה ומן
הו ערוהו. פֿאן חביב אלה אַחקיקי לא יתברדל
זלא יתחווּל. מן מעוזת כִּלְקֶהוּ וְלוֹ יִרְאֵ אַדניא
כִּלְהֵא צִלְלֵאם וּפִלְחִין, וִיתַעֲזוּ עֵגֶד אִלְמוּרֵאָה עֵן
אַעֲתֻקֵּאדֶהוּ וּטֹאעֲתֶהוּ וְעִבֵּאדֶתֶהוּ וְיִקְבֵּל אֲגֵרֶהוּ
דניא וּאִלְכֶרֶה, כִּמְא וְקַע פֿי אִיהוּ הַנְּבִיא מַעֲזָא
אַחֲאב וְאִיזְבֵּד, וִירְמִיָּה מַעֲזָא אִלְמוּרֵךְ אִלְעֲצֻמָּה
אַדִּי כֹאנֶת פֿי אִיִּיאִמְהוּ (וְהֵאדָא יִמְאֵתֵל מֵא
אַנְכֵתֵב פֿי כֵתֵאב „מְנוֹרֶת הַמֶּאֱוֹר” פֿי כֵתֵם נֵר
שְׁלִישִׁי וְתֵמָא אַדִּי פִסְרוּ גֵיר הֵאדָא וְאַעֲקוּל אֲגֵנָאם)
וְלִמָּא בֵּאן לֵנָא אִלְאֹזִם אֵן יִתְעֵב אִנְסֵאן לֵאגֵל
עִישִׁתֶּהוּ אִדִּי לִדְאָךְ מַעֲנֵאֵת כִּמְא דְכִרְנָא, פִּפְצֵל
לֵנָא אֵן נְבִיִין לִלְקֹאֲרֵי סְבֵאִיב תְּפִרִית אִלְעֵבֵאד פֿי
אַפְרַע אִלְכִדְמָה לִוְגֵד אִלְעִישָׁה פֿאן, פִּיהֶם אִתְאַעֵב
וּפִיהֶם אִלְמֶרְתֵּאח, וְהוּ כִמְא נִנְצֵרוּ אַדִּי אִלְקִטוּן
עֵגֶדֶהֵא גֵרֵאָשׁ וּפִרְחָה וְיִשְׁהֵרֶה בֵּאִשׁ תְּצִדֵם, עֵלָא
אַפֿֿאַר וְאִזְרִבּוּע, וְאַלְכֵלְבָּה עֵלָא אִלְקִטוּן, וְאַלְצִיד
עֵלָא אִלְמֵלִיךְ, וְאַעֲנֵאֵב עֵלָא אִלְעֲצִפּוֹר וְאַבּוּגִטְטֵאם
וְגִירֵהֶם מִן אִשְׁיֹר עֵלָא חוֹת אִלְבַּחַר, וּמֵא יִשְׁבֵּא
דִּיךְ וְלִמְקֵתְצָא שְׁהֶרְתֵּהֶם אִנְכֵלְקוּ לֵהֶם מִפֿֿאַצֵּל אַדִּי
יִצְלָחוּ לִדְאָךְ, כִּדְאָךְ כֵּךְ צֹאחֵב צִנְעָה מִן אִלְאֹאֲדֵם
אַעֲעִיבָה וְאַסֵּאֲהֵלָה אַדִּי יִלְזִמְהָא מִפֿֿאַצֵּל טוֹי אִו
קִצָּאֵר אִו אַדִּי יִלְזִמְהָא צִחַת בִּדֵּן, אִו רִכּוֹת בִּדֵּן
יִלְזִמְסֵךְ

פֿראיִן אַקלוב

ילזמהא אַנפֿס או אַהדאווה ילזמהא אַנצער אַסממאן
אַסמע, וואָדוק וניר דאָך, כל ואחדא אַנקררב
להא מן יסתאהלהא ויחצהא, וישתהא וישחר
עליהא וכדאך תמא כדמאת אלדי תלזמהם
אחילה ויעקל אכביר ואלבא לאסע, פלא ישתהי
צאחב אַצנעא אַ גיר צנעתהו ומא מגרום אלא
בהא, ולו תמנע עליה חליבהא עדת אוקאת לא
זא יתבבע פיהא מתל אַצגיר לאמהו, וכל דאך
בקצא וקדר מן אלה תעלא ליוקקף אדניא
וידוומהא ויתבתהא ואלכאיק תכון תרציהא
ותתלהא ביהא כמא שיוקף בראשית ד' ויקח ה'
אֵהים את האדם וינחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה
ולאכלתצאר אן כל מא ידור פי חאראכאת אל
דניא מן אבתדאהא אילא תמאמהא כלהו בקצא
וקדר, ואנמא רבנא יחב אן אַאנסאן תכון
כדמתהו באללֵא באטאעה בגיר גדר וצרים,
פיעינהו ויגאהדהו באגהד אכאמל, ויקול פי
דאך תהלים קכ"ח יגיע כפיך כי תאכל אשריך
וטוב לך וכו', וירזקהו באדרייה אַצאחה ויכממל
מכברהו מתהנני ללגאיה, פאן מא תמא חרתא
כדמה תתסמה זגטייה ענד אַמולאה ולא יכראהא
אברא ואחר חר ואכדמה מא תער וגיר אן תכון
באללֵא ולוגה אלה, ואקווה אַאילאהייה אן לו

פראיין אקלוב קעה

דנב לאַנסאן וואָס דאָס תקע צורור אַבואַ, וואָס
חתאָ וואָס פֿלמליון לאַס דאָס פֿי דרמא צעײַב
אָס סאַהלאַ פֿאַהו באַמאָר אַלס אַנווער דרמא,
וואָס תנײַב אַעײַש ויקוד אַמאַל אַערבֿ, ראַגל
מֶן אַפֿחֶס ינײַב אַלכז ואלחֶס, ויקאַל שמואַר
א יד כִּי אַײַן דרמא מעצור להושיע ברבֿ אָס
במעט דברים דִּי כִי דוואַ הנותן לך כח לעשות
חיל, זכריה דִּי לאַ בחיר ולאַ בכח כִּי אַס ברוחי
אמר הַ צבאות.

אַפֿצל אַראַבע מֶן אַחנב אַראַבע

דלחין ילזמנא נפנננו אָן אַחואַיג אַלדִּי ברוס
יציר תכאָ אַבאריִי הַס יתלכזו תחת גַּנסין, נוע
ממא ינתסב לדרניא, ונוע ממא ינתסב ללאַכר, ו
והאדא אַנוע אַמנאָסב להאד אַרניא חתאָ הוֹ דהוֹ
קסמתין אַאוורא חאראכאָת אַרניא למנפֿעת האד
אַרניא ואַתאַני חאראכאָת אַרניא למנפֿעת אַלכר
והאדו אַאכרין ינקסמו להלת קסמאָת, אַאוורא
ממא ינתסב למנפֿעתהוֹ כִּצוצי, וואָל תאַני פֿי
נפֿעיית אַעײַשאַ וואָס אַלכסב, ואַתאַל למנפֿעת
עײַאָהוֹ וכל מֶן יקרבֿ דהוֹ ויתכאַט מעאָהוֹ ערור
אָס חביב, וואָלעלה מנהוֹ וואָלושאַ מנהוֹ פֿי גַּנס
אָפֿסחֶן

פראיץ אקלוב

לאנסאן.

זכר'אך אנוע אדי ינתסב ללאכרה , ינקסם
לקסמתין אואחד מנהם ממא יכץ פראיץ אקלוב
ואמפאצל אדי תשתרך פי כל מא ינפרץ ואנמא
פראיץ אמתכצצה לדאת לאנסאן ולא יקרבו ולא
להם שי לבררה מן דאתהו , ממא ינפע או ממא
יצר גירהו , ואתאני קסמה פראיץ אקלוב
ואמפאצל אדי תשתרך פיהם לעאממה באתמאם
ומא ינתסב ללאכרה להו פרקתין , לאוור הווא
לאגר ולכפו אלדי יחץ מולאהו ויסתאהדהו ,
ולאתאני , מוחאסנאת וכראמאת מן אלמולאה
סבראנהו והם גיר בפצל מנהו תעאדא ,
ובאדרהמא עלא אלצודאקה מופצלינהו
ואנביאהו , וכל דאלך פי אלאכרה , ואלאן
עלינא לנביינו אנגאם אסבעה תכלאת אלדי
תתרמא מן לעבר עלא מולאהו ויסלס אמרהו
פי חכם אבארי קרבן וליסאן , אוול פי מא יכץ
דאת לאנסאן כצוצי , תאני פי מא יכץ חאראכאת
מאהו וסבאיב לקיאן עישתהו , פי חרכת כרתהו
ואולאדהו וכל מא יכלט עליה חביב או ערוה
ראבע פראיץ אקלוב ואמפאצל אמתכצין לדאתהו
פקט , כאמם פראיץ אקלוב ואמפאצל אדי ישארכו
גירהו מעהו פי רבח או כסארה , סאדס מכאפיית

פֿראײַן אַקרוּב קעו

אאכרה אַדי תנדפֿע למקתצא תואבאת לאנסאן
ואפעאָהו אטייבה. וואָסאבע דפּועאת מוואסנאָת
פֿי אאכרה אַכארגה מן כראמאת אַכאקואפֿצאילהו
אדי יוקא פֿיהם. תהלים ל"ו מה רב טובך אשר
צפנת ליריאִיך פּעלת לחוסים בך וכו'.

אפֿצער אַכאמס מן אַחגב אַראבע

וכוננא פֿססרנא ללקארי רכאין אַתכאָר
לרתאכל באלה. צאר באַואגב ערינא לנתחדת
בעדהם פֿי שאַן אסתקאס וצפּאות אַנייה פֿי כל
גנס תכאר מן אסבעה תכאאת אַמנעותין אַפּוק.
ואַדי אַאנסאן יכּון יואפֿק פֿי תכאדהו פֿי כל פֿרע
מנהם כל מא ילזס מנהו מן אַטאעה ואַעבאדה
ללמולאה סבּחאנהו. וכדאך יחדר יתכל עלא
אי מואסטאָת מתאע צודאקא ואנביא אַדי. כאַן
מנבעהם מן קדרת אלה. ודרחין ננצפּוהם ערא
אקארי באַגנס באַגנס: והו'.

אגנס אַאווור הו פֿי מא יכּין חאראכאָת דאָת
אַאנסאן בלאַכצײַן ואקאמתהו. לבאסוּהו וסכּנתהו
רקאדהו ופֿיאקהו מרצהו ושפּאהו צוחרתהו
וארתכאָהו מאהיאָתהו מוּתהו וחיאתהו פֿי כל
דאָך ילזס אַן נוררי אלתריק ואסירה אַדי יאכּדהא
לכּסאָן

פֿראיץ אקלוב

לאנסאן פֿי חקוק תכל אלה תעלא. הואן פֿי כל
אחאראכאט יסלדס נפסהו פֿי ודיעת אלהמאן.
ויסתזוא ויפּרח בכא שיאתי מן צדור אחכאמהו
פהם אצאחה דהו אכתר וזאיד. באש יגלע פֿאן
מא יתבת לא אמתלמס ואמחכוס מן קדרת אללאק
והאדא ירמי נפסהו תחת צלהו והו יסתדרהו.
דניא ואפּרה. פֿאן מסאק אבארי לא יוקפהו
אבדא לא צבארה לא עלס ולא חכמא.
וכל שי מתקדרט פֿי חוגהו ותחת אשלטא אעליה
ומותר האדם מן הבהמה אין כי הכל הבל.
קהלת ג' כל חיואן כל אנסאן לא יקדרו אן
יחכמו פֿי נפוסהם וכל מא יכזהם לא יעתרצו
ען אפעל אמולאה. פֿאן חכס אבארי הו אצאח
לראנסאן ורלדניא באגמרה. והו יפעל למקתצא
מא צדר מן אהכס מן קדאסעות רבובייתהו. יראה
אן לאנסאן אדי מעלוס ענר רבי קדאש יעיש
לא דהו ארכצה ריקול אנא נקעד פֿי צארי ולס
נכדס ולא נגוע לאזס מן אחיאה פאנהא מועורא
מן אמולא כמא כדאלך מגצוב ערא לאנסאן
ליבאעד נפסהו מן כל שי מוצר פאנהו יעכס
שלטת אללאק אמתשרטה פֿי חכס אטביעה.
ולא יבדללהא לאגלהו. ואידא משא בלעץ יסכב
קתדהו והו רזק אלה תעלא ולא דהו ארכצה לירמי

פֿראיץ אקלוב קעז

נפסוהו לרמה אַךְ בר עליה בלאסתחפאץ ויתעאקב
 כקאתל אַרוח ועקובתו אצעב מן קאתל גִּירָהוּ
 פֿאַן אַרוח קד מאַ תבקא קריבא תכבר עקובתהא
 וכצוץ רוּחַ אַנכאן בנפסוהו (עמוס על רדפו בחרב
 אחיו ושחת רחמיו) פֿאַן רוּחַהוּ מאמנה ענדרו
 ולא ליה ארכצה לידפעהאקבל וקת טלבהא מנהו
 ועליוה ליחפצהא חתא רבי יטלבהא פלוקת
 אַמועור מנהו פֿאַן אסתבטאהא למקתצא אַמר
 אַמוראה פֿי דניתנא מטלוב ומקצור מנהו תעצא
 למקתצא לואזם אַלליקה, ושמא הנביא בקדר
 גלאהו, קא מעא רבי נכאף מן שאור יקתלני,
 ואיך אַךְ ושמע שאור והרגני שמוא א' ט ז ודאך
 ישבא לאנסאן מתוצצי מן סידהו ריעס עלא
 חאנה אילא אן יבעת מאמור מן ענדרו ליאכרהא
 והאדא קלק וסללס פֿי עססתהו קבל אלוּקת
 אַמועור עליה, וראה אן רבי קבל עלא שמוא
 הנביא כופהו מן שאור ולא אעתרץ ענהו פֿי
 דאך בר קא דהו עגלת בקר תקח בידך ואמרת
 לזבוח דה באתי, וכאן יקדר ליגאובוהו מתר
 אַגואב למשרעה למא קא לרבנא כי כבד פה
 וכבר לשון אנכי שמות ד' וכאן אַגואב מנהו מי
 שם פה לאדם, ואידא שמוא הנביא בער מן
 סבאיב אַמות ואלהא כאן מרסול בארן אלה כקולוהו
 (מה)

פֿראיִן אַקלוב

מלא קרניך שמן ולך אשלחך אִישי בית הלחמי,
וכלצון אוהנא אִלדי לנא לנחפֿץ כְּטואתנא וין
יסוקנא אִבארי ונתצלל תחת אחכאמהו אִכרימה,
פֿאן אידא אִאנסאן רמא נפסהו לרמהאך ומנעהו
רבבי כאן דאך סבב לתנקיין אגרת וכראמת אל
אכרה, אן ינטרח עליה מנהם חצה ותקור
אסיאדנא פי האר אַחק, לעולם אִי יעמוד אדם
במקום סכנה ויאמר שעושין לי נס שמא אִין
עושין רו נס, ואם עושין רו נס מנכין רו
מזכירותיו, ויוקאל פי יעאערה בראשית
ל"ב קטונתי מכל החסדים ומכל
האמת, ופססר אתרגום פי דאלך צעאפת אִי
זכות מתאעי מן כתרית אִפצאירזמן כתר אַחקוק
אִדי אכרמתני ביהם, פֿלדאך עלא אִאנסאן
ליסתחפֿץ פי בר מא וצצא ורתתב אִכאק ולא
ימשי צִץ שי מן דאך, ויתכר בעד בר דאך עלא
כאקהו תעלא, פֿיעתנא ללכרמה כמא מועוד
ויתכר בעד דאך עלא אִמולאה, פֿאן גרץ אִמולאה
אוולן תתבית אִתראתיבממא אִדן ביה פי תמשיאת
אִדניא פֿאן אִאנסאן ינקי ויחרט ויזרע, ובעד
ירגא ללמטר, ולא יבקי אִכרמה כלחא עלא
אִסמאה פֿאן אִמולאה רתתב ללאנסאן שי אִדי
יבדא יכרמהו ועארך יא עבדי ואנא נעניך.

פֿראיין אַקרויב קעח

וּכדאָך אַאנסאן יתבת גרין אַבארי וכל כרמה
כדאָך, אכרם ואסתרגה לכרכת אלה גאעאנתהו
וינצם תהלים קכ"ח יגיע כפיד כי תאכל אשריך
וטוב לך, ואַאנסאן עליה אַואַנבאָת ללמדה וְאֵל
שכר למולאהו קבל אַעבד אַמוחאסן דהו פֿאַן
האדא כאן סבבה פי אַמוחאסנאָת וואסטה בין
אַמחסון ואַכאַק ולא גיר, וכדאָך עלא אַאנסאן
ליסתחפֿין עלא נפסהו אוולן ויתכל עלא אַכאַק
פי כל שי.

אַאכטצאר, ורו אַאנסאן יעקראן אַקדרא
אַעאִיה תקדר תמנע אַאנסאן מן כל אמראָן ורו
בגנס אדוּיא אַמתצאצצה להם, מתל מא וגרנא
פי מי מרה שמות טו ויורהו ה' עין וישיך אל
המים וקלו סיאדנא אן האד אַעוה כאן מר,
[רדופני] ופי ישעיה לה ישאו דבלת תאנים
וימרחו על השחין, אַרי חתא האדא בארצין
ללמרין ובאמר אלה עי אַנבי צארת תשפי מעא
כל דאָך עלא אַאנסאן ליסתחפֿין ומא יתכלשי
עלא אַנס, אַא יעמר סתחפֿאָן ויתכל עלא
אללה האדא תפנין אוול וגה מן אלסבעה
אַמד.

ואַגנס אַתאני, מן תכל אַמולאה, הו ממה
יתעלרק פי האראכאָת כסב אַאנסאן וסבאִיב
גלג

פֿראיץ אַקלוב

מלא קרניך שמן ולך אשלחך אִישׁ בית הלחמי,
וכצוץ אוהנא אַלדי לנא לנחפץ כטואתנא ויין
יסוקנא אַבארי ונתצלל תחת אחכאמהו אַכרימה,
פֿאַן אירא אַאנסאן רמא נפסהו דלמהאך ומנעהו
רבני כאן דאך סבב לתנקיץ אגרת ובראמת אל
אלרה, אן ינטרח עליה מנהם חצה ותקור
אסיאדנא פי האר אַחק, רעולם אִישׁ יעמוד אדם
במקום סכנה ויאמר שעושיין לי נס שמא אין
עושיין דו נס, ואם עושיין דו נס מנכין דו
מוכיוותיו, ויוקאל פי יעאעה בראשית
ל"ב קטונתי מכל החסדים ומכל
האמת, ופססר אַתרנוס פי דארך צעאפת אִישׁ
זכות מתאעי מן כתר אַפצאירזמן כתר אַחקוק
אַדי אכרמתני ביהם, פֿלדאך עלא אַאנסאן
ליסתחפץ פי כל מא וצא ורתתב אַכאק ולא
ימשי צץ שי מן דאך, ויתכל בער כל דאך עלא
כאַקהו תעא, פיעתנא דלכרמה כמא מועוד
ויתכל בער דאך עלא אַמולאה, פֿאַן גרץ אַמולאה
אוולן תתבית אַתראתיבממא ארץ ביה פי תמשיאת
אַרניא פֿאַן אַאנסאן ינקי ויחרט ויזרע, ובער
ירגא דלמטר, ולא יבקי אַכרמה כלחא עלא
אַסמאה פֿאַן אַמולאה רתתב ללאנסאן שי אַדי
יבדא יכרמהו ועארך יא עבדי ואנא נעינך.

פֿראיִן אַקרוֹב קעח

וּבְדֹאָךְ אַאָנְסאַן יתבת גֵּרִין אַבאַרִי וּכְל כְּדִמָּה
כְּדֹאָךְ, אַכְרִם וּאִסְתַּרְגָּה לְכִרְכַּת אֱלֹהִים גִּאֲעֵאָנְתָּהּ
וּיִנָּצֵם תְּהִלִּים קִבְּחָ יִנִּיעַ כְּפִיךְ כִּי תֹאכַל אֲשֶׁרִיךְ
וּטוֹב דָּךְ, וּאֲאָנְסאַן עֲרִיָּה אִוְאַנְבֵּאת לְלִמְדָּח וְאִ
שְׁכַר לְמוֹלָאָהּ קִבֵּל אֲעֵבֵד אִמוֹחֵאסֵן דְּהוּ פֶּאָן
הֵאָדָא כֹּאן סִבְכָּה פִּי אִמוֹחֵאסֵנֵאָת וּוְאַסְטָה בֵּין
אִמְחִסּוֹן וְאַכְּלָק וְלֹא גִיר, וּבְדֹאָךְ עֲלֵא אַאָנְסאַן
לִיסְתַּחֲפֵן עֲלֵא נִפְסָהּ אִוּוֹלֵן וּיְתַכַּר עֲלֵא אַכְּלָק
פִּי כָל שִׁי.

אַאֲכַתְצֵאָר, וְדוּ אַאָנְסאַן יַעֲקֹב אָן אַקְדֵּרֵא
אֲעֵלִיָּה תְקַדֵּר תִּמְנַע אַאָנְסאַן מִן כָּל אִמְרָאָן וְדוּ
בְּגִנִּם אֲדוּיָא אִמְתַּצֵּאֲצֵהָ לְחֵם, מִתַּל מָא וְגִרְנָא
פִּי מִי מֵרָה שְׁמוֹת טוֹ וְיִוְרָהּ ה' עֵץ וְיִשְׁלִיךְ אֶל
הַמִּים וְקֵלֹא סִיאָדְנָא אָן הֵאָד אֲעוֹרָה כֹּאן מֵר,
וְרִדּוּפֵנִין וְפִי יִשְׁעִיהָ לֵּה יִשְׁאוּ דְבִלֵּת תֵּאָנִים
וְיִמְרָחוּ עַל הַשְּׁחִין, אֲרִי חֲתָא הֵאָדָא בִּאֲלֵצִין
לְלִמְרִין וּבֵאמֵר אֵלֶּה עִי אֲנִי צֹאֲרֵת תִּשְׁפִּי מֵעָא
כָּל דֹּאָךְ עֲלֵא אַאָנְסאַן לִיסְתַּחֲפֵן וּמָא יִהְיֶה שִׁי
עֲלֵא אִנִּם, אֵא יַעֲמַר סִתַּחֲפֵאָן וּיְתַכַּר עֲלֵא
אֵלֶּה הֵאָדָא תִּפְנִין אִוּוֹל וְגָה מִן אִלְסִכְעֵרָה
אִמֵּד.

וּגִנִּם אֲתֵאָנִי, מִן תְּכֵלֵל אִמוֹלָאָה, הוּ מִמָּא
יִתְעַלְלֵק פִּי חֵאֲרֵאכֵאָת כֶּסֶב אַאָנְסאַן וּסְבִיבֵי
גלג

פראיין אקלוב

גלע לעישה, מתגרהו וצנעתהו וכל לאגנאם
מתע מדאכל אלכדמאת ואלכרטאת
אלדי יתעאטה פיהם לאנסאן, לקצד אגנא
ואהנא פי לעישה פאן עלא לאנסאן ליגתהד
באש ינא עישתהו כמא יכתב להו אלמולאה
תעא וממא יסזיה ללעישה, ואנמא אלזאיד
אידא גא יכון יגי מן אפאצל ודאך לאבד אן
יכון באמר אלמולאה ויקדר אן ינאשו בגיר תעב
וגדאע, ומא יקדר ינא לאנסאן אלא אלמקסום
להו מן אסמאה, ודא יקדר לינא אבדא ולו
סמאכה זאידה לוכאן יעארך ליל ונהאר ויסק
ברור ובחור, ולדי יכתב מן אלמולאה הווא לדי
יוצל ללאנסאן, ובדאך לאמאן ובתבאשו עלא
מולאהו יעיש מזהנני, ויפאו עליה אלהמום
ולתכמאם ולכוף אן לא ימשי מן קסמהו לגירהו
ולא יוכלר אוקאתהו ווקת למכתוב לאבד אן
יאתי, ותמא אלדי פרד אנסאן יעישו עלא ידהו
עדת מכלאיק, מן צאחב מעמר (פאבריקה) אן
ריים כדמה אן קאיד אן באי, וגיר דאך פתציר
לעבאד תואבעהם תגתהד דון לחיאה לא חתא
לתגמיע אדראהם ללהנה ולרגנה, ויציר אן
יאכדו תנאיאת מלאח ודואנא לתכתיר אמואלהם
ואנמא אידא כאן דאך מכתוב מן אלהה כאנו

פראיץ אקלוב קעט

י'קדרו אן יחוזהו בתנייה נציפה וטאהרה ובגיר
וסך וחראם ובאעכם לא ידום דאך אלמאל .
ויצהר להו אן כל מא כסב האדך לדמת קותהו
באמכתוב . ולא לדאך אצר . פאן ארזק ינקסם
לתלת קסמאת . אוול מא אדי יוגב לדאת דאלך
לאנסאן כצוצי פקט . ותאני ממא יתעללק פי
עישת אילא ביתהו מרתהו ואולאדהו אמרהו
ואביה . והאדא לא הו קסם מגצוב אן יאתי עלא
ידהו פאן דאך למקתצא אפעשהו . ואידא כאנת
פאחשה לא תאממן אסמאה אקסאם אי עכאד
תחת נצרהו . פאנהו כאיב וכאין . ומיראר יגי
עלא ידהו . ומיראר עלא יד גירהו . למקתצא מא
יצדר אככם מן אמולאה . ואתלת קסמה אכסב
ותגמיע אדראהם בעד כל אסתוזה מן אחיאה
והאדא לא יסמא קסם פאנהו בעדא כלץ מן מא
ידום ללעישא והאדא פצל ענדהו מתל אמאנה
ולמקתצא אפעשהו יתכאפה יציר אן יופא
ויטיר פי וקת קליר . יציר אן ינכסד פי מרוצאת
ומות . יציר אן יכלליה לאולאדהו אדי יופאווהו
פי עדת אייאם קלילא . אחסן לוכאן נקול יצפיוהו
פי חיאטהו . ויציר יכלליה לווארת בראני וימכן
אראל אגדיד אדי תאכדהו מרתהו בעדהו אז .
ורכאיבהו וכל דאלך בעד תעבהו ושקאה

פראיץ אקדוב

ותעמידהו עלא כס מן האנה משומה באש תציר
עאקב אמל בלצורה לדי קלנאהו , ואמא פלוס
אלחל יאלדו טרוק אלחלל , ולמא בעץ מיראר
יכרם או יחסן לא להו אלרלצרה ליכמם אנהו
מוחאסן קוי ויסתפכר בראדך וירנה אין כלרם
יכרמו להו עלא מוראסנאיהו פאן כר
אלמוראסנאת פירם גיר ואסטה ומנבעה מן
למולאה תעלא , ואלנציף לעאקל יסוק נפסרו
בתכל למולאה ובפלוס אלחלל וביקין אשריעה ,
ויתכל עלא אלמולאה ממא מכתוב להו מנהו
אקוה מן מא יתכל עלא מא פי ידהו , פאן האדאך
יציר יטיר ולדי ענר אללה לא יגבר ולא ינכסר
אבדא ובדאך ינל לרניא ולאלכרה , כמא ינצם פי
חקוהו מן אבתדא אלמזמור אילא תמאמהו פי
לתהלים קי"ב אשרי איש ירא את ה' אילל
אלכיריהו , האדא לגנס לדי ישקא עלא אלכסב
לסבת תבריע לעישה ולהנה .

ואמא תמא גנס תאני פי קצד תכתיר לכסב
והווא יתבע מא תראה עיונהו פי לרניא ארשי
למתקדרם והו אן גל אלטא'פאת ימיחו יאסר
למואי אמל ויקדרוהם , ובדאך חתא מננא ימיחו
ויעארכו עלא אל כסב לינלל אקדר ולאהתראם
מתל מא הם נאצרינ כמא קלנא , ואלנמא

פֿראיץ אַקרוּב קף

לאוולין בראתהם גאטין אַגלט אלתאם פֿי דאך
פאן האדא אַרי יגרוו להו ויקדרוהו הו בראתהו
מאהושי חאכס פֿי נפסהו פֿי אַכראמאט, פאנהו
מא ענדהו לא אַמיה ואלאכתיאר לאוורי לדמת
תגריב מן אַמוראה ואַקע לס יקדר יעמל שי אבדא
ובאלמוחא לא יעטי ורא יתכססח פֿאנהו מחטוט
תחת אַשטטה אלאילהייה, וצאר בדאך אַקדר
לכלאק ולא ליה הווא, ואצל אַקדר ואַחחראם
פֿי האד אַרניא מכלוק ומוצוב ומואהב גיר
ללצודאקה אַמעקדין ואתאכדין עלא רבי
באפס ואַצמיר ודהם יוגב אַקדר אַמוחחד
ובאַלצוץ למוראנא תעאלא ולא גיר, ולמא
צארת אַעבאד גאלטין האד אַגלטה תזיד תסבב
להם גלטה תאניה מוכודה מן לאוולא והי אַן
למא ירירו יטלבו וירגבו תכונ טלבתהם ורגבתהם
מתל אחתראמהם והו גיר למואי אַמאל וינשאו
אַכאַק בעבדהו, ואַשריעה כדאלך תתנשא מנהם
אדרי יוקא פֿי חקהא משלי ג' אורך ימים בימינה
בשמארה עושר וכבוד, ויוקאל כדאך פֿלכאלק
ד'ה א' כ'ח והעושר והכבוד מלפניך ואתה מושל
בכל וכו'.

וכדאך תמא אַרי תוזן להו אַסאעה ויחונ
אַמא בואסטאט גיר האדו מתל אַן תטיח להו
ורתא

פראיין אקרויב

ורתא ומא אשבה דאך, פֿיפּרח ויכמם אן לו מא
כאנת האד אסבה דס כאן יחצצל אַלפֿלוס,
וּסתחמד אלסבה קבל וינשא אַנסבב, ולוכאן
יִפֿיק אן כלהו מן אַנצק וכאן אלאסתחמאד הקהו
להו ינרם אַרי תרכהו ואסתחמד ללסבה ולסר
בעדא מחססא־תהו פֿי אַ אסתחמאד וסבֿללהס
ללסבה וְהאדה ישבה לואחר אַרי מתעדדי פֿי
סחרה ועטש יאסר, פֿתכששף עלא עין מאה
מאַח ומן כתר עטשהו ועיאה ולהבהו שרב מן
תלך אַמאה חתא צהר להו אנהו רוא ושבע
ובעד משואר, אד תכששף עלא עין מא תאניא
וכאנת הלווה וכפֿיפה, פֿלס קדר אן ירוק וירוא
מנהא פֿאנהו בעדא מא כרסהו באַמאַח ולמא
שרב מנהא דס כדא כאן שי קריל באלנסבה
לתקאַת כרסהו, ונאצהו אַחאַ אַרי הלך נפסהו
בכמסא מאה מאַח ולס צבר להאד אַעין וכדאך
מור אַ מאַ אַרי אידא כתב להו מודאה אַנסב
לאבד אן יחצצלהו בלא ריב, ולמא, חצצלהו
באחראס, לוכאן יתכששף אן כאנת להו תריק
נִיר האדי וכאן יקדר יחצצלהו באַחלֿאַ פֿינדס
עלא דאך, ופֿי האדא יקול שמואַ אַ יִיד כי אין
דה מעצור להושיע ברב או במעט, וללמגצור
אַרי יתנכר עליה תהציר קותהו בעץ. מדראת

פֿראיִן אַקלוב קפא

וואָרדי קוטהו יגיהג - באַצבט להו אן יצודק
אלכאַק אַדי חדר ורססס להו וקת כלוקהו ולא
כאן לא בער ולא קבר, וואָדי ברדל להו קוטהו
ערד מיראר מן כלוקהו פֿי בטן אמהו אילא א
מכבר אַדי כל וקת תתברדר אַעישא ואללדה,
ואילהו ליתעררך אנהו מחסון מן אלכאַק חתא
פֿי האר אלעדאב אנהו מליח להו ויצלה ביה
ויסתחמד רבתו ען דאך ויסתאגב, ויקול פֿי חק
דאך שמות ט"ז ויצא העם זרקטו דבר יום ביומו
וכל נהאר זקסמהו, ופֿי חק אַתכא ואלתצדיק
לדמולאה יסתאהל אַגרה דניא ואכרה מן מא
גרא מא יוקא פֿי ירמיה ב' הזוך וקראת באוני
ירושלים לאמר כה אמר ה' זכרתי לך חסד
נעורייך אהבת כל דולתיך רכתיך אהבתי
במדבר בארץ לא זרועה וכדאלף צורת
תחציר אַעישא ללאנסאן פאנהא תתוגה לכד
אחד בוגה ובתנייה גנס, ועלא יד אנסאן מן גנס
אן חתא לדאך ילזם אַערתראך אן ילזם כל דאך
למקתצא אמר אלה תעלא ולא פֿיה לזם, ויוקא
תהלים קמ"ה צדיק ה' בכל דרכיו.
ואתא גנס וקו האראכארת אַקסס פֿי מא
יכץ אַאיתרהו ומא יקרב להו באַלדטה, ומא
אעלא מנהו ומא אומא מנהו למקתצא אלברוג
מן [מו]

פראיין זקלוב

מן אדרגאט זאנסאנייה , מסארב זתכלא פי האדו
כמא יאתי חדיתהום , והו . אן כל אנסאן לזו פי
האד אדניא גנסין פי אחיאה אדי לאבד אן יכון
ואקף פי ואחדה מנהם והם , או יכון גריב מנפרד
מא יכסב כאן ראסו . או יכון צאחב ואדין ומרא
ואולאד ואחבאב ואצחאב ומא ישבא דאך , ופי
האד אגנסין אדי הם יסבבהם אכלאק ללאנסאן
לא ללאנסאן רכצה לילום האסו ויעזור עלא
כלאקו למאדה גית גריב מתוחחס פריד מרמי
ומלווח , מהמום וצדרי מפרוד ולא לי עלא מן
גוד אלודף ולא כדאלף נתפאהד , ולא כדאלף
לומת למאדה גית תקיל ומצחוב ומכלללף
באקאמת עבאד עזירה ותלמאם ואכד ועטא
פי כל מא יכזהם ויתעללק פי אומורהם , וראסי
יהום וידוך ומחייר עמריכאמל לאגל מא ילזמהם
וכל אקאמאתהם , פאן דאך צאר בגרץ אבארי ,
וסבהאנהו תעלא כל מא יכתב ללאנסאן כלהו
ציה ביה ומואפק לעמדתהו , וצץ דאך יכון להו
צירר באנסבה לעמדת תצוירהו וצחחת בדנהו
וציק קלבהו , ודאך אן עלא אלגריב אלמנפרד
לינשא המומהו ויפרח בגרבתהו למא יוזן
נפסרו ובאלנסבא דררוה (הנשמה
הטהורה) אלטאהרה ואמקדרסה אדי הבטת מן

פֶּרֶאִיץ אֶקְלוֹב קפב

חָזַר יְכָלָה אֲבִיהָ וּרְחִימָהּ מְרֻבִּיָּהּ וּמִפְּשָׁשָׁהּ
כְּאִמֶּל לְמִקְתָּצָא לְדַקְתָּהּ בְּאַרְחָאֲנִיָּהּ וְאִמְרָהּ
אֵן תִּכְרַג מִן בֵּין אֲרוּחָאֲנִיָּהּ וְתִהְבֵּשׁ וְתִסְכֵּן פִּי
אֲנָסִם אֲנָסָאֲנִיָּה אֲלֹגְסִמִּיָּה אֲנָהּ אֲאִזְדוּרִיָּהּ
וְאִמְנָגוּסָה הָאֲדִי גָסִם אֲאִנְסָאֵן אֲלִדִּי חִיָּאתָהּ
וְתִבְקִיטָהּ וְכָל שְׁהוּאֲתָהּ וְשְׁהוּרָאֲתָהּ גִּיר אֲ
אֹמֹר אֲלִפְאֲחִשָּׁה וְאֹחֲשִׁיָּה וְאֹמֹר אֲמִנְגוּסָה
וְאֹגְשִׁיָּה , אֹמֹר אֲדִדִּי לְמֵא תִפְעֵלָהִם אֲנָסָה אֲ
אֲנָסָאֲנִיָּה תִבְקִי אֲרוּחָ אֲשִׁאֲהֵרָה אֲדִכִּיָּה פִי אֲכִבֵּר
אֲחִסְמִיָּאת לְמִקְתָּצָא לְדַקְתָּהּ פִּי חֲצוֹן אֲמֹלָאָה
וְפִי אֲרוּחָאֲנִיָּה , וּמִירָאֵר כְּתִירָה תִקְצֵר אֲלִרְוּחָ
אֲהֵרֹב מִן גָּסִם אֲאִנְסָאֵן אֲבֵהִים אֲזֹגְשִׁי , וְאֲהֵרֹב
מִן הָאֲדִי אֲלִדְנִיָּא אֲמוֹסָכָה לְתִרְגָּע אִילָא דְנִיתָהּ
אֲלִאֲצִלִּיָּה אֲדְנִיָּא אֲנִקִּיָּה וְאֲשִׁאֲהֵרָה , וְאִנְמָא
כּוֹנָהּ מַחְכּוּמָה מִן אֲמֹלָאָה סְבִחָאֲנָהּ וּמִאֲדוּנָה
בְּאִלְסַכְנָה פִּי הָאֲדִי אֲנָסִם אֲשִׁשׁוּמָה תִרָּא וְתִקְצֵר
לְתִרְתַּפֵּת לְמֵא יִנִּיתָהּ וְיִפְכָּהּ מִן גְּצִרְתָּהּ ,
פִּתְרָא פִּי נִפְסָהּ אֲנָהּ גְּרִיבָא וְלֵא לְהָא מוֹעִין
פִּתְתִּמְתַּתֵּל לְוִרְדָּא בֵּין אֲחִרְרִיק , אוֹ אֲחִסָּן נִקּוּל
בְּנֵת נָאִם כְּבֵרָה וְצוּדָאָקָה בֵּין אֲפִאֲגֵרָאֵת אֲלִדִּי
אֲשִׁתָּהּ אוֹ לִיעֲדִדִּי מִדַּת עֲמֵרָהִם פִּי אֲלִאֲפֵעָאֵל
אֲפִאֲחִשָּׁה , וְלִס תִּקְדֵּר תִּכְרַג מִן בִּינָהִם , כּוֹנָהּ
פִּי חוּץ חִכָּם חִאֲכָם , הָאֲדִי אֲלִרְוּחָ אֲלִמְגִבּוֹנָה
לְמִקְתָּצָא

פֿראיין אקלוב

למקתצא אכאבריייתהא ונצאפתהא חסמרתהא
ווערתהא צארת תבכי פי דואכל קלכהא עלא
טיחתהא ללרכבה באמדרה , ואחא הי אדי
מעיישת לאנסאן מכסבתהו אפרצה אקווייה אדי
קצרת אן בדאך יסיר פי אמסרב אמליח והו
עאכסהא פצארת בדאך תגית ולא תסרתגאת ,
והאדי תכון ללגריב עבארא ומירתאל
ללא יתרחס מן גרבתהו , ודהו כדאך אן
ישבר כלאקהו אן כפף עליה תקד אעאילה ואל
אחבאב , וצאר פריד חאכס נפסהו ולא להו מא
יכמס דון דמאגהו , ובאלקליר יעיש ובאלקליר
יתעדרה ולא להו וחה פי שי ולא תכמאס ולא
תכסיר ראס , ובדאך יציב אפצאה וקת אדי
תטלב נפסהו אן יהוס ויתלדרד פי אפעא אמולאה
ויעתקד ויסתחמד חסנתהו אלעצמה ויראה אל
מליח מן אפעאהו ויתבקקט פיה ויתכל עליה ,
פאן דאך אסאס , ואן הו סלטאן נפסהו בלאמר
ולא להו מן יתלפהו ולא מן יצייק להו כלאיקהו
ומרתאח מן אמטאלב אעדידה אדי תקע פי
חמלת אעאממה לכבירה מתע ואלדין ואחבאב
אצחאב ואקראב , ותתלדר להו אעיששה מתל
אגראב , ותכון טאעת אלה ואתכא עליה ואל
תהממל פי חסן פצאילהו פקט חומא דהו

פראיץ אקרוכ קפג

ארכאב. ובפקד אלתקל ואחמלה, יפצל פאצי
וכל אומארתו מקדרסה לעבאקת אללה, ואל
אסתעקאד ביה, כמא כאנת לאנביא ואצודאקה
אדי כאנו יהרבו מן אלכאיעה ואלבלאר מן
אציג ואעבאר ותסכן פי לאנגא ואלקיפאר באש
מא יכסרו מן אלתהממל פי מוחאסנאט אמולאה
וטאעתהו ועבארתהו חתא משואה, ומן אל
אנביא איהו ואישע מלכים א' י"ט נאלרו כר
מיתא ועבאר.

וכאן אחד אצודאקה פי אייאם סאבק פי
אקדש אשריף (ירושלים) אדי קד קצד אלספר
ואתא אילא בלאד, פדכל דהא קאצד אן ידרש
פיהא ויטאעם אהלהא מן אארב ואלתקריב לכוף
וטאעת אבארי, ולמא דכל לענדהם, פאצאבהם
כלהם לאבסין מן דון ואחר מיתא כלהם ילבסו
דון לאזרק או בלמיתאל לאחמר וראה אן כל
מנהם קבור מותהו עלא באב דארהו וזאר תענגב
למא דס ראה פי כל דאך אבלאד ולו מראה
ואחדה בינהם, פדהש חיתהו לס קדר ליפהם
מא סבת האד אלת עואיד מן אי סבה כאן
מנבעהם, פאלר יסלהם ען דאך פקאו דהו איהא
חביב אלה נחן קאצדין באב אלתקריב ללמולאה
פוזנגא בעקרנא אן לא יוגד אסתעקאד בלמולאה

פראיין אהרוב

ראחת אקלב ותכסירהו ואלפצאה אילא אתהממל
פי עצם ארכובייה לעוזה לא בתכוין האדו לתלת
עואיד אלצאלחה , פאן כל מננא לא יקדריסתחקר
נפסהו ולא יתמקט , ולא כדאך יתכבבר עליא
גירהו למא נכון כלנא לאבסין מן לון ואחד ,
ולמא כדאך נרא לקבור כל יום למא נכרג מן
ביבאן דיארנא ינכסר מן צבאחהו קלבנא ויאכד
אתהממל פלמות ויעתקד פלמולאה ולא יציב
אל פצא ולא יגהל ויעוד כל דאך איום מתערדי
פי תריק אבארי ומסרב אחק ולאחיה אדאימה
וירום כדאך לנא אן נבאער עלינא אלנסאה
לנרחאח מן חאראכאתהם ואלתכמאם פיהם ופי
כל מא יתעדלק בהם באמררה פאנהם יתלפו
אלבאל וישגגלו למוך ויצייעו עקור אלאנסאן
ויבאעדרוהו מן עבאדת רבהו ואלתכאל עליה
ולאמאן ביה , פלדאך נסככנוהם דאים וחדהם
פי מכאן בעיד ואדי לזמתהו אלמראה פי אי
חרכה תכין יכון ימשי להא ויראפקהא ויקצי
מהארכהו מנהא וירגע לנא ויורלי לקסרתהו
פתציר אגהל ואגסמייה וקתיין ויעוד דאים כד
מננא סאם מן לאומור אלזמה עלינא פי וגה
באן פלם לקא דאך אלצדדיק מא ירויהם וידרם
להם ולא מא ירגעוהם פאנהם מקדסין באמררה
בלעקעס

פֿראיץ אַקרוֹב קפּר

באַטאַעקע וואָמאַן אַעבאַדע וואָכטל וואָסעקעקאד
אַכללי, פֿהאַדא כאַן אַחדיט וואָמית וואָעבאַדע
וואָמקצד דמן עאש פי אַדניא בראַסעו גריב
ועדא אַאדס ללא יסתגאץ מן דאך ובל יחמד
כולאָהו כמא אנדכר, וואַדא אַגנס אַואַחד מן
עישת אַאנסאַן ותרואוק מסירהו פֿיה.

וואַמא מן אַגנס אַתאַני אַדרי אידא כאַן גא
אַאנסאַן מחמל בחמלת וואַדין ועיט אַצחאַב וחבאַב
כלטאַת וואַקראַב כדאך באַמַת אידא כאַן רקקי
ופנני פֿי אַתהממ פֿי אַפּעל אַמולאַה אַלחסנא
יפֿיק אַן חתא פֿי חק דאך עליה אַלואַגבאַת
באַסַתחמאַד וואָכרע וואָסגד ללמולאַה אַדרי
סחמאָו בוגא אַדי מליאַן באַעבאַדע וואָלטאַעק
ללמולאַה וואַתקרבֿ לכו אוור טאַעַת אַלואַדדין
וואָכפו להם, תאַני כלטת אַמראַה אַמאַנעַתהו מן
כל צרר וחראַם, תאַת חמלת אַלאולאַד
ועדאַבּהם ורבֿאיתַהם מעוזתַהם וואַתרחיבֿ כרַם
וואַתעבֿ פֿי מרצַהם וחיאַתַהם ועלאַמתַהם אַתורה
לתתבית גרין אַמולאַה פֿי עמאַרת אַדניא, ולא
לתוהו בראַה לשבת יצרה, ראַבע קרבֿת אַחבאַב
וואַכלטַה בינַהם ועמל גרצַהם וואַתקרבֿ וואַמעוזַה
פֿיהם וואַסאַסַתַהם וואַ מנאַתַה פֿי מא יכצַהם
ותצִיפֿהם וואַזיאַרה למרצַהם ומואַסַטַת אַצלח

פראיץ אקלוב

בינהם .

ודאך כמא יוקא מן פס אסיאד אעצמה או
דברים שאדם עושה אותם אוכל מפירותיהם
בעוה"ז והקרן קיימת לו לעוה"ב ואלו הן כבוד
או"א וגמילות חסדים וביקור חולים והכנסת
אורחים והשכמת בחכ"נ והבאת שלום בין אדם
לחבירו ובין איש לאשתו ות"ת כנגד כלם .

כאמס אאצחאב ואלדטה מע אלגנס אאנסאני
ארי חתא פי האדא יתעללק ערגון כביר מתע
עצם תואבאת אמתתעללק אלדניא וגרן
אמולאה פיה , פאן לרשט לעבאד , תאיתי
באלכד ואלעטא אביע ואשרה בלאמאן אלתאם
תאיתי בלאעאנה רבעצהם ואלתקדים ללדניא
ווינהא ותתחיפהא , תאיתי בלאעאנה אדבייה
בדנייה ואעתיאדייה ליקימו בעצהם ויתנאורו
עלא אתקיר ואלחמל עלא אגמאערה רים

ויתעאוננו חתא פי תהבית לעבארה פאן כל
מנהם יקדר עלא פרע , ותחבת למצות לא בהם
ואהבת לרעך כמוך לא תשנא את אחיך הוכיח
תוכיח , וגל מצות לתורה מתעלדקה פי אל
גמעיייה אאנסאנייה פאן כלם גסה ואחרה וכל
מנהם מפצל להא , וחברת המין האנושי רהיה
כרירת איברים וכלילת יופין ולא יכון כלשתהו

פֿראיץ אַקדוב קפה

מעהם ליתכבבר עליהם וליתקייד עליהם וליתפֿכר
ביניהם וליטגא במחאסנתהו להם , ואנמא ליכונ
יקדר יתכבת וצאיאת וגרץ אאיראה אגליל אדי
ינפקדו מנהו בפֿקר כלשתהם ואידא כאנת
נייתהו לונה אלה פֿיכבר ויתקדרם כמא אועד
אלה רסיידנא סלימאן עליה אסלאם למא טרב
להו גיר אַעקל ליסוק ביה אַעמוס , פֿאגאבהו
אלה תעלה ורחקו בדאך וואר קל להו אן חתא
אדי לס טלבת לי גואגיק ביה מלכיס א' ג' וגם
אשר רא שאת נתתי לך , פֿהאדה פֿי גנס אגריב
וגיר גריב , פֿפֿצל רנא פֿי עמדת אַאנסאן מע מא
אעלא ומא אוטא מנהו , ופי דאך אידא נאר
גרצהו ומקצודהו פֿי בעץ חואיג אדי תנקצא כמן
אעלא מנהו , פֿאילרהו ליסתחמד אלמולאה
אולן אלדי סכלר קלובהום וסאקהם ועאנהם
דיקציו להו קצייתהו ואנכאן לס אנקצאת לה
יעזורהם ויעתרף אן דאך באמר אַמולאה ,
דיסתחמדהו עלא כל ונה פֿאן כל מא יעמל א
מליח מליח וכדאך אידא אנטלב לאחד אוטה
מנהו מחתאג להו פֿי אי שי יכון יגתהר ליקצי
להו קצייתהו בפֿרחה ויסתחמד מולאהו אדי
געלהו רבאח וואסטה ליפער אַאחסאן מע
עבאדהו , ויתכל עריה אן יעינחו פֿי דאך ולם
יפתססס (מז)

פראיץ אקלוב

יתהססס, ויכרג אקאצד מן קדאמהו פרחאין
וכל דאך בוסאית נפס וטאעה וראס מרכי זבגיר
טגאיה, כמא כדאך לא יכאפי מן יצרהו
ויסאמחהו ויטלב אמולאה אן ירגעהו דלתריק
אמליח ויעמל מעהו אמליח ויעתרף אן אידא
אקע דהו מנפעה או צור כלהו פי יד אכאלק
ודא עליה ליצר ואוססה פאן כל שי בקצא וקדר
ויחמר מן כל עדאה אדללה ואבכצא ויעתרף
אנהו מגרוסמן אסאבק ואלאן כל דאך הו קבול
עקובה ען דנובהו חתא יכלין פישיע מולאהו
ויסאמח דהו ויפכהו מן גצרתהו באלכאמל
ויערליה וינגיה ויבאעד כל בלא עליה, ותבגע
דהו אעדיאן אחבאב ואשרריה צחאב, ואבעאד
קראב, ויעבבר פי חקהו משלי טז אחכים בקוליהו
ברצות ה דרכי איש גם אויביו ישרים אתה
האדא פי חמוק אאנסאן אמחכור באדעאילה
ואאקראב ואלכטה, תווא נביין חאראכארת
לואזס אמנתסבה לפראיץ אקלוב ואמפאצד
פי אננס אמתפרדד פי דאת אאנסאן כצוצי והו
אראבע גנפ, ודאך מתר אסוכה ואלולב ואציעית
ואשבת ואמועד ואאמתנע מן אאפעא אפאחשה
ואמעציאתומא ישבהדאך ממא יתעלק פי נפסהו
כצוצי ודא ישתרכו פי אי ואחד יכון, ואן

פראיין אקלוב קפו

פאירטהס וצוררתהס מתוהא לחו. בגיר מא
עפרו לאי אחד יכון. ופי דאך יכון אכלא ערא
אמולאה באונה אאתי דכרהו. ונטלב מן אמולאה
אן יעיננא פי תפנינהו אמן.

נערס אן כל מא יאקע מן אלסואקט. ומה
עלינא מן אלעבאדה פי האר אלנוע. ראבר אן
יתכוון מן אנתמאע תלת חואיג. יאוול אאכתיאר
פי אפכארהו וצמירהו. האני אנייה ואלתאכיד
ליפעל מא אדי אנכטר בבאהו. תלת אן ינתהד
ליתמס אפעלהו במפאצרהו עיאן ביאן. ווחרג
תכמאמהו ללגעל. וכל מא באין דהו פי אכתיאר
אעבאדה. וכדאך אידא אנתהד ליצאהר חתא
סואקטהו אדי כטר ביהו אן ידמא ויפעלהס. דהו
אעקובה מן דאך. ואידא כטר פי באהו אן יחב
יעמל אי מצוה או ליבעד מן אי עבירה תכוון.
דס יקול כללי רבבי יכממל ואנא נתכל ערליה
אנהו יכון יסאהל פי תכמילהא ותכריגהא ללצו
ולס ילזמני אתעב מן דאך פאן נתכל. ערא רבי
והו יכממל. וכדאך באעכס פלסאקאט ואתבעיד
מנהו ראן בערא קלנא אן אלאירה תעיא סלדס
בידנא אאכתיאר אשדשה אכאמלה פי האר אחקוק
ולס ירצה אן נתכלו עליה פי כמא אכרמא בר
נחן נעתנא להא בנהדא פי תבעיב אדנובאו פי

פראיזן אקלוב

תתבית אַתואבאת לנקדר נגל אגרה ועקובה
למקתצא אפעלנא ודלך בנצלנא ואנמא אידא
נחן נלייר כאפכארנא תתבית אי מצוה תכון
אן כאן קדרנא כררגנאה ללצו שייבונאכר אגרה
כאמלה מן ענד אידמוראד דניא ואכרה
וכדאלך פי תבעיד אידנוב, ואידא אקע
בעץ גצב או תעטיל פי תכריג אלמצוה ללצו
או פי מבאערדנא מן אדנוב ואנגצבנא, פכאן
כל דלך באמרה פנרכא אן נגל אגרתכמאמנה
אנקי ואצאפי ואפכארנא אַמקדרדסה, ונייתנא א
שייבה, ופי האד אחק יקולו אסיארנא מחשבה
טובה מצרפה למעשה ומחשבה רעה אין מצרפה
למעשה, פאן למארבנאסללס בידנא אאכתיאר
ולו לס ינתם מנהו, פכאן קצדהו אַנייה ואל
אכתיאר ולמא נסללס אַשי פי ידהו ונתכל עדיה
פי האד אַחואיג, פכאן אן רגענא באלמענא א
אכתיאר ליכון בידהו, ורמינאדו מן בלנא ועוגנא
מן אַתעב אלאזס לזלך, פלא עאד אכתיאר
באַתעב כמא ילזס באמרה, ולמא אַהו כרה
למאדא נקדם לנקבץ אַאגרה אל ארב יקצי
ואַאנסאן יסתאג? פתלפת כטואתנא מן אַתריק
אַמקצודה אידא עוגנא מן אַאעתנא ואלאכ זיאר
ללמליח וסלרמנא ותכלנא עלא אַמולאה אן
יקליים

פראיין אקרום קפז

יקציה הוא כנפסו, פהאדא ניר הבאל ועדו
וקללת מעוזה פי אמצוה ולבעד מן אערדה ולא
האדא גרץ אמוראה, וצאר בדאך אלאנסאן
עאצי תאמס וצץ גרץ רבהו, והכל בידי שמים
חוץ מיראת שמים, פאן ערינא לנתכל פי כל
מא נחרך לנפוסנא וללדניא עלא אמוראה, ולא
פי חקוק אמנתסבה לטאעת אמוראה, פאן פי
חק האדו יקול דברים ו' ויצונו ה' לעשות את
כל החקים האלה לטוב לנו כל הימים, ופי אנר
ללא צרה יקול וצדקה תהיה לנו כי נשמור לעשות
וכדאך פי חאראכאט אעלס יציר יתברדל אל
מליח ויציר דוני ובאצץ, אמא טאעת אמוראה
דאים צרה ואחדה ולא יאקע פיהא אלתבריל
אברא, ויפצר לנא אלתכאד פי
דאלך ניר בעד אלתיאורנה, ואן אורב
יתמס גרצנא באמל ח, ולא פי אלתיאורבראדתהו
פאן בעד אלתכיר אלתעב אלתיק ללוצול למקצד
אמליח ונכאף לא יפלת מן ידנא, נטלב רבני
ונתכל עליה אן יענינא, ומושי מן אלברו ענדנא
נעמלו שי נסלרס אנאזלא כלהא ונרמיוהא עליה
אן יברא ויתמס, כמא יקול תהלים כ"ה אוול
הדריכני באמתך וזאד ולמדני כי אתה אלהי ישעי
וכל דאך לאנר ארי אותך קויתי כל היום, ויקול
ק"ט

פראיזן אקלוב

קיט הדריכני בנתיבי מצותיך עלא כאטר כי בו
חפצתי, וכדאלך דרך אמונה בחרתי, אנא בנפסי
ומא רמיתרושי עליך, וכדאלך אוור דבקתי
בעדומיך ובעתה לא תבישני, וגיר דאך אהיאת
עירדה ולדידת, ומן בלאף עקובתהו שדידה
וואלגנס אדלכאמס, והאדא יתעדלך
פי מרמת אדמפאצל מחל אד צדק
ואלעשר ותעלים אלתורה ואלתבקקט
פלמדיש ואחר מן אסאקאט, ותרגיע אלזאוף
ואאמאין וכמי אאסראר, וליסעל ויכמס ויתכלרס
גיר אמליח וקדר ארווארין, ותכציע אלעאציין
למולאה, וישר מוחאסנאת אלה לעיין לעבאר
וארחמה עלא אמנכון למכסור לעריל, ואקדליל
ורחמל אדללה, ולבכין מן אאנסאן ען טאעם
למולאה, ולזאנהו אייהאדס, פיציב אד מסרב
ללתבא במולאה ען כל דאך בהאצ לצורה, והו
סאם כל דאך אן ונתהר ליתבבת כל דאך ומא
ישבה להג, ובל דאך יבון באסתר ולא באפציתח
ולא לונה אפכרה ואמברה, ויפרם באמואסטא
אדו אתרמאת עלא אכתאפהו וינתהר פי האד
אכרמה למקדסה ויעמדהא לונה אלה בנייה
עאפיתח ויעתהר אן דאך כאנת מוחאסנאת לבאר
מעוה אדו כטתח ואסטא דון גירקו, ויכרה

פראיין אקדוב קפח

פכרה ואלקדר ולאחזראם, ויבער מן אטגאיה
בהם ללא ילסר ויפססר כל אלמלעוב וילסר
בדאלך אנגרהו דניא ואכרה.

ואגנס אסאדס, ודאלך פי הק לאגאדי דניא ואכרה
או דניא פקט, או אכרה פקט, ופרהו מן פער
כירי ואחד, ואנמא לא תבין לנא כאסם אגור
ואעקובה אכראנייה כמא תבין לנא אגור אל
דניא האדי ועקובתהא פאן אגור ואלעקובה פי
האר לדניא יתפהם למא יתפנן לנא פאנגה
מלדוקין פיהא ומטבועין מנהא ונפהם
חאראכאתהא אריאקא ואפשאשאת ויעראבאת
ויהמום מתעהא אדי כל יום נראוהם בעיונא,
ואמא אגור ואלעקובה לראברה, מוחאל יציר
תביןהם פאן דאלך מא יתבע אאומור ארוחאנייה
אדי לס נעקלוהם בלמררה ולס ילחק עקלגא
לנפהמוהם, פאנגא חתא ארוח אדי הי קאמטנא
„נשמה“ ואלעקל מתענא אדי סאיקנא לס נקדרו
לנפהמוהם למקתצה רוחאנייתהם ומתלהם בר
אמר רוחאני, ומתלהם אגור ואלעקובה אל
אכראנייה ואלמאהיאת ואל כיפאית אדי ינתסבו
לדאלך פאן הארא לא שינא ונשמהו וקת אדי
נוצלו להו ונתאנסו ביה, והו הארא סהמה
מעטייה ללרוה אלקדרסה „נשמה“ בין ידן א

פֿראיץ אקלוב

נולדא יום אדי תרגע רהו , ואלבען מן דאלך
אהנעת באַמעאינה פֿי אַמנאַצֿר ואלמוכאילארת
לאַנביאהיא , מתל אַמנאַס בקודה זכריה ג,
ונתתי לך מהרכים בין העומדים הַאֵה , פֿהארא
כאן ללאנביא אַמקדסין אַדי יתכשפו ען אַסראר
ארוהאנייה וקת אַדי רוחהם ארטאהרה סאכנא
גסתהם פֿאנהז בטהארתהם ותבקיטהם יתרוחנו
כלהם ויתכששפו , ובא מוחל לנא נהן אַלדי
כאלהוש אלמפּתרשה קדאס טהארת נפּסהם
וגסתהם , וכדאך אשאר לנא אַמולאה (ברמיוזות)
אן פֿהאמת ודוק ומערפּתנא פֿי אַאגרה אאכראנייה
לם נקדרר לנחצצר עליהם אַא בער מולקאתנא
אַלה תעלא , וכדאך אגרת אַאכרה דאים כאן
מקבול מן סירת תכריר אַלדרס מן אַאנביא בין
אַעמוס , ואנטכך דאך אַלאמאן דהתא פֿי קרוב
אַטאפּאָת גירנא וחתא ריסאנהם מלרת עליהם
וכררת מן דאך אַאחרית שי לא יוחצא וכדאך צאר
הארא מקבול ענד אַגמיע בגיר פֿרוז רין ומללה ,
זאנמא אלאנביא ואלשריעה רמאיו חגאב ען
פֿהאמתהומתל אַאחגאב אַמרמי עלא תפּסיר ותפּנין
אַעלאשאת אַבען מצות אַלדי יעצס חרמהם או
תוציתהם עלא עקלנא כאן לא נלקאו להם עלאש
זאנמא קעדו לנא גיר קבול אמאן ואעתקאד ולא
גיר

פֿראײַן אַקרוֹב קפּט

גִּיר , זכּראַך כּון אַעאממה סאבּק כאנת פּי חאַת
אַנהל ולס תאנסו כּהאד אַחאראכאָת פֿלא יפּהמו
ורו אַקסרה אלברראנייה , אלאכּתר צארהרה
ומפּהומה וכצוץ אַאשיא אַנאָרקה וצעיבה , פּסאָן
בּדאָך מולאנה אולאדהו מתל אַאב אַהנין אַרדי
יקצד אן ילו אבנהו ויפתח להו כּצרהו פּי אומור
אַאדב ויעלס , וירא אן חתא אבּתדה אַתעלס
ללתקדס צעיב למקתצא צגּר עקלאולד וטאיסה
עקלהו והבּאָהו פּיחלרי להו אלאנדכּל לרעלס
כּטרייף חלוה וכסכּוטו , ובּתפּתופּה לעללא ירוס
אַולד ויעטי ארן עקלהו מן דרגּה אילא גִּיראָה
דחתא ינאד אַל מקצוד , ולמא יזיר יכּבר
ובצרהו ינחל ויעצד וקת אַרדי אַצגיר עקלהו
פּתחמע כּצרהו וראוי באַעקל ואַאפּכּאר ואַדפּכּרה
חיתו יקדר יקבל אַעלס בּוגמאָת מלאָה
פּיגּתהד אַאב ויאכּד טריק אַגצב אַחמקה ואַאדב
וארבאיה באַעצאָה ואַתכוּיף ואַסגּן כּמא גּראו
דאָך מן אַמכּאָתב סאבּק ואַיוס ויזיר ידכל אַולד
וינתו וידרג פּלעלס ויגּרק , ולמא יוצל דפּהאמאָת
קוייה זלדירה תלד להו אַעלוס ויכּרה ויסתחקר
נפּסוּהו אן מא דכל רהאד אַבננא ואפּץ אַעויז אַא
כּער אַאסאָסה ואַעראב ואַרבאיה ואַלכוּף מן
אביה , ויציר יכּכּץ פּעלהו אַאול וימקט כל ישי
(מח) ^{כּזיו}

פֿראיץ אקלוב

עזיז קבֿאלֿת אַערס וועתנא להו באמררה ולא
יסלרם פֿיה ויציר אחד לעולמה אַעצמה, פֿכדאָך
למולאה סבֿחאנהו לרגיוֹר למסתכה ולפֿארנה
סאבֿק אִרִי לא ידרכו האד אִפֿנוֹן, צאר ידללהם
וידוהם להאד אִטריק אִלאזמה בתריק אִלכוֹף
ולאגרה, ואַעקובה, סרען והו מן אומור אִדניא
חתא יתאנסו באמליח ויתרכו אִדוני ובעד יכשף
להם אסראר אַאגרה ואַעקובה אִלכירא וכל מא
תנץ פֿלכתב מן אִתרבים פֿי חקוק פֿהאמת אל
קדרה כדאָך למקתצה עקור אַעמוס.

והי, אן אִמוכאפֿיה ללאכרה תתחצל בזוג
וגוה והם אַאוול אִלזאן ללעבאר ללעבארה ואל
טאעה אִאיראהייה ויוקל פֿי האד אִחק דניא י"ב
ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד, ודאָך אן
ידו אִנאם לראפעאל אִכירייה וואד יקור משלי
כיד ולמוכיהים ינעם ועליהם הבא ברכת טוב,
ובדאלך יסתאהל אַאגרה ללאכרה, ואלתאני
הווא מן פֿצל אִלה וחסנהו, כמא ינצם תהלים
ס"ב ודך אִדני חסד כי אתה השלם ראיש
כמעשהו ולמקתצה דאָך אן אִרב ידפע לראנסאן
למקתצה אִפעאלהו ואחל אן לו תעצם מדאחת
אִאנסאן טאעתהו וואפעאלהו אִטיבה כרמל אִבהר
לכאן אַאעו אִכל באלמררה קראם ואחדנה מן
למלכין

פֿראיץ אקלוב קיץ

אַמלאַן מן מוחאסנאָת אַמולאָה ורחמאָתוּ ,
וּלּוּכאַן יחאכר אַרבּ מע עבדהוּ מן אַפּעאלרוּ ,
לכאַן צאָע כּראַלךּ בּאַלל וּלּאָ להוּ מאַ יתכאַפּהּ
וּזאָד עליה אַדין , וּדמאַ יקבלּ שי מן אַכראמאָת
אַילאָהייַה , דאָלךּ גיר מן פּצל אַלּה תּעאלא
וּכראמאָתוּ אַדי בּסמאָחוּ וּבגפּרתוּ דנוב
אַאנּסאָן וּזיאָדּת כראמאָתוּ וּחסנאָתוּ מן דאָך
חאָג אַאנּסאָן אַחיאָה אַכאמלּה פּי דניתוּ ,
וּלדנוב אַמתצורקּה יתּעאַקבּ בּאַמצורקּ וּעלּא
אַדנוב אַמפּצוּחַה יתּעאַקבּ כּדאָך בּאַמפּצוּחַ ,
פּצאַר בּדאָך אַמוּעאַקבּהּ וּלאגרהּ ללאכירהּ מן
אַשכּר אַמצורקּ אַדי יקולּ פּיהּ מַה רבּ טוּבךּ וכו'
וּלדאָך, צאַר חתא אַאסתפּהאַס פּי חקוקהּם שי מן
אַאסראָר וּלּא יסוגּ פּצחאָנוּהּ , פּאַנכפּוּ מן עיון
עקל אַאנּסאָן מן האָד אַסבּבּהּ וּאנכשף קליל
לדאָנביאַ וּאַצורדאָקּה כּתלּ מאַ יוצח פּיהּם זכּריה
ג' וּגתתי לךּ מַהלכּים בּין העומדים האָה , ישעיה
ג'ח וּהלךּ לפּניךּ צדקךּ כּבוֹד ה' יאַספךּ דניאַ יב
וּהמשכּילים יזהירוּ כּוזהר הַרקייע וכו' אַיוב לאור
באור החיים , ויאסר מתל דאָך ורסס מנהם בעד
אַאשאַראָת חתא פּי אַתורהּ בּחקתי וּלּא תגעל
נפּשי אַתכּם , וּלמקתצאַ אַאפּעל אַדכּייַה וּאִתכּי
אַצאָדרהּ מן אַצורדאָקּה תּואַערוּ באגרהם מן אַד

פֿראיין אַקלוב

באדי כמא שיוקא בראשית טו והאמין ברה
ויחשבה לו צדקה תהלים כ"ז לולא האמנתי
לראות בטוב ה' בארץ־חיים לאלתצאר דאים און
יעבד יתכל ויעתקד בגיר ארגייה ללאגרה פתכון
האדי עבאדה יקין ופיהא יקול א תהיו כעבדים
וכו' ובדאך יתפסטר אפסוק ולך ה' חסד לאן כי
אתה תשלם לאיש כמעשהו .

ואגנס אסאבע בער פער אלה פי כל דאלך
עלא אחבאבהו ומופצלינהו פלאכרה ודאך לא
ינחסב ולא יתחככר , ילזם און יגתהד לאנסאון
ליוצר לדרגתהם פאנהו יתרך שהוואת אדניא
ויתבע מא יתעללק פי אלתבקיט פלמולה כאמל
ויתסלס פי יד אלה תעלא ויפרח בכל מא יוצל
לחו מנהו ויתכל עליה פלא יתכל און יוצל
ויסתאגר מן גיר אעתנאהו לדאך פאן אלדי
יאממן דאך גאהל עצים , וקוות טאעת ותסלים
אצוראקה תוררינא מא ילזמנא אלדי אירא לס
נקדרו עלא דאך ואגמא בלאקל נשדרו דאך
אמסרב מתל אכרהם פי תגריבאתהו , דניאר
חנניה מישא ועזריה ועשרה הרוגי מדינא ,
וואסר אדי כיירו אפקר אנקץ ואלמות בטהארת
אטאעה ואעבאדה , ורמאו אריאקאט ואפשאשאת
ואהנא אכאמל ואהנא אדי יגי באצין דאך ופי
סקס

פֿראיץ אַקלוב קצא

חֲקֵהֶם יִוְקָאָל מִשְׁלִי כ"ח לַהֲנַחִיר אֶהְיֶי יֵשׁ
וְאוֹצְרוֹתֵיהֶם אִמְלֵא, יִשְׁעִיהֶם עֵין לֹא רִאֲתָה
אֱלֹהִים זֹולָתְךָ יַעֲשֶׂה לְמַחְכָּה לּוֹ, תִּהְיֶים ל"א מֵה
רַב טוֹבָךְ וְכו' .

אַפְצֵל אַסאַדֶם מִן אַחֲגַב אַראַבֶע

וְגַב אֵאָן תַּעֲרִיף. אַפְרוֹז אִוְאַקֶע בֵּין אֶרְתֵּאכֶל
בֵּאלֶה פִי תוֹגִיד עִישְׁתָּהוּ לְלִגִיר תֵּאכֶל, הוּ
סִבֶּעֶא אֲנֵנֵאם .

אִוּוֹל, אֵן אֶתֵּאכֶל בֵּאלֶה יִצִיר מִסְתַּרְגִּי וִיקְבֵּל
אֲחֻכָּאמָהוּ וִיפְרַח בְּאַמְלִיחַ וְאִדּוֹנִי (כֶּשֶׁם שְׁמִבְרַךְ
עַל הַטּוֹבָה כֵּךְ מִבְּרַךְ עַל הָרַעָה) וִיוֹקֵא פִי חֲקָהוּ
תִּהְיֶים ק"א חֶסֶד וּמִשְׁפָּט אִשִּׁירָה, כֵּאֵן פִּצֵּל נִשְׁכַּר
כֵּאֵן קֶצֶא וְחֻכֶּם נִשְׁכַּר, וְאִגִּיר תֵּאכֶל דֵּאִים יִגֵּר,
וְיִתְפַּלֵּכֶר בְּאַמְלִיחַ וִיצְנָהוּ כֵּאֲנָהוּ לֵאבֹד אֵן יִנְאָהוּ
„תֵּם יוֹד' כִּי הִלֵּל רִשְׁעַ עַל תֵּאוֹת נַפְשׁוֹ יִשְׁעִיהֶם ח
וְהִיָּה כִּי יִרְעֵב וִיתְקַצֵּף וְקִלְדֵּל אֶת מַלְכוֹ וְגו' .
וְאִידֵא אֲנַפְקֵר יִכְפֹּר .

וְאֶתֵּאֲנִי אֵן אֶתֵּאכֶל מִתְהַנְנִי וּפְרַחֲאֵן תִּהְיֶים
ס ד אַךְ לֵאלֹהִים דּוֹמִי נַפְשִׁי וְכו' וְלֹא יִכְאֹף מִן אִי
סִכֵּט יִכּוֹן, וְאִגִּיר תֵּאכֶל וְלוֹ וְקַת לִירָהוּ מַעֲרַדֵּב
מִנְכַּכֵּר וְחוּזִין וְלֵם יִשְׁבַּע, וְכֵאֵן דּוֹנִי יִקְלֵק פִּיאָן
דִּתְלֵךְ

פֿראײַן אַקלוב

דאָך ציץ אַלעב אַדי תאנאס ביה ויקול משלי ט'ו
פי חקוהו כל ימי עני רעים מענאה טול מדת
עמר אַזאָוסי דואנה, ולא זאָוסי אַז זאָוסי אַדין.
ואתתת אן אַתאכל מא חאטט קבאלתו כאַן
אַתכא ולא יתנכד אבדא לוכאן יכסר ולא מא
ירבח שי, ורבחהו גיר אַעבאדא ואַתכא וַתכא
אללה יקנעהו ואן מחצער לכד מליח, ולאבד
אן יעיש ציץ כל עכס, ואַגיר תאכל כל מא יפלת
מן ידהו מן אַארבאח יטייח להו קלבהו ושנאעתהו
ויכסר עקלהו ודנייתהו פי לחצה ולמחה.

ואַראבע, אן אַתאכל בעד מא יעיש וילקא
תמא אַפאצל יסלמיהו לגרץ אַבארי ואַלפּעאל
אַכירי כמא שיוקאל, דה א' כ'ט" כי ממך הכד
וכו', ואַלגיר תאכל מא יקנעהו שי וכל
מא תמא פֿרניא יצוהו דהו אן כל דאלך
יא באב אלה קיאס חיאתהו ויניצוהו ליצרף שי
פי פֿעל כירי אבדא, וחחא אַמליח אַדי עליה מן
אאנסאן יניצוהו תרגיעהו, חחא בראך יפסד בין
אַכלק ויכסר מאָהו ויפצל פֿקיר ויקול משלי א
יש מפזר ונוסף עוד וחושך מיושר אך למחסור.
ואַכאמס, אן אַתאכל יתלהא באַעוין ללאכרה
ומא יעמל כאן אַדי ינאסב גרץ אלה, ויבעד מן
אַדנוב ואַסואקט ללא יפסד פי תכאָהו. ואַלגיר

פֿראײַן אַקלוב קעב

תאכל באלה, יתכל בלסבאיב למוצלה להו ארבה
ויכלי קלבהו גיר פיהם, ורא יכמס ערא אכרתהו
וגיר לארבאה האד אדניא מתלפת וינשא אצלח
ללאכרה פֿיכער מן גרין אלה, ואלה יבעד מנהו
משלי יד חכם ירא וסר מרע.

ואסאדס אן אַתאכל באלה, מקבול ומאממן ענד
אכלק ורא יכאפו מנהו ויאממנו פי ידהו כל מא
דהם, כמא כדאך הו אלדי תאכל ברבהו לא
יכאף מנהם אברא פֿאן אסתר אלה עריה
פֿעיר יחבהם ויחבוהו, ואליר תאכליאקע להו כל
צֶר מן סבאיב כלבהו עלא אדניא ואומורה
ואעבאד תתהארב מנהו פֿעיר יכראהם ויכראהוהו
ותרוח מנהו תריק אצלח ויעדס דניא ואכרה
משלי יז עקש לב לא ימצא טוב וכו'.

ואסאבע, האדא הווא אדי לא יפרח למלאהא
ולא יחזן לכלאהא, לא יכבי מא, ולא יקול
באלהבא, ויעיש מבחבא זאהי ראוי מתר
אלזרע אלמחצ' ואלמשקי ארדי דם
ידבאל, תאכל מחפון ואפצאל אל
מוראה תלדהו מוחאסנאתהו ואכראמהו בר
יום וקסמהו, פֿעיר מן אַמולאה מכרום ומן
כִּיראתהו לא הו מחרום, ובעבאדתהו ובתכאלהו
מגרום ברוך ה' יום יום, לא ישהר ללכסב, ולא

פראיין אקרויב

יפבר בין עיניהו אַגנא וואַיאקות , וואַ יחם באַפֿקיד
אנהו ממקוט , לאַ יכאַף מן יום גראַ פֿילמם
דאָים בתשליט אַמות וואַדאָים גיר אַלח פֿי טלבהו
פֿריד , אַחד דאַ להו־עציץ , קוי לאַ להו־ עניד
ויציר פֿי אַעבאדה וואַתכאַ שריד , ועקלהו לאַ
ימל מן האַר אַאפֿכאר , מעתקד בגיר חכאר
יעקל אן רבהו מסתלק ונאצַר , ופֿי כל יום
לאַקאמתהו האַצַר פֿגַר ומוגֿרב וליל ונהאר
ויקראַ פֿי קלבהו משלי כִּז כי לאַ תדע מה ילד
יום אַ תתהלל ביום מחר ויקול בן סירא אַ תצר
צרת מחר , כי לאַ תדע מה ילד יום , כל אַמסקאת
אדי מַצֵּאוּ בעדאַ ופאוּ , וואַ תדע מה יצרור
הזמאן בכנפיו פֿאן גראַ משכוך לאַ יערף אן
כאנהו יעיש , או אן מלך אַלמות יגי מדרוך
פֿבראָך צאר מתנכבד עלא דנית גירהו , והוא
כאץ וקד תמס לעבתהו , וכלאַ כירהו וישררהו
פֿיציר האַדא אַתאכל כַּגְתֵּאץ לעזות אַרבארי
ותגִי־צהו אַעבאדה וואַטאעה לראַ תפּוּתהו מנהם
סהמה פֿינִתהד ליכללץ מאַ עליה מן אַלדיון מן
אַעבאדה ללאַילאה אַחנין וואַרהים פֿי האַדא
יכאַף מן אַממאת , לאַ תפּוּתהו אַלאַיאמאת
לעלראַ יפֿצל עליה דאין אַמולאה ואַיאמהו קד
אנקצאת , האַיאאת עלא מאַ פֿאת , פֿיעלם אן

פראיץ אקרוכ קצנ

דניתהו האדי וקתייה , לא דאימה לא אברייה וכל
מא עליהא ליהא , פיעזוד באסאעה ואלעבארה
פאממן אן בגיר דאך ~~לא~~ תמאחתא איפארה
ויהצער עינהו עולא מתמומה מן עבארה וסאעה
ואמאן ואעתקאד מקסומה , ותציר רוחהו אל
שארה מן מחאסן אלה פי אלכירה מכרומה .
ותקול אסיאדנא ע"ה , שוב יום אחד לפני
מיתתך , ופססרו פי חקהו , אן ירגע איום לעלרא
ימות גוזה , ובדאך יציר צאפי טור מדת עמרהו
פיקול קהלת ט' בכל עת יהיו בנדיך לכנים ,
פאדא סהם וקרעת מן תכל עלא מנלאהו .
ואמא מן אמתבאעד מן תכל אלה , מסכין
ישלכך וקלבהו דאים חזין , סיוא קוי או כאן צנין
יבסר מקאצידהו ודא ינא מטאיבהו , פיגרתהו
ועתגא דלכסב ותכתיראמוא ויכמס אן אליתה
מצממנא להו וזלא מן ימנעהו מנהא , וחתא פי
האד אדניא עמרהו טויל פיתכל במאהו , ודא
תלוופתהו אמות אברא , דא יכמס כסר אלכרה ,
זלא ירתפת לא ללעבארה ודא לקראיה , פתכתה
עליה שאהות אדניא ויתרך תכמאס אלכרה ,
ואירא יסמע אי תוביך מן דאך פיקול אן יום
אדי ננא מקאציד ונציר מתהגני מן מא ילומני
לייא ולגמדה עאילתי , בער נציר נעבד בקרב
פרחאן [מט]

פראיץ אקלוב

פּרַחאַן וּמִתְהַנֵּי, וְלֹא יַעֲרֵף אֶזְזֵי הָאָדָא עוֹנֵי;
וּאָנְסאַן כִּיפֵּהוּ אָדִי לֹם יִשְׁבַּע מִן פֿאַשאַט אַרְנִיא
וּרִיאקאַתְהאַ וּכְל שֵׁי יִצְוֵר לֵהוּ אָנְהוּ לֹאזֶס, מֵא
יְקִדְרֵשִׁי יַעֲרֵף וּקְתַאשׁ יִתְמַס מִמְלֻכּוּבְהוּ אֵלְדִי
בִּלְמוּחֵל יִצִּיר דֶּאָךְ, פֿאַן קִד מֵא יִנֶּא בֹאקִי מִלְצוֹן,
וּבִדְרֹאֲלֵךְ עִמְרֵהוּ מֵא יַעֲבֹד וְלֹא יִטִּיעַ וְלֹא
יִתְכַּד, וּקְלֵנֵא לֹא בֹאס אִידֵא פֿאַחֲנֵא לֵהֲמִיד
אַנְס אַעוֹנֵנֵא מִתֹּאעֵהוּ וְאַלְדֹּאפֹאֲת, כִּתֹּאעַ
עִקְלֵהוּ אָנְהוּ מִן סְבַעַה וְגוֹה גִלְט אַגִּלְט אֲשִׁרִיד,
פֿאַן הָאָדָא יִשְׁבֵּא לֵאָנְסאַן אָדִי יִתֵּב יַעֲסִי לֹואַחֲב
פֿרוֹס אֹו בַּעַץ אִמֵּאנֵא מֵאִיָּה, וְיִהֵב עֲלִיָּהּ רֵהֵן,
וְלֹאכֵן תִּמָּא פֶּרֶק כְּבִיר בֵּין הָאָדָא אַרְאֵהֵן וּבֵין
הָאָדָא אַגִּיר תֹּאכֵל, פֿאַן הָאָדָא אַגִּיר תֹּאכֵל,
יִשְׁבֵּא לֵאָנְסאַן תֹּאנֵר יִבִּיעַ בִּלְתֹּלֹק וְלֹם יִחֵב
יִסְלֵם רִזְקֵהוּ פִּי יִד אָנְסאַן אָדִי יַעֲרִפֵּהוּ גִיר מֵאָמֵן
אֹו פֶּקִיר אָדִי יִצִּיר יֹאכֵלֵהוּ פִּי אִפְרוֹס, פֿיִצִּיר
יִתְגַּבֵּר עֲלִיָּהּ וְיִכְרֹר עֲלִיָּהּ אִמְסֵהוּ לֵאֲת לֵלֵה יַעֲטִיָּה
שֵׁי מִן אִסְלַעָּה, פֿכֵּאן לֵהוּ אִרְכֻּצָּה לִיאַפֶּר אַרְהֵן
מִן אַחֵד מִיתֵאָהוּ, וּכֹס עֵצִס עִמָּאָה, וְשִׁפֵּא נֹור
עִקְלֵהוּ חֵתֵא וְצֵל יִטְלֵב רֵהֵן כֵּן מוֹדֵאָהוּ כֹאֲקֵהוּ
אַעֲצִיס אִי מִתְכַּרֵּם בַּחֲסֵנֵא תֵהוּ עֲלִיָּהּ מִן קִבֵּר
כִּלֹּקֵהוּ, פֿאַנְהוּ אֵאָנְסאַן לִרְבֵּהוּ אִקֵּל מִן עִבֹּאֵר
אַגִּיר אִמְסִתְכֵּדֵם בִּלְנֵהֲאָר אָדִי חֵתֵא הָאָדָא לֹא

פֿראיִן אַקלוב קצר

דעו אַרבעטע ליאכער רעהן ען כדמֿתהוּ. ועאר כביר
לובאן יטלע רעהן למוכדמהו ויקרא פֿיה אַנקציִיה.
וואָס מאַזט מאַ כדס ישי וכלצון מע אלמוראה.
פֿהאדע אוור גלט .

ואַתאני , אן כל טאַכרעהן דעו חרדאדע מטאִיב
ולמא יכלען פי מטאִיבהו יכלען אַרעהן , אמא האדא
אַדי לס יטלע ובל יזיר יטלע מאַ אַעצס וקתאש
יתממו מטאִיבהו חתא יכלען אַרעהן ? פֿאן לובאן
יכסב מן אמוא יעלס עדר לא יחצה באקי יצהר
דעו אן כל דאָך לאזס ונפסעו לא זאלע תטלע
אכער מן מאַ מוגור .

ואַדעאדע גלטה , אן כל ראהן
מא דיה אַדעלע לישלע אַדערהן
לא לדי מסתעאן מנהו , ולא דעו עדיה אי דיון
אז דמיא , ואנמא אידא האדע אטלע אַרעהן לאן
מחסאן מן רפֿיקהו ועדיה דיון מתללזס דפֿעהס
דעו באמא עין צויהח יקדר יטלע אַרעהן וואָס
לא דעו אַרבעטע ליקבל אַרעהן ולו אן אַמסעאן
ראצי במעטיתהו , פֿאנהו מאַזט לס כדען פי
דיון אַדי עדיה מן אַמסעאן וכלצון מע אלמוראה
אַדי ענדהו דיון עדא אַמכליק חית אן לובאן
תגמע אַפּעל אַכירייה ואמוחאסנאט ואכראמאט
מתע גמלע אַכלק , לס יוצלו ליכללעו ודו

פראיין אהלוב

דאין מתע ואחר מנהם פי אחדא אמוחאסנאד
אזילאהייה ידי תעצם ענהם ולם יחסם האדא
צחיה אקשרה ליטלב אתסביק מן מולאהו חתא
יעטיה לאעיניהו וזיה ובעד יעבדו ואלא לוכאן
ימות עלא גיר רדהה פלא ינדפע שי מן מה
עליה וקא אחד אצוראקה מע אחדהם יא
הלתרא צאר שי חתא מרה ורבנא טלבנא פי
דפוע מא שיחסן לנא יום נדא או אסנא לאדוא
אן נדפעוהו להו ליום ? פאנאבהו ארפיק וביף
נחן נדפע עלא מוחאסנאח לאימאם אלקאבלה
ידי לס נערף אן כאן נעישולהם אס לא ואנמא
נעתרף אננא מתלומין אדפוע כל זקת ונקתהו
לא גיר פלדאך קא להו אצדדיק אן לא עדיך
לתטלב קסם אנהאר ידי ענך תראה וכל זקת
אקבל לואזמהו ואעבד מתאעהו וכלדץ מא
עדיך ואנני ארא פי חלאת לאנסאן אן לא זאן
יכרצו פי דיין אקדים חתא יטלבו אלהסביק
באלאכתראעאת ואלתבריע אכללי מא שרא
יקדרו יכרצוהו אבדא בכל אנתחאד
ולראבע גלטה ואכר ארהן עלא תלת סבאיב
והם לעללא ינפקר או ימות או יתזנגט ויתבססח
ויאכלהו פהאדו אלתלאתא לא יסנו ללמולאה
ולא ירכבו עלא מאהיאתהו תעלא .

פראיין אקלוב קצה

ואלאמס, אן אראהן יתהננא בארהן פאן
יעקב אן אידא דס בליץ יביע או יקבל ארהנייה
ויכלין מנהא פיהא ואמא האדא ארהן אדי
קבלהו מן אמולאה דא יתבע דלא יתקבל, כל
יום אלה יום עצים, יום אנפקאר אאנסאן ווצור
אנלטהו יכסל ידיה עלא אהלי ואחראס וימשי
פארן עריאן מתל מא גא ללדניא ויקול ירמיה
יז בחצי ימינו יעזבנו, ואקילא חתא פי חיותהם
יבון אלהן הווא אמא עדאב ואנכאר דהם
ועטלא לכל מא יחרכו, כמה קאלת אסיאדנא
ע"ה מרבה נכסים מרבה דאנה.

ואסאדס, אן אראהן דוכאן יערף מן אאווי
אן אמרהון ידפע מא עליה קבל אמיא, ויחסן
מעוהו פאן יבלרין מא עליה באמתני ואלמתללת
לם יאכר עליה דהן אבדא, פאנהן יתחססס מן
פעלהו האדא אכבית, ולצוין מולאנה תעלא אדי
נערפו דפועאתהו לאופרה ומוחאסנאתהו אקוייה
דניא ואכבה ישעיה סד עין, דא ראתה אהים
זולתך יעשה למחכה לו פכיף נטלב מנהו אתסביק
וארהן.

ואסאפע, אן קאבין ארהן לאוס ידפע צעהו
ממא ינאסב קימת דאך ארהן, ודוכאן תנויה
רהנייא קוייה ולם ענדהו פלוס באש ינאצעהא

פראיין אקרום

לם ירכל פיהא ולא ירהנהא . ונחן כם לנא קדרה
באש נרפע קימת ארהן אדי נאכרוהו מן אמולאה
אעצים ? ומזא כאן לנא תאבת וצחיה ומצמנא
אחיהא חתא נקדר נרפע ארפועאת אלאומין
פצאר האדא שי הבא וכיף יעיננא אלה באש נרפע
רפיע אדי טרבנא בלעאר ולעיב ארהן מנהו ? .
כמא יצללי אחד אצוראקה ויקול : אן חתא
אחארק אעארף קימתך ופאעל גרצך לא לרו
ארבעה אן יתפלכר ברצך . פאן חתא דאך צאיר
מן אעאנתך אדרי חצצרת קרבהו ואפכארהו
לדאך וכמא יוקא ובו יצדקו ויתהללו כל זרע
ישרא ויקול בלהי הללנו כל היום וכו' דלחין
למא תממנא מא עלינא פי האדא אחגב ומא
ילומהו מן תנאיאת ואנואע אלתבא , עלינא דלחין
לנביינו כיפאש תציר אלסארה פי האד אלפרע
מתל מא פננא פי אכואתהו אסאבקה .

אפצל אסאבע מן אחגב אראבע

פנקור אן מתל כסארת אלסארין פי אאחגאב
אאולה יציר באיש תאקע אלסארה פי פרעיית
האד אחגב , והו .

אעלם אן רבי סבת כל סבאיב , וסאם כר
בג' ציב

פראיץ אקרוב קצו

ענאיב , וואגסאן אַמסטרזק בכל מא ירומהו פי
האר אַדניא מסטרזק בטריק טביעי כמא אסס
וכלק אלה ושרלט אטביעה פי כל האנה ובראף
כל קצא ולאום אַמנתסב לרדניא דא יפעלהא
רנא ארב בראתהו חסאהו תעלא ואנמא בטריק
טביעייה ובנואסטאט . ומעלוס אן כל חאנה
אדי תאתי מן מואסטאט למואסטאט תצעאף קוותרא
פאן כל מואסטאט זאידה תזיד תרכי קוות אַמקצד
ובהאדא האדו אַנאטין אַנאכרין פי ביראת אלה
כסרו אַעתקאדהם באסתערצאפהם גיר
באַמואסטאט וצננו גיר אַמוסטאט הם אדי עליהם
אַתכל ואַעתמאד ופי ידהום אַרכצה לכר שי
ובראף נסאו אַמולאא אַלדי הו אלמתשלרט
באַמואסטאט אַכר באַמררה , ועליה אן יונג
אַתכל וליה ואחרהו אַעבאדה ואן כננא כסרנא
תכלנא ביה כנפלתנא ובגללטנא פי תעקידנא
ואמאננא באַמואסטאט חתא הו יבער מננא
ויבקינא פי אַטביעה ואַמואסטאט אדי גהרהם
מרכי ולא יעטיהם קווא ריחסנו לנא פאננא
כפרנא ביר , וברעכס יקווי וישלרט כר
אַמואסטאט פי הראכנא , ולא ישמע צות עדאבנא
ולא יהן לא באַתובה וארגוע איה , ובראף נכסרו
קרבהו לנא נבערו מן אמאננא פיה ואַתכל ענהו

פראיץ אקלוב

ואידא תבקקטנא פי ותכלנא עריה פירצה עלינא
ויקרב ויחדץ אמואסטאט לצלאחנא ויסמע
סתריבנא וירכי לעראב אלדס ביד
אמואסטאט, וירכי תשרטתם עלינא פאן כל
שי בקצא וקדר, ואתכא באמואסטאט עלינא אן
נתכל כל וקת אדי עקלנא צגיר ומא אננאשי
פאטנין ואנמא אידא פטננא עלינא לנתלפת
בלקצד קבאל להו ונתכל ביה, וראך ימאת
ארציע מן תר אמהו, והו אן אוור לא יעקל גיר
נהוד אמהו פרעישא ובער יציר יעקל אמהו
פאן יפטן אן מנהא יכרג כל שי, ובער יתעררף
באכיה אדי הו לכרדאס אאצלי אדי מנהו יכרג
כל עוג וצלאח, ובער יפיק אן הו יקדר ינאל
לעישא למקתצא גהדהו פי אי צנעא אן כדמא
תבון, ובער יתעררף אן מל האד אלכר מואסטאט
פארגה מן אילראה לעצים לעצי, וקאל אחד
לצוראקס למא סא אחד יכתאב, אש הייא חלתך
פאגאבהו: אנני פי כיר, פאן ירדי צחיחה,
וארעשיא אנכסרת ידרהו, פכאן דאדך
עקובא אדי תכל עליהא ולס תכל עלא מולאהו
ואלכתצאר ללא יכסר אאנסאן למערפה ואתכל
עלא אלה, ראבר אן ידו כל מעוזת וטאערת
אמואסטאט ויעבד ויתכל גיר פי אלה תעאלא

פֿראיץ אַקרוּב קצו

פֿאַן כל שי יופא והווא אַראים אַלדזקיקי ,
פֿיתבששף כל יום ען עגאייב ואשיא גוד ארדי
יעתקרוהו אכתר פי כֿאַקְהו ויציר מן אַמקדדסין
אַעצמה , אַדי להם אַרְכֿצה פי כר אכּתשאפּאָת
זפי רוגתנא אַעבראנייה עטאת עשר אַגנאס נטק
פי כלמת תכֿא וּהם , מתכל , עככאז , רגֿייה , מצרק
מהאָה , צבר , תסניד , אמל , מותכיה , ותסלים ,
(וּנייה) , ואללה יגעלנא מן אלתאכלין עליה ,
זאַמתסלרמין איאָהוּ בַּבְּאמל קלבן וריסאן ,
אַפּכאר וצמיר , ובדאָך

נתם אַ חֿגב אַראבע , בנה מן אַדי כל שי
מנהו נאבע

והו חֿגב אַ תסננר ואַתכֿא בנה מן דהו
אַלקוּהוּ ועריה אַעמל .

